

تفسیر بیان

یانکی تفسیر هفتیک کا ❁

تفسیر بیان

آچق ترکی تلنده

من مسلمان خانہ سنک برار نسخہ تومتق لازم اولان تفسیردر تاکہ هر کمسنه
تعالی ننگ اوز سوزلری ننگ معنالرین اوز کوزی بله کورب آنکلایه *

ناشری:
محمد علی منہاج الدین اوغلی قدرف
قزاندہ.

قزاندہ «دومبر اوسکی» مطبعه سی

КАЗАНЬ.
„Центральная“ Типографіи.
1915 г.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمد و ثنا اول باك ذات و انوار صفات ذوالجلال و الكبر يا بيه اولسونكه بز طاماني كا ثنا تامل
 نور مبین آتالمش كلام قدیم و قرآن عظیمینی انزال ایدوب بزى ظلمتدن نوره اضر ایدوب
 و سلام آننك پیغمبری عمده اولسونكه صلى الله علیه و سلم حق سبحانه و تعالی دن
 کریمنك اولگمی سوره سنی بیاننك همد ایتنك فرض ایدیکنی تعلیم ایدوب احسن و
 ایتو همد ایتوده عجزنی اظهار ایدیکنی بیان ایتدی * حق سبحانه و تعالی ننگ ذات
 مقدس ایسه و هیچ بر نقایص و قصورات احتمالی یوق ایگان بوذاتنك مقدس اولم
 لغردی سیننه احتیاج یوقدر * لکن حق سبحانه و تعالی علم ازلی ایله بلدیکه زمان آخر
 رسول ناس ذات الهی ماقتاوده عجزنی اظهار ایدوب اللذوا فصیح وجه اوزره عبادة و تذل
 اولان معنای ادا ایده و دیه گه (لا احصی نناء علیک انت کما اثنت علی نفسک) یعنی ذات
 تعالی و تقدس معراج کیچه سنک رسول علیه السلامه خطاب ایدوب یا محمد بنکنا ثنا ایت دینه
 پیغمبر جوهر موجودات ایگان اولاننانی بیرینه یتکوره آلماوده عجزنی بیان ایتدی و ثنا
 تعلیم اوچون بنکله الله تعالی گاه همد ثنا ایتسه لرده بیرینه یتکوره آلمد قلری و جهدن
 مقر بولسون لر دیویار ب سن سنکا همد ایتدکنک شکللی بن سنکا همدنی بیرینه یتکوره
 اوشبو طریقه عاجز لکنی اظهار ایدن سوز مخلوقات طرفندن صادر اولان همدلرننک
 و مقبول راکمی اولدی * بس بز امة همد صلى الله علیه و سلمه هر وقتده لازم که حق تعالی
 و جان ایله تعظیم تقدیس همد نئاده اولاوز * اما پیغمبر مز اکمل موجودات بولا طور
 همدنی بیرینه یتکوره آلمیم دیگان دیو بهانه ایتیمه وز بلکه رسول الله ننگ بوسوزی همد

اعلی در جهده گیتی آیدیکه بوندن بلندیکه اوزره بنک هر وقتک قلبندن تلندن عجزنی مقر
اوله راق حق تعالی به عهد ثنا کتر رگا تیوش معلوم اولاکه هر دیارده خصوصاً قزانک مفصل یعنی
هفتیک تفسیری او قولوب تعلیم بیرلمکده در وترکی تلنده هم تفسیر لر باردر آند این تفسیر لر
جهله سنده قزان دیارلق قور صاوی عبدالنصیر حضرت ننگ تفسیری وار که تفسیر لر آراسنده
معتبر راک روایتلری انابتلی را کدر * لکن اویله اولسه ده نه یه قدر ونجه زمانه چه وارا که تلمزنی
او قویازو بلور هر آدم آنکلاردای ایتب غیری تل لردن صافلی آلامز خصوصاً عبدالنصیر
حضرت ننگ تفسیری اسنادلری بالکلیه عربی العبارة اولدقندن گرچه قصورمز کثیر ایسه ده
آنا تلمز قزانی ترکی تلینه اورر کاشروع ایلدک تا هر او قویازو بلنگان مسلمان لر او قودقه
آنکلارلق اولوب او قوب عمل قیلماقلری مراد و مقصوده در تاکه حق سبحانه و تعالی بو اشنی
تمام ایتماک میسر ایلاب عندنده مأجور اولماقنی خطا و عصیانمز عو و معاف اولنماقنی نصیب
ایلیه و او قویان اولاد مسلمین دعاده اولالر * ای شهابی هیچ سوز نکدن چقما سن کبر ریا *
چونکه بلد ننگ سن که مخصوص آیدیکن کبر ریا * گر اونونسانک بوسوزی غفلة ایله * فایده
نفعی بلکه وبال یازغاننگ آنکلایه * یا الهی سن خلاص ایت * بنک نکلی از هر عیوب * چونکه
سن قیلماز سنک نجاتی * یوق خلاص بی ریوب * گر دیماز سنکدی کتابنک اچره ده * یا عباد
از رحمتی لاتقنطوا * جرأت اولمندی قیلورغه * عصیان دگل کفت گو * نه سویلر سگده
یاز قدر * غفلة ایله هب کیتنه * سویلمساک قلبه صغی * بارچه سین کیچ یا قدر *
بسم الله الرحمن الرحیم یعنی خدای تبارک و تعالی ایتنه در ایتکل ای بنک باشلی من من الله اسمی
بیرلن که اول الله ننگ رحمت کامله سی هر اشیا و هر مخلوقاتنی قاپلایو آلمشدر رحمن رحیم هر ایکسی
بر معناده در یعنی رحمت قیلغوجی الله معنا سنک در بو ایکسی اسم هر ایکسی بر معناده بولغاچ تکرار
قیلوب کتر مک ننگ وجهسی عقللی بنده لره تنبیه او چوندر که بنده لر هر امورگا کرشدیکلی
وقته خدای تعالی دن او شبو اسملر ایله استعانة طلب قیلهلر ودخی استعانة طلب الله تعالی دن
غیریدن متصور اولدیقنی اگاهلندر او چوندر خصوصاً قرآن او قورغه کرشدیکلی وقته که
عمل لر ننگ و اش لر ننگ افضلی در بنده ننگ خدای تعالی دن استعانة طلب قیلماقی اولاقلمنی
خدای تعالی ذکر ی برلن طولدر مدد طلبند بالکلیه رحیم الله تعالی گا موچه بولوب آندن غیری
قلبه صغماق احتمالی قالمیه پیغمبر مز صلی الله علیه وسلم (کل امر ذی بال لم یبدأ بسم الله فهو ابر)
دید ی یعنی هر ایند گواش که بسم الله الرحمن الرحیم دیب باشلانماسه اول نرسه خیر احسانی
کیسلمش نرسه اوله در ودخی او قورغه باشلاننگ اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیب باشلارغه
تیوش بولادر واجب لقی اوزرینه آنی بسم الله دن اول ایتولور قرآن ننگ اولنگ اعوذ ننگ یازلماو
سببی قرآن ایله برگا اینمدیکلی او چوندر اما بسم الله سورهننگ اولنگ اولوب ایتمشدر (الحمد)

آیات اوره تور دفعه تذلل ایتمک * خشوع تواضع معناسنه نیک طوب سکوت ایله یعنی آفاق اوره تور دفعه تذلل ایتمک * خشوع تواضع نواظرت ایتمک

بار چه بی حد و بی نهایت کماله صفة لر ایله موصوف بولمق قندن بار چه ماقتالولر ایله ماقتالو (الله) بر الله
 تعالی گاه خاص در بومعناده هیچ اوغشاشی و هیچ تینسکد اشی یوقدر (رَبِّ الْعَالَمِينَ) بار چه
 مخلوقات ننگ تنکرسی و خو جاسیدر اول الله تعالی هر مخلوق ننگ احتیاجیجه تربیه ایلمگوچی در که
 آدمی بیملک اچمک کا کیمیم گا طورر اورن غه محتاج در حق تعالی بنی آدمه بولنری ویرب تربیه
 قیله در فرشته عالمی نورغه محتاجدر آنلری نور ایله تربیه ایدار بالقل لر عالمی صوغه محتاجدر
 آنلری صوا ایله تربیه ایدار بار چه عالمی اون سکز منک دیمشدر در مثلاً آدمی لر عالمی فرشته لر
 عالمی جن لر عالمی شیطان لر عالمی شویله بر صنف مخلوق بر عالم در لیکن در ستر اک روایته بناء
 عالم لر ننگ حسابی اون سکز منک مو آرتق مو کیم مو الله تعالی دن غیری کمسنه بلمز (الرَّحْمَنُ
 الرَّحِيمُ) اول الله ننگ صفتی رحمن رحیم در یعنی دنیا ده رحمتی بار چه مخلوقاته عام در (ورحمته وسعت
 کل شیء) دیدی و آخر تک رحمتی مؤمن بننگ لره خاص در (فسأ کتبها للذین یتقون) دیدی (مالک یوم
 الدین) حساب کونی ننگ یعنی قیامت کونی ننگ قاضی سی وها کمیدر اول الله تعالی قیامت کونی
 شوند این کون که اول کونک دین خصوصنک بولغان اش کنه دین علمی دین علمی گنه فایله بیورر (اَبَاکَ
 نَعْبُدُ) سنکاغنه عبادت و اطاعت قیله مز یعنی فرایض و واجباتنی خشوع خضوع بر لان ادا قیله مز
 اما خشوع خضوع بر لان اولدق سنکاغنه عبادت و اطاعت قیله مز دیما کمز تل بر لن گنه ایتو بولادر
 عبادت قیلغان وقتک خشوع و تذلل ننگ بولماوی قلبک خدای تعالی دن غیری ننگ حاضر
 بولماقی سببندن در عبادت وقتک خدای تعالی دن غیر شی قلبک حاضر بولسه سنکاغنه عبادت
 قیله مز دیگان سوز مز یا لغان بولادر بس هر کم ایرسه گا عبادت وقتک قلبندن الله تعالی دن غیرنی
 چقارب خشوع خضوع بر لن بولو فرض دیمشدر در و خصوصاً نمازغه کرشد کل تکبیر تحریمه وقتک
 (وَاَبَاکَ نَسْتَعِينُ) ودخی سندن گنه یاردم استمی مز بار چه اش لرده (اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ)
 کوندر سن بزلرنی یارب توغری بولغه تا که اوز طرفتکن اینگان قرآن ایله عمل قیلماقل اهل سنه
 و الجماعه ازی بر لن کیمه مز اول از رسول علیه السلام و صحابه لر کیتکان یولدر یعنی اعتقادده عملده
 آنلر قیلغاچجه قیلورغه کوندر (صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ) شول بننگ لر ننگ یولنه کوندر که آنلرنی
 سود کنسکن کوب نعمتلر آنلرغه روزی قیلدنک آنلر خواص عبادنکدر انبیالر اصحاب لر
 اولیالر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین کبی تا که آنلر سن سویگان یولدن کیدب دنیا ده و آخر تک
 اعزاز و اکرامغه و اولوع نعمتلر گا مستحق بولدی لر (غیر المغضوب علیهم) آنلرغه آچیغنکن
 قهرتکن باشقه یولنی بیردنک یعنی یارب سن بزلرنی شوندا این یولغه کوندر که اول یول بر لن
 یارب سننگ رضانکا مستحق بولامز کوب نعمتلر بیردنک بندلرنگ ایش بولامز آچیغنکن
 قهرنکن قور تولامز (وَلَا الضَّالِّیْنَ) هم دخی آزغوچی بولودن باشقه بولغان بننگ لر ننگ یولینه
 کوندر بزنی - آرمش بننگ لر شوندا این کمسنه لر که سننگ طرفدن اینگان کتابنی او قوسه لرده
 آنکا تور لومعنا لر بیرب تحریمی قیلدی لر و رسول الله محمد صلی الله علیه و سلم ننگ آخر زمانک

پیغمبر بولوب كلوب بار چهنی حق دین گآ اوندار اوزی بنی اسماعیل علیه السلامدن بولور
 واسحاق علیه السلام ننگ توغانی ننگ اوغلندن كلور دیگان سوزلر نی تحریف قیلدی لر
 خدای تعالی نی اونوتدیلر صنم گآ وغیری مخلوقاتقه طابندیلر (سوره فاتحه نی تمام ایتدکن
 سنکره آیورب ایتوب آمین دیهک سنت در معناسی اوقوغانمنی قبول قیل یارب دیمکدر .

سوره بقره

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

(الم) بوالفلام میم لفظی جمهور علماء قاشنک متشابهات قرآندندر آننگ معناسین بلوبر الله
 تعالی گآ مفوض در هم غیر ی سوره لر باشنک کلگان حرف لر مثلاً طه هم عسق کبی لر متشابهات
 دندر معنالی بیله بولوشویله بولور احتمال دیو تو جیه قیلوب اوت بله عذاب غه مستحق بولوتیوش
 توکل بو دنیا یوزنک حق تعالی بلور گآ فرض ایتکن و بعضن رخصت ایتکن علم لك لر نی او گرانسا کک
 بیک کوب حق تعالی (یوم یاتی تاویلله) دیو یعنی بو دنیا یوزنک معناسی بلنماش شی لر ننگ تاویلی
 اول کونک کلور یعنی چنتلك لر جنت کا کرب راحت کا چوموب دیدار کور دیک کونک حق تعالی ننگ
 نوری قاپلیو آلدیقی ایله هر مستور لر ظاهر بولور دیدی (ذَٰلِكَ الْكِتَابُ) بو کتاب که قرآندر
 (لَا رَيْبَ فِيهِ) اول قرآن ننگ الله تعالی طرفندن ایننگان کتاب بولورونک هیچ شک یوقدر (هدی)
 توغری یولنی کورستو او چون ایندرلدی اول کتاب (للمتقين) خدای تعالی طیغان اش لردن
 عذابندن عتابندن قورق و رحمتندن امید ایتوب طیلغوجی و صافلانغوجی لر غه توغری یولنی
 کورستو او چون (الذین) صفتی بو در کم اول صافلانغوجی لر ننگ شوندا این بخش بنده لر آنلر
 (یؤمنون) اینانله لر رسول خدا خبر بیر گآچ کونکل لر ننگ هیچ شک قالدر ماین بلب تصدیق قیلله لر
 (بالغیب) کوز کورمگان نرسه گآ اینانله لر یعنی الله تعالی نی کور ماینچه پیغمبر خبر بیر گآنچه الله تعالی
 بار هم بر گنه دیلر و آننگ فرشته لر یینه و بار چه پیغمبر لر یینه قیامت کوننه اوجماح توغ ننگ بارلقنه
 اوشانله لر (ویقیمون الصلوة) بش وقت نماز لر نی وقت لر ننگ کامل بر یینه یتکورب اوتی لر
 (ومما رزقناهم ینفقون) اوچنچی ایند گواش لری شول بو بخش بنگ لر ننگ بز بیرگان مال لردن
 زکات عشر وغیری واجب و نفل صدقه لر نی بیرله لر (والذین) دهمده دورتنچی ایند گواش لری
 شول اول بخش بنگ لر ننگ (یؤمنون) اینانله لر آنلر (بما انزل الیک) سننگ اوزر نکا ایندر لمش
 کتاب غه یعنی قرآن غه هیچ بر حرفنی قالدر میچه (وما انزل من قبلك) ودغی سندن اولکی
 پیغمبر کا ایندر لگان کتاب لر غه اینانله لر کو کدن اینگان کتاب لر جمعسی یوزده دورتدر
 یوزی صحیفه یعنی کاغزلر دورتسی کتاب لردر که تورات زبور انجیل قرآن در (وبالآخرة)
 بشنچی اش لری شولدر اول بخش و تقوی بنگ لر ننگ آخرة کوننه (هم یوقنون) آنلر شک

اسز كله چك بولا چق ديب اينانه لر اول آخرة كونه (اولئك) اوشبو من لركم مذکور بش
 تورلوك اش لرنى بجای كلتور ديلر و كلتوره لر (على هدى من ربهم) اوزلرى نيك تنكرى
 لرى نيك توغرى يولغه كونهش قول لرىدر (واولئك) دغى بو جماعت (هم المفاجون)
 آنلردر قوتلغوچى لار خدای تعالی نيك آچيغندن عذابندن عتابندن شلته سندن ودغى مشرف
 بولغوچى لردر آنلر جنه و ديدار و بلمم دغى ننداين صيلار بران (مسئله) بر كمنه متقى كم
 تقوالق ندى اش و چوك بولا ديب صوراسه جوابنك اوشبونده كچمش آية لرنى خاطر نكا كلترب
 ايتنه سن كه تقوالق قيلغوچى بنك لر شونلر كه آنلر اوشبو بش تورلوك اشده مقيد بولوزلر
 اول غيب كاليمان كتور لر ايكنچى بش وقت نماز لرنى وقت لرنك كامل يرينه يتكرب ادا قيلور لر
 اوچنچى مال لرنندن زكات ايگونلر نندن و يمشلر نندن عشر بير لر دور تنچى محمد صلى الله عليه وسلم كا
 اينگان كتاب غه و آندن اول اينگان كتاب لر غه اينانور لر و بونك ضمنك محمد عليه السلام غه
 و بار چه پيغمبر لر كا اينانمق واردر بشنچى آخرة كونه شكسز بلور لر و كيله چك ديوا اعتقاد قيلور لر

(سورة يس) ۸۳ آية

۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(يس) محمد صلى الله عليه وسلم نيك اسملر نندن بر اسم بولو احتمالی واردر چونكه بونك صوتنك
 كمش (انك) دیدكى سوزى بونكا اشاره قيله در لکن جمهور علما فاشنك متشابهات ندر كه معناسى
 بنك لره بلنما مشدر بارى بر الله تعالى بلور لکن پيغمبر مز نيك اسمى بولماق ظاهر را كدر چونكه
 اول صورتك معنى بيله بولا در اى محمد (والقرآن الحكيم) علم حكمة لرنى واحكام شرعيه نى جيفوچى
 قرآن بله آنط ايتنه من من (انك) درستلكك و حقیقه ده سن اى محمد (لن المرسلین علی صراط
 مستقیم) توغرى و حلق يولى اوزرينه و خلايقنى حلق غه اوندار كه اياچى ايتوب بيارمش
 پيغمبر لر نيك برسى سن كم سنك اوند اونك بار چه كه چيلك كن مقس الله نيك برلكينه و شریعه ده
 مستقیم بولو غه در كه اوشبو ايكي سوز گا شریعه اسلاميه نيك بار چه حكملى قصه لق اوزرينه
 كر مشدر (تنزيل العزيز الرحيم) اول آنط ايتد كم قرآن اسملى كتاب هر بر اشك غالب و قول اوستون
 و مخلوقاتنه رحيم شفقت ايه سى الله تعالى نيك ايندر لمشى در كه (لتنذر قوما ما انذر آباؤهم) آتا
 بابا لرى عذاب الله دن قور قتمغان قومنى اول الله تعالى نيك عذابندن آچيغندن قهرندن سنك
 قور قتمونك اوچون خدای تعالی نيك بيورغن بجای كلتور مگان و طيغان اشلر نندن طيلمغان من لر كا
 الله تعالى نيك عذابن بيان قيلوب كورستونك اوچون ايندر لمشدر اول قرآن (آتا بابا لرينه
 قور قتموچى كمگان قوم عر بدر كه آنلر رسول عليه السلامه پيغمبر لك كلوب دين كا اوندى باشلا غاچ
 ماسمعنا بهذا ان هذا الاختلاق) دیدبلر بيله ديمكلى در واقع اول قوم كا آتا بابا لرى زماننك پيغمبر
 كمد كندن ايشتكانلرى بوقلغى اوچون ايدى اول آية نيك معناسى اول بولور كم بز موندى حالنى

ایشیتکانمز یوق بو بر یالغان دیمکدر بوزلیغان توراندک هم بونکاموافق سوز بار ایکان رسول
 الله ننگ کیله چاکی خصوصند اغی بشاره (نور کورمگان قوم گا نور توغدی) مضمونند اکی عبارت ایلله
 (فهم غافلون) چونکه آنلر صراط مستقیم دن اوزلری ننگ هوالرینه ایاردکی سببلی یازب آد اشب
 وقساوة قلب باصب وبالکلیه کونکل لری قارالب غفلتک قالدیلر عقللی اولان اهل اسلامه صراط
 مستقیم دن قل قدر یل یازارغه تیوش توکل چونکه کورمز میسن بر جب توینک باغانادن قل قدری گنه
 آوشسه ده جب ننگ ایکنچی باشینه ایرشگانچه آوشقانلغی بر قارش بولادر آوشاندق رسول الله ننگ
 بر سنتندن آوشو (ترك قیلو یا که ینکل گاصایو آوشو بولادر) بار بار ابالکلیه ترک قیلب اونطولورغه
 سبب بولادر بر سنتنی تخفیف یا ترک قیلنسه غیری سنه لر شوننگ مثاللی دیو ترک کا سبب بولادر
 (لقد حق القول علی اکثرهم) بس بیله غفلت کا صالحد قلری اوچونک تحقیق آنلر ننگ کوبرا کینه
 عذاب معین ومقرر بولدی (فهم لایؤمنون) بس آنلر ایمان کلتور ماس لر سن نه قدر آنلر نی
 اونداب طرشانگده قساوة قلب لری سببلی کار قیلماس اوزلرینک هوالرینه یارب قرآننی
 چرح قیلورغه سوز تابغان بولورلر وسنی ینکل گاصایورلر آنلر بیله قیلسه لرده آلد اغی کون بار
 (انا جعلنا فی امانهم اغلالاً) تحقیق آنلر بیله ایمان کلتور مایب دنیا دن ایمانسز کتد کلر نندن صونک
 آنلر ننگ بیون لر ننگ بغاولر قیلورمز (فهی الی الاذقان) بس اول بوغاولار آنلر ننگ ایاک لرینه چه
 ایرشمش بولور (فهم) بس آنلر (مفحجون) اول بوغاولر ننگ آغر لقتدن باشلر نی کوتره آلمازلر
 مراد تکبر لکری سببلی حقه موین صنودن محروم لدر (وجعلنا) قیلدق بزلر (من بین ایدیههم)
 آنلر ننگ آلدنک (سدا) پرده نی که اویلاب قاری آلمیلر (ومن خلفهم) دخیک آرتلر ننگ قیلدق
 (سدا) پرده نی (فاغشیناهم) بس آنلر ننگ کوزلر نی اورتدک (فهم) بس آنلر (لایبصرون)
 حق بولنی کورمز لر (بعض علما بو آیه ننگ تفسیر ننگ دیمشدر که) آلد اغی پرده طول املدر بنک
 اوزنی یوزیل یا که آرتق عمر قیلور کبی اویلاب دنیانی قووار آغر تنی اونتور (آرتد اغی پرده
 اوتگان عمر ننگ قیلمش گناه لر نی و خدای تعالی بیروب تربیه قیلغان نعمت لر نی اونو تمقدر کوز ننگ
 صور لغی مالا یعنی بولغان نرسه لر برلن شغل لنودر یعنی عبرتسز فکر سز بولمقدر (وسواء
 علیهم) برابر در اول کافر لر گا (اندرتهم) سننگ قور قتمونک آنلر نی خدای تعالی دن (ام لم
 تنذرهم) یا که آنلر نی قور قتماونک (لایؤمنون) اینانماسلر آنلر سن آنلر نی قور قتب معجزه
 کلتر سانکک مؤمن مسلمان بولماسلر (انما تنذر) مگر قور قتمونک فایک بیرر سننگ ای محمد
 (من) شول من گا فایک بیرر (اتبع) ایاردی اول من (الذکر) قرآن ننگ وعظ نصیحت لرینه
 (وخشی الرحمن) الله تعالی دن قور قغوچی من لر گا فایک بیرر سننگ قور قتمونک (بالغیب) غیب
 بولغوچی عذاب سببندن خدای تعالی دن قور قغوچیلرغه (بشره) بس سیونچ بیرر گل سن ای محمد
 اول قرآنغه یارب خدای تعالی دن غیب سببلی قور قغان من لر گه (بمغفرة) گناه لری یارلقانوبله

(وَأَجْرَ كَرِيمٍ) دَخِيكَ عَرْمَتِي يَالَ حَقِي بَرْلَن كَه جَنَّةٍ وَدِيدَارٍ وَأَنْوَاعٍ دُنْيَا وَآخِرَةَ نَعْمَتِي لِي بَدْرٍ (أَنَا حَنَنٌ) شَكْسَز بَزَلَر (نَحِيْبِي) حَاضِرَةٌ تَرْكُوزُهُ مَزْ أَوْلِيَّكَانِ كُونُكَلِ لِرْنِي هِدَايَتِ يُولِيْنِيْنَه صَالُو بَرْلَن (أَلْمَوْتِي) أَوْلُو كَلِرْنِي هَمْ تَرْكُوزُهُ مَزْ قِيَامَتِ كُونُنْكَ (وَنُكْتَبُ مَا قَدَّمُوا) وَدُخِي يَازَارْمَز لَر شَوْلِ عَمَلِ لِرْنِي كَمْ أَنْ لِرْنِي وَفَاتِ بَوْلُمَاسِ بُوْرُوْنِ تَرْكَلْكَ لِرْنِدَه قِيْلِدِي لَر اِيْذِ گَوْلِكْدَن يَا كَه يَاوَزْ لَقْدَن بَوْلُسُونِ (وَأَثَارُهُمْ) دُخِي شَوْلِ عَمَلِ لِرْنِي يَازَارْمَز كَه أَوْلِ عَمَلِ لِرْنِي نَكْ ثَوَابِي بِنْدَه وَفَاتِ اِيْتِكَا نَنُكْ صَوْنَكْنِدَه آرْتَنْدَن بَارْغُوچِي دَر تَرْكَلِكْنِدَه شَرِيْعَه عِلْمِ لَرِي أَوْگَرَه تُو شِيكَلْكَ شَاكْرُدِي عِلْمِ لَكْ بَرْلَن عَمَلِ قِيْلِغَانِ صَابِنِ اسْتَاذْغَه اِمْرَ بَارَرِ مَسْجِدِ وَمَدْرَسَه لَر بِنَا قِيْلِمَقْ قِيُو قَازْ تَمَقْ وَغِيْرِي خِيْرِ أُوْرُوْنِ لَارْغَه وَوَقْفِ قِيْلِمَقْ اَوْشَانْدَا قَدْرِ ثَوَابِ لَارِي هِمَانِ اُوْزِي وَفَاتِ بَوْلِغَانِ نَنُكْ صَوْنَكْنِدَه دَه بَارَرِ (وَكُلُّ شَيْءٍ) هَر نَرْسَه نِي (أَحْصِيْنَاهُ) بِيَانِ قِيْلِدِي بَزْ آ نِي (فِي اِمَامِ مُبِيْنِ) رُوْشَانِ دَفْتَرْدَه يَعْنِي لُوْحِ الْمَحْفُوْطِ (وَأَضْرَبْ) بِيَانِ اَيْتِ (لَهُمْ) أَنْ لَرْغَه (مَثَلًا) مَثَالِ كَلْتُوْرُوْبِ (أَصْحَابِ الْقَرْيَةِ) اِنطَا كِيَه شَهْرِي خَلْقِي نَنُكْ عَجِيْبِ قِصَه سَنِي كَه أَنْ لَرْ هَمْ مَكَه خَلْقِي شِيكَلْكَ حَقِي يَوْلِغَه اَوْنِدَه گُوچِي لِرْنِي بِالْغَانْغَه صَايْدِي لَارِ (اِذْ جَاءَهَا الْمَرْسَلُوْنُ) شَوْلِ وَقْتِكْ كَمْ اَوْلِ اِنطَا كِيَه شَهْرِيْنَه كَلْدِيْلَرِ حَقِي يَوْلِغَه اَوْنَكْ گُوچِي اِيْلَچِي لَرِ عِلْمَاءُ اَخْبَارِ شُوْبِلَه رُوَايَتِ اِيْتَارْ لَر كَه عِيْسَى عَلَيْهِ السَّلَامْ غَه پِيْغَمْبَرِ لَكْ كَلْمَاچْ اُوْزِي نَنُكْ حَوَارِ يُوْنْدَن بَوْلِغَانِ خَاصِ صَحَابَه لِرْنِدَن اِيكِي كَمْسَنَه نِي اِنطَا كِيَه شَهْرِي نَنُكْ خَلْقِي اِيْمَانْ غَه اَوْنَدَارِ اُوچُوْنِ وَصَنْمَ غَه عِبَادَتْنِ دُوْنْدَرُو اُوچُوْنِ اِيْلَچِي اِيْتُوْبِ بِيَارْدِي بُو اِيكِي اِيْلَچِي (تُو كَلْنَا عَلٰى اِلٰه) دِيْبَه رَا اِنطَا كِيَه گَا عَزْمِ سَفَرِ اِيْدُوْبِ نِچَه كُوْنَلِرْدَن صَوْنَكْ مَذْكُوْرِ شَهْرِ گَا يَقِيْنِ لَاشْ دِيْلَارِ شَهْرِ طَشْنَدَن بَر قَارْتِ كَتُوچِي گَا اُوچُرْ اَدِيْلَارِ اَوْلِ قَارْتِ نَنُكْ اَسْمٰى حَبِيْبِ اِيْمَشْ لَقْبِي نِجَارِ اِيْمَشْ يَعْنِي بُو قَارْتِ بِالطَّهْ اَوْسْتَا سِي اَوْلِدَقْدَن نِجَارِ دِيُو شَهْرْتِ تُو تَمَشْ اَلْحَاصِلِ بُو اِيكِي اِيْلَچِي قَارْتِ غَه سَلَامِ بِيْرْدِيْلَرِ قَارْتِ عَلِيْكَ اَلْدِي قَارْتِ اِيْتَدِي سَزْ كَمْ لَر سَزْ دِيْدِي بُوْنَلَارِ اِيْتَدِيْلَرِ بَزْ عِيْسَى عَلَيْهِ السَّلَامِ نَنُكْ اِيْلَچِي لَرِي مَزْ سَزْ لَرْنِي صَنْمَ غَه عِبَادَتْنِ دُوْنْدَرْمَكْ اُوچُوْنِ بَر رَحْمَنِ رَحِيْمِ اَللّٰه تَعَالٰى گَا عِبَادَتِ كَا اَوْنَكْ مَكْ اُوچُوْنِ كَلْدِكْ دِيْدِيْلَرِ قَارْتِ اِيْتَدِي سَزْ نَنُكْ سُوْزْ نَكْرُ نَنُكْ دَر سَتَلِكْنَه هِيچْ دَلِيْلِ وَحِجْمَتِكْزِ بَارْمِي دِيْدِي بُوْنَلَارِ اِيْتَدِيْلَرِ بَارِ اَوْرُوْغَه شَفَا بِيْرْمَزْ صَوْقَرْنِي كُوْزِي قِيْلُوْرْمَزْ اَلَا تَنْلِي كَمْسَنَه لَرْنِي صَاوْقَدْرْمَزْ خُدَاىِ تَعَالٰى نَنُكْ اِذْنِي بَوْلَانِ دِيْدِيْلَرِ قَارْتِ اِيْتَدِي بِنْمِ بَرِ اَوْغَلُوْمِ بَارِ كُوْبِ يِلْدَانِ بِيْرْلِي جَايْمَانْدَه اَوْرُوْدَرِ هِيچْ دَارُوْنِي تَابَمَايْمَزْ دِيْدِي اِيْلَچِي لَر اِيْتَدِيْلَرِ بَزْنِي اَوْغَلُوْنَكْ قَاتِيْنَه اِيْتَكَلِ كُوْرَايِكْ قَارْتِ بُوْنَلَارْنِي اِيُوْبِيْنَه اَلْوَبِ كَلْدِي اِيْلَچِي لَر قَارْتِ نَنُكْ اَوْغَلْنِي قَوْلِ لَارِي بِلَانِ سِيْفَادِيْلَارِ اَوْغَلَانِ دَر حَالِ صَحْتِ وَسَلَامَتِ اُوْرُوْنْدَانِ طُوْرُوْبِ يُوْرْدِي حَبِيْبِ دَر حَالِ اِيْمَانِ كَلْتُوْرُدِي بُو اِيْلَچِي لِرْنَنُكْ خَبْرِي شَهْرْدَه فَاشْ بَوْلْدِي قَايُو كَمْسَنَه نَنُكْ خَسْتَه سِي بَوْلْسَه بُوْنَلَارْنِي اَلْوَبِ كِيْتُوْبِ شَفَا قِيْلِدِرْ لَر اِيْدِي كُوْبِ خَسْتَه لَارْغَه شَفَا بِيْرْدِيْلَرِ بُوْنَلَارِ نَنُكْ خَبْرِي پَادِشَاهْ غَه اِيْرَشْدِي پَادِشَاهْ يُوْنَانِ طَائِفَه سَنْدَن صَنْمَ غَه تَابَنُوچِي اِيْرْدِي اِيْلَچِيْلَرْنِي چَاقْرُوْبِ صُوْرْدِي

سز لر کم لر سز دیدی ایتدی لر عیسی علیه السلام ننگ ایچی لر یمز پادشاه ایتدی نی خبر بر له
 کلدنکز ایچی لر ایتدی لر سنی کورماس وایشتماس صنم ننگ عبادندن دوندروب
 کوروچی ایشتوچی تنکری ننگ عبادتنه اونده مک اوچون کلدک دیدی لر پادشاه ایتدی
 صنم لر دن باشقه ده تنکری باری دیدی ایچی لر ایتدی لر بلی سنی و بزنی و سننگ صنمنکنی
 و بار چه یرده و کورده بولغان هر نرسه لر نی و هر جانوار لاری یار اتقان بر الله تعالی در دیدیلر
 پادشاه ایتدی حاضرده چقب طور نکز سز ننگ اشکنز ننگ مصاحتنی قیلایق دیدی بوندان
 بر کون اوتکاخ پادشاه شهرگا چممش ایردی کوردی که ایچی لر شهر اورامنده الله اکبر دیب
 تکبیر ایته ایته یور لر پادشاه ننگ آچیغی کلوب هر یکی ایچی نی حاضر قیلوب یوزار قاچی
 اور درپ زندانغه صالحی عیسی علیه السلام غه بونلار ننگ خبری ایرشدی بس حواریون ننگ
 اولوغی اولان شمعون صفاری بونلار ننگ آرتندان کوندردی الحاصل شمعون انطاکیه شهرینه
 ایرشوب اوزی ننگ حالنی ستر ایدوب پادشاه ننگ یاقننداغی آدم لر ایله آشنالاندی پادشاه
 قاشنده معزر و مکرم لر دن بولدی آنلار واسطه سیله پادشاه غه یقین بولدی کونلرده بر کون
 پادشاه غه ایتدی بن ایشتم کم سن فلان کونله یکی آدمی نی صوغوب زندانغه صالحی سن سنی
 بودین دن باشقه دین گا اوندادکلری اوچون آنلار ننگ سوز لر نی ایشتم نکمو نی ایته لر دیدی
 پادشاه ایتدی اول وقتله آچیغم پرده بولدی سوز لر یینی هیچ آنکلی آلامد دیدی شمعون ایتدی
 اگرده مصاحت بولسه اول یکی آدمی مونه چاقرتسانکز نی سوز لر ی بار ایرکان فهملساک
 یغشی بولماسی دیدی پادشاه بیوردی اول یکی ایچی نی حاضر قیلدی لر شمعون
 ایتدی سز لر نی بو یر گا کم کوندردی ایچی لر ایتدی لر شول الله تعالی کوندردی که
 هر نرسه نی یوقدان بار ایتدی آننگ هیچ شریکی یوقدر دیدیلر پادشاه ایتدی اول ایتدنکز
 الله ننگ صفتین بیان ایدنک سوز نکز نی قصه لقی اوزره تمام ایدنک طنکلاغان لار غه یالقو
 کلماسون دیدی ایچی لر ایتدی لر اول الله تعالی هر نی تلسه آنی قیلور و هر نی تلسه آنی بپورر
 دیدیلر شمعون ایندی بو سوز نکز ننگ راست لقینه دلیلنکز نی در دیدی ایچی لر ایتدی لر
 پادشاه نی تلسه الله تعالی آنی قیلور دیدیلر پادشاه در حال بیوردی بر اوغلاننی کلتور دیلر
 یکی کوزی یوق حتی که یکی کوزی ننگ اورنلاری بیلکوسز مانکلای ایله بر تیکز ایدی
 ایچی لر بو اوغلاننی کلتور و ایله خدای تعالی در کاهینه دعاغه متوجه بولدی لر شول حالده
 یکی کوز اورنی یارلدی یکی بالچق کیساکنی یومارلاب کوز یاروقینه قویدیلر اوغلان
 ننگ یکی کوز قاباق لاری بلوردی هم در حال یولوز کبی قارار یکی کوز حاصل بولدی
 پادشاه حیران بولدی شمعون پادشاه غه قاراب ایتدی هیچ بعقول کورماس می سن کم معبودنکا
 دعا قیلسانک بوننگ مثلی اشنی پیدا قیلسه سننگ هم معبودنک شرافتلی لکی بونلار غه
 ظاهر اولور ایردی دیدی (پادشاه ایتدی ای شمعون سن دن یاشرون سر یوق که سن بلور سن

بز ننگ معبودمز ایشتماس کورماس و هیچ بر فائده ایتماس دیدی شمعون ننگ عادتق شول
 ایردی که پادشاه برله هر وقتده برگا یوردکندن آننگ ایله برگا پت خانه کا هم کرر اییدی لکن
 خدای تعالی کا تضرع قیلوب حق دینچه نماز قیلور ایردی آنلار شمعون نی اوز دین لری ننگ
 کشی سی دیب او ییلار لرایدی پادشاه ایچی لرگا ایتدی اگرده سز ننگ تنکر نکز ننگ اولو کنی
 تر کوزرگا کوچی یتسه تنکر نکز کا هم سز ننگ آندان ایچی لکنکز گا اینانور مز ایمان کلتر رمز دیدی
 آنلر ایتدی لر بز ننگ تنکر مز هر بر اش کا کوچی یتکو چیدر پادشاه ایتدی شهرده بر آدم ننگ
 اوغلی وفات ایتمش اییدی یدی کوندن بیرلی کوعمای آصرار لار آتاسی ننگ سفر دن قایتقانی
 کوله لر دیدی در حال شول اولو کنی حاضر قیلدردی اول اولوک بیک ایسلنکان اییدی ایچی لر
 آشکارا دعاغه مشغول بولدی لار شمعون هم یا شرون دعا قیلور ایردی دعانی تمام ایتد کده اولوک
 ترلدی اورنوندان طوردی و ایتدی بنم اولد کده یدی کوندن کافر لکم او چون بنی یتی اوت
 یلغه سنک عذاب قیلدی لار زهار الله تعالی دن قورقونکز بو باطل دین دن قایتونکز بنکا کواک ایشکی
 آچلدی بر صلو بکت کوردم بو اوچ کشی کا شفاعت قیلور دیدی پادشاه صورادی قایو اوچ
 کشی گا دیو اوغلان ایتدی شمعون گا هم بو ایکی ایچی گا دیدی پادشاه بو ایچی لر ننگ الله سی
 بز ننگ دینده بولغان کشی گاده یاردم بیره ایمش دیو عجبسندی شمعون حالنی اظهار قیلدی
 بن بو ایچی لر دیننده من دیدی پادشاهنی عیسی علیه السلام دینینه اوندادی پادشاه ننگ دنیا
 یوزنده بر قزی بار اییدی وفات ایتد کنه کوملد کنه نچه ییلار اوتمش اییدی شمعون ایتدی
 بو ایکی ایچی گا ایت قز نکنی ترگوز سونلر دیدی پادشاه بونلار دن قزنی ترگوز ما کنی اوتندی
 بونلر طوروب نماز او قوب دعا قیلدی لار شمعون هم دعا قیلدی قز ننگ قبری یارلدی
 تر یلوب چیقدی و ایتدی ای خلیق بو ایکی ایچی راست ایتور لر سوز لرینه اینانونکز
 بونلارغه بیون صنب بر اللهغه ایمان کلتر نکز و حضرت عیسی علیه السلام ننگ پیغمبر ایدی کنه
 گواهلق بیر نکز اشهدان لا اله الا الله وان عیسی رسول الله ای ایچی لر خدای تعالی سزه رحمت
 ایلسون بنم مسلمان بولما قمه سبب بولد قنکز او چون ای ایچی لر دعا قیلونکز منی اوز یرمه
 قایتار نکز دیو باشنه توفراق قویدی و قبرینه قایتوب یاتدی قبری اولکی حالچه اولدی علماء اختلاف
 قیلشدی لار بعض لر ایتور لر پادشاه بر آز جماعت برلن ایمان کلتردی باشقه لاری کافر حالند
 قالدی دیر لر بعض لر ایتور لر پادشاه هم قومی بو ایچی لر کورستدی یکی معجزه لرغه انکار ایدوب
 کافر لک لر نده قالدیلار ایچی لر نی اولتور تدیلر حبیب نجار بو خبر نی ایشتب شهر طشدن
 کوتو کوتکان یرندن یو کرب آشغوب کلدی و آنلر نی نصیحت قیلدی خدای تعالی ننگ طاعتنه اوندادی
 (اذا ارسلنا الیهم انبین) شول وقت کم انطاکیه خلقینه یباردک بز ایکی ایچی نی که آنلار ننگ بری
 یچی وبری یونس اسملی ایردی لر (فکذبوهما) بس یا لغانغه صایدیلر بو ایکی ایچی نی انطاکیه
 شهر ی خلقی (فعزنا) بس قوتلندردک بز اول ایچی لر نی (بثالث) او چونچی ایچی برلن که اول

شمعوندر (فَالُوا) بس ایتدیلر بو اوچ ایلیچی انطاکیه خلقینه (أنا الیکم مرسلون) دیو یعنی
 شکسز بز سزگا ایلیچی لرمز دیو (فَالُوا) ایتدی لر انطاکیه خلقی (ما انتم الا بشر مثلنا) سز هیچ
 نرسه تو گل سز مگر بز ننگ شیکلی آدم لرمز بز دن هیچ ده آر توق لغنکز یوق (وما انزل الرحمن
 من شیء) خدای تعالی هیچ بر نرسه ایندر مدی نه وحی ونه ده پیغمبر یبار مدی (ان انتم الا تکذبون)
 سز هیچ نرسه تو گل باری یالغاچی لارسز دیدیلر (فَالُوا) ایتدی لر ایلیچی لر انطاکیه خلقینه
 (ربنا یعلم أنا الیکم مرسلون) بز ننگ تنکر مز بله در که بز سز لر نی حق یولغه اوند ارگا ایلیچی ایتوب
 یبار لهش ایلیچی لرمز (وما علینا) بز ننگ اوستومز گا باشقه یوک یوق (الا البلاغ المبین) مگر آنکه
 حلقنی آچق وروشان ایتوب فهملتودر و تنگری تعالی طرفندن بیور لغان خبر نی ایرشدر ودر
 دیدیلر (فَالُوا) ایتدیلر انطاکیه خلقی ایلیچی لر گا (أنا تطیرنا بکم) بز سز دن شوملانه مز چونکه
 سز شهر گا آیاق باسقاندان بیر لی یغور یاغمی ایگن لر اولن لر قور ودی یلغه لرده صو بتدی
 سودا لر آرقه کیتدی بونلر باری سز ننگ شوملق بولمق کیرک یوغیسه اولک بز ننگ هر قایوسی
 مول و فرواچمیلق ایدی (لئن لم تنتهوا لنر جمکم) اگر ده سز بو اشنگز دن طیولما سانکز حق
 یولغه اوندیمز دیگان بولوب کور نمگان الله قاید اغی تنکر گا اوند اب بز ننگ تنکر لرمز دن دوندر رگا
 یورسه نکز بز سز نی طاشلار بله آتوب اولتور رمز (ولیه سنکم منا عذاب الیم) البته بز ننگ
 طرفندن سز نی قتی عذاب توتار دیدیلر (فَالُوا) ایتدیلر آنلرغه ایلیچی لر (طائرکم معکم)
 سز ننگ شوملغنکز سز ننگ بله برگادر تکبر لکنکز هم کفر نکز دن بس شوملقنی بز دن کورمه نکز
 (أئن ذکرتم) اگر ده فهمنکز گا توشرب اولاب قاراسانکز (بل انتم قوم مسرفون) بلکه
 سز اوزنکز اسراف قیلوچی خلق سز که اوزنکز نی یخشی یولغه اوند اوچی که سنه لر نی طاش
 ایله آتماچی عذاب قیلماچی بولاسز یخشیلقغه یمانلق کبی اسراف بولور می (وجاء من
 أقصى المدینه رجل یسعی) شهر ننگ طشندن بر ایر آشغوب کیلی اول یوقاریده یاد
 ایتلمش حبیب نجار ایردی (قال) ایتدی اول ایر (یا قوم اتبعوا المرسلین) ای منم قوم قبیلهم
 ایارنکز بو ایلیچی لر گا (اتبعوا من لایسالکم اجرا) ایارنکز سز نی حق یولغه کوندر دکلی
 اوچون یال حقی صور امی تورغان من لر گا (وهم) حال بوکه اوشبو حق یولغه اوند اوچی لر ننگ
 اوزلری (مهندون) توغری یولغه کونلمش لردر که اعتقاد لری عمل لری دنیا و آخرتده
 فایدالی در (ومالی لا أعبد الا فی فطرنی) فی بولدی منکا اوزمنی یار اتقان تنکریمه عبادت
 قیلماسقه و بویون صونماسقه الحاصل انطاکیه خلقی یوقاریده یاد ایتماشچه ایلیچی لر بله
 ارب لشدکن صونک آچیغ لری قزوب ایلیچی لر نی اولتورمک بولدیلر بو خبر نی حبیب
 نجار ایشتوب شهر طشندن آشغوب کلدی خلقغه اوزی ننگ دیننی اظهار قیلوب ای قوم سزده
 بو ایلیچی لر گا ایارنکز دیدی خلق ایار میمز دیدکله ینه ایتدی ای قوم اوزی توغری بولک سز نی

هم توغری یولغه کوندرگان اوچون یال حقی آلمی تورغان که سنه لرگا ایار نکز دیدی قومی ایتدی
 سن بز ننگ دینه زنی طاشلاب بو ایچی لر ننگ دینه ایار دنکمی دیدیلر شول حالک حبیب نجار ایتدی
 ومالی لا اعد النی فطرنی (والیه تر جعون) دیدی یعنی فی بولدی منکا اوز منی یار اتقان تنکر یمه
 عبادت قیلما سقه و بیون صونما سقه اول تنکر یینک حکمیننه قیامت کوننک سزده فایتار لور سز (الآنک
 من دونه الهه) آیامن شول یار اتقان تنکر مدن باشقه تنکر لر فی صایلیم می که (ان یردن الرحمن بضر
 اگر خدای تعالی منکا بر ضرر ایرشدررگا تلسه (لاتغن عنی شفاعتهم شیئا) اول یار امان
 تنکر یلر ننگ شفاعتی هم بولشوروی منکا هیچک فایده بیرماس خدای تعالی تلسگان ضرر فی فایتار رغه
 (ولاینقنون) هم اول بالغان تنکر ی لر کوچ بله خدای تعالی تلاگان ضرر دن قونقاره ده آلماسلار
 (انی اذالقی ضلال مبین) درست لکنک من اول صورتک یعنی یار اتقان تنکر یم دن باشقه تنکر یلر فی
 صایلاغان صورتده بیک ایمان آد اشقان لاردن بولور من (انی امنت بر بکم) شک سز من ایمان
 کلتردیم ای ایچی لر سز ننگ تنکر نکز گا (فاسمه عون) بس ایشتونکز منم هوز یمنی هم قیامت کوننک
 بنم مؤمن مسلمان ایر کانه گواه بونکز حبیب نجار قومنی بیله نصیحت قیلدی قومی اوچون آچیغ لند یار
 وانی طاش لار بله آتدی لار شول حالک ایتدی ای ایچی لر گواه بولونکز سز ننگ تنکر نکز گا ایمان
 کلتور دیم دیدی قومی آنی طابتادیلار اچک لری چقدی اول همان یارب قومنی توغری یولغه کوندر
 دیودعا قیلور ایدی بوغاز ینی یرتنی لار شهر قابقاسینه آصدی لار قبری انطا کیه بارانک در
 (قیل ادخل الجنة) شویله شهید بولد قندن صونک آنکارغه خدای تعالی طرفندان ایتدی جنت کا
 کر دیو (قال) ایتدی حبیب نجار اول کندن صونک تر لنگاچ اوز فی جنتک کوردکنک (بالیت قومی
 یعلمون) کاشکی منم قوم قبیلهم بلسه ایدی (بما غفر لی ربی) تنکر یم منی یار لقاغاننی گر چه اولک
 بلمدکم سببندن کفرده بولسامک (وجعلنی من المکرمین) و بنی آخر عمر مک گنه مسلمان بولسامک
 وفاتمدان صونک جنت کا کز توب هر متلی لردن قیلغاننی بلسه لر ایدی تفسیر علمالری ننگ
 بعض لری ایتدی لار انطا کیه خلقی ایچی لر فی و پادشاهنی وغیری ایمان کلترگان من لر فی
 اولتور دیلر بعض علما ایتدی لار ایچی لر و پادشاه هم خلقی قایولری ایمان کلتردیلر شهر دن
 چیقوب کیتدی لار شهرده قالغان کافر لرگا عذاب ایتدی (وما انزلنا علی قومک) ایندر مدک بز اول
 ایر ننگ یعنی حبیب نجار ننگ قومنه آنلار فی هلاک قیلور اوچون (من بعده) اول حبیب نجار ننگ
 وفاتمدان صونک (من جند من السماء) کوک عسکر ندن ایندر مدک بدر هم خندق کوننده
 ایندر دکمز شیکلی (وما کننا منزلین) هم کوکدن عسکر ایندر و بز ننگ عادت مزده یوق ایدی
 آچیغ لاندش قومنی هلاک قیلور و مز یا طوفان یا طوش یا بیبل برله بولادر ایدی اما نصرت اوچون
 کوکدن عسکر ایندر و سنکا خاص بولدی ای محمد (ان کانت الاصحیة واحدة) بو انطا کیه خلقی ننگ
 هلاکی باری بر مرتبه قحقر و بله بولدی جبرائیل علیه السلام انطا کیه شهر فی ننگ ایک طرفنه ایک

قولنی قویدی بر قور قنچلی طأوش بله ققردی (فأذا هم خامدون) شول زمان آنلار بار چه سی قارا
 کوموردک بولدیلار (یاخسرة على العباد) نی اولوغ او کونج بندلرننک حالینه (مایا تیممن رسول
 الا) اگرده پیغمبر کلمگان حاله آنلارغه بر پیغمبر کلسه (کانوا به يستهزؤن) اول پیغمبر نی
 اول ایچی نی کم خدای تعالی طرفندن کلمشدر مسخره ایتار بولدیلار (الم یروا) ایا کورمدیلر می
 اول پیغمبرلر نی مسخره ایتوچی خلق (کم اهلکننا قبلهم) آنلاردان اول بز ننگ کوبنی هلاک
 قیلغانمیزی (من القرون) کوب زمانه اهللرنندن (أنهم) درستلک اول هلاک قیلنغان کلسنه لر
 (الیهم) ایچی لرنی پیغمبرلر نی مسخره ایتوچی لرگه (لا یرجعون) قایتماس لار (وان کل)
 ایماس آنلار ننگ بار چه سی (لها جمیع لدینا محضرون) مگر بزگا جیولوب بز ننگ
 آلمزغه حاضر ایتلگوجی لردر قیامت کوننده جزالار نی کورمک اوچون (وایة لهم)
 آنلارغه بز ننگ تنکرلکمزی بلورگا علامتدر (الارض الیمیة) اولگان یرکم اولن سز ایکن سزدر
 (امییناهما) ترگوزدک بز اول یرنی یانکفور برله (واخر جنا منها) چیقاردق بز اول یردن (حبا)
 بقدای اولقنی وغیری ایکن اولقلار نی (فمنه) بس اول اولققدان (یا کلون) آشارلار
 آنلار آننگ سبیلی ترکلک ایتارلر (وجعلنا) دخی یاراتدق بز لر (فیها) اول یانکفور برله
 ترلدیکی یرده (جنات) باغچه لار نی (من نخیل و اعناب) تورلی خر مالردن تورلی یوزم لردن
 (وفجرنا فیها) آغزدق بز اول یرده (من العیون) چیشمه لردن (لیا کلوا) آشاسین لار اوچون
 (من ثمره) اول صو برلان اوسکان یمش لردن (وما عملته ایدیهن) اول یمش لرنی آنلار ننگ
 قوللاری یاصامادی بلکه خدای تعالی ننگ قدرتی برلان بولدی (افلا یشکرون) ایا شکر
 قیلما سلارمو آنلار منکا حال بوکه بو قدر نعمت لرگا شکر قیلو بیك تیوش ایدی (سبحان) پاک
 وبار چه کبچی لک لردن منزهدر اول الله تعالی کم (الذی) آندین الله تعالی (خلق الأزواج کلها)
 یاراتدی اول الله تعالی جفت جفت نرسه لرنی بار چه سنک (مما تنبت الارض) شول نرسه لردن کم
 آنلار نی یر اوسدره در (ومن انفسهم) اول آدم لرننک اوزلرنندن شول قدرکه ابر برله خاتون
 جفت لردر (ومما لا یعلمون) ودخی آنلار بلمگان نرسه لردن الله تعالی جفت ایتوب یاراتدی
 (وایة لهم) آنلارغه علامتدر دلیل و برهاندرکه شوندان الله تعالی ننگ برلکنی قادرلکنی بلمک
 ممکن در (اللیل) کیچ علامتدرکه (نساخ منه) اول کیچ دن صویوب آلامز (النهار) کون
 نورنی (فأذا هم) بس شول وقتده آنلار (مظلمون) قارانغوده فالورلار (والشمس) دخی ده
 قویاش علامتدر آنلارغه (تجری) یور یدر اول قویاش (لمستقر لها) اوزی ننگ توقتار
 وقتنه چه یوررکه اول قیامت قوبغان وقتدر (ذلك) اوشبو ایتلگان علامت لرکه خدای

تعالی ننگ بارلقنه و برلقنه علامتدر و دلیلدر (تقدیر العزیز العظیم) هر بر اشنی
 بلوب اوستون لك اوزه قیلوچی الله تعالی ننگ چیکلوی در خصوصاً قویاش ننگ هر وقتده
 اوچلوی یوروی اوز آلدینه بر اولوغ علامتدر اما قیامت قوبدقن قویاش بیله اوچلوی
 یورشندن توقتار (والقمر قدرناه منازل) دخیده آی ننگ یوروشنه چیکلدك بزله اوزن
 لارنی که یکر می توقز تاولکده اون ایکی ساعتدن صونك ایسکی اورننه قایتوب توشوب
 یاگا آی بلنور (حتى عاد) تا قایتناچه غه چه اول آی (کالعر چون القدیم) وایسکی قارت خرما
 بو تاغی کا کر ایب صار غایب قاتقان شیکلی بولغانغه چه (لا الشمس ینبغی لها) قویاش غه لایق
 ایماس در (ان تدرك القمر) آی آرتندن ایرشرگا و بر اورنك جیولورغه چونکه بر اورنده
 جیلغان صورتك قیامت قویادر (واللیل سابق النهار) ودخی کیچه گا لایق توگلدر کوندزگا
 غالب کلورگا یعنی کوندز لکنی بینکب هر وقتده کهچ تون بولوب تررغه بلکه بوکیچ بله
 کوندز بری آرتندن برسی کلورلر آماشوب (وکل) بونلرننگ هر قایوسی (فی فلک)
 اوزینه بر آیورم کوکده (یسبحون) یوزهر (وایة لهم) علامتدر آنلرغه بز ننگ حق لقنی
 بلورگا (انا حملنا ذریتهم) شکسز بز یوکلادك آنلرننگ نسل لرینی (فی الفلک المشحون) اچی
 آدم اوغلانلاری حیوان لارو غیری نرسه لر بله تولغان کار ابده یعنی نوح علیه السلام کار ابده
 بتون دنیانی طوفان صوی آلفانك (وخلقنا لهم) دخیده یارتدق بز آنلر اوچون (من مثله)
 اول کاراب اوخشاشلی نرسه دن (ما یرکبون) اول نرسه فی یارتدق کم آنی قروغ یر یوزنده
 آطلانورلر که اول تویه آط ایشاک فاچدر بونلر قروغ یر یوزنك صوداغی کاراب منزله سنکدر
 یا که اول کاراب اوخشاشلی لارنی یارتدی الله تعالی آنلر کچوک کیمه لر قایتق لاردر حاجه
 وقتده استعمال ایدرلر (وان نشاء نغرقهم) اگر تلاساک صوغه باطرب هلاک ایتارمز
 اول کاراب غه قایتق غه منوب سیر ایتوچی لرنی (فلا صریخ لهم) بس هیچ یاردچی یوقدر
 آنلارغه (ولاهم ینقذون) دخیده قوتقار لماس لار آنلر اوزلك لرنندن اولوم دین
 (الارحمة منا) مگر بز ننگ رحمتز برلن قوتقار لورلر (ومتاعاً الی حین) بر معلوم وقت غه چه
 دنیادن فایدانماقلری اوچون قوتقار رملار آنلارنی که اول وقت اجل وقتی در
 (واذا قیل لهم) هر قچن ایتلسه آنلرغه (اتقوا) قورقنکز (ما بین ایدیکم) سزدن اول کلنگان
 امتلرگا ایننگان عذابدن (وما خلقکم) دخی آخره ده بولاچاق عذابدن (لعلکم) امیدر که
 سزلر (ترحمون) شاید که خدای تعالی طرفندن رحمت قیلنورسز دیب ایتلسه (وما تاءتیم)
 کلماس آنلرغه (من آیه) بر علامتدن (من آیات ربهم) اوزلری ننگ تنکر یلری ننگ علامت
 لرنندن بولغان بر علامتدن قرآن یادلل عقلی کبی (الا کانوا عنهام معرضین) مگر آندن
 یوز چو یرر بولدیلار (واذا قیل لهم) هر قچن ایتلسه آنلرغه (انفقوا مآرز فکم الله) انفاق

و صدقه قیلنکز شول مالدن کم اولمالنی رز قلندر دی الله تعالی سز لر گا دیب ایتلسه (قَالَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا) ایتور کافر بولغان من لر (لِلَّذِينَ آمَنُوا) مؤمن مسلمان بولغان من لر گا (انظُم) ایاز
 طعام بیر ایک مو (من) شول کشی گا (لَوْ شَاءَ اللَّهُ اطعمه) اگر ده خدای تعالی تلسه طعام بیر رایدی
 آنلرغه (ان انتم الا فی ضلال مبین) ایماس سز ای مسلمانلر مگر ظاهر یولدن آزان لر سز
 دیو بو آیه ننگ سبب نزولی اولدر کم مسلمانلر کافر لر گا ایتدی لر مسلمان لر ننگ فقیر لرینه
 انعام احسان قیلنکز طعام بیرنکز کافر لر ایتدی لر خدای تعالی کمال قدرتی برلن آنلرغه طعام
 بیرمدی بز خدای تعالی ننگ تلگانچه قیلماز خدای تعالی بیرمگان کشی گا بیرماس مز دیدیلر
 معالم ده کلمشدر بوسوز صاران لار توتونه تورغان سوزدر آنلر ننگ بوسوز لری بوزوق در
 چونکه حق تعالی بعض خلقنی بای بعضنی فقیر قیلدی تابنده لر نی صنماق اوچون بای غه
 انعام احسان قیلورغه بیوردی فقیر گا صبر قیلورغه بیوردی اگر ده بویورق لر نی بجای
 کلتور سفلر صالح قلردن اولور لار حق تعالی ننگ بیله قیلماقنه بحث قیلماق هیچ ده جائز
 بولماس (و یقولون) ایته لر کافر لر (متى هذا الوعد) چاندر بو قیامت وعده سی
 (ان کنتم صادقین) اگر سز راست ایتوچی لردن بولسانکز ایتونکز (ما ینظرون)
 کوتماس لر آنلر (الا صیحة واحدة) مگر برطاوشنی کوتار لر (تاخذهم) توتار آنلر نی
 اول طاوش یتشب (وهم) هابوکه آنلر (یخصمون) ققرشور لار دعوالاشر لر هیچ ایس کا
 سان غه قاتمیچه (فلا یستطیعون) بس کوچ لری بیتماس آنلر ننگ (توصیة) وصیت ایتور گا
 (ولا الی اهلهم یرجعون) ودخی بو طاوش آنلر سفرده یا با زارده الحاصل ایووندن چیتک حاله ایرشه
 قالسه ایولرینه قایتورغه حال لر ندن کیلماس تا که بتون دنیا اهلی دفعة جان بیر لر (ونفخ) اورلور
 ایکچی مرتبه (فی الصور) صورغه یعنی اسرافیل علیه السلام صور نی اورر قیامت قوبوق اوچون
 (فاذا هم) بس شول زمان آنلر (من الاجداث) قبر لر ندن چغوب (الی ربهم ینسلون) خدای
 تلنگان طرفه آشغب جیولور لار (قالوا یاویلنا) ایتشور لر آی و آی دیب (من بعثنا من مردنا)
 کم قوباردی بزنی یوقلی تورغان اور نومزدن (اولگی صور بله ایکچی صور آراسته قر قیل
 اوتار بو وقتک هر قایوسی یوقلاغان کبی یاتور لر عذاب تیوش من لر گاده عذاب بولماس ایکچی
 صور بله قوبار لغاچ عذاب اهلی ایتور لر بزنی یوقمزدن کم اویغاتدی آی و آی اشمز خراب
 دیدیشور لر اما ایندگو بنده لر جنه کا تیز کرماک اوی ایله قوبار لوغه شادلانیشور لر (هذا ما وعد
 الرحمن) بعد اوز لرینه ایتشور لر بو کون شول قیامت کونیدر که آئی الله تعالی و عک قیلدی
 (و صدق المرسلون) قیامت کوننگ قوبار لونی پیغمبر لر راست خبر بیر بلر ایدی (ان کانت الا
 صیحة واحدة) اول قیامت کوننگ برطاوشدن غیر ی هیچ نر سه بولماس (فاذا هم) بس اول طاوش
 بولدیسه آنلر (جمیع) بار چه سی (لدینا) بز ننگ آلد مزده (محضرون) حاضر قیلنیش بولور لار

(فاليوم) بس اول كونك (لا تظلم نفس) هیچ بر كشي ظلم قيلنماس (شيتا) هیچ بر اش ده
 (ولا تجزون) دخيده اجر ده بپرلماس (الاما كنتم تعملون) مگر اوز عملنكنز نك اجر ني بپر لور سز
 (ان اصحاب الجنة) درستكلده جنت اهلي (في شغل فاكهون) نعمته غرق بولماقك شادلر در
 (هم) آنلر (واز واجهم) دخيده آنلر نك حلال جفتلري (في ظلال) كوله گالرده (على الارائك)
 تحت لر اوستونده (متكئون) تا يانغوچيلار در (لهم فيها) بولغوچيدر آنلر اوچون اول جنتده
 (فاكهة) تورلي يهش لر (ولهم) دخيده آنلر اوچون بولغوچيدر (ما يدعون) ني تلاسهر
 ني صوراسهر اول (سلام) آنلر غه در سلام ديگان سوز (قولا من رب رحيم) رهيم شفقت اياسي
 تنكري تعالي طرفندن سوز بولغاني حاله اول سلام ديمك (وامتازوا اليوم) آيورلنكنز بوكون
 ايند گولر گر و هندن (ايها المجرمون) اي يمان اش لر قيلغوچي لار (الم عهد اليكم) ايامن
 سز ني آگاهلننرب او بپرتمم مي سز نك فايده نكنز اوچون (يا بني آدم) اي آدم اوغلانلري
 (ان لا تعبدوا الشيطان) شيطانغه او يومانكنز سوز ينه بيون صونمانكنز ديب او بپرتمم مي يعني
 پيغمبر لر كورستان يولغه خلافتق قيلمانكنز گناه اش لردن قاچنكنز ديمم مي (انه لكم عبد ومبين)
 شك سز اول شيطان سز گا ظاهر دشمن ديمم (وان اعبدوني) ودخي منكا قللق قيلنكنز منكا
 طاعت عبادت قيلنكنز ديمم مي من سز لر گا (هذا) اوشبو طر بيقه شيطان سوز ينه ايار و دن بپرتمك
 و بنكا بيون صونب عبادت قيلمق (صراط مستقيم) توغري يولدر كه دنيا آخرة مقصود لرنكنز غه
 ايرشدر (ولقد اضل) شكسز يول آزردى اول شيطان (منكم جبلا كثيرا) سز لردن كوپ
 جماعتنى الله تعالى نك كتابندن پيغمبر نك سنتندن طش يورما كننكز سببلى (افلتم تكونوا تعقلون)
 ايا عقلنكز غه صالوب فكر قيلور بولماسى سز (هنه جهنم) بو جهنم در دينلور قيامت كوننده
 عاصى بنك لرنك آل دنك اوت دينكزي كورنك كه نه ايد يكني آنكلاماى طور دقلر نك شول وقتك
 هنه جهنم (التي كنتم توعدون) دينلور يعني بو شول جهنم كه دنيا ده وقتك سز نك يا اوز عمل لرنكز
 اوچون وعك قيلننكز ايدى بو جهنم گا كرر گا (اصلوها) كر نكز اول جهنم گا (اليوم) بوكون
 (بما كنتم تكفرون) حقلقنى باشرب بنكا و بنم پيغمبر لر مه اينانما غاننكز اوچون (اليوم) بوكون
 (نختم على افواههم) مهر سالورمز آنلر نك آغز لرينه تا كه سوز لرنى سويلي آلهاسلار (وتكلمنا
 ايديهم) سويلر بز گا آنلر نك قول لري (وتشهدار جلمهم) آياقلى گواهللق بپرر (بما كانوا
 يكسبون) اول عمل گا كم آنى دنيا ده وقتك قيلور ايردى لر كافر لر قيامته انكار ايتار لر ايتور لر
 بز دنيا ده وقتك پيغمبر لرنى يالغانغه توتماق شيطانغه او يوماق ديور لر بس آنلر نك آغز لرينه
 مهر اور لور قول آياق لري آنلر نك يمان اش لرينه گواهللق بپرر لر (ولونشاك) اگر تلاسك
 ايدى بز (لطمسنا على اعينهم) البته كوز سز قيلور ايدك آنلر ني حتى كه كوز لري نك اورنون

فالدرايون مانكلاي بله بر تيگزر قيلور ايدك (فاستبقوا) بس اول صورتك بارسه لر ايدى
 (الصراط) يول بله (فاني يبصرون) بس ني كورر لر ايدى آنلر بيله كوزسز بولغاچ البته
 بر نرسده كورماسلر ايدى لكن بز بيله قيلماق تا كه دنيا يوزنك كورب عبرتلب الله تعالى نمك
 بارلقن بر لگن بلدر داي دليل لر ني كوزلري بله كورب فكر قيلسونلر اوچون (ولو نشاء) اگر
 تلاسك ايدى بز (تمسخرناهم على مكانتهم) آنلر ني اورنلرنك حاله صورتلر يني آلدلر ايدك
 ميهون ايتماك طورا طاش ايتماك كبي (فما استطاعوا) بس كوچلري يتماس ايدى آنلر نك
 (مضياً) شوليات صورتك حاله اورنلرنن كوچب يوررگا (ولا) دغيك كوچلري يتماس ايدى
 آنلر نك (يرجعون) اولگي يورتلرينه قايتورغه (ومن نعمه) بر كمسنه گا اوزون عمر
 بيرساك بز (ننكسه في الخلق) آنك قوتلرني ضعيف لندرب قايتار رمز بز تا كه عقلى هم بالالار
 عقلينه قايتور (افلا يعقلون) ايا فهم لب فاراماي سز لرمو خداي تعالى بو ايتلگنلر گا هم بوندن
 باشقه كوب اشلرگا وبار چه غه قادر ايركانني كافرلر ايتديلر بو محمد كا ايننگان قرآن ديگان كتاب
 الله كتابي تو گل شعر ديديلر بوسوز ني رد قيب لب الله تعالى ايتدى (وما علمناه الشعر) اوگرا تمك
 بز اول محمد كا شعرني (وما ينبغى له) هم لايق ايماسدر اول محمد پيغمبر گا ايننگان كتاب غه شعر
 بولمق غه (ان هو) هيچ شي تو گل اول آنكا ايننگان كتاب (الا ذكر) مگر آنكا اوگوت نصيحت
 بيروب توغري بولغه كوندر گوچي واخرت حاللرني ايسكا توشر گوچي كوك طرفندن ايننگان كتابدر
 (وقرآن مبين) احكام شرعيه ني روشانلق اوزرينه آچقوچي قرآندر (لينذر من كان حياً) كونكلي
 تريك كمسنه ني الله تعالى نك عذابندن قورقمق اوچون اما جاهل غافلر اولوك منزلنده در
 (ويحق القول) عذاب حقنك بولغان سوز ثابت بولو اوچون (على الكافرين) كافرلر گا عذاب
 بولا چاغنى بلدر تو اوچون ايندرلدى بو قرآن (اولم يروا) ايا كورمازلر مي بنك لر (انا خلقنا
 لهم) شك سز بز يار اتق آنلر اوچون (مما) شونداين نرسه لردن (عملت ايدينا) اشلدى اول
 نرسه لر ني بز لر نك قدرت قول لرمز (انعاماً) دورت آياقلى عيوانلر ايتوب (فهم) بس اول
 من لر (لها) اول عيوان لر ني (مالكون) ملكن ب تصرف قيلغوچيلر در (وذلكناها لهم) مطيع
 منقاد قيلدق بز اول عيوانلر ني اول من لر گا (فمنها) بس اول عيوان لر نك بعضسندن بولغوچيدر
 (ركوبهم) آنلر نك منب سبر قيللاچق لري آط تويه ايشاك قاچر بولان كبي لر (ومنها) اول
 عيوان لر نك بعضسندن (ياكلون) آشارلر قوي صغر تويه كچه كبي لردن (ولهم) بولغوچيدر
 آدم اوغلانلري اوچون (فيها) اول عيوان لرده (منافع) فايده لر تيرسي جوني قلى سوياكى بله
 (ومشارب) اچملك لر بولغوچي در اول عيوان لرده سوت فاتق قهز شباط وغيرى كبي لر (افلا
 يشكرون) ايا شكر قيلماس لر مي منم عيوان لر واسطه سييله گنده بو قدر بيرگان نعمته هم

غیری نرسه لر واسطه سیله اما بئک لر نعمت لر گاشکر انه قیلا بلسه لر من آرطدر ابیرر ایدم آنلر ننگ
 نعمت لرین (واخذوا) صایلا دی لار اول کافر لر (من دون الله) خدای تعالی دن باشقه (آلهة)
 معبود لر (لعلهم ینصرون) شاید که اول باطل معبود لر طرفندن نصرت بیولمیش بولورمز دیو
 امید ایتب (لا یستطیعون) کوچ لر ی یتماس اول یالغاچی تنکری لر ننگ (نصرهم) اول کافر لر گاشکر
 نصرت بیورگا (وهم) حالبوکه اول کافر لر اوز لر ی (لهم) اول یالغاچی تنکری لر اوچون
 (جند محضرون) حاضر لشمش خدمتکار لر در (فلا یحزنک) بس سنی حسرت گاشالماسن (قولهم)
 اول کافر لر ننگ سوز لر ی که آنلر بنی کیه ستور لر و سنی یالغاچی دیور لر (انا نعلم) شک سز بز
 بله مز (ما یسرون) آنلر ننگ یاشرین اش لرینی (وما یعلمون) دخی ده آنلر ننگ اشکاره اش لرینی
 (اولم یر الانسان) ایا کور می مو بلمی مو آدم بالاسی آندان مراد عاص بن وائل در رسول علیه
 السلام ننگ اش دشمانی ایدی (انا خلقناه) شک سز یار اتدق بز آنی (من نطفة) آنا آناسی ننگ
 شهوة صولرندن (فاذا) بس شول زمانکه رسول علیه السلام غه پیغمبر لک کلدی ابرسه (هو) اول
 عاص (خصیم مبین) اشکاره طاوش چغار ب خصومة قیلغوچی بولدی حق غه انکار قیلدی بله
 (وضرب لنا) بزگا بیان قیلدی اول عاص بز ننگ قدر تمزنی انکار قیلدی یوزندن (مثلاً) اوخشاش لر
 کلتور ب بزنی مخلوق غه تینکلاب کیه سوتدی (ونسی خلقه) اوزینی یار اتقانمزنی اونوتدی (قال)
 ایتدی اول عاص بن وائل بخت قیلب تکبر لکی ایله الله تعالی نی ورسولنی تخفیف قیلب (من یحیی
 العظام) کم تر کوزه آلور سویا کنی (وهی رمیم) حالبوکه اول سیاک چرگان بولسه دینی (قل)
 ایتکل سن ای محمد بیله بخت قیلغوچی منکرگا (یحییها) تر گزر اول سویا کنی (الذی) اول
 الله تعالی (انشأها) یوقدن بار قیلدی اول سویا کنی (اول مرة) اینک اولگی قات ده (وهو)
 اول الله تعالی (بکل خلق) بار چه مخلوقاتنی وبار چه تور لوک یار اتونی یعنی بار قیلونی و اچرگان
 تننی کیری یانکار تونی (علیم) بیگ بلکوچی در (الذی) صفتی بودر کم اول الله تعالی ننگ (جعل
 لکم) قیلدی سز ننگ فایک نکز اوچون (من الشجر الأخضر) چی ویافر اقلی آغاچ دن که صوی
 سویلگانی آغوب تورغانی حالده (ناراً) اوتنی قیلدی یعنی چقاردی ایکی چی سویلگانی آغاچنی
 برنی برینه اشقغاچ اوت چقادر اول ایکی آغاچ ننگ بری عفار بری مرح اسملی در اوت چقادر غه
 تلند کده هر ایکسندن مسواک قدری کیسب آلنور عفارنی چاقماق منزله سنده مرحنی طاش
 منزله سنه قیلنپ برینه برنی اور لور اوط چقار اور نغه (قو) توتولور بیله سو طامار در جه دا کی دملی
 نرسه دن اوت چقماقی حق تعالی ننگ بلند قدر تنه دلالت ایتار (فاذا) بس شول ایکی آغاچنی برنی
 برینه اشقغان اورغان زمانده (انتم) سز لر (منه) اول چی آغاچ دن (توقدون) اوت قابوزه سز

(أوليس الذي خلق السموات والأرض) ايا ايماس مو اول الله تعالى كم كوك لرنى هم يرنى ياراتدى (بقادر) كوچى يتكوچى ايماسو (على أن يخلق مثلهم) آنلر اوغشاشلى كوك لرنى ياراتورغه كوچى يتكوچى ايماسو (بلى) بلى اول الله تعالى نك بار چه نرسه گا كوچى يتكوچى در (وهو) اول الله تعالى (الخالق) كوكنى وبار چه نى ياراتقوچى در (العليم) وبار چه نرسه لرنى بلكوچيدر (انما أمره) آنك بيور وغي بودر باشقه توكل در (إذا أراد) هر چان نلاسه (شيأ) بر نرسه نى ياراتورغه يا كه قيلورغه (أن يقول) بارى ايتمك در اول الله تعالى نك (له) اول نرسه گا (كن) بول ديب ايتمكدر (فيكون) بس در حال بولور اول نرسه (فستحان) بس بار چه نقصانات و كچه لردن پاك و عيب سزدر (الذي) آخچالين الله تعالى (بيده) اول الله تعالى نك قدرت قولنده تصرفنده در (ملكوت كل شيء) بار چه نرسه نك حقيقه خزينه سى (واليه) الله تعالى گا (ترجعون) قيامت كوندنه قايتارلورسز.

٤٨ نچى (سورة الفتح ٤٩ آية نزل في المدينة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم هجرت نك آلتيجى يلنك ذوالقعد آي نك اول كونك دوشنبه كون كهبة الله نى زيارت قصدى ايله اصحاب كرام دن منك دورت يوز كشى ايله مدينه دن مكه گا يونلدى لر مكه مشركلرى رسول الله نك كلور خيمر بن ايشتوب بارى جييلوب مكه گه كررگا يول بيرمدى لر رسول عليه السلام صوغش قيلماين عديبيه قيو سينه ايندى لر پيغمبر من صلى الله عليه وسلم ابو جهل گاه نامه يازدى اول وقتك ابو جهل مكه رئيسى ايندى خط نك مضمونى اوشبو ايندى : اى ابو الحكم سنك ايله بز نك بابالار من بر در بزلر نى آتامز ابراهيم عليه السلام ايونك عبادت دن منع ايله مانكزلر بزلر دن هر يل كهبة الله شه كلوب حج قيلك هز اوچون بر مقدار مال آلنكز آتامز ابراهيم حرمتى اوچون آنك بنا قيلك يغي ايونك كم ده بولسه عبادت قيلسه آنى منع ايلمايونك ثم السلام على من اتبع الهدى ديو تمام ايدوب مهر لب حضرت ابوبكر الصديق غه خطنى آسارلاب ايلچى ايتوب يباردى ابو جهل حضرت ابوبكر نى غايتك سوار ايندى حضرت ابوبكر ابو جهل گاه ايرشوب نامه نى بيردى ابو جهل خطنى اوقوب مفهومى آنكلاب يغلادى چونكه خطك هيچ بر قتمى سوز يوق ايندى وايتدى اى ابوبكر سنى دوست توتماقم اوچون و آتامز ابراهيم خليل الله نك حرمتى اوچون و بيت الله نك عظمتى اوچون بار محمد كا ايتكل اون يلغه چه كلوب حج قيلنكز اوزنكز بلد كنكز چه بيت الله نى هر متلكز مگر بو يل كيرو قايتكز زيرا كه بن محمد كا قارشو صوغش قيلورغه چغارم ديو انط ايتوب ايردم تا كه بو يل محمد نى مكه گا كر تمام ديو ابوبكر گا كوب هديه لر بيردى و نامه نى يازب قولين قويدى بو خط پيغمبر من صلى الله عليه وسلم گاه ايرشكاج اوقودى لر ايك نچى يلنك حج لرنى قضا قيلمق بولوب ساچ لرنى آلدروب و بعضى لرى قر قتموب مدينه منوره گا قايتورغه

یونلدی لر یولده بو سورهُ فتح ایندی (انا) شکسز بزلر (فَتَحْنَا لَكَ) آچدق بز سننک
 اوچون حج یولنی ابو جهل گاهج دن طیماس غه شرط قویدر و بله (فَتَحْنَا مَبِیْنًا) روشان آچو بله
 آچدق که اول آچو حدیبیه صاحی در امام زهری ایتدی حدیبیه صاحندن آرتقی فتح یوقدر
 چونکه اول کونک مشرکله مسلمانلر غه مخالطه قیلدیله مسلمان لردن دین یولنداغی سوزلرنی
 ایشتبوب ایشتکان سوزلرنی فکر قیلا قیلا کوبوسی ننک کونکلرینه اسلام اورناشدی
 (لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ) یارلقامق اوچون سننک فایدا نکا الله تعالی سننک بار چه امتلرنکنی چونکه
 رسول علیه السلام ننک امتلرینی یارلقادق رسول علیه السلام شادلق اوله در غم غصه دن عاری
 اولوب شادلق اولمق فائدلر ننک اعلاسی در (مَا تَقَدَّمَ) الک بولغانن یارلقامق اوچون آچدق
 (مِنْ ذَنْبِكَ) سننک گناهنکدین یعنی امتنک گناهسندن (وَمَا تَأَخَّرَ) دخی امتلرنک ننک
 تا قیامت کوننه چه صونکندن بولاچق گناهلرینی یارلقامق اوچون چونکه سن حج یولنی آچدق
 ایله سننک بار چه امتلرنک ننک حج گا کور گا مانع یوقلغی سبیلی حج گا کور گا حاللرندن کیله
 اگر شرطلرنی یرینه یتکروب حج قیلا قالسلر عیجی مقبول بولوب آتاسندن توغان کون
 شکلی گناهلرندن آرنوب قالور دیومرویدر (وَیَتِمُّ نِعْمَتَهُ) دخی ده الله تعالی اوزی ننک
 نعمتلرینی کامل قیلیمق اوچون (عَلَیْكَ) سنکا چونکه دعا مقبول بولور اورنغه کعبه الله غه کلوب
 عبادت قیلماقنک کامل نعمتدر (وَیَهْدِیْكَ) سننک سبیلی کوب خلایقی کوندرمک اوچون (صِرَاطًا
 مُسْتَقِیْمًا) توغری یولغه یعنی دین اسلام غه چونکه سن حج موسمنک حج وغیری عبادت لر قیلور غه
 کلدکلغیری طرقلردن کورلر آنلر سن نچو کعبادت قیلغاننکنی کورب اورناک آلورلر بعضی سینه
 دین احکامنی و شریعه اسلامنی تلنک بله اوگره تورسن (وَیَنْصُرَكَ اللَّهُ) سنکا خدای تعالی نصرت
 بیرمک اوچون آچدی بو حدیبیه صاحنی (نَصْرًا عَزِیزًا) قوؤتلی نصرت بیرمک اوچون که بوصاح
 سببندن مشرکلر ننک تللری قوللری باغلندی کوچلری سسلندی سننک ایسه کونبکون قوؤتنک
 آرتا بار ادر اهل اسلام آرتیق ایله هم شرط سز ننک طرفک بولمق ایله (هُوَ) اول الله تعالی (الَّذِیْ)
 آنچالابن الله تعالی در (أَنْزَلَ) ایندردی اول الله تعالی (السَّکِیْنَةَ) کونکل قوؤتنی وقور قوسز صبرنی
 (فِی قُلُوبِ الْمُؤْمِنِیْنَ) مؤمن مسلمانلر کونکلینه (لَیْزِدَا دَاوَا) آرتدرسونلر اوچون (اِیْمَانًا)
 ایمان نورینی و عبادتلرنی (مَعَ اِیْمَانِهِمْ) اوزلری ننک توب ایمانلری بلن بر گا (وَلِلَّهِ) اول
 الله تعالی ننک در (جَنُودِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) کولکر عسکرلری که ملائکه وارواح در هم یر
 عسکرلری که بنی آدم چبن ابابین قوشی بیل و جبرائیل علیه السلام طاوشی وغیر یلردر
 (وَكَانَ اللَّهُ) بولدی اول الله ازله ابدده دائما همیشه (عَلِیْمًا) بلگوچی هر نرسه نی اولن آخرین
 غابین حاضرین (حَکِیْمًا) حکمه مصاحتنی بلوب قیلغوچی بولدی اول الله تعالی (لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِیْنَ)
 دخی ده مؤمن مسلمان ایرلرنی کرتمک اوچون ایندردی اول الله تعالی مؤمن مسلمانلر ننک

کونکلینه کونکل قوتنی وقور قوسز صبرنی (والمؤمنات) دخی مؤمنه خاتون لرنی کر تمک او چون
 (جنات) او جماخ باقیه لارینه صفتی بودر کم اول باقیه لرننک (تجری) آغار (من تحتها) اول
 باقیه لرننک تو بندن (الانهار) یلغه لار (خالدین) منگو تورغوچی لردر اول جنت کا کرگان
 کمنسه لر هیچ بر اوز گارمیچه (فیها) اول جنت ده (ویکفر) دخی ده یویماق او چون ایندردی
 اول الله تعالی مؤمن لرننک کونکلینه کونکل قوتنی وقور قوسز صبرنی (سیاتهم) آنلرننک گناهلرینی
 یویماق او چون (وکان ذلك) بولدی بو ایمان نوری آرطو جنت کا کر تو گناهلرینی یویو
 (عند الله) خدای تعالی فاشنده (فوراً عظیماً) اولوغ نجات دولت هم مقصود لرغه ایرشو
 (ويعذب المنافقین) دخی منافق لرنی عذاب قیلماق او چون ایندردی اول الله تعالی مؤمن لرننک
 کونکلینه کونکل قوتنی وقور قوسز صبرنی (والمنافات) دخی ده منافقه خاتون لرنی عذاب قیلماق
 او چون (والمشركین) دخی ده خدای تعالی گه شرکه قاتوچی ایرلرنی عذاب قیلو او چون
 (والمشركات) دخی ده خدای تعالی گاشرکه قاتوچی خاتون لرنی عذاب قیلماق او چون (الظانین
 بالله) خدای تعالی گا گمان قیلغوچی لار آنلر (ظن السوء) یمان گماننی الله تعالی پیغمبر گا
 مؤمن لرنی کا یاردم بیرماس دیو گمان ایتار لر ایدی (علیهم) اول الله تعالی گه یمان گمان قیلغوچیلارغه در
 (دائرة السوء) یمالق میدانی که آنلرنی چولغایو آلفوچی در (و غضب الله) اچیغلندی الله
 تعالی (علیهم) اول منافق لرغه و مشرک لر گا (ولعنهم) دخی لعنت قیلدی الله تعالی آنلرغه یعنی
 رحمتدن یراق قیلدی آنلرنی (واعد لهم) حاضر لدی الله تعالی آنلر او چون (جهنم) تهوغنی
 (وساءت مصیراً) نی یمان بار اچاق اورن اول جهنم (ولله جنود السموات والأرض)
 اول الله تعالی ننگ در کوک لر هم یر عسکری (وکان الله) دائماً و همیشه باردر اول الله
 تعالی (عزیزاً) هر بر اشدن اوستون وغالب بولوب (حکیماً) بار چه نرسه لرننک اولین
 آخرین بلوب قیلغوچی بولوب (انا) شکسز بز (ارسلناک) یباردک سنی ای عهد (شاهدا)
 امتنک ننگ اش لرنی سوز لرنی گواه ایتوب (ومبشراً) مطیع لرنی سیوندر گوچی ایتوب (ونذیراً)
 عاصی و ظالم لرنی قور قمتوچی ایتوب (لتؤمنوا) سز ننگ اینانماقنکز او چون (بالله) الله تعالی گه
 (ورسوله) دخی الله تعالی ننگ پیغمبر لرنی اینانماقنکز او چون (وتعزروه) سز ننگ نصرت
 قوه بیرماکنکز او چون الله تعالی ننگ دیننه و پیغمبرینه (وتوقروه) اول الله تعالی تعظیم
 قیلماقنکز او چون (وتسبحوه) اول الله تعالی نی کمچی لکدین و خلق غه اوغشاودین پاک دیو اعتقاد
 قیلماقنکز او چون هم نماز قیلماقنکز او چون (بکره) ایرته ده کوندز ده (و اصیلاً) کیچه ده تون ده
 یعنی بش وقت فرض نمازنی قیلونی سز گا فرض ایتدک بر تاو لیک اچندک و دائماً تسبیح ایتونی

سزگا بیوردق مستحبلک اوزه (ان الذین) درستلکک شوندا این من لر یعنی مدینه عرب لرن دن
 منکک دورت یوز کشی هم بونلردن غیر ی بش ا روغ یعنی غفار منینه جهینه نخع اسلام ا روغ لری
 (یبایعونک) سنکا بیعت بیر لر مدینه دن ذوالقعدنک اول کوننک ۶ نجی یلک کعبه الله فی زیارة
 قیلورغه چقد قک یا رسول الله سنکا نصرت و یاردم بیر رمن مالمن جانمن فی آیامانز مکه مشرک لری
 صوغش قوبار سه صوغش صفندن فاجه مانز بار کوجه زنی صرف قیلوب قارشو صوغش قیلورمن دیو
 عهد و وعک قیلوب قول بیردی لر (انما یبایعون الله) آنلر ننگ سننک بله بیعت لری الله تعالی
 بله بیعت در چونکه آنلر بو بیعت لری ایله اوزلر فی جنت بر ابرینه صانتدی لر (ید الله) خدای
 تعالی ننگ قدره قوی آنلر بیعت بیر گانده (فوق ایدیهم) آنلر ننگ قوی اوستونک در یعنی
 خدای تعالی بیر گان نعمت لری توغری یولغه کوندر ما کی آنلر ننگ پیغمبر گاقول بیر ووندن قیمتلی رکبر
 (فمن نکت) بس بر کشی اوزی ننگ قول بیر وب قیلغان وعک سنی بیعتنی صندرسه (فانما
 ینکت علی نفسه) بس البته صندر اول من اوزی ننگ ضرینه (ومن اوفی) بر من وعک
 قیلغان بیعتنک سوزنک طور سه (بما عاهد علیه الله) خدای تعالی اسمی برلن قیلغان وعک سینه
 (فسیؤتیه) بس تیز در کم بیرر الله تعالی اول وعک سینه تورغوی که سنه که (اجراً عظیماً) اولوغ
 ثوابنی (سیقول لک) تیز در کم ایتور لر سنکا (المخلفون) اوزلری مدینه دن مکه گا باررغه
 جان لرنی فدا قیلورغه بیعت بیر وب سنکا ایارمیچه ایوده اولطر وب قالوچی بش قبیله که
 «غفار منینه جهینه نخع اسلام» قبیله لر یدر بونلر بیعت بیر سه لده بیعت لرن دن کیرو دونب
 رسول الله غه ایارمدی لر مکه گا پارمدی لر بونلر شول گمان غه توشدی لر که محمد منکک
 دورت یوز کشی بله گنه مکه گا بارا قالسه هیچ بر جان ایسه مدینه گا قایتیه آلماس قریش آنلر ننگ
 بار چه سنی قانچدین کچرر بس بونلر اولوب بتکاج مدینه فی ابو جهل گا طابشر رمن قالغان خلقتی
 اسیر ایتوب قل ایتوب بولر من ماللر فی غنیمت مالی ایتوب بولر من دیدی لر (من الاعراب)
 صحرا ده تورغوی مدینه تیکره سنک گی عرب لردن اول وعک لرنی بوزوب قالوچی لر (شغلتننا)
 مشغول قیلدی بز لر فی سنک بله ایار ب بار و دن دیور لر (اموالنا) بز ننگ مال لرن (واهلونا)
 بز ننگ ایو جماعتلر من (فاستغفر لنا) بس بز ننگ اوچون یارلقایو استه سنه ای محمد الله تعالی دن
 بز ننگ قیلغان وعک مز گا وفا قیلما و مز سببلی بولغان گناهلر من فی کچسه ایکان دیور لر الله تعالی
 پیغمبر ینه آلدن خبر بیردی مکه دن مدینه گا قایتقانک یولک بوسوز لر فی ایندر دی ای محمد اول بش
 قبیله ننگ ایونک فکر ننگ سنک هم سنک ایله بولغان منکک دورت یوز کشی ننگ بار چه نکز ننگ هلاک
 بولماقی ایدی ایسه سز مدینه گا قایتب کر کاج سزدن هیچ بر جان ایسه تلف بولما این ظفر ایله
 مکه خلقتی شرط غه باغلاب قایتد فنکز بلنکچ سز گا ایارمیچه قالغان بش قبیله سندن عنر تلکان
 بولور لر بز گا ماللر من ایو جماعت لرن من مشقتی سببلی سننک بله مکه گا بار و ممکن بولدی دیور لر
 (یقولون) ایتور لر اول عرب لر بوند این عنر سوز لر فی (بالستهم) تل لری برلن (مالیس)

فی قلوبهم) کونکل لرنه یوق نرسه نی یعنی گناهلری یارلقانونی استا و هیچ کونکل لرنه یوقدر
 آنلر باری سندن و صحابه لرنکدن قورقار کشی لک در جه سندن چقودن اویالار اما کونکل لرنه
 منافق لقی همان بر ککان سز ننگ هلاک بولهای قایت وونکزه اچ لری پوشا (قل) آیت سن آنلرغه
 ای محمد (فمن یملک لکم) بس کم ننگ ایر کنه و تصرفنه بار سز ننگ فاید انکز او چون (من الله)
 خدای تعالی حکمندن قایتار وغه (شیئا) بر نرسه نی (ان اراد) اگر تلی قالسه خدای تعالی (بکم)
 سز گا (ضرا) بر ضرر نی (او اراد) یایسه تلی قالسه اول الله تعالی (بکم) سز گا (نفعاً) بر بر
 فاید نی (بل کان الله) بلکه دائما بولغوچی در خدای تعالی (بما تعملون) سز قیلغان اش گا (خبیراً)
 خبیر دار بولغوچی در یعنی کونکلنکزده نی بار بار چه سین بلیگوچی در (بل ظننتم) بلکه گمان
 قیلدنکز سز (ان لن ینقلب الرسول) پیغمبر کیر و قایتماس دیب (والمؤمنون) دخی مسلمان لر
 یعنی منکده دورت یوز کشی کیر و قایتماس دیب گمان قیلدنکز (الی اهلیم) اوزلری ننگ ایو
 جماعت لری نه قایتا آلماس لر دیدنکز (أبداً) منگی دیدنکز (وزین ذلک) بو گمان معقول
 کور ندی (فی قلوبکم) سز ننگ کونکل لرنکزده (وظننتم) گمان قیلدنکز سز (ظن السوء) یاوز
 گماننی الله تعالی اوزی ننگ پیغمبر ینه یاردم بیرماس دیب اویلا دنکز پیغمبر نی هم منکده دورت
 یوز صحابه نی مکه مشرک لری قاپدن کچر رده بز آنلر ننگ اهل اولادینی و مال ملک لری ینی غنیمت
 ایدنب بولر مز دیب اویلا دنکز (وکنتم) بولدنکز سز بوند این یمان اویونکز سبیلی (قوما بوراً)
 دنیا و آخره هلاک بولغوچی لردن بولدنکز (بوراً) بائر ننگ جمعی در بائر هالک معنا سنک (ومن لم
 یؤمن بالله ورسوله) کم ده کم اینانماسه الله تعالی گا هم آننگ پیغمبر ینه (فانا اعتدنا) شک سز
 حاضر لک بز (للكافرین) الله غه و پیغمبر ینه اینانه پیچه کافر بولوچی لر او چون (سعیراً) قزدر لغان
 تهوغ اوطنی (ولله ملک السموات و الارض) الله تعالی ننگ در کولر هم یو ملکتنی (یغفر لهن
 یشاً) بعض من ننگ گناهنی کپار چن اخلاصی بله توبه قیلغان ننگ بعدنک (و یعدب من یشاً)
 قایو من فی تلسه عذاب قیلور گناهنی سبیلی اخلاص سز توبه قیلدیغی سببندن توبه سنی قبول
 قیلماس یا که اول گناهنی ینکل گا صایب اصلا توبه قیلغان بولور (و کان الله) دائما بولغوچی در
 اول الله تعالی (غفوراً) گناهلری یارلقانونی اوتنوچی ینکل لرنک گناهلر ینی یارلقاغوچی (رحیماً)
 رحمتی بار چه نرسه لرنی چولغایو آلغوچی در علماء تفسیر کله چک آیه لرنک سبب نزل و لنک بیلله
 روایت قیلور لار کم رسول اکرم صلی الله علیه و سلم و اصحاب کرام حدیبیه ده صاح قیلب قایتدن
 صونک الله تعالی خیبر شهر نی فتح قیلورنی و عک ایتدی خیبر دن حاصل بولغان غنیمتنی حدیبیه ده
 حاضر بولغان منکده دورت یوز اصحاب غه تخصیص قیلدی چونکه آنلر مکه دن هیچ شی حاصل
 ایتما پیچه صاح قیلب قایتدی لار رسول اکرم صلی الله علیه و سلم خدای تعالی ننگ بیور و غی
 بو پیچه فرمان قیلدی حدیبیه ده حاضر بولغان کمسنه لر بنم ایله خیبر نی آلورغه بارسون لر

آندر غیرى هیچ کسینه بار ماسون دیدى مکه گا بار میچه حیلله لب فالوچی بش قبیله ننگ
 عرب لری ایتدی لر بزلرنی ایارتنگز خیبر گا برگا بارایق سز گا موافقت قیلب جانمزی
 فدا قیلایق دیدی لر خیبر غزاسی هجرت ننگ یدچی یلنک محرم آینک بولدی الله تعالی
 اول بش قبیله ننگ منافقرینک مالن خبر بیرب ایتدی (سِقُولُ الْمُخَلْفُونَ) تیزدر کم ایتور سنکا
 مکه گا بارغانک ایه ر ماین حیلله لب فالوچی جماعتلر (اِذَا انْطَلَقْتُمْ) سز بارغان وقتک (الی مغانم)
 خیبر غنیمتلرینه بارغان وقتنکرده (لَتَأْخُذُوها) سز ننگ اول غنیمتلرنی آلمافنکر اوچون
 (ذُرُوبًا) اختیار قوینکر سز بز گا (نَتَّبِعْکُمْ) ایه ریک بز سز گا دیب (یریدون) تلایلر آنلر
 (ان یبدلوا) آشد رماققه (کلام الله) الله تعالی ننگ وعده سوزنی الله تعالی خیبر غنیمتنی
 حدیبیه صاحنک حاضر بولغوچیلرغه بولسون غیر یلر کرشماسن دیوب وعده قیلوب ایدی
 (قُلْ) ایت سن آنلرغه ای حمد (لَنْ تَتَّبِعُونَا) البته ایه رس سز بز گا هم بز ایه ر تمامز سزنی خیبر گا
 بار دقمزده (کَذَلِکُمْ قَالَ اللهُ) اوشاندق اییه ر تمانکر دیب ایتدی الله تعالی (من قبل) بز ننگ
 حدیبیه دن مدینه گا قایتوب ایه ر شماس بورون بولک حالک (سِقِیْقُولُونَ) بس تیزدر کم ایتور لر اول
 مکه گا بارمغان بش قبیله (بَلْ تَحْسُدُونَنَا) بلکه سز بز دن خیبر غنیمتنی قزغانوب کوخچیلک بله
 ایه ر تمی سز دیب ایتور لر (بَلْ کَانُوا) بلکه بولدی لار اول بش قبیله ننگ عرب لری
 (لَا یَفْقَهُونَ) آنکلاماس بولدی لر پیغمبر گا ایندیکی آیاتنی (الْاَقْلِیَالًا) مگر آرنی فهم
 ایتار لر یعنی باری دنیا تر یکلکنی بله لر اما آخرت اشندن غافلدر (قُلْ) ایت سن ای
 حمد (لَا تُخَلِّفُنِ مِنَ الْاَعْرَابِ) اعرابیلردن بولغان مکه گا بار وده ایه رمیچه حیلله لب فالوچیلرغه
 (ستدعون) تیزدر کم اونده لرسز سز (الی قوم) بر خلق برلن صوغش قیلورغه
 اونک لورسز (اولی یأس شدید) قتی صوغش ایه سی بهادرلردر آنلر اهل تفسیر ننگ
 کوبرا گیننک سوزنری حضرت ابو بکر الصدیق ننگ خلافتی زماننده صوغش قیلنمش
 بنی حنیفه بولمقی دریا که قوت ایه سی کافرلر ننگ بار چه سنه توغری کیلور روم فارس هوزن
 ثقیف عطفان حنین مسیلمه الکذاب وغیر لر (تَقَاتَلُونَهُمْ) محاربه قیلورسز اول قوم برلن
 (او یسلمون) یا که آنلر مسلمان بولور لر (فَانْ تَطِیْعُوا) اگرده سز آنک چاقرلدنکنز وقتک
 امر گا اطاعت قیلوب شول قوت ایه سی بهادر لر گا قارشو بارسانکر (یُؤْتِیْکُمُ اللهُ) بیرر الله تعالی
 سز لر گا (اَجْرًا حَسَنًا) کور کام اجر و ثوابنی که دنیا ده غنیمت آخرتک جنت در (وَأَنْ تَتَوَلَّوْا)
 اگر یوز چور سه نکر اول بهادر کافر لر گا قارشو بار ماسه نکر (کَمَا تَوَلَّیْتُمْ) ننگ یوز چور دنکر
 بار مادنکر (من قبل) موندن اول حدیبیه گا چاقرلدن وعده قیلدنکنز دن صونک یوز چور ب
 بار مادنکنز کبی (یعذبکم) عذاب قیلور سزنی الله تعالی (عَذَابًا اَلِیْمًا) رنجتکوچی عذاب

بله که دنیا ده باشلر نكز قانچدن كچر لوب جماعتلر نكز بالا چاغالر نكز اسير ماللر نكز غنيمت
 اولماقيدر اوز نكز منگو توغوغلا فالماقدر بو آيت اينگياج مدينه ده بولغان مکه گا بارا آلمی قالغان
 آقصاب صوقرلر خستهلر يغلاديلر آي دريغا دنيا و آغرت هلاک بولدق نه قيلايق ديو فر ياد
 ايدشد کلرنک بو آية ايندی (ليس علی الاعمی) صوقرغه يوقدر صوغشقه اياروب بارمی
 ايوده قالغان سببندن (حرج) گناه يوقدر (ولا علی الاعرج) دخی ده يوقدر آقصابغه صوغشقه
 بارمی قالغان اوچون (حرج) گناه (ولا علی المريض) دخیک يوقدر آورو کشی گا قالغان
 اوچون (حرج) گناه يوقدر (ومن يطع الله) کم ايرسه اطاعت قيلسه الله تعالی گا (ورسوله)
 الله تعالی ننگ پیغمبرينه (يدخله) کرتور اول کشينی الله تعالی (جنات) اوجماح باقچهلرينه
 (تجری) آغار (من تحتها) اول جنة باقچهلری ننگ توبندن (الانهار) يلغهلر (ومن يتول) کم
 ايرسه يوز چورسه الله تعالی دن و پیغمبرندن بيوردقنه اطاعت قيلمسه (يعذبه) عذاب قيلور
 الله تعالی اول من ني (عذاباً أليماً) رنجتکوچی قتی عذاب بله (لقد رضی الله) تحقیق رضا بولدی
 الله تعالی (عن المؤمنین) شول مؤمنلردن که بولدیلر آنلر حديبيه ده (اذ) شول وقتده
 (بمايعونك) سنك بولن عهد ايتشدیلر قريشکه قارشوچار به قيلورغه صوغش صفندن قاچه اسقه
 (تحت الشجرة) حديبيه چوقرنک سمره يغاچی توبنک سبب بيعت بو ايردی کم رسول الله صلى الله
 عليه وسلم خز اغی قبيله سندن خراشني مکه گا يباردی قريشکه خبر بيرماک اوچون که رسول الله
 صوغش قصدی بله کلمدی عمره قصدی بله کلدی ديو مکه گا ايرشدک خراشني توتديلر
 تويه سنی اولتر ديلر مکه ده اولان مسلمانلر خراشني خلاص ايتوب قاچر ديلر اول
 رسول الله غه کلوب حالدن خبر بيردی رسول الله حضرت عمر گا قاراب مکه گا وارب کلمک کا
 اشاره قيلدی حضرت عمر ايتدی بار رسول الله قريش ننگ منکا دوشمانلغی معلوم نكز در مکه ده
 بنم قبيله م بنی عدی و ابن کعبدن قولغه توتارلق کشی يوقدر که بنی قريشدن قورتاره عثمان
 بن عفان قريش ننگ حرمتلی کشی سی در دیدی بس رسول الله حضرت عثماننی ابو سفیانغه
 و قريش ننگ غيری اولوغلرينه اياچی ايتوب يباردی رسول الله ننگ صوغش اوچون
 کله دیکينی عمره اوچون کلدیکينی بيان اوچون حضرت عثمان مکه گا کردکنک ابان بن سعید کا
 اوچرادی ابان حضرت عثمان تويه سنه آرطنه آطلاندی و حضرت عثماننی عرب عادتچه اماننه
 آلوب قريش ننگ اولوغلرينه ايلتدی حضرت عثمان خبرنی سويلدی آنلر ايتديلر ای
 عثمان اوزنک تله سانک نی قدری طواف قيلغلر اما غيری کمسنه نی مکه گا کررگا قويمازمز دیدیلر
 حضرت عثمان ايتدی بن رسول الله دن اول طواف قيلماسمن دیدی قريش حضرت عثماننی مکه دن
 چغارمادیلر رسول الله غه حضرت عثماننی اولتورمشلر ديو خبر يتشدی رسول عليه السلام
 ايتدی تا بر کشی مز فالماغاچه صوغشی طورب بو اورندن کوچميه م دیدی اصحاب کرامنی
 ياردم بيررگا بيعت بيررگا قول بيرب و عک قيلورغه اوندا دی اصحاب کرام اولگاچه صوغش
 قيلورغه و صوغش صفندن چیکلما ساکاهد ايتديلر مونی بيعت رضوان آتالدى يوقاريلغی آية

کریمه ایله ثابت در بو بیعتنی اینک اول اسدن ابوسنان بن وهب قول بیرب باشلدی منکک
 دورت یوز کشی آراسندن باری بنی سلمه دن جدا بن قیس چیکلی آنک حقتک حضرت
 جابر ایتمدی من جدانی کوردم خلق بیعت بیر گاندن تویه سی یاننه یاشرند کندن گویه که تویه
 قولتغنه یابشمش کوردم دیدی (بیعت تمام اولدق حضرت عثماننی اولترو خبری یالغان
 ایدیکی ظاهر بولدی عنی السنة حضرت جابر بن عبد الله دن روایت ایله اخراج ایدار که
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایتمدی حدیبیه ده سمره یغاچی آستونده بیعت بیر وچیلردن
 هیچ کمسنه تموغه کرماس دیدی چونکه الله تعالی آنلردن راضی اولدی (فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ) بس
 بلدی خدای تعالی آنلرننک کونکلنک گی راستلق وسوزلرنک بر کلکنی (فَانزَلَ السَّكِينَةَ) بس
 ایندردی الله تعالی کونکل قَوْتنی وقور قوسز صبرنی (عَلَيْهِمْ) آنلرغه یعنی یغاچ آستوند بیعت
 بیر وچیلرگا (وَأَنَابَهُمْ) الله تعالی ایند گواجر بیردی آنلرغه (فَتَحَّأَ قَرِيبًا) تیز زمانک آچونی یعنی
 خیبر شهرنی فتح ایدب شادلانونی (وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً) کوب غنیمتلرنی اجر قیلوب بیردی خدای
 تعالی (يَاخُذُونَهَا) آلورلار آنلر اول غنیمتلرنی خیبرننک ماللرندن یر صورلرندن (وَكَانَ اللهُ
 همیشه باردر الله تعالی (عَزِيزًا) قَوْتلی بولغانی حالده (حَكِيمًا) حکمتی ایله اشننک اولین
 آخرین بلوب قیلغانی حالده (وَعَدَكُمْ اللهُ) وعده قیلدی خدای تعالی سز لرگا (مَغَانِمَ
 كَثِيرَةً) کوب غنیمتلرنی (تَاخُذُونَهَا) آلورسز سز اول غنیمتلرنی (فَهَجَلْ لَكُمْ) بس
 سز ننگ اوچون آشقردی الله تعالی (هَذِهِ) اوشبو خیبر غنیمتنی (وَكَفَّ) طیدی الله تعالی
 (أَيْدِيَ النَّاسِ) آدمی لرننک قول لرنی یعنی اهل خیبرننک قول لرنی و آنلرننک دوست لری
 بنی اسد عطفان قریش ننگ ضرر لرنی (عَنْكُمْ) سزدن منع ایتمدی (وَلَتَكُونَ) بولسون اوچون
 بو غنیمت لرننک حصولی (آيَةٌ) علامت و دلیل بولسون اوچون الله تعالی ده شکسز لک گا پیغمبر ننگ
 راست لقینه (وَيَهْدِيَكُمْ) دخی سزنی کوندرمک اوچون (صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا) توغری یولغه اول
 توکل در و الله تعالی ننگ فضل رحمتنه اعتماد و دین غیرتی در (وَاخِرَى) دخی ایکنچی غنیمت لرنی
 وعده قیلدی الله تعالی سز لرگا (لَمْ تَقْدُرُوا) کوچنکز یتماس ایدی سز ننگ اگر ده خدای تعالی
 یاردم بیر مسه (عَلَيْهَا) اول غنیمت لرنی قول غه توشروگا (قَدْ أَحَاطَ اللهُ بِهَا) شک سز چولغادی
 الله تعالی اول غنیمت لرنی وسزدن غیرنی دن صاقلادی قیامت کوننه چه بولاچق هر فتح و هر غنیمت
 بو آیه تحتنه داخل در (وَكَانَ اللهُ) همیشه بولغوچیدر اول الله تعالی (عَلَى كُلِّ شَيْءٍ) هر نرسه گا
 (قَدِيرًا) کوچی یتکوچی (وَلَوْ قَاتَلَكُمْ) اگر صوغش باشلاسه ایدی سز ننگ بله (الَّذِينَ كَفَرُوا)
 مکه کافر لری و سز ننگ بله صاح ایتمه لری ایدی (لَوْلَوْ أَلَادِبَارُ) شک سز آرتلرین ایلنن چار لری
 ایدی آنلر (ثُمَّ لَا يَجِدُونَ) موندن صونک تابماس لری ایدی اول کافر لری (وَلِيًّا) صغناچق یر (وَلَا نَصِيرًا)

دخی ده نصرت بیر گوچی نی تابماس لر ایدی (سنة الله) الله تعالی ننگ عادتی در بو پیغمبر لر گا
 نصرت بیر و (المتی) آنداین عادت ویول بو پیغمبر لر گا نصرت بیر و (قد خلت) تحقیق اوتدی
 هم بولا کیلمدی بو عادت (من قبل) موندن اول (ولن تجد) البته تابماس سن (لسنة الله)
 الله تعالی ننگ عادتنه (تبدیلاً) آشنونی (وهو) اول الله تعالی (الذی) آنداین الله در (کفی)
 طیمدی (ایدیهم) اول کافر لر ننگ قوللرینی (عنکم) سزدن (وایدیکم) سز ننگ قولنکزی
 طیمدی (عنهم) آنلردن یعنی یکی آرانکزده صوغش قویمدی و الا صوغش قویسه مکه ده
 تورغوچی قریش آراسنداغی مسلمان لرغه کوب ضرر کلور ایدی (ببطن مکه) مکه چوقرنده
 یعنی حدیبیه ده (من بعد ان اظفر کم علیهم) سزنی آنلرغه غالب قیلدقن سنکره یعنی قریش نی
 اون یلغه چه حج دن منع قیلما سقه شرط قیلدر ب تمام ایتکان ننگ صونکنک (وکان الله) همیشه
 بولغوچی در الله تعالی (بما تعملون) سز قیلغان اشلر نی (بصیراً) کور گوچی (هم) آنلر یعنی
 مکه دن سز گه فارشی چغغوچی آلتی منک کافر (الذین کفروا) کافر بولغان من لردر (وصدوکم)
 منع قیلدیلر سزنی (عن المسجد الحرام) کعبه الله غه طواف قیلدون (والهدی) دخی قربان
 اوچون کلتر لنگان حیوانلر نی منع قیلدی لر (معدوفاً) حبس قیلوب منع قیلدی لار (ان یبلغ محله)
 چالا تورغان اورنغه یعنی میناغه ایرشودن منع قیلدی لار امام زهری مروان دن روایت قیلد
 ایدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حدیبیه یلنک بیت الله نی زیارة قصدی ایله مدینه دن مکه گا
 منکن آرتق کشی ایله یونلدی بو سفری ایله صوغشنی قصد قیلدی ذوالخليفة گا ایرشکاچ
 قریش ننگ حالنی بلب خبر کلترمک اوچون خزاغه دن بر کشتی یباردی رسول الله اوزی
 غدیر اشطاطغه کوچدی آنده ایرشکاچ ایچی خزاغی کلدی وایتدی قریش کوب آدم جمع
 قیلغان لر حساب لری صوغش قیلدق در ویزی بیت الله غه زیارت دن طیمق در دیدی
 رسول الله ایتدی ای اصحاب بنکا کینکاش بیرنکز بو اطرافدن قریش گا یاردم بیرر گا جیبولغان
 بیان عرب لری ننگ یورطلر نی بالاچاغالر نی بارب یغما ایتایک مو یا که کعبه مکرمه گا بارالق مو
 کم ایرسه بزنی منع قیلسه صوغشمرز دیدی ابوبکر الصدیق ایتدی یار رسول الله کعبه نی
 زیارة نیتی برلن چقدنک و هیچ کم برلن صوغشنی نیت ایتدک کعبه گا یوناله یک هر کم
 بزنی منع ایتسه صوغش قیلورمز دیدی رسول علیه السلام ایتدی الله تعالی ننگ اسمی برلن
 او تونکز دیدی بس مکه طرفینه متوجه بولدی لر مکه مکرمه اوستینه توشه تورغان طلغ دن
 توشکانده رسول الله ننگ تویه سی چوکدی خلایق تویه نی قودی لار طورمدی رسول علیه
 السلام ایتدی فیلنی حبس قیلوچی تویه نی حبس قیلدی دیدی موندن صونک ایتدی قریش
 بنی قایو اش گا چاقرسه اول اش ده الله تعالی ننگ هرمتلی نرسه لر نی اولوغلاو بولسه وهم صله
 رحم بولسه اول اشنی آنلردن قبول ایدر من دیدی تویه نی قودی سیکرب طوردی حدیبیه
 ننگ اوته طرفی چیتنده بر آز صو بار ایدی شونده بارب ایتدی لر صونی توکاتدی لر

صوتگاننی رسول الله غه خبر بیردی لر رسول علیه السلام قنندن بر اوق چقاردی ناجیه
 ابن عمیرگا بیردی ناجیه فیوننک توبنه توشدی اول اوقنی ساچدی قایناب صو چقدی بو بر
 اولوغ معجزه اولدی بارچه خلق صودن طویدی لار صاوت لرینه هم حاضرلدی لر شول
 وقتده بنی غزاغه دن (برید) ابن ورقاء شول قبیله دن بر جماعت برله کلدی بونلر
 رسول الله غه خیر خواه ایردی لر برید ایتدی کعب بن لؤی وعامر بن لؤی حدیبیه صوینی
 آلمش لر آنلرننک قصدی سننک ایله صوغشمق در هم سنی کعبه الله نی زیارتدن منع
 ایتمکدر دیدی رسول الله ایتدی بز هیچ کم برله صوغش اوچون کلمدک باری عمره
 اوچون کلدک اگر تلسه لر آلاز بله نچه زمانغه چه صوغش قیلمقنی قویارمن اگر تلسه لر
 آدمی کرکان اشگا یعنی ایمان غه کرسین لر اگر باش تارتسه لر آنط ایتنه من اول
 الله تعالی برلن کم بنم طورمشم آننک ایرکنده در آنلر برلن شک سز صوغش قیلورمن
 تا بوون لریم طارالغاچه دیدی یا که الله تعالی آنلرغه اوز اشنی قیلغاچه دیدی (برید ایتدی
 آنلرغه باروب بوخبرنی نیز سویلرمن دیدی برید قریش کا کلدی وایتدی بز بوکشی قاشندن
 کلدک و آننک سوزنی ایشتنک اگر تلسه نکز سزگا آننک سوزنی سویله یم دیدی قریش ننگ
 احمق لری ایتدی لر آننک هیچ سوزی بزگا حاجه توگل دیدی لر قریش ننگ عقل ایهلری
 ایتدی لر ایشتنک سوز نکنی سویلنگل دیدی لر برید ایشتنک سوزلرنی بر بر خبر بیردی
 غروه ابن مسعود ثقفی اورنندن طوردی وایتدی ای قوم سز بزگا آتا ایرماس سزمو ایتدی لر
 بلی وایدی بز سزگا اوغول ایرماس مزمو ایتدی لر بلی ینه ایتدی بنم هیچ بر سوزنه شک
 کلتورمای اوشاناسزمو دیدی ایتدی لر سن هر وقتده ده اوشاچلی آدم سن ینه ایتدی
 ایابلماس سزمو من عکاظ شهری اهلنی بارچه اهل اولادیم برلن سزگا یاردم گا چاقردیم هر کم
 بنم سوزمنی قبول قیلدی آنلرنی ایارتب سزگا کلدیم ایتدی لر بلورمز ینه ایتدی محمد سزگا
 تیوشلی سوزنی سویلنگان سز آننک سوزنی قبول قیلنکزمونی آنکا بیارنکز آننک برله
 سوزلشه یم دیدی حاصل غروه رسول الله حضورینه کلدی سویلشدی رسول علیه السلام
 آنکاهم بریدگا ایتکان سوزلرنی ایتدی غروه ایتدی ای محمد ایامعقول کوررمی سن قومنکنی
 بارچه سنی هلاک قیلماقنی عربدن هیچ کشی فی ایشتنکک بارمو حتی که اول زماننک اوز طامورنی
 قورتقان دیدی اگر قوت آلاز طرفنک بولا قالسه من مونده کوره من تورلو تورلو یوزلرنی تورلو
 تورلو قبیله دن بولغان آدم لرنی که آنلردن یراق ایماس سنی طاشلاب قاچه قلق لری دیدی ابو
 بکر صدیق ایتدی سن لات قورصاغنی صوور ایاز بز بوحق پیغمبرنی طاشلاب قاچارمز مو دیدی
 غروه بوکم در دیدی ایتدی لر ابوبکر در غروه ایتدی سندن کوب یخشی لقلر کورمش
 ایدم همان اول یخشی لقر لرنکنی فایتارغانم یوق اگرده یخشی لقلر کورمگان بولسام ایدی
 سوزنکا فارشو سوز ایتور ایزدیم در واقع غروه جاهلیت زماننده کوب بور وچغه باتوب
 ایردی یاقن اولدیکه غروه فی بوروچی اوچون هبس قیله لر ابوبکر صدیق شول حالنک آننک

بور و چلرنی تولب جولوب ایدی غروه رسول علیه السلام غه خطاب ایذب سوز سویلدکن
 رسول الله ننگ مبارک صقال لرنی توتار ایدی حضرت مغیره ابن شعبه رسول الله ننگ آلدنک قاج
 توتوب صاقچیلیق قیلور ایدی غروه ادب سزلك ایذب قولنی رسول الله ننگ صقالینه سوز دقن
 قاج صرتی ایله قولینه صوغار ایدی غروه ایبتدی بو کم در ایبتدی لر مغیره ابن شعبه در غروه ایبتدی
 ای خیانتچی سننگ خیانتکننی تونزك ایدار گا طرشوچی تو گل مومن دیدی حضرت مغیره جاهلیت
 زماننک بر جماعت برله یولک مصاحبه قیلب ایردی آنلرنی اولتور ب مال لرنی آلدی مدینه گا
 بارب مسلمان بولوب ایردی غروه اصحاب کرامننگ احوالنی کوز قری پی برله تیکشرر
 ایدی اوزیننگ یولداش لرینه فایتوب خبر بیردی و ایبتدی ای قوم والله من کوب پادشاه
 مجلسنک بولدم قیصر روم کسری فارس و نجاشی حبش گا باردم والله محمدننگ صحابه لری
 محمدنی تعظیم قیلدیقی کبی هیچ پادشاهنی تعظیم قیلد قلمزینی کوردمم والله محمد تو کوره
 قالسه هیچ ده یر گا توشدی مگر صحابه لر ندن بر اوننگ قولینه توشدی و آنی بوزینه و بدننه
 سورتدی و هر اشنی بیوردیسه در حال بجای کلتردیلر اگر طهاره قیلسه طهاره صوینی بر برینه
 تیکورمای تقسیم ایدر لر اگر محمد سوز سویلسه هر قایوسی ساکت بولوب طنکلایلر چیک سز
 تعظیم دن آننگ یوزینه قاراماسلر محمد سز گا تیوشلی سوز ایته در قبول قیلنکز دیو غروه
 فایتوب بو سوز لرنی خلقینه و قریش گا فایتوب خبر بیر گاج بنی کنانه دن بر کشی طوردی
 و ایبتدی بنکا رخصت بیرنکز آننگ برله سویلشه بن دیدی ایبتدی لر بارغیل و اول باردی
 رسول الله آنی یر اقدن کورب ایبتدی بو فلان کشیدر آننگ قومی قر بانلق غه حاضرلنمش
 تویه نی تعظیم ایبار لر آنکا قارشو قر بانلق تویه نی قوینکز دیدی بس آنکا قارشو قویدیلر
 کنانه ننگ اوزینه قارشو تلبیه ایتب باردیلر کنانه بو حالنی کورب قریش گا فایتب
 ایبتدی سبحان الله ای جماعت بو خلقنی بیت الله دن طیو موافق ایماس چونکه بیت الله نی طواف
 قیلور غه چن اخلاص لری ایله کلمسه لر بو اشنی قیلماسلر ایدی دیدی قریش گا ایبتدی
 قر بانلق تویه لرنی کوردم قیمتلو تزگر لر ایله باغلانمش و علامت ایدلمش من لایق کورمس
 من بو جماعتنی بیت الله غه زیارتدن منع ایتمک گا دیدی موندن صونک حلیس ابن علقمه نی
 کوندر دیلر بو کمسنه بدوی لرننگ باشلغی ایدی رسول علیه السلام آنی یر اقدن کوردی ایبتدی
 بو کشی اول قومدن در که حج نی اوتار لر و قربان چالماقنی سوار لر آننگ قارشو سنه قر بانلقلرنی
 قوینکز دیدی حلیس قر بانلقلرنی کوردی قیمتلو تزگنلر ایله باغلانمش اوزاق توپلانب تور مق
 سبیلی موینداغی جبلرنی چاینامش لر رسول الله فائنه ایرشما دی چونکه بیله قر بانلق لر
 حبس قیلنمب طور و غه جانی بیگ آچیدی و قریش گا فایتب ایبتدی ای قریش شک سز من کوردم
 قر بانلقلرنی تزگن لری موین لرنی قرمش چالنور اورننه ایرشمای باغلانمب طور دقتدن

جب لرنی چاینامشله غایتک جد امشله ایمدی بونلرنی طواف قیلودن عبادتنی بجای کلترو دن
 طیماق حلال ایرماس دیدی ایتدیله سن اعرابی بدوی سن بلماس سن دیدی لر بس خلیس
 آچیع لندی و ایتدی ای قریش و الله من سزگا کشی فی عبادتنن طیشرفه آنط ایتامدم و بواشکه
 یاردم بیررگا شرطک قیلامدم ایابیت الله فی تعظیم او چون کلنگان کهسته فی طیار موسز اول الله تعالی
 برلن آنط ایته من که خلیس ننگ طورمشی آننگ قدرت تصرفنک در سزگا ایکی اش ننگ
 بری قالدی یا محمدگا طواف قیلورغه ایرک بیره سز یا که بدوی لرنی ایارتب سزدن آیورلوب
 کیتمارمن دیدی ایتدی لر ای خلیس بزگا اختیار بیر تا که اوزمن تلنگاچه اش قیلایق دیدی لر
 بس مگر از بن حفص فی کوندردی لر رسول الله آننگ قاراسنی کورب ایتدی بو مگر از بن
 حفص در فاسق فاجر ایردر دیدی اول کلوب سوز باشلاغان ایردی آننگ آرتندن قریش
 طرفندن سهیل کلوب ایرشدی رسول الله آنی کورب اشار نکزینکل بولسون دیدی سهیل ایتدی
 آرامزده صاح یازوی یاز شایق دیدی رسول علیه السلام حضرت علی رضی الله عنه گا ایتدی
 بسم الله الرحمن الرحیم دیب یاز غیل دیدی سهیل ایتدی من رحمن فی بله من فی در باسماک
 اللهم دیب یاز غیل دیدی رسول علیه السلام حضرت علی گا ایتدی باسماک اللهم دیب یاز غیل
 دیدی ودخی یاز غیل بو یازو محمد رسول الله ننگ حکمی در دیو دیدی سهیل ایتدی اگر سنی
 رسول الله دیب باسماک سنی بیت الله دن قایتارماس ایدک و سننگ بله صوغش قیلماس ایردک
 محمد بن عبد الله دیب یاز غیل دیدی رسول علیه السلام ایتدی و الله من رسول الله من سز
 یالغانغه صایسانکز محمد بن عبد الله دیب یاز دیدی بس حضرت علی یازدی بو یازو محمد بن
 عبد الله ننگ حکمی در که آننگ برلن سهیل ابن عمرو صاح قیلشدی لر و کیلشدی لر اون یلغه چه
 اورش صوغشنی قویارغه ایکی آراده هیچک صوغش و غوغه قوبتارماسقه تا که آدمی لر
 ایمین بولوب یورسون لر دیو رسول علیه السلام ایتدی یاز تا که قریش بزگا ایرک بیررسن لر
 تا که بیت الله غه طواف قیلانم دیو دیدی سهیل ایتدی و الله عرب بزگا ضرر مشقت آلفان دیب
 سویلمه سین طواف قیلورغه ایرک بیرو بویل غه یوق کیله چک یلده بولور طواف قیلورسن
 ینه ایتدی بزدن بر ایرده سزگا کیلمه سین گرچه سننگ دیننکک بولسه ده اما کیله قالسه سن
 آنی بزگا قایتارسن اما سزدن براگو بزگا کیلسه بز آنی سزگا قایتارمامز دیو یاز دیدی
 صحابه لر ایتدی لر یار رسول الله بونداین شرطنی یازایق مو دیدی لر رسول علیه السلام
 ایتدی بلی یازارغه تیوش چونکه بزدن کم ایرسه کیته قالسه آنی الله تعالی اوزی ننگ
 رحمتدن یراق ایلمشدر کم آننگ بزدن یراق بولغانی اولی در کم ایرسه آنلردن بزگا کیله
 قالسه سیجعل الله له فرجا و مخرجا دیدی یعنی اول کم ایرسه گا الله تعالی تیز اوزی ننگ
 رحمت یولنی آچار دیدی - آنلر بو سوز ننگ اوستونده ایکان مشرک لر طرفندن

ابو جندل ابن سهیل ابن عمرو قاجوب بوغاولارنی اوستراب صحابه لر آراسینه کلوب
 کردی - سهیل ایتدی ای محمد اینک اول مونی طلب ایدرمن مونی منکا فایتارب بیرکای سن
 دیدی رسول علیه السلام ایتدی هنوز مصالحه یازوی تمام بولغانی یوق دیدی - سهیل ایتدی
 سنک برله هیچ نرسه گا صالح ایتماس من دیدی رسول علیه السلام ایتدی اگر مونداق بولسه
 مونی منکا باغشله دیدی سهیل ایتدی مونی باغشلامق یوق دیدی رسول علیه السلام ایتدی
 بو اشنی قیلغل سهیل ایتدی قیلهمق میسر توگل سهیل طوردی و آنی قریش طرفینه تارتدی
 ابو جندل یامعشر المسلمین بنی مشرک لرگا فایتاره سز می حالبوکه بن مسلمان بولوب کلیم سز
 کورمای سز مو بنکا شولسی یتارکه بو کافر لر آراسنده کوب قتی عذاب کوردم دیو فریاد
 ایلدی رسول علیه السلام ایتدی ای اباجندل صبر قیل الله تعالی سنکا و سننک ایله اولان مظلوم
 مسلمان لرغه شادلق یولنی آچار دیدی چونکه بز بوقوم ایله آرامزده مصالحه شرطنی باغلاقد
 بز بونی آلدار اوچون قیلهمق دیدی عمر رضی الله عنه در حال ابو جندل یاننه ایرشدی صبر
 ایت یا اباجندل آنلر الله تعالی گا شرکة فاتوچی لردر آنلر ننگ قانی ات قانی ایله برابر دیدی
 امام زهری ایتدی رسول علیه السلام ننگ صحابه لری مدینه دن مکه گا سفر قیلدقه پیغمبر
 علیه السلام مکه نی آچارمز دیو توش سویلدکندن مکه نی آچوده هیچ شک و گمان قیلمازلر ایدی
 بس بو حالنی کوردکده صحابه کرام ننگ باشینه اولوغ اش توشدی که هلاک بولورغه ایرشدی لر
 ابو جندلنی مشرک لر قولینه کیرو و طابشرو دیشوارلقنی آرتدردی دیدی امام زهری نیچه
 واسطه ایله حضرت عمر ابن الخطاب رضی الله عنه دن روایه قیلب ایته که بو حالکا چدای آلمقدن
 رسول علیه السلام غه کلام و ایتدم سن الله تعالی ننگ حق پیغمبری توگل می سن دیدم ایتدی
 بلی ینه ایتدم بز حلق اوزرینه و دشمانلرمز باطللق اوزرینه توگل می دیدم ایتدی بلی
 ینه ایتدم بز ننگ میت لرمز جنه ده آنلر ننگ میت لری جهنم ده بولاچق توگل می دیدم ایتدی
 بلی بس ایتدم ایمدی بیله اولسه نه اوچون دینه زده قباحت بولغان کهنه لرگا مسلماننی بیره سن
 دیدم شول وقت رسول علیه السلام ایتدی بن الله ننگ رسولی من آنکا عاصی اولمام که اول بنکا
 نصرت بیر وچیدر دیدی ینه ایتدم یار رسول الله سن بزه دیدم نکمی که بیت الله غه بارمز و آنی
 طواف ایدرمن دیو دیدم رسول علیه السلام ایتدی بلی دیدم لکن بن سنکا بوسنه کلوب طواف
 قیلورمن دیدم می دیدی ایتدم یوق بس ایتدی رسول علیه السلام سن بیت الله غه کلورسن و آنکا
 طواف ایدارسن دیدی بعد ابو بکر صدیق رضی الله عنه گا باردم و ایتدم بو ایر بز ننگ اوزه یبارلمش
 الله تعالی ننگ حق پیغمبری توگل می دیدم ابو بکر صدیق ایتدی بلی ینه ایتدم بز حلق اوزرینه
 دشمانلرمز باطللق اوزرینه توگل می دیدم ایتدی بلی ینه ایتدم بز ننگ میت لرمز جنه ده آنلر ننگ
 میت لری جهنم ده بولاچق توگل می دیدم ایتدی بلی دیدی بس ایتدم بولای بولسه دینه زده قباحت

بولغانلرغه نه اوچون مسلمان نی بیره مز دیدم بس ابو بکر صدیق ایتدی ای ایر اول الله تعالی نك پیغمبری در اول اوزی نك تنکر سینه عاصی اولمور الله تعالی آنک یار دچسی در اول الله تعالی برلن آنط ایته من که اول حقلق اوزرنک در دیدی ینه ایتدم اول بزگا دیمدی می که تیز زمان کعبه اللهغه بار رمز و آنی طواف قیلور مز دیو دیدم ایتدی بلی اما سنکا بوسنه طواف قیلور مز دیدی می دیدی ایتدم یوق بس ایندی اوله اولسه سن آنک کلور سن و طواف قیلور سن دیدی گویه که هر ایکسی نك سوزی بر قالب دن چقغان کبی بولدی اوشبو طریقه صاح یازوی تمام بولغانلرین صونک قر بان لرنی حدیبیه ده بوغاز لاب ساچ لرنی آلدرب و قصقار تب مدینه گا قایتدی لر (ولو لار چال مؤمنون) اگر بولسه ایردی مکه ده مسلمان ایر لر (ونسأ مؤمنات) مسلمان خاتونلر (لو تعلموهم) سز آنلرنی تانوماس سز (ان تطئوهم) صاح قیلما این صوغش قیلغان بولسه نکرز آن داغی مسلمانلرنی تابتاب اولتورگان بولور ایر دینکرز (فتصیبکم) بس یتشور ایدی سز گا (منهم) آن داغی مسلمانلرنی تانومیچه تابتاب اولترو سببلی (معرفة) مکروه ویرامز اش و آنلر نك دیتنی تولو لازم بولور ایدی اوستونکرز گا (بغیر علم) سز آنلر نك مسلمان ایدی کنی بلما این تابتاب هلاک قیلد قنکرز سببندن (لیدخل الله) الله تعالی کر گزمک اوچون اذن بیرمدی مکه خلقی برلن صوغش قیلورغه بلکه صاح قیلشورغه بیوردی که اول صاح ایسه اولوغ فتحغه برابر بولدی فتح مبین دیب آتالدی (فی رحمته) اوزی نك رحمتنه کر گزمک اوچون یعنی دین اسلامغه (من) شول من فی (یشاء) تلی در آنی الله تعالی (لو تزیلوا) اگر آیورلسه لر ایدی مکه داگی مسلمانلر کافر لرندن (لعدبنا) البته عذاب قیلور ایردک بز (الذین کفروا منهم) اول مکه اهلندن بولغان کافر لرنی (عذاباً آلیماً) قتی عذاب بله عذاب قیلور ایدک که آنلر اوزلری قاپچدن کچرلب جهنم گا اوزاتلور لر ایدی اهل اولادلری اسپر ومال لری غنیمت بولوب بولنب قولنکرزغه کر مک ایله آنلر نك جراحة قلب لری آرتور ایدی که آنلر بیله اولاچقنی قاج دن کچرلب جان بیردک کوزلری ایله کورب اولر لر ایدی (اذ جعل الذین کفروا) مکه کافر لری حدیبیه ده قیلغان وقت ده (فی قلوبهم) اوزلری نك کونکلر نك (الحمية) غار و غیرتنی (حمية الجاهلية) نادانلق و کفر لکدن بولغان جاهلیه زمانه سنداغی شیکلی غار و غیرتنی قیلغانلری وقت ده (مکه خلقی رسول علیه السلام مکه گا یاقنلاشب حدیبیه گا قونغاچ سویلشدی لر محمد بز نك اهل اولادلر مزی توغان لرمزنی اولتردی شمدی بز نك اوستومز گا کرر گا یاقنلاشدی اگر ده بونلر طواف حیله سی بله مکه کا کره فالسه لر بار چه عرب خلقی بز دن کولر لر محمد بزنی بینکب کردی دیولات عدی بله آنط ایته لم که آنلرنی مکه کا کر تمایک دیدی لر بیله غار و غیرت قیلماقلری جاهلیت غیرتی در (فانزل الله) بس ایندردی الله تعالی اول وقت ده (سکینته) کونکل قوتنی وقور قوسز صبرنی (علی رسوله) اوزی نك پیغمبر ینه (وعلی

(الْمُؤْمِنِينَ) مسلمانلارغه که قايولری مکه یاقننده رسول الله بله بر گه بولدیلر (وَالزُّمَمِ) برکتدی آنلرغه (كَلِمَةَ التَّقْوَى) تقوالق سوزنی که لا اله الا الله محمد رسول الله دیگان سوزدر (وَكَانُوا) بولدیلار اول مسلمانلار (أَحَقَّ) تیوشلی راک (بِهَا) اول تقوالق سوزینه (وَاهْلُهَا) اول تقوالق سوزی ننگ اهلندن بولدیلر (وَكَانَ اللهُ) بولغوچیدر الله تعالی دائما وهر وقتده (بِكُلِّ شَيْءٍ) هر نرسه نی (عَلِيمًا) بلگوچی (لَقَدْ صَدَقَ اللهُ) شکسنز راست قیلدی الله تعالی (رَسُولَهُ) اوزیننگ پیغمبری محمد گه (الرُّؤْيَا) توشنی (بِالْحَقِّ) درستک برله رسول علیه السلام حدیبیه گه چقماس بورن مدینه ده وقتک توش کوردی توشنگ صحابه لری برله برگا مسجد حرام گه کردی ساچ لرنی کیتار دیلر بعض لری ساچ لرنی قصقار ندیلر رسول علیه السلام بو توشنی صحابه لری گه سویلدی اصحاب کرام بو توش سببلی سیوندیلر وشول یلک مکه گه کر رمز دیو گمان قیلدیلر حدیبیه ده صاح قیلب قایتقاچ اصحاب کرام گه بواش آغر کلدی امة نی تسلی اوچون و صبر قیلدی تیوش دیو بو آیه ایندی یعنی پیغمبر ننگ توشی حقدر البته بولاچی دیو (لَتَدْخُلَنَّ) البته کر رسز سنز (الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ) کعبه الله مسجدینه (أَنْشَاءَ اللهُ) اگر الله تعالی تلسه (آمِنِينَ) دوشمانلردن ایمین بولوب (مُحَلِّقِينَ رُؤْسَكُمْ) ساچلرنکزی کیتار یب (وَمُقَصِّرِينَ) وبعض لرنکز ساچلرنکزی قصقار تب (لِاتُخَافُونَ) هیچ کوسنه دن فور قماسنز (فَعَلِمَ) بس خدای تعالی بلدی (مَا لَمْ تَعْلَمُوا) سز بله گماننی (فَجَعَلَ) بس قیلدی اول الله تعالی (مَنْ دُونَ ذَلِكَ) بومکه گه کروونکر دن باشقه (فَتَحَا قَرِيبًا) یاقن زمانک آچونی که اول خیبر شهرینی آچودر (هُوَ) اول الله تعالی (الَّذِي) آنداین الله در (أَرْسَلَ) یباردی (رَسُولَهُ) اوزیننگ پیغمبرینی (بِالْهُدَى) توغری یولغه کونلمک بله و کوندر مک بله (وَدِينِ الْحَقِّ) حق دیننی خلا یقغه او گره تورگا (لِيُظْهَرَهُ) حق دیننی اوستون و غالب قیلدی اوچون (عَلَى الدِّينِ) باشقه دینلرگا اوستون قیلماق اوچون (كُلَّهُ) بار چاسینه (وَكَفَى بِاللَّهِ) الله تعالی یتاچا کدر سننگ حق دین اوزرینه کلگان حق پیغمبر ایردکننگا (شَهِيدًا) گواه بولورغه باشقه ننگ گواهلغینه حاجت یوقدر * (مُحَمَّدٌ) محمد صلی الله علیه وسلم (رَسُولَ اللهِ) الله تعالی ننگ ایچی ایتب یبارلمش پیغمبر یدر (وَاللَّذِينَ) دخیده شوند این منلر (مَعَهُ) اول پیغمبر علیه السلام بله بر گادر (أَشْدَاءُ) قاتی لردر آنلر (عَلَى الْكُفَّارِ) دین سز لرگا (رَحْمَاءُ) رحیم لی شفقتلیلردر آنلر (بَيْنَهُمْ) اوزلری آراسنک یعنی مؤمن مسلمان بری برینه شفقتلیلردر (تَرَاهُمْ) کور رسن سن آنلر نی (رُكْعًا) کوب رکوع قیلوچی (سُجْدًا) کوب سجد قیلغوچی (يَبْتَغُونَ) استار لر آنلر یعنی پیغمبر برله برگا بولغان مؤمن مسلمانلر (فَضْلًا مِنَ اللهِ) الله ننگ رحمتی احساننی و آرتق نعمتنی (وَرِضْوَانًا) دخی الله تعالی ننگ رضاسنی دنیا ده و آخر تک (سَيَمَاهُمْ) آنلر ننگ علامت لری (فِي وَجْهِهِمْ) آنلر ننگ یوزلرنک در (مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ) سجد اثرندن - سجد اثری

دید کمز مفسر لر ننگ بعضری قاشنگ دنیا ده کوب سچک قیلیمق سببندن آخر تک یوز لر ننگ نور بولور
 و بعض مفسر لر ایتمش لر علامتن مراد خشوع خضوع در که کوب سچک سببلی آنلر ننگ یوز لر ننگ
 ظاهر بولور (ذک) اوشو پیغمبر ننگ محمد صلی الله علیه وسلم برلن برگا بولغان مسلمانلر ننگ
 یعنی صحابه کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ننگ بوند این کور کام صفتک بولما قلمری
 (مثلهم) آنلر ننگ صفة لری در مثال کلترب بیان قیلنمش ایدی (فی التوراة) موسی علیه السلامه
 خدای تعه طرفندن اینگان تورات اسملی مقدس کتابک (ومثلهم) ودخی آنلر ننگ صفة لری مثال
 کلترب بیان قیلنمش (فی الانجیل) عیسی علیه السلامه خدای تعالی طرفندن اینگان انجیل اسملی
 مقدس کتابک بیلده دیو (کز رع) آخر زمانک کیله چک احمد پیغمبر ننگ صحابه لر بننگ صفة لری
 بردای ایگلمش ایگن شیکلی در (اخرج) چقاردی اول ایگن (شطاه) اوزینک تارما قلا رینی
 (فازره) بس اول تارما قلا قوت بپردی اول ایگن گا (فاستغلت) بس اول ایگن قالو نایدی
 (فاستوی) بس توغری طوردی اول ایگن (علی سوجه) اوزینک کوبشه سی اوزره هیچ بر
 طرفه سورلکما این تا آنک اور قلا رینه اصلاضرر کلمدی (یعجب الزراع) ایگن ایگو چیلر نی
 عجب لندره در اول ایگن ننگ بوند این اونکماقی اوشاند اقدر بز ننگ پیغمبر مز علیه السلامنک
 صحابه لر بننگ صفتلری زیرا که آنلر ابتداء اسلام از ایدیلر وضعیف ایردی لر موندین صونک
 قوتلندیلر و کوب کافر لر گا غالب کلدیلر (لیغیظ بهم) تا که آچیغ لندرماق اوچون قوتلندردک
 بز اسلام تارما قلا رینی که قایو برلری اوکشان ایگن ننگ تارما قلا رینه بلکه اوکشان ایگن گا
 اوخشامش لر در (الکفار) کافر لر نی آچیغ لندرماق اوچون (وعد الله) وعد قیلدی خدای تعالی
 (الذین آمنوا و عملوا الصالحات) ایمان کلترب اید گو عمل قیلغان منلر گه (منهم) حضرت رسول
 بله برگا بولغان منلر شیکلی یعنی صحابه لر یولینه یارب آنلر اوخشاشلی ایمان آنلر اوخشاشلی
 اعتقاد و عمل قیلغان منلر گا تا قیامت گاچه (مغفرة) گناه لرین یارلقما قنتی وعد قیلدی (و اجر
 عظیم) اولوغ ثواب ویالنی وعد قیلدی که اولسی دید اردر و الله تعالی ننگ تجلی نور نی کورو
 طوبی در (اللهم ارزقنا مما وعدت للذین آمنوا و عملوا الصالحات من الاجر العظيم)

۲۹ نچی (سورة الحجرات نزل فی المدينة) ۱۸ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنک لر (لا تقدموا بین یدی الله ورسوله) سوز ننگ زده
 فعلنک زده الله تعالی دن هم آنک پیغمبر نندن اوز مانگیز یعنی کرک دین کرک دنیا توغر سنک بولسون
 الله ننگ پیغمبر ننگ سوزینی تیکشر ماینچه اوزلکنک زدن سوز ایتمانک زده هم ایش قیلما ننگ (واتقوا الله)
 صاقلاننک زده الله تعالی و پیغمبری قاشنگ ادب سز بولودن (ان الله) شکسز خدای تعالی (سمیع)
 ایشتکو چیدر (علیم) بلگو چیدر (یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنک لر (لا ترفعوا)

کو تارمانکز (اصواتکم) طاوشلارنکزنی (فوق صوت النبی) پیغمبرننک طاوشندن آرتقی ققرب
 بلکه آننک بله هم آننک اورننه وارث بولوب قالمش علمای شریعة بله سوبلشد کک طاوشغزنی
 کیم راک قیلنکز (ولا تجهروا) ققمرمانکز (له) اول پیغمبرگا (بالقول) سوز ایتکانک ققمرمانکز
 (کجهر بعضکم لبعض) بعضنکز بعضنکزگا ققمرغان شیکلی التفاتسز بولمانکز (ان تحبط
 اعمالکم) عمل لرنکز باطل بولمسون اوچون (وانتم) حالبوکه سز لر (لا تشعرون) عمل لرنکز
 باطل بولغاننی سیزماسسز لر بو آیه کریمه اینارکه سبب اول بولدی کم کوفه توره سی وفات بولغاچ
 کوفه ننگ الوغلا ری پیغمبرمز علیه السلامن توره صوراماق اوچون مدینه گه کلوب یار رسول الله
 بز ننگ توره مز وفات بولدی اصحابنکدن بر اگونی بز لرگا توره لک کایبار گل دیدیلر رسول علیه
 السلام صحابه کرامدن اقرع بن حابس فی توره ایتوب بیاررگا تلاد کک مدینه عربلری حتی ققروب
 غوغه قوبتار دیلار اقرع بن حابس توره لک کالایق تو گل دیدیلر بونلر ننگ غوغه طاوشی رسول علیه
 السلام ننگ باشینه قاب باشی آغردی بعد بو آیه ایندی بو آیه دلیلدر بر اگو بر عالم ننگ آلدن
 ادبسنلک قیلوب ققرب سوزلسه خوف کفر باردر قیلغان عمللری یوبولور اما عالم فی حقارت
 واستخفاف قیلو اوچون ققرب سوزلسه بالاتفاق مرتد دیمشدر خاتونی طلاق چالغان حیوانی
 مرداردر قیلدیغی عمللری باطلدر تا که ایماننی ونکاغنی یانکار تمان مسلمان اولماز رسول علیه
 السلام ننگ چهار یاری وغیری صحابه لری پیغمبر ایله مکالمه قیلد قلرنک طاوشلرنی توبان قیلوب
 ادب بله سوزلا شوچیلر حقنک الله تعالی آنلر فی مدح ایلاب بو آیه فی ایندردی (ان الذین) شکسز
 شول منلر (یغضون اصواتهم عند رسول الله) طاوشلارنی توبان قیلالار الله ننگ پیغمبری قاشنک
 تعظیم تکریم وادبنی بجای کترو اوچون (اولئک) اوشبو جماعت (الذین) آنداین منلدر
 (امتحن الله) صاف قیلدی خدای تعالی (قلوبهم) آنلرننک کونگل لرنی (للتقوی) تقوی
 وپرهیز کارقلری اوچون (لهم) آنلر اوچوندر (مغفرة) گناهلری یارلقانو (واجر عظیم)
 دخیل اولوغ یال و ثواب که اول جنت و دیداردر پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم کونلرده بر کون
 حضرت عائشه ننگ حجره سنک ایکان صحرا عربلرندن اون آلتی آطلی بدویلر حجره یاننه
 کلوب آطلارندن توشمایون آواز سالوب یا محمد مونک چق یوموشمز بار دیوندا قیلشدیلار
 الله تعالی آنلارننک سو ادب لرنی بیان قیلوب ایتدی (ان الذین) شکسز شول کهنه لر کم
 (ینادونک) ققمره لار سنکا (من وراء الحجرات) سننک حجره لرنک آرتندن طشندان
 (اکثرهم) آنلارننک کوبراگی (لا یعقلون) اوزلرینه فائک فی ضرر فی آنکلامی تورغان
 فهمسز کهنه لردر (ولو انهم صبروا) اگرده آنلار صبر ایتسه لر ایردی (حتی تخرج الیهم)
 تا سن آنلارغه چقعاچیه (لکان) البته بولور ایدی بولای چداب کونسه لر (غیرا لهم) آنلرغه
 خیر بولور ایدی (والله) خدای تعالی (غفور) گناهلارنی یارلقاغوچیدر (رحیم) رحمة
 قیلغوچیدر (یا ایها الذین امنوا) ای مؤمن مسلمان بنک لر (ان جاءکم) اگر کلتورسه سز کا

(فاسق) بر فاسق اول ولید بن عقبه در بیانی صکره ده کلور فسق ننگ معناسی الله تعالی ننگ اعتقادغه متعلق بولمغان بیورغندن چقمقدر (بنبأ) بر خبر کلتسه (فتبینوا) بس تیکشور ننگ اول خبر ننگ اصلن (ان تصیبوا) ضرر ایرشمه سن اوچون تیکشور ننگ (قوماً) بر قوم کا (بجواله) اشنگ اصلنی بلمگانک سبیلی (فتصبحوا) بس اور لورسز (علی ما فعلتم) قیلغان اشنگزگا (نادمین) اوکونگ وچیلر بولوب اوشبو اوتکان آیه ننگ اینماکینه سبب بو اولدی کم پیغمبرم صلی الله علیه وسلم بنی مصطلق قبیلله سی ننگ مال لارندن زکات آلور اوچون ولید بن عقبه نی یباردی ولید بله بنی مصطلق قبیلله سی آراسنگ زمان جاهلیتده واقع بولغان اش سببندن دوشمانلق بار ایدی شول سببندن ولید یولدن کیرر قایتوب پیغمبرنی آلدادی وایتدی ای الله ننگ پیغمبری بنی مصطلق غه باردم زکات بیورمدیلر بز زکات ننگ فرض لغینه اوشانیمز دیدیلر زکات صورغان اوچون بنی اولتوره یازدیلر کوچکا قاجب قوتلم دیدی رسول علیه السلام ننگ بنی مصطلق غه آچیغی کلوب مرتد اولمشلار دیوجهاد قیلور غه بار و اوینی توتدی شول حالده الله تعالی بو آیه نی ایندردی بس رسول علیه السلام بنی مصطلق غه خالد بن ولیدنی یباردی حضرت خالد باردی بنی مصطلق ننگ اولوغلاری شهر طشنه قارشوچقوب حضرت خالدنی شهرگا تعظیم تکریم ایله کرگز دیلر وایتدیلر یا خالد پیغمبرم و اصحاب کرام سلامتمی الله بر بر حال واقع بولدیمی یل طولوب اوزدی زکات آلور اوچون بزگا کشی یبارمدی یا که بر بر سببندن رسول الله بزگا آچیغ لاندیمی دیدیلر حضرت خالد واقعه نی ایتو بیردی بو حالدن بنی مصطلق شاد اولدیلار حق تعالی فاسقلار و منافقلار ننگ خبرنی رد ایتوب تأکیداً آیت ایندردی (واعلموا) بلنگز ای مؤمن مسلمانلار (ان فیکم) درستلکده سز ننگ آرانگزده در (رسول الله) الله تعالی طرفندن ایچی ایتوب یبارلمش پیغمبر (لو یطیعکم) اگر اطاعة قیلا قالسه اول سزگا (فی کثیر من الامر) کوپ اشلرده مثلا سز اوند او بویچه الله تعالی دن خبر کوتمی آشغوب بنی مصطلق غه بارب جهاد قیلغان بولسه ایدی (لعنتم) البته گناهغه توشوب الله تعالی ننگ رحمتندن یراق بولور ایردننگز لکن پیغمبر سز ننگ آرانگزده بولغان سبیلی توغری بولغه توشدننگز (ولکن الله) آلایده خدای تعالی (حبب) سویلی قیلدی (الیکم) سزگا (الایمان) ایماننی یعنی الله تعالی نی بر دیب اوشانوب پیغمبرنی راست توتماقنی سودردی (وزینه) دخی بیزادی اول ایماننی (فی قلوبکم) سز ننگ کونگلر ننگزده (وکره) مکروه وچیره نچ کورستدی اول الله تعالی (الیکم) سزگا (الکفر) کفر لکننی یعنی اعتقادده خدای تعالی ننگ بیورغینه مخالفتنی (والفسوق) دخی فاسقلقنی یعنی خدای تعالی ننگ فروعاند و اعتقاددن باشقه عمل لرده بولغان بیورقلارینه مخالفتنی (والعصیان) بارچه گناه اش لرنی چیره نچ کورستدی (اولئک) بو جماعت (هم الراشدون) آنلاردر توغری بولغه کونلمش لر (فضلاً من الله) الله تعالی ننگ رحمتی برلان (ونعمه) دخی نعمت ایتوب بیروب بیله قیلدی خدای تعالی

(وَاللّٰهُ) اول الله تعالى (عَلِيمٌ) بِلْغُوچیدر (حَكِيمٌ) هر نی تِلَاسَه حکم ایتوچیدر و بلب
 اش قیلغوچیدر اهل تفسیر کیله چا کله اولان آیت اینما کی سببنک بیلر روایت ایدر لر کم کونلرده
 بر کون رسول علیه السلام ایشاک که بنهش ایگان صحابه لر و منافق لر جییلوب تور ا تورغان جمیع دن
 اوتد کله رسول علیه السلام ننگ ایشا کی بول ایتدی منافق لر باشلغی ابی اوغلی عبد الله بورنونی
 توتدی اصحاب دن عبد الله بن رواحه آچیغی کلوب و الله پیغمبر بندیکی ایشاک ننگ بول
 ایسی ابی اوغلی عبد الله ننگ یانداغی جفار ایسندن خوشراق دیدی ابی اوغلی عبد
 الله ننگ آچیغی کلدی و ایتدی ای عبد الله نه اوچون نجس نرسه نی جفار غه اوغشا تورسن
 دیدی عبد الله ایتدی یوق قیاس قیلماس من لکن رسول الله ننگ ایشا کی بولندن بورننه
 جفار ایسی کردی دیدی آننگ یارانلری ایتدی لر عبد الله ننگ سوزی راست بز ننگ
 بورنومز غه ده هم شو یله ابی اوغلی ننگ دکاندنگ کی جفار ندن خوشراق جفار ایسی کلدی دبدیلر
 ابی اوغلی عبد الله عبد الله بن رواحه ننگ یانگا غنه چابدی ایکی عبد الله یاقلاشوب صوغوشه
 باشلادیلر بونلر ننگ یارانلری ایکی طرف بولدی توبه لسه باشلادیلر قولغه نه اوچرادی
 آننگ بله بعضی باشماق بعضی خرما بو تاغندن بولغان کوسا کلب برلن تا حالسز بولوب یقلغاچه
 صوغشیلر (وَأَنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) اگر مؤمن مسلمانلردن بولغان ایکی گروه (اقتتلوا)
 صوغشه قالسه لر (فأصاحوا بینهما) بس اول ایکی گروه ننگ آراسین صاح غه تار تونکز یعنی کتاب
 الله ایله سز که حکم قیلاچق من کیرک فاید انکا کیرک ضرر نکار وایت و بیان چتسه راضی بولماقی بول
 دیو سوز قویدر و عهد ایتدر (فَأَنْ بَغْتٌ) اگر باش تارتسه (أحدیهما) اول ایکی گروه ننگ
 برسی یعنی کتاب الله حکمینه رضا بولودن باش تارتسه (علی الاخری) ایکنچی گروه ضررینه اش
 قیلو او بی بله باش تارتسه الله تعالی ننگ حکمندن (فَقَاتِلُوا) بس صوغش قیلونکز (الَّتِي تَبَغِي) الله
 تعالی ننگ حکمنه راضی بولماغان گروه که فارشی (حتى تفری الی امر الله) تا قایتقانغاچه خدای
 تعالی ننگ بپر و غنه (فَأَنْ فَأَتْ) بس اگر اول باش تارتقان جماعت الله تعالی حکمنه رضا بولور غه
 قایتسه (فأصاحوا) بس کیلوشدر نکز (بینهما) اول ایکی گروه ننگ آراسن (بالتعدل) توغر یلیق
 برلن (وَأَقْسُوا) تیگز لک قیلونکز افراط تفریط قیلمانکز (ان الله) شکسز خدای تعالی (یحب)
 سو یادر دائما (المقسطين) عداله قیلوچیلر نی افراط تفریط ننگ اور تالفندک اش قیلوچیلر نی
 (انما المؤمنون) شکسز خالص مؤمن مسلمانلر (أخوة) بر برینه قرداشلردر (فأصاحوا)
 بس توزک قیلونکز کیلوشدر ب (بین اخویکم) ایکی قرداشنکز آراسنک یعنی مذکور ایکی طائفه
 آراسنده هم باشقه و قتلرده مسلمانلر آراسنده اوبکالاش بولغان صورتلرده (وَاتَّقُوا اللَّهَ) الله
 تعالی دن صافلانکز ای نزاعلاشوچی مسلمان لار هم چیت قرداش لر کوره سز می باقی خدای
 تعالی کیلوشر گا اوندی در بس هیچ نی گا قار امیچه کونکگزده کر قالد رمیچه کامل دوست بولوب
 کیلوشنکز (لعلکم) شاید که سز لر یعنی کیلوشوچی هم کیلوشدر و چی لر (ترحمون) رحمت
 قیلنور سز لار بو آیه دن معلوم اولدی که ایکی مسلمان یا که مؤمن مسلمان بولغان ایکی قوم

اوبكالشدك كیلوشدر وچی گاهم کیلشوچی لرگا کوب رحمتلر باردر (یا ایها الذین آمنوا)
 ای مؤمن مسلمان بنك لر بو آیه ننگ ایما کی سببند بیله روایت قیلنمشدر که بنی تمیم
 قبیله سی ننگ بایلاری مدینه فقیرلرندن مسخره قیلورلار ایدی حال بوکه اول فقیرلر الله تعالی گه
 یاقرن لاردن ابردی حضرت بلال حضرت عمار بن یاسر حضرت صهیب رومی و عبد الله ابن
 ام مکتوم کبی لر بس حق تعالی هر تورلو مسخره دن نهی قیلوب ایتدی (لا یسخر قوم من قوم)
 مصقل و مسخره ایتمه سن بر قوم ایکچی قوم نی بر کشی ایکچی کشینی (عیسی) امیدر که
 (ان یکنوا) بولمقلق لاری الله قاشند اول مسخره ایتلمش قوم ننگ خلق لاری (خیراً)
 ایند گوراک یخشیراق (منهم) آنلاردن یعنی مصقل ایتوچی قوم ننگ خلق لارندن (ولا نساء)
 دخی ده خاتون لار مصقل ایتمه سن (من نساء) ایکچی بر خاتون لاردن (عیسی) امیدر که
 (ان یکن) اول مسخره ایتلکان خاتون لارننگ بولمقلق لغی الله تعالی قاشنده (خیراً) ایند گوراک
 (مینون) اول مسخره قیلوچی خاتون لاردن (ولا تلمزوا) دخی عیب ایتمانکزلر (انفسکم)
 اوزنکزننگ دین فرداشنکزدن (ولا تباذروا) و دخی بر برنکز گاخطاب قیلشمانکز اونداشمه نکز
 (بالا لقب) قوشامات اسم لر بله گناه قیلغان ننگ صونکنک توبه قیلغان بولسه سن فلان گناهنی
 قیلوچی دیب مثلاً اوغری یا زناچی دیب ایتمه نکز حاصل کشی ننگ خاطرین قالدردای
 کمچی لك کلتوردای صفتی بله ایتوب دشمه نکز (بئس الاسم) فی یمان اسمدر فی بد نامدر
 (الفسوق) فاسقلق (بعد الایمان) مؤمن مسلمان بولغان صونکنک یعنی اگرده سز بوند
 ایتلکان اش لرنی قیلا قالسه نکز فاسقلار جمله سینه کرر سز مسلمان کمسنه گا ایتسه فاسقل اسمنی
 کوتارو بیک یمان اش ویاوز حالدر (ومن لم یتب) کم ایرسه او کونوب بواش لردن قایتاسه
 (فاولئک) بس بو من لر (هم الظالمون) آنلر اوزلرینه هم غیری لرگا ظلم ایتکوچی لردر
 اوزلرینه ظلم ایتما کی تننی جاننی تموغ غه کرتب عذاب قیلنورغه سبب بولماقی در باشقه
 کمسنه گا ظلم قیلماقی یات کمسنه فی قوشامات آت بله آتاسه یا مسخره قیلسه البته اول کمسنه
 رنجب بو من دن خدای تعالی دادنی آلوب بیره چک مثلاً ایند گو عملندن آلوب بیر گاچ عملی
 میزاننک ینکل بولوب قالورلق کیموسه تموغ غه کرما کی مقرر بولور حق تعالی اوز فضلنی برله
 بولماسه آلمزده حال لر مشکل بولور کون باردر (یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان
 بنك لر (اجتنبوا) صاقلاننکز (کثیراً من الظن) گمان لارننگ کوبسندن (ان بعض الظن)
 شک سز گمان لارننگ بعضی (اتم) گناهدر مثلاً الله تعالی فی قرآن ده حدیثک یوق صفت برله
 صفت لامق آتامق ورسول الله حقنده باشقه کمسنه لر حقنک قیلدیغی گناهغه نسبت بیرمک
 کبی و دخی لوط علیه السلام خاتون قزلرنی ایله جماع قیلدی دیهک کبی و سلیمان علیه السلام
 صنم گا تابندی دیمک کبی و ایند گو بنك لرگا یاوز گمان قیلمق کبی اما بعض گمان لار مباحدر
 امور معاش داغی کبی مثلاً بر نرسه فی صائب آلورغه تلکانک ناچار بولماغای دیب صاقلانمق

شیکلی بعض گمان لار دخی واجب در فتوی و احادیث نقل قیلو چیلار ننگ عدل لکی ظاهر بولغان
 حصوده خطاسنی یا که یالغان لقتی گمان قیلو شیکلی ننگ که دینلمشدر یاوز نفسلی بولمه
 یاوز گمانلی بولسانک بول و دخی مکر ننگ فتنه سندن امانده بول صافلان دیو (ولا تجسسوا)
 خلق ننگ یاشرین عیب لرینی تیکشر مانکز (ولا یغتب) وهم غیبت قیلماسن (بعضکم) سز ننگ
 بعضنکز (بعضاً) بعضنکزی یعنی بر بر ننگ عیبین ایکنچی کشی آلدنک سویلمه نکز (ایحب)
 ایا سویارمی (اهدکم) سز ننگ بر ننگز (ان یا کل) آشارغه سویارمی (لحم آخیه میتاً) اوزی ننگ
 اولکان قرداشی ننگ ایتنی (فکره تموه) بس اولکان قرداش ننگ ایتنی آشونی مکر وه کورسه نکز
 غیبت سویلاونی ده شولای مکر وه و چیره نچ کورنکز چونکه اولکان آدم ننگ ایتنی آشاوله غیبت
 سویلاو خدای تعالی قاشنک هر ایکسی بر ابر لر در (واتقوا الله) صافلاننکز الله تعالی دن قورنکز
 غیبت سویلمه نکز آدم اولکسه سنی آشاوله بر ابر ایدیکنی بلونکز (ان الله) شک سز الله تعالی
 (تواب) گناهدن فایتقان کشی لرینی عفو قیلغوچی در (رحیم) توبه قیلغوچی لارنی قزغانغوچی در
 گناهلرینی جویب تموغ دن آزاد قیلغوچی در (یا ایها الناس) ای آدمی لر (انا خلقناکم) شک سز
 بز یار اتق سزنی (من ذکر و انشی) بر ایردن بر خاتوندن یعنی آدم علیه السلام بر ره حضرت حوّا
 رضی الله عنهدن بار چه نکز ننگ آتا آناسی توب بر و بر نسب دن سز (وجعلناکم) قیلدق سز لرینی
 (شعوباً) طائفه طائفه گروه گروه ایتوب آنک تور لوک قبیله لر بار در (وقبائل) دخی طائفه دن کچراک
 قبیله لر ایتوب قیلدق بز سزنی مثلاً قریش کبی (لتعارفوا) تا که بر بر ننگزنی تانوماقنکز اوچون
 امامن فلان قبیله دن فلان فاملیه دن دیو ماقتانوا اوچون تو گل (ان اکرمکم) شک سز سز ننگ
 هرمتلیرا کنکز (عند الله) خدای تعالی قاشنک (اتقواکم) سز ننگ خطادن گناه دن صافلانوچیرا-
 قنکز در محدثین دن حضرت عی السنه حضرت ابن عمر دن روایت قیلوب ایتدی که
 رسول علیه السلام مکه نی فتح قیلغان کونده کعبه شریفه نی تویه اوستونک حالک طواف
 قیلدی طوافدن چقغان ننگ صونکنده بر خطبه او قودی و ایتدی حمد اول الله تعالی گا که
 سزدن جاهلیت تکبر لکنی و آتا بابا لارنکز ایله تکبر لنونی کیتاردی من بعد آدمی زاد ایکی
 گروه بولوب قالدی بری ایدگو و تقوی و پرهیزکار کمسنه در که الله تعالی قاشنده هرمتلی در
 و ایکنچی ظالم فاجر و یاوز در که الله تعالی قاشنده خوردر دیدی (ان الله) شک سز الله تعالی
 (علیم) تقوی لقم مرتبه لر ننگزنی بلگوچی در (خبیر) حال لر ننگزنی خبر دار در روایت در
 بنی اسد دن بر آز جماعت بدوی عرب لری بر لرنده آچلتی بولدیغی سبندن کوچب
 مدینه ناکلدی لر پیغمبر علیه السلام غه ایمان عرضه قیلدی لار تا زکات مال لارنی بیب کچنماک
 اوچون یوخسه کونکل لرنده نفاق لق ایردی الله تعالی آنلار ننگ حال لرینی بیان ایلاب
 بیوردی که (قالت الاعراب) ایتدی بدوی عرب لر (امنا) ایمان کلتوردک بز دیب (قل) ایت

سین آنلرغه ای محمد (لَمْ تَوْمَنُوا) سز همان ایمان کلمتردننکر دیکن (وَلَكِنْ قُولُوا) آلایده
 ایتونکر دیکن (اسلمنا) سنکا طشمزدن بیون صدق دیب (ولما یدخل الایمان) همان ایمان
 کرمی دیکن (فی قلوبکم) سز ننگ کونکرگا ای بدویلر دیو (وان تطیعوا) اگر بیون صونسانکر سز
 (الله ورسوله) الله تعالی گاهم آننگ پیغمبرینه (لا یلتکم) کیمو تماس الله تعالی سزگا (من اعمالکم)
 سز ننگ عمل لرنکر دن (شیئا) هیچ بر نرسه فی ثوابنکر هیچ ده کیم بولماس یعنی اگر ده طشدن مسلمان
 بولوب یورکان و پیغمبر کا اطاعت قیلغان شیکلی اغلاص کونکنکر بله اطاعت قیلوب کونکنکر دن
 منافق لقی چقارسه نکر (ان الله) شک سز خدای تعالی (غفور) او کتوب توبه قیلغوچی لاری
 یارلقاغوچی در (رحیم) بارچه غه رحمت قیلغوچی در (انما المؤمنون الذین) شک سز حق مؤمن
 مسلمان بولادر شول کهنه لر (امنوا بالله ورسوله) اینانغان بولولار آنلار الله تعالی گاهم آننگ
 پیغمبرینه (ثم) بولای چن اغلاصی بله ایمان کلمترکان ننگ صونکنکر (لم یرتابوا) هیچ ده کونکلرینه
 شک کلتور مکان کهنه لر در (وجاهدوا) خدای تعالی رضاسی اوچون خدا یولنده جهاد قیلغان
 من لر در (باموالهم) اوزلری ننگ مال لاری صرف قیلو برلان (وانفسهم) اوزلری ننگ جان لاری
 فدا قیلو برلان (فی سبیل الله) الله تعالی یولنکر (اولئک) اوشبو من لر (هم الصادقون) آنلار در
 بز مؤمن مسلمان دیب ایتکان سوزلرنک راست لار (اما یوقاریده ایتلمش بدوی لر کونکل لرنک
 منافق لقی بولا طور ب بز مؤمن مسلمان لار مز دیما کلری ایله راست مسلمان لقی غه چقا آلمی لار
 آنلار یالغانچی لار در (بدوی لر بو آیت نی ایشتکچ رسول الله غه کلوب بز خالص مؤمن مسلمان مز
 دیو انط اچدی لر خدای تعالی آنلار ننگ سوزلرنک راست توکل لکنی پیغمبر کا خبر بیروب
 بو آیت نی ایندردی (قل) ایت سن ای محمد اول بدوی لر گه (اتعلمون) آیا او گره ته سز موسز
 (الله) خدای تعالی فی (بدینکم) اوزنکر ننگ دینکر ننگ نچوکلکن خبر بیبرر گه آخرسی سز اویلا یسز
 خدای تعالی کونکل دا کی سرلری بلمی دیب (والله یعلم) حالبوکه خدای تعالی بله در و دأما
 بلگوچی در (ما فی السموات وما فی الارض) کوکلر هم یر اچنک بولغان نرسه لر نی بس بالطریق
 (الاولی) کونکلک بولغان نرسه لر نی بله در (والله) اول الله تعالی (بکل شیء) هر نرسه لر نی (علیم)
 بلگوچی در (یمنون) منت قیلهلر سنکا اول بنی اسد بدوی لری یعنی طیبالی لر سنکا ضرور فاید
 ایتکاندای بولوب ایرکهنه لر (علیک) سنکا (ان اسلموا) اوزلری ننگ مسلمان بولماقلر بنی (قل)
 ایت سن ای محمد آنلرغه جواب بیبر (لا تمنوا علی) منکا طابالامانکر دیکن (اسلامکم)
 اوزنکر ننگ مسلمان بولماقنکر نی (بل الله یمن علیکم) بلکه الله تعالی سز گه طابالیدر دیکن
 (ان هدیکم للایمان) سزنی ایمانغه کوندرما کلکنی (ان کتم) اگر بولا قالسانکر سز
 (صادقین) بز مؤمن مسلمانلر مز دیب ایتونکر زده راست وچن ایتوچیلر (ان الله) شکسز

خداى تعالى (يعلم) بله در (غيب السموات والارض) كوكلر هم بىرنك ياشرىن حاللرىنى (والله)
 الله تعالى (بصير) كور گوچيدر (بما تعملون) سزنى اشلگاننى نى اويلاغاننى نى عمل قيلغاننى
 ۵۰ نچى (سورة قى نزل فى مكة) ۴۰ آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(ق) قاف بىرلن (والقرآن المجید) شریف و كرىم بولغوى قرآن و كلام الله بىرلن آنط ایتنه من
 اى محمد مکه اهلى سنكا ایمان كلتورمزلر (بل عجبوا) ايسلرى كیتدى اول كافرلرنك
 (ان جاءهم) آنلرغه كلگاننگه ايسلرى كیتدى (منذر) قورقتوچى كلگاننگه (منهم) اوزلرى
 آراسندن (فقال الكافرون) بس ایتدىلر كافرلر (هذا) بولای اوز آرامزدن خدا عذابندن
 قورقتوچى كلوى (شى عجب) ايس كیتكچ عجب اشدر بو (أفئدا متنا) هر قچان اولساك بز
 (وكننا) بولساق بز (ترابا) توفراق بولساق ترلور بزمى (ذلك) بو اولگياج توفراق بولغاننك
 صونکننك تريلو (رجع بعید) كىرو تر يكلك كه قايتو كه عقل وفهمدن يراق اش بو ديب ایتدىلر
 اول كافرلر (قد علمنا) شكسز بله بز بز ديب ایتنه الله تعالى ديب ایت سن آنلرغه اى محمد (ما)
 شول نرسه نى بله بز (تنقص) كيهو تور (الارض) بز (منهم) آنلردن يعنى ير آنلرنك تنندن
 نى نرسه لرى قايدو اعضالرى چرتب بترگاننى بله بز (وعندنا) بز نك تصرفزده باردر (كتاب حفيظ)
 آلشنودن بوزلودن خطادن و هر واقعه نى يازودن اونطلودن صاقلانمش و امانده بولغوى
 كتاب كه لوح المحفوظدر (بل كذبوا بالحق) بلكه اول كافرلر حق بولغان قرآننى پيغمبر نى
 يالغانغه چقارديلر (لما جاءهم) كلگانى زمانده آنلرغه اول پيغمبر قرآن بله اما كلامس بورون
 اولگى كتابلردن ايشتوب بز گابرق حق پيغمبر كيلهسى بار ديب يوريلر ايدى كلگياج بو يالغانچى
 ديديلر (فهم) بس اول كافرلر (فى أمر مريج) تورلو تورلو اشدله لر سنك حقنك ده تورلو
 اويده لر بعضلرى سنى سحرچى دىرلر بعضلرى شعرچى دىرلر بعضسى فالچى بعضسى ديوانه
 بعضسى نى ايتور گه ده بلما ينجه كونكلى بله آچولانوب طور الار گويه سن آنلرنك اونن ياندرغان
 (أفلم ينظروا) ايا قار ايميلرى آنلر (الى السماء فوقهم) اوزلرينك اوستونده بولغان كوككه
 (كيف بينينها) چچوك عجايب ايتوب ترا كسز توزدك بز آنى (وزينها) بيزه دك بز اول كوكنى
 يولدزلار بله (وما لها) يوقدر اول كوككه (من فروج) يارق تيشوك (والارض) ير نى قاراب
 عبرتلميلرى آنلر (مددناها) چچوك صوزب توشه دك بز آنى (والقينا فيها) صادق بز
 اولير اوستنه (رواسى) بركتلكان طاغلرى (وانبئنا فيها) اوسدر دك بز اولير اوستونك (من كل زوج)
 هر تورلوك صنف اولن ويغاچلرى كه (بهيج) كونكل لرى آچوب شاد و خاطر لرى روشن و آورولارغه
 شفا بىر گوچيدر آنلر و آندن غيرى كوب خاصيتلر ياراتدق بز اول اوله نلرده يغاچلر ده (تبصرة)

عبرتله نو اوچون قیلدق بز بو اشلرنی تا کونکل کوزلری بله قاراب تفکر قیلماقلری اوچون
 (وَذَكْرَى) دخی ایسکه توشمک اوچون تا اویغانوب غمردار بولسونلر اوچون (لُكْلَ عَبْدٌ مُنِيبٌ)
 هر بر الله تعالی گا انابه قیلوچی بندلر اوچون که آنلر هر اشد الله تعالی ننگ بیورغنه قایتب اوامر
 ونواهینی تیکشرب قیلورلر (وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ اِنْدْرَدَكْ بَزْ كُوَكْدَنْ (مَاءً مُّبَارَكًا) فایده سی
 کوب یغور صوینی (فَانْتَبَاهُ) بس اوسردک بز اول یغور صوی بله (جَنَاتٍ) باقچه لرنی
 (وَحَبَّ الْحَصِيدِ) دخی ده اوراق بله اورله تورغان ایگنلرننک اورلقلرنی که بوغداى آرپا آرش
 صولو شیکلی (وَالنَّخْلِ) دخی خرما یغاچنی اوسردک بز اول مبارک یغور صوی بله (بِاسْقَاتٍ)
 اوزون هم توز بولوب اوسکوچیلردر اول خرما یغاچلری (لَهَا) بولغوچیلر اول خرما یغاچینک
 (طَلْعَ نُضِيدٍ) بری اوستونک بری توز ولگن بوتاقلی یا فرقلی (رِزْقًا لِلْعِبَادِ) بندلرگا رزق اوچون
 اوسردک بز اول باقچه لرنی ایگن اورلقلرنی وخرمانی (وَأَحْيَيْنَاهُ) ترکزک بز اول یغور
 صوی بله (بِلَدَةٍ مَيِّتًا) اولگن شهرنی یعنی اولنلری ایگنلری یغاچلری قورغان شهرگا یغور
 صوی یبارب ترکزه مز (كَذَلِكَ) اوشاند اقدر یعنی اولن سز آغاچ سز شهرگا یغور صوی
 یبارب ترکزه کمز اوغشاشلی (الْحُرُوجِ) قیامت کوننده قبرلردن تریلوب چقماق (كَذَبْتِ)
 یالغانه نسبة بیردی یعنی یالغانچی دیدی (قَبْلَهُمْ) بو حاضرگی سننک زماننکداغی کافرلردن
 اولگی کافرلر ای محمد (قَوْمِ نُوحٍ) نوح علیه السلام قومی (وَأَصْحَابِ الرَّسِّ) رس اسملی
 قیو اطرافنداغی خلق اوزلرینه خدای تعالی طرفندن یبارلمش حضرت منطل علیه
 السلامی یالغانه توتدیلر رس قیوسی مصر ایله شام آراسنده در که شهرننک اسمی
 مدین ایردی بو خلق بارچه سی شول قیودن فایدا لاتوب بارچه سی حیوان طوارلرنی
 شول قیودن صوغار دیقی سبیلی خلقی قیوغه نسبت بیرلدی (وَتَمُودُ) دخی ده تمود
 قومی صالح علیه السلامی یالغانه توتدیلر (وَعَادُ) دخی عاد قومی هود علیه السلامی
 یالغانه توتدیلر حاضرده گی اکلچن یورتنده ایدی دیمشدر (وَفِرْعَوْنُ) دخی فرعون
 قومی بله موسی وهارون علیهما السلامی یالغانه توتدیلر (وَأَخْوَانُ لُوطٍ) لوط علیه السلام
 نسللری لوطنی یالغانه توتدیلر (وَأَصْحَابِ الْاَيْكَةِ) ایکه اسملی صنمغه تابنوچی خلق
 اوزلریننک پیغمبری شعیب علیه السلامی یالغانه توتدیلر (وَقَوْمُ تَبَعٍ) دخی تبع ننگ
 قومی تبع نی یالغانه توتدیلر تبع یمن پادشاهی ایدی بعضلری پیغمبر ایدی بعضلری
 ایدگو که سنه ایردی دیمشدر موسی علیه السلام شریعتنی ساچار اوچون کوب دیارغه
 ایرشدی سمرقند شهرنی اول بنا قیلدی دیمشدر هم مدینه شهرنی بنا قیلدی اول وقت ده
 اسمی یثریب ایدی اوغلنی مدینه گا رئیس ایتب قویب کیتدی اوزندن صونک اوغلنی
 اولتوردیلر آچیغلانوب مدینه ننگ آستن اوستونه کیترمک اوچون گلدی بنی قریظه

يهوديلر نندن ايكي عالم كه سنه بار ايدى برى كعب ايكنچسى اسداسملى ايردى هر ايكسى ننگ
 آنلرى بر توغمه ايردى تبع ننگ مدينه نى ويران قيلور اوچون كلديكن ايشتب تبع گا كلديلر
 ايتديلر اي پادشاه اعظم اكرده سن بو شهر گا ياوز اوى برلن كيلسانك تلگاننكنى قىلا
 آلماس سن سنى خدای تعالی بوشهر گا ضرر كلترودن منع ايتار اوز ننگه تيز زمان عذاب اينودن
 ايمين بولماس سن آننگ اوچون بوشهر آغر زمانده بو طرفدن چقاچق محمد اسملى پيغمبر ننگ
 هجرت قىلاچق اورنى در كه اول پيغمبر قريشدن بولور توغاقق اورنى مكه شهرى در بو
 اورن ايسه آننگ هجرت قىلاچق اورنى در بو اورنغه آننگ ايله قارشو و غش قيلور غه كوب
 قوم كيلور لر آنلر اوشبو اورنده اولتور لور لر ديدى تبع آنلردن مونی ايشتوب مدينه اهلى
 برلن صوغشنى قويدى بو ايكي عالم تبع نى اوز دينلرينه اونلر اديلر اول قبول قىلوب حق
 مسلمان بولدى كعب برلن اسنى يهن گا آلوب قايتدى يولده بار رده بنى هز يلدن بر جماعت
 تبع گا قارشو چقوب اي پادشاه بز سنگا بر ايو كور ستايك كه آنده پنجو مر جان آلتون كمشدن
 كوب خزينه بار تورر اول ابو مكه شهرنده ديديلر آنلر ننگ اويى تبع نى كعبه الله غه ايلتوب
 هلاك قيلور مق ايدى تبع بو حكايتمنى مذكور ايكي عالم گا سويلدى آنلر ايتديلر ير يوزنده
 اول ايو دن باشقه الله ايو بين بله مى مز سن اول يورطنى مسجد ايدى آننگ تيكره سنك طواف ايلاب
 قاشنده قربان بوغازلا و باشنكن ساچنكنى آلدر بو كه سنه لر سنى آلداب هلاك لككه
 ايلتما كچى بولغانلر كم اير سه بو ايوگا ياوزلق قصد قيلسه بارچه سى هلاك بولدى
 ديديلر سنگا لايق بولغانى شول اول ايو نى تعظيم تكريم قيلغاي سن ديديلر بعد اول
 ايو ننگ اطرافنده بولغان خلق اول ايوگا نچوك حرمت ايلسه لر سن هم شولای قىلاس
 ديديلر بس تبع بو ايكي عالم دن بو خبر نى ايشتكاج بنى هز يلدن كيلگان كشير ننگ
 آياق لر ينى كيسدروب آصردى بعد مكه كه باردى و كعبه الله نى يفاك و آطلاس بله
 اورتدى كعبه الله نى اينك اول اور تكان تبع ايردى آلتى منك تويه قربان بوغازلدى طواف
 قيلدى ساچنى كيتارتدى صنكره يهن ديار يته يونلدى تبع بيله سفرده ايكان اورننه همير
 اسملى كه سنه نى پادشاه تكه مشلر تبع نى يهن كه كرو دن منع قيلدیلر سن بز ننگ ديندن
 آيور لمش سن سنى يهن كه كرتهمى مز ديديلر تبع ايتدى بن قبول قيلدقم اولگى ديندن
 كور كام راك ديدى كافر لر ايتديلر حكم كه اوتغه بارايق ديديلر يهن ديارنده بر طاغ
 آستونده اوت چقار ايدى بر بر حال توغرسنده نزاع و خصومت بولسه شول اوتغه بار لر لر
 ايدى بعد اول اوتننگ يالقونى اوزايب ظالم طرفنى كويدرر ايدى مظلوم غه ضررى
 اير شماس ايردى تبع ايتدى بلى خوب حكم ايلدنكز مذكور اوتننگ ياقنينه بارالم ديدى
 كافر لر صنملر نى چقار ديار ايكي عالم تور ائلر نى باشلرينه كوتارب ايكي گروه بولوب
 اوتننگ ياقننه بارب اولتور ديلر اوت يالقونلار نوب يوره ك يارغچ يمان طاوش بله چقوب كوك
 طرفنه منوب كيتدى بعد كو كدن اينوب همير پادشاه اينك سكسان منك عسكر نى صنملر نى اعاطه
 ايلاب بر ساعت اچنده كويدردى تبع قومی ايله صاغ سلامت قالدق لر نندن سجده شکر قىلوب

شادلق ایلان یمن گه کردیلر بعض علماء لر اوشبو واقعه سببندن یهودیلر ننگ اصلی یمن دن
 دیمشدر (كُلَّ كَذَّبَ الرَّسُلَ) بو قوملر ننگ بارچه سی بز ننگ ایچی ایتوب یبار لهش
 پیغمبر لر مزی یالغانغه توتدیلر حاضرگی کافر لر سنی یالغانغه توتدق لر شیکیللی ای محمد
 (فَحَقَّ وَعِيدُ) بس ثابت بولدی و برکتلی آنلرغه عذاب دنیاده هم آخر تده دنیاده عذاب
 اوت بله صو بله طاوش بله هلاک قیلو شیکیللی آخر تده عذاب معلوم که ابدی مجیم در (افعیینا)
 ایامنت و مشقت چیکد کمو یایسه آردقمو بز یوغیسه عاجز بولدقمو (بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِ) اولده
 یوقدن بار قیلوب یار اتقاندن تا که یانکادن قایتار اترگز گانده عاجز لنور ابردک یوق بز آنلر نی
 و بار چهنی اولده یار اتقاندن ده عاجز لنمدک مشقتله نمدک هم بز که خلقتنی یانکادن قایتار اترگز و
 توزوی ده مشقت توگل باری کن دیساک شول لحظه ده تله گان نرسه مز بولا بس نی دلیل بله
 آنلر بر چرگان نرسه کیر و قایتا بولور مو دیو عجیب سنه لر (بل هم) بلکه آنلر یعنی سنگا اینانماغان
 کافر لر (فی لبس) شک و شبهه ده در لر (من خلق جدید) یانکادن یار اتوده یعنی قیامت کوننده
 قوبار وغه (ولقد خلقنا الانسان) شکسز بز یار اتدق آدم بالاسنی یا که آدم ننگ اوزینی (ونعلم)
 حالبو که اوزمن بله مز (ما توسوس به نفسه) آننگ نفسی آنارغه نی وسوسه لر قیلغاننی یعنی آننگ
 کونکلنده بار کبی سر لر ی بز دن یا شر بن ایما سدر (ونحن) بز (اقرب الیه) باقنراق بز اول آدمگه
 (من جبل الورد) موینند اغنی قان طامور لر نندنه (اذ) شول حالنی یاد ایتکل سن ای محمد
 اول کافر لر گا عبرت یونندن (یتلقى) یولقور اول آدم ننگ قلغان اشر رینه صاقلاب طور و بله
 (المتلقیان) ایکی ساقی فرشتلر که آنلر آدمی ننگ عمل لر نی یازار لر (عن الیهین) برسی
 اونگ یاقن طور ب بنده ننگ ایند گو اشر نی یازار (وعن الشمال) بری صولک یاوزلق لر نی
 یازار (قعيد) اول ایکی فرشته بنده یاننده دائما حاضر لر در اولطرغوچی لر در (ما یلفظ)
 سویلاماس آدم (من قول) بر سوزنی (الا) مگر سویلادی ایسه (لديه) اول آدم ننگ آلدنک
 بولغوچی در (رقيب عتيد) بندک ننگ هر فعلنی سوزنی حرکتنی سکوتنی صاقلاب طور وچی حاضر
 فرشته (وجاءت) کلتوردی اول آدم اوغلینه (سکرت الموت) اولوم ایسر کلکی (بالحق) چن نی
 حق نی کلتوردی تا که اول آدم اولدک شبهه لب پیغمبر خبر بیر گانگا اشانور اشانماس یا که بالکلیه
 انکار قیلب یورسه ده اولوم ایسر کلکی کلکچ غفلت دن او یغانور آخرت اشر رینی آیورم آچق
 بلور (ذلك) بو اولوم ایسر کلکی بل سن آتی (ما کنت) بولماس سن (منه) اول اولوم
 ایسر کلکندن (تحید) قاچب قوتلغوچی بولماس سن آلدنک آرتونکنی اول وقت غاچه قارا ای
 آدم بالاسی (ونفخ) اورلور قیامت کوننک جان ایه لر نی قهر لر نندن قوبار مق اوچون (فی الصور)
 صورغه (ذلك) اوشبو کون (یوم الوعيد) عذاب یاوزلرغه بولاچق دیب پیغمبر لر وعده

قیلب قورقتب خبر بیرمش کوندر بو (وجاءت) کلور قیامت کوننک (کل نفس) هر کهنه (معها)
 اول کهنه بله برگا بولغوچی در (سائق) آنی محشر یرینه قوغوچی (وشهید) دخی آنک نه عمل
 ونه یاوزلق لر قیلدیقی توغر وسنک گواهلک بیر وچی (لقد کنت) شک سز بولدک سن دنیا ده
 وقت ده دیب ایتور لر بو ایکی فرشته اول بنه گا (فی غفلة من هذا) بو کون ننگ حالندن غافل
 بولدک سن (فکشفنا عنک) بس آچدی بز سن دن (غطاءک) سننک پرده نکنی که قایولری
 سننک قولاغنک کوز نکه کوز نکلنک بولدی (فبصرک) بس سنک کوزنک (الیوم) بو کونک
 (حدید) اوتکون در پرده سزدر هر بر حالنی آیورم آچق کور رسن (وقال) ایتور اول بنه گا
 (قرینه) آنک اشلر ینه یاقن مؤکل فرشته قایوسی بنه ننگ اشلر ندن گواهلک بیرر (هذا) اوشبو
 من (ما لدی) هم آنک عمل دفتر لری (عتید) منم آلدملک حاضر در دیور (القیافی جهنم)
 خدای تعالی طرفندن دینلور جهنم گا سالنگز سز ایکی فرشته یعنی محشر یرینه قوغوچی هم گواهلک
 بیر وچی (کل کفار عنید) هر بر حق لقدن یوز چور وچینی وانکار قیلو چینی (مناع للخیر) زکات
 عشر شیکلمی مالندن فرض صدقه فی بیرمی باصب فالو چینی (معتد) ظالم فی (مریب) الله تعالی ده
 و حکم لر ننگ شک قیلو چینی (الذی) آند این شک قیلغو چینی که (جعل) قیلدی اول (مع الله) خدای
 تعالی بله (الها آخر) ایکنچی بر تنکرینی (فالقیاه) بس سالنگز سز ایگونکنز آنی یعنی اوشبو ایتلمش
 کشی لر فی (فی العذاب الشدید) قاتی عذاب غه دینلور خدای تعالی طرفندن فرمان یوز ندن
 (قال قرینه) ایتور اول ظالم بنه بله برگا باغلاب سالنمش شیطان (ربنا) ای بزنگ تنکر مز
 (ما اطغیته ولكن کان فی ضلال بعید) آذر مادم من آنی بلکه اوزی ضلال ده بولدی دیو چونکه ظالم
 بنه شیطان ننگ اول سوز ینه چه ایتور یارب منم سنگا گناهکار بولما قه امر لر نکنی بجای کلتور مایب
 منهیاتنکنن طیولما و مه سبب مونا شوشی شیطان بولدی عذاب غه اول مستحق یارب بنی قوتقار دیو
 (قال) ایتور الله تعالی (لا تختصموا لدی) منم آلدمه نزاغلا شماغز (وقد قدمت الیکم بالوعید)
 شک سز اول ده یبار دم من سز گا پیغمبر لرم آرقلی یاوزلق لر دن طیولما غانلر غه عذاب بولور دیو
 قورقتو وعل سنی (ما یبدل القول لدی) منم قاشمک سوز آلوشنماس (وما آنا) دخی ده ایماس
 من مین (بظلام للعبید) بنک لر گا ظلم قیلغوچی (یوم) اول کونک یعنی قیامت کوننک (نقول)
 ایتور مز (لجهنم) جهنم گا (هل امتلأنت) ایا طولدنکمه وسن دیو (وتقول) ایتور اول جهنم بز ننگ
 اول سوز مز گا جواب بیروب (هل من مزید) ایا آرتق طاغیدک ظالم لر کافر لر بارمودبو (وازلفت)
 یاقن قیلنور اول قیامت کوننده (الجنة) اوجماح (للمتقین) الله تعالی دن قورقب گناهلردن
 صاقلانغوچی لار غه (غیر بعید) یراق ایرماس اول اوجماح الله تعالی دن قورقب گناهلردن
 صاقلانغوچی لر دن (هذا ما توعدون) بو سز گا وعل قیلنغان نرسه دیب ایتلور آنلر غه جنت فی

یا قن قیلنغانده (لُكْلَ اَوَّاب) هر گناهلردن توبه استغفار قیلغوجی وطاعت عبادت گه
 قایتوچیغه در اول جنت دیب ایتلور (حفیظ) الله تعالی ننگ حق لرینی رعایه قیلیم صافلاغوچیغه دیو
 (من غشی الرحمن بالقیب) گناهلردن توبه استغفار قیلیم طاعت عبادت گه قایتوچی (اواب)
 شول کمسنه در که قور قور بولدی اول الله تعالی دن خلوتک حاله اشکاراده (بال طریق الاولی) قور قوی
 (و جَاء) کلتوردی اول بنه خدای تعالی حضورینه (یَقْلَبُ مُنِيب) اخلاصلی ریادن شك دن پاک
 کونکلنی (ادخلوها) بس کرنکز اول جنت گه دیب ایتلور اول کونده آند این ایند گو بنه لر گه
 (بسلام) عذاب دن قایغودن نعمت بتودن ایمین و طنج بولغاننکز حاله هم سلام بیروب کرنکز
 (ذَلِكَ) اوشبو کون (یوم الخلود) منگولیک کونی در یعنی هیچ برنگز اوزگارمای وقارتای مای منگو
 طررسز آنک (لهم) بولغوجی در آنلر اوچون یعنی گناهلردن توبه قیلوچی لر اوچون و خدای
 تعالی دن خلوتک قور قب خدای تعالی گه اخلاصلی کونکلنی صاغ سلامت ایلتکان متقین لر اوچون
 (ما یشاون) نی تلاگان لری بارده بولغوچیدر (فیها) اول اوچماهک (ولدینا) بز ننگ قاشمزده
 باردر (مزید) آنلر تلاگانندن ده آرتق نعمتلر (و کم اهلکننا) نی قدر هلاک قیلدی ایه بز
 (قبلهم) آنلردن اول زمانده (من قرن) تورلو زمانه خلقلردن (هم) اول زمانه خلقلری
 (اشد منهم) مکه خلقلردن طاز اراق محکم را کلا ایدی (بطشاً) قووده (فنقبوا) بس تصرف
 قیلدیلر اول قوتلی خلقلر (فی البلاد) شهرلرده (هل من حیص) ایا قوت برلن هم شهرلر گه قول
 اوستونلک قیلیم تصرف قیلو بله قوتولو بارمو خدای تعالی ننگ عذابندن ؟ البته یوق -
 (ان فی ذلك) درستلکده بو ایتلگان سوزلرده باردر (لند کرپی) عقلغه اویغه توشمنک توغری
 یولغه کونلیم اوچون (لمن) شول منگا (کان له قلب) آننگ فهم و عقل ایه سی کونکلنی بولدی
 (او القی السمع) یا که قولاغنی صالدی اول من بو ایتلگان سوزلر نی ایشتبوب آنکلار اوچون
 (وهو شهید) کونکلنی غفلتدن آرندروب آنکلارغه حاضر قیلوچیغه (ولقد خلقتنا السموات
 و الارض) شکسز یاراتدی بز کولکری هم برنی (وما بینهما) دخی کولکری برله یر آراسند بولغان
 نرسه لر نی (فی ستة ایام) آلتی کونک (وما مسنا) توتمادی بز بولار نی یاراتقانک (من لغوب) هیچ
 بر محنت مشقت توتمدی (فاصبر علی ما یقولون) بس صبر قیل سن آنلر ننگ سوزینه آنلر کفر
 سوزلر ایتدیکی سببندن کونکلونکا آغرتق کیلسه ده (و سبح بحمدر بک) تنگر نکلنی مافتاب تسبیح
 ایت یا که حمدنی شامل بولغان سورة فاتحه بله نماز اوقو یا که الله تعالی نی بار چه کیمچیلک صفة لردن پاک
 اعتقاد قیلیم مافتاب ذکر ایت (قبل طلوع الشمس) قویاش طوماسدن النگاری ابرته نماز نی قیل
 (و قبل الغروب) هم قویاش بایوماسدن النگاری اویله بله ایکندی نماز نی قیل (و من اللیل) دخی

کیچک (فسیحه) آخشام بله یستو نمازین قیل سن خدای تعالی گآ آنی بار چه کمچیک لردن پاک اعتقاد
 قیل (واد بار السجود) دغیک بو نمازلر آرندن نقل نمازلرینی قیل (واستمع) قولاغنکنی
 سالوب ایشکل موندین صونک ایتوله چک سوزلر نی (یوم) شول کونک یعنی قیامت کونک (یناد
 المناد) بر ندا قیلوچی آواز سالور (من مکان قریب) هر کم گآ یاقن اورندن ایشتلور بیله دیو
 (ایتها العظام البالیة والاصال المقطعة واللحوم المتمزقة والشعور المتفرقة ان الله یأمر کن ان تجمعن
 لفصل القضاء) معناسی ای چرمش سویا کلر - ای آیورلمش بوؤنلار - ای تارالمش ایتلر -
 ای تلمش توکلر جونلار سز گآ تنگری تعالی بو یورادر قیامت میدآننه جیلورغه عدل حکمنی
 آیورب قیلور اوچون دیو بو ندا نی قیلوچی اسرافیل علیه السلام دیو مرویدر (یوم یسمعون
 الصیحة) اول کونک ایشتلورلر بر طاوش (بالحق) چن قیامت بولماقی بله (ذلک یوم الخروج)
 بو کون قبرلردن چقمق کونیدر دیو قچقرغان طاوشنی (انا نحن نحیی) شکسز بز تر گوزه بز
 (ونمیث) اولتوره بز بو اشنی قیلوردای باشقه هیچ کم یوق بس بولای بولسه (والینا المصیر)
 آنلر ننگ بارا تورغان اور نی بز ننگ صاریدر (یوم تشق الارض) اول کونک یارلور یر (عنهم)
 آنلر ننگ قبرلردن (سراعاً) آنلر آندن آشغوب چقارلار (ذلک حشر) بو قوبارلودر بو
 (علینا یسیر) بز گآ آسان اش بو (نحن اعلم بما یقولون) بز بیگ بله مز آنلر نی ایتکان نی
 (وما انت علیهم بحیبار) سن آنلر نی مسلمان بولورغه کوچلار گآ یبارلگان پیغمبر تو گل سن
 بلکه آنلرغه حق تعالی طرفندن بیورلغان حکملر نی ایرشدر کوچی سن هم توغری بولغه
 اوند کوچی سن (فذکر بالقرآن) بس او گوتله سن آنلر نی قرآن بله تا اویلاب توغری
 بولغه کونلسون (من یخاف وعید) منم عذابیدن و وعیددن قورقغان کشی لرنی *

۵۱ نچی (والذاریات سوره سی) ۶۰ آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

(والذاریات) اوچورغوچیلار بله آنط ایته من اوچورولار آنلر نرسه نی (ذرواً) قتی اوچورو
 بله مثلاً قیامت قوبدق تاغلار چون کبی هوا یوزنک اوچوب یورلر بونلر نی اوچورغوچیلار البته
 خدای تعالی ننگ بیورقلی فرشته لریدر (فالتاملات) بس آنط ایته من یو کلا کوچیلر بله (وقراً)
 آغر یوکنی (فالتاریات) بس صویوزنک آقغوچی یوز کوچیلار بله آنط ایته من (یسراً) ینکلك
 بله (فالمقسمات امرأ) بس هر بر اشنی و هر نرسه نی تیگزلب اورنون یرین موافق ایتب اولجه -
 کوچیلر بله آنط ایته من (انما توعدون) شکسز سز گآ وعد قیلنغان نرسه لر کم قیامت حساب میزان
 صراط حوض جنه جهنم ثواب عقاب عتاب بار چه سی (لصادق) البته چندر (وان الدین) در ستاکن
 دیندن سؤال کونی که قیامت اول (لواقع) البته بولغوچیدر (والسماء) کولک بله آنط ایته من

(ذات الحُبك) زینت ایسه سی محکم بنا اول (انکم) شکسز اهل مکه سز لر (لفی قول فختلفی) بر
 برینه مخالف کیله تورغان یالالار یاپیق سوزنک سز لر حسدنکنز دن هر بر نکز بر یالا یاپیق ایستار
 بعضنکز قرآن سحر دیور بعضنکز کاهنلق دیور بعضنکز اولنگی یول دیور و بعضنکز مطلقا انکار
 قیلور (یؤفک عنه) فایتار لور اول قرآن ننگ اولوغ نعمتلرندن (من) شول من (أفک) خدای
 تعالی ننگ تقدیرنده نصیب سز اولوش سز محروم بولدی اول من قرآن ننگ اولوغ نعمتلرندن
 (قتل الحراصون) لعنت بولسون هر صلاب جاسقانب قرآننی یالغانه چقار رغه طرشب یالغان اول
 قرآن دیب ایتوچیلرگا (الذین هم) آنلر شوندی کشیلر آنلر (فی غمرة) نادانلق ننگ چیکند
 (سأهون) آخرتده کیره کلی اشلردن غافلر آنلر (یسألون) صور لر لر آنلر مسخره ایتب (ایان
 یوم الدین) قیامت چقان قوبا دیب (یوم) اول کونده (هم) اول کافر لر (علی النار یفتنون)
 اوتده عذاب قیلنوب کویدر لور لر (ذوقوا فنتنکم) ایتلور آنلر رغه تاتونکز عذابنکزی دیو
 (هذا اللی) بو آندی عذاب که (کنتم به) بولنکز سز اول عذابنی (تستعجلون) بولماسغه
 صایب مصقل ایتوب آشقرب صور اوچی قیامت دیگاننکز چقان بولا دیب (ان المتقین) شکسز
 خدای تعالی دن قورقوب خطادن گناهدن صافلا نغوچیلر (فی جنات) باچه لارده بولور لر
 (وعیون) دخی چیشمه لر یلغه لر کنار لرنده بولور لر او جماعده (اغنین) آلفوچی بولور لر
 آنلر آنک (ما اناهم ربهم) آنلر رغه الله تعالی هر متلاب بیرگان نعمتلرنی حرمتلرنی (انهم) چونکه
 آنلر (کانوا) بولدیلر (قبل ذلك) موندن اولده یعنی دنیا ده ایکان وقتلرنده (محسنین)
 شریعت که موافق ایدگو اشلرنی قیلغوچی بولدیلر (حاصل هر اشد ایدگو وعدل بولدیلر
 (کانوا) بولدیلر آنلر (قلیلاً من اللیل) کیچ ننگ آرنده (ما یجمعون) یوقلار بولدیلر
 (وبالاسحار) سحر لرده (هم یتستغفرون) آنلر استغفار قیلور بولدیلر (وفی أموالهم) آنلر ننگ
 ماللرنده بولغوچیدر (حق) اولوش (للسائل) صور اوچیغه (والمحرور) دخی اویالوب
 صور اماوچیلرغه یعنی آنلر دنیا ده ماللرندن فقیر لر اولوشین زکاتلرنین بیره لر
 ایدی هم نفل صدقه لر نی فقیر گه اولوش قیلر لری ایدی (وفی الارض) یرده باردر (آیات) دلیل لر
 و عبرت لر (للموقنین) شکدن غیر ی علم حکمت ایله رینه که آنک عقلی ذهنی ثبات سز بیل
 شیکلی آوار بولماس (وفی انفسکم) ودخی سز ننگ اوزنک زده حق یولغه اونداریک عبرت لر
 باردر (أفلا تبصرون) ایا کورمی مو سز لر (وفی السماء) دخی کوکده هم بولو طده در (رزقکم)
 سز ننگ رزقنکز یعنی یغهور (وما توعدون) ودخی سز گه ایدگو ویاولوقلر نکز برابرینه
 وعده قیلنمش نرسه لر یعنی او جماع بله تهوغ کوکده در (فورب السماء والارض) کوکلر هم
 بر تنکرسی بله آنط ایته من مین (انه) در ستلکده بو ایتلکان علامت لر یعنی اوزنک زده گی عبرت لر

کو کک یغهور هم او جماخ و تموغ بولماقی (لحق) البته حق بولغان اشلردر (مثل ما انکم تمنعون)
 سز ننگ سویلشوو ننگز کبی یعنی آدمی ننگ سویلشما کی و حیوان ناطق بولماقی نه در جه ده ظاهر
 و بیهیاتدن ایسه رزق ننگ جنه و تموغ ننگ کو کک بولماقی اوز مزده حق یولغه اوند اگوچی دلیل لر
 و علامت لر بولماقی شو یله حق در ظاهر و بیهیاتدن در (هل ایتک) ایبا کلوب ایرشدی موسنگا البته
 ایرشدی (حدیث ضیف ابراهیم المکرمین) ابراهیم هم ننگ حرمتلی قوناق لر ییننگ خبری که
 آنلر فرشته لر ایدی (ادخلوا) چان کردی لر ایسه اول قوناق لر (علیه) اول ابراهیم هم غه
 (فقالوا) بس ایتدی لر اول قوناق لر (سلاماً) السلام علیکم دیدی لر ابراهیم هم غه (قال) ایتدی
 ابراهیم هم (سلام قوم منکر و ن) سلامتک بولسون سز گا و علیکم السلام من تانوماغان جماعت دیدی
 (فراغ الی آله) بس ابراهیم هم قوناق لر دن یاشرون بار و ب خاتونی ساره که بیوردی قوناق لر غه
 طعام کلتور ر که آنامز ساره ایتدی حاضر کباب بولغان بز او ایتی بار دیدی (فجاء) کلتور دی
 ابراهیم هم قوناق لر آلدینه (بعجل سمین) سیهوز بز او ایتندن حاضر لگان کبابنی (فقر به الیهم)
 بس قوناق لر ننگ آلدینه راق یافتراق قویدی اول کبابنی (قال الا تا کلون) بس ایتدی آنلر غه
 نیک آشامیسز دیب (فاوجس منهم خبیفة) بس آنلر ننگ آشامغانی سببندن کونکینه قور قونی کلتور دی
 ابراهیم هم بونلر منکا ضرر ایتار گا کنگان بولمغایلری دیب قور قوغه توشدی (چونکه اول زمانه)
 عادتک دشمان کشی ننگ نعمتن آشامیلر ایدی آنلر ننگ فرشته بولغانلری سببندن آشامغانلقلر نی
 بلمدی حاصل آنلر ننگ فرشته ایدکلر نی هم بلمدی (قالوا) ایتدی لر اول قوناق لر ابراهیم هم ننگ
 قور قغاننی سیزب (لا تخفی) قور قومه سن بز دن دیدی لر (وبشروه) سیونچ بیوردی لر آنلر
 ابراهیم هم غه (بغلام علیم) بلیگی بالا بله یعنی سننگ علم ایسه سی بر او غلنگ دنیاغه کلور
 دیدیلر که اول دنیاغه که چک اسحاق هم ایدی (فاقبلت امراته) باشلی ابراهیم هم ننگ
 خاتونی ساره رضی الله عنها (فی صرة) آچیغلان ب طاولشانور غه (فصکت وجهها) صوقدی اوز ینگ
 یوزینه (وقالت) ایتدی بو فرشته قوناق لر ننگ سوزینه اوشانمیچه آنلر ننگ فرشته ایدیکن
 بلماین (عجوز) من اوزم بالادن قالغان یعنی خاتون لر بالادن قالاتورغان یاش گا ایرشکان
 ایللی بش یاشندن اوزغان قار چق من دیدی اول وقتده حضرت ساره توقسان یاش لرنده
 ایدی دیو مرویدر (عقیم) اوزم یاش وقتده ده بالا کلتور می تورغان بویداق خاتون من سز
 منی مصقل ایتب ایته سز امامن اوشانورده ایدم یاشم بالا کلتور ر کایار اقلی بولسه سز ننگ یالغاننگز
 بر آزیوغشورده ایدی دیو غوغه قلدی (قالوا) قوناق لر ایتدی لر (کنلک) شولای بز ایتکاچه
 (قال) ایتدی (ربک) سننگ تنکر ننگ (انه) درست لک ده اول تنگری (هو الحکیم) اول در بلب
 حکمتلی اشنی قیلوچی (العلیم) هر بر اشنی بلوچی (قال) ایتدی ابراهیم علیه السلام
 بونلر ننگ فرشته لر در ایدیکن آنکلاب (فما خطبکم) بس فی در سز ننگ جوموشنگز

(ایها المرسلون) ای ایچپی لر دیدی چونکه ابراهیم علیه السلام پیغمبر ایکان بله در ایدی که خدا امری ایله فرشته لر نی بیارلماس مگر بر اولوغ اشنی باشقارغه ایچپی ایتب بیار لور دیو (قالوا) ایتدی لر فرشته لر ابراهیم علیه السلام ننگ سؤالنه جوابا (انا) شک سز بز (ارسلنا) بیارلدک (الی قوم مجرمین) آرزون خلق غه آنلر لوط علیه السلام قومی در (لنرسل علیهم) بز آنلر غه آتوا چون (حجارة من طین) بالقی دن بولغان طاشنی آتوا چون (مسومة) علامت لنمش اول طاش لر هر بر اوستونه آتولاچاق کشی ننگ اسمی طاش غه یازلمش در (عند ربک) سننگ تنکر ننگ قاشنده شولای قیلنمش در (للمسرفین) حق تعالی بیبر کاننی اورن سز صرف قیلوچی لارغه (فاخر جنا) چقاردق بز اول اسرافچی قوم آراسندن (ابراهیم علیه السلام) لوط قومنی هلاک قیلورغه بیارلدک دیب فرشته لر ایتکاج اول قورقب آنده لوط پیغمبر هم مسلمان لر بارلا باسا دید کده فرشته لر ایتدی بز چقاردق آندن (من) شول من نی (کان) بولدی اول من (فیها) اول قوم آراسنده (من المؤمنین) مسلمان لر دن بولغانلرین قوتولدر ب چقاردق (فما وجدنا) لکن تابمدق بز (فیها) اول قوم آراسنده (غیر بیت من المسلمین) مؤمن مسلمان دین بولغان خلقنی بر ایودن آرتق تابمدق یعنی لوط علیه السلام ننگ اهل بیتندن باشقه نی (وترکنا فیها) قوبدق بز اول لوط قومی هلاک بولغان اورن غه (آیه) علامت لر عبرت لر دلیل لر (للذین) شول که سنه لر اوچون (یتخافون) قورقالر آنلر (العذاب الالیم) خدای تعالی ننگ رنجتکوچی عذابندن که جهنم عذابی در (وفی موسی) موسی پیغمبر ده توغری بولغه کونلور اوچون کوب عبرت لر باردر (اذ ارسلناه) شول وقت کم بیاردک بز آنی (الی فرعون) مصر ایمپراطورینه (بسلطان مبین) آچق علامت لر بله تا که حق بولغه کونلوده شک لنوردی نرسه لر هیچ قالمدی (فتولی) بس اعراض قیلدی اول مصر پادشاسی موسی علیه السلام ننگ معجزه لرین کوره طوروب (برکنه) اوزیننگ بار چه خلقی بله (وقال) ایتدی فرعون (ساحر) سحرچی اول موسی دیو (او مجنون) یا که دیوانه دیدی (فاخذناه) بس آچیغ بله توتدق بز اول فرعون نی اوشبو یاوزلغی سبیلی (وجنوده) دخی آننگ لشکر نی (فنبذناهم) بس غرق قیلدق بز آنلر نی (فی الیم) دینکرده (وهو) اول فرعون غرق بولدی (ملیم) اوز اوزنی شلمته لگان حالده یانه اوچون موسی پیغمبر گا ایناندم بوقدری معجزات لارنی کوره طورب دیو فرعون غرق بولغان حالده ایمان کلتردی لکن ایمانی خدای قاشنده مقبول بولمدی چونکه عذاب نی کور گاج کنه ایمان کیلتر و ننگ فائداسی یوقدر ننگ که کفر سوز گارخصت باردر کونگی ایمانده قرار تابعانی حالده - بس باشنده عقلی بار اهل اسلام غه کوب عبرت لر باردر هر ساعتده ایماننی یانگار تا تور مق تیوشدر چونکه غفلت بله کفر سوزی سویلتب ایمان نوری زائل بولمشدر نعوذ بالله تا که شول حالده اجل ایرشمکای (وفی عاد)

دخى عاد قومنى ھلاك قیلوده كوب عبرتلىر بار در خداى تعالى نك عذاب اليمندن قور قغان كهمسه لرگا
 (اذ ارسلنا عليهم) شول وقت كم بباردك بز آنلر اوستينه (الريح العقيم) خيرسز بر كتسز
 يمان ييلنى (ماتدر) قويماس اول ييل (من شئ) اوزى توقنغان هيچ بر نرسه نى (آتت) كلدى اول
 ييل (عليه) اول نرسه اوستونه (الا) مگر قويار شولر وشچه كم (جعلته) قيلور اول نرسه نى (كالريم)
 چرگان سويك شيكلي (وفي ثمود) ودخى عبرت كوزى بله ن فاراغان كهمسه لرگا ثمود قومنى ك كوب
 عبرتلىر بار در (اذ قيل لهم) شول وقت كم ايتولى اول ثمود قومنه (تمتوا حتى حين) فايد الانونكز
 دنيا برلن بر آرزمانغاچه ديو چقان كم ثمود قومى صالح عليه السلام نك تويه سنى اولتور دكلرن دن
 صونك اوچ كونغاچه دنيا دن فايد الانونكز ديو ايتولى (فعتوا) بس باش تارتد يلىر (عن امر ربهم)
 خداى تعالى نك بيور غندن (فاخذتهم) بس توتدى آنلر نى اوچ كوندن صونك (الصاعقة)
 قى ياشين هم عذاب (وهم ينظرون) اوزلى قاراب تورغان حاله - چونكه عذاب آنلر غه كوندز
 اوزلى كورب تورغان حاله كلدى - شول اوچ كون مدت نك توبه قيلغان بولسه لر ايدى البته
 الله تعالى آنلر نك صالح عليه السلام تويه سنى اولتورگان گناهلر ينى هم يارلقاغان بولور ايدى
 (فما استطاعوا من قيام) بس كوچلىرى يتهدى آنلر نك اول عذاب غه قارشو طور غه (وما كانوا)
 بولمديلر آنلر (منتصرين) چيتدن ياردم بيرلش بولمديلر هم اوزلرينك ده كوچلىرى
 يتهدى (وقوم نوح) نوح عليه السلام نك قومنى ھلاك قيلدق بز صوغه غرق ايتوب (من قبل)
 بولردن اول يعنى عاد ثمود فرعون قومندن اول (انهم) شكسز آنلر (كانوا) بولديلر
 (قوما فاسقين) الله تعالى نك بيور غندن چققان خلق (والسمااء بنيناها) كوكلر نى بنا قيلدق بز
 (بايد) قدرت بله (وانا) شكسز بزلر (لوسعون) اول كوكلر نى كينك قيلوچى بز كم اول كوك
 طرفندن رزق اينه در يغبور صورت نك بولوب آنك هم خلايق نك رزقنى كيك قيلدق تاكه بنلر نك
 قارالانوب تورغان ير يوزنك رزقسز بولغان وقتى يوق مگر كه حق تعالى بنك نك قم سز لغينه
 نظر اينلرگا رزقنك نى اوزنكز قازغانوب مشقتله نوب تابونكز ديو بيوردى (والارض) دخى ير نى
 (فرشناها) توشه دك بز اول ير نى (فنعم الماهدون) يورر اوچون هم طورر اوچون نى خوش
 موافق توزلمش در اول ير بولنلر نك بار چه سينه عبرت كوز بلان قاراب عبرتله نورگا تيوشدر
 هر بنك گا (ومن كل شئ) هر بر نرسه دن عبرت آلق تيوشدر (خلقتنا) يار ائدق بز اول نرسه لر نى
 (زوجين) جفت ايتوب بر بر ينه محتاج بولمقل تاكه معتدلك تحصيل قيلور اوچون (لعلكم)
 شايد كه سزلىر (تذكرون) اويغه كلوب آنكلارسز چونكه بو عبرتلىر بار چه سى خداى تعالى
 بار لغينه يالغوز لغينه دلالة قىلا نورغان دليل لدر يعنى مخلوق نك جفت بولماقنده محتاجلق
 بديهى و ظاهر در (فقرؤا) بس قاچونكز دنيا نك آلد اوچ توزا قنرندن (الى الله) خداى تعالى گه
 قللقنى ير ينه ييتكوررگا (انى لكم) شكسز من سزگا (منه) اول الله تعالى بيوروغى بله كلگوچى من

۵ /
 رزقنى
 اوز
 سزقا
 سز

(نذیر مبین) الله تعالى ننگ عذابندن آچق قورفتوچی من (ولا تجعلوا مع الله) الله تعالى بله برگ
 قوشماقنى قيلماغز (الها آخر) باشقه تنكرينى (ان لكم منه نذير مبين) شكسز من سزگا
 آننگ طرفندن اچق عذاب برله قورفتوچی اياچى من (كذلك) اوشبولای سننگ قومنگ شيكلى
 (ما اتى) كلمادى (الدين من قبلهم) سننگ قومنگدن اولنگيلرگه (من رسول) هيچ بر پيغمبر
 (الاقالوا) مگر كلنگان صاين ايتديلر اول اولنگى قوملر پيغمبر لرگه (ساهر) سحر چى بوديلر
 (اوچنون) يايسه ديوانه ديديلر (اتوا صوابه) آنلر يوغيسه بوسوزنى ايتورگه بويالالارنى پيغمبر لرگه
 ياغار غه سوز برلشديلر مو اول كافر لر تورلوز ماننگ كيلسه لر ده بيله بگمان اولديلر مويوق آنلر سوز
 برلشمديلر (بل هم قوم طاغون) بلکه آنلر بولای آزان قوملر در نفس اماره لر ينه مفرور بولمق
 وآلد انمق بله چونكه بونلر ننگ كو بره گى مال ملكت ايهسى و بعضى در جه ايله لرى كه نفسلرى
 صنقلق وتدللى قبول قيلمايدر پيغمبر لر كى بر تق كيمومليلرگه ايه رگه خورلانلر (فتول عنهم)
 بس يوزنگ چويور سن آنلردن اى پيغمبر خدا ننگ قوشقان خبرنى حق يولتى ايرشدر دكنگدن
 صونك آنلر حقلقنى قبول قيلمسه لر (فما انت بملوم) بس سن بو توغر وده شلته لمنش تو گل سن
 (وذكر) ايسلر ينه توشر لك ايتوب وعظ نصيحت قيل (فان الذكري) شكسز وعظ ايتو (تنفع
 المؤمنین) مؤمن مسلمانلر غه فايده بيرر (وما خلقت الجن والانس) هيچ نرسه اوچون يار اتمدم من
 جنلرنى هم آدم نسلن (الا ليعبدون) مگر يار اتم منكا عبادت قيلولرى اوچون اول عبادت هم اوللرى
 فايد اسنه در من آندين فايد الرغه محتاج تو گل من (ما اريد منهم) تله مى من من آنلردن (من رزق)
 هيچ بر رزق هيچ بر كير اك جار اق نه اوزم اوچون ونه ده مخلوقاتلر يم اوچون (وما اريد) ذخى
 تله مى من آنلردن (ان يطعمون) منى طعامله ندر مكرينى (ان الله) شكسز خداى تعالى (هو الرزاق)
 مخلوقاتلر ينى اوزى چنلاب رزقلىندر غوچيدر (ذوالقوة المتين) محكم قوه ايه سيدر اول الله تعالى
 (فان للدين ظلموا) شكسز اول كشيلىرگه كم ظلم ايتديلر (ذنوباً) عذاب بله طولر لغان اولوع
 كيسما كلر باردر (مثل ذنوب اصحابهم) آنلر ننگ پيغمبر لرگه اوشانما وده ايد اشلر ينه مثلا نوح
 عليه السلام عاد ونهود قومنه حاضر لنگان عذاب كيسما كلرى شيكلى آنن مراد اولوع صاوتلر شيكلى
 (فلا يستعجلون) بس آلاى بولسه آشوقماغز سز اى مكه كافر لرى وعده قيلغان عذابننگ قايد
 قيامت چقان بولا ديب ايتلر مسخره قيلوب (فويل للذين كفروا) نى يمان حسرت واو كوچ در
 كافر بولغان كشى لرگه (من يومهم الذى يوعدون) وعده قيلنغان قيامت كو نلرنده *

۵۲ چى (سورة الطور) ۴۹ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(والطور) آنط ايتمه من من طور طافى بله (وكتاب مسطور) آنط ايتمه من من يارلغان كتابلر

بله که آندن مراد قرآن یا که مؤکل فرشته لرننک بنی آدم ننگ عمللرینی یازغان یازولری در
 (فی رق منشور) جایلگان کاغذلرده در اول کتابلر (والنبت المعمور) عبادت بله توزک ابو
 بله آنط ایته من من که اول توزک ابو کعبه الله در یا که مؤمن مسلمانلرننک اخلاصلی قلبلری در
 (والسقی المرفوع) یوقاری کوترلمش توشام بله آنط ایته من من آندن مراد کونکر (والبحر
 المسجور) صوی طولودینکز بله آنط ایته من من مراد محیط دینکزی که توتوشلاتا دنیانی چولغایو
 آلمش در (ان عذاب ربك لواقع) شکسز سنک تنکرنک ننگ عذاب کافرلرگه بولاچقدر (ماله من
 دافع) یوقدر اول عذابنی قایتاروچی قایتاروغه کوچی یتوچی هم بولماس (یوم) شول کونده
 یعنی عذاب بولاچق قیامت کونده (تهور السماء مورا) اول قیامت کوننک سلکنور و تترار
 کونک بیک قاتی (وتسیر الجبال سیرا) طاولار هواده اوچوب یورلر حدین طش قاتی (فویل
 یومئذ للمکذبین) اول کونده الله تعالی فی پیغمبری و اول کیلتورگان شریعتنی یالغانغه
 توتوچیلارغه بیک اولوغ قایغو حسرت در (الذین) آندان من لر اول یالغانغه صایوچی لار
 (هم فی خوض یلعبون) آنلر باطل و بوزق اشررگه چومقلرنندن حلق دن غافلدر در
 (یوم) شول کونده یعنی قیامت کونده (یدعون) اونده لورلر اول کافرلر (الی نار جهنم)
 توغ اوطنه (دعا) قاتی اونده لو بله (هنه النار التي) ایتولور آنلرغه بو آندان اوت که
 (کنتم بها تکذبون) اول اوتنی دنیاده وقتنکزده یالغانغه صایدر ایدنکز دیو
 (افسح هذا) الله سحر می بو آلدغز داغی اوت (ام انتم لا تبصرون) یایسه اول اوتنی
 کورمی سزمی (اصلوها) سالوننکز اول اوتغه آننک عذابنی تاتونکز (فاصبروا) آنارغه
 صبر قیلنکز حالنکز دن کیلسه (اولا تصبروا) کرک صبر ایتمانکز (سواء علیکم) سزگه باری
 بردر صبر قیلوونکز قیاماونکز هیچ قایوسی فایده بیرماس (انما تجزون) شکسز جزالنور سز
 (ما کنتم تعملون) قیلغان یاوز عمللرنکز بر ابرینه (ان المتقین) شکسز خدای تعالی دن
 قورقوب منهیاتدن طیلغان و صاقلانغان منلر (فی جنات) جنت باقیه لرنده بولورلر (ونعیم)
 تورلو نعمتلر اچنک بولورلر (فاکهین) اوزلری شاد اوزلری لذت لنوده بولورلر (بها اتاهم ربهم)
 تنکرلری بیرگان نرسه لر بله (ووقیهم ربهم) صاقلادی آنلرنی تنکرلری (عذاب الجحیم)
 توغ عذابندن (کلو و اشربوا هنیئا) آشاغز اچنکز راحتله نوب هیچ بر صحت و مشقت کورمه یین
 دیب ایتلور آنلرغه قیامت کونده (بما کنتم تعملون) ایدگو عمللرنکز ننگ اجری و ثوابی
 اوچون بو دیولور (متکئین) تایانغانلری حالله آشارلر اچارلر اول جنت باقیه سنداغی منلر
 (علی سرر مصفوفة) صفی توزلش کرسی لر تحت لر اوستونلر (وزوجناهم) جفت لندر رمز

اول خطأ وعصيانن طيلغان متقى بنك لرنى (بحور عين) آق يوزلى قارا كوزلى جنت قزلى
 بله بر گه (والذین آمنوا) شونداين من لركم ايمان كيتورديلر (واتبعتمهم) ايه ردی آنلرغه
 (ذريتهم) آنلر نك بالالارى (بايمان) خداى تعالى گنا اينانمق بله ايارسه لر اول بالالر اوزلى
 نك آتا آنالرينه (الحقنا بهم) قاوشدر رمز اول آتا آنالرغه (ذريتهم) آنلر نك ايمان لى بالالارى
 گر چه آنلر نك عمل لرى آتا آنالرى نك عمل لرنن كم بولسه ده يا كه بالالار نك عمل لرنن
 آتا آنالرى نكى كم بولسه ده بالالار نك در جه لرنى كيه و تمان نسللى روعى بله جنت ده بر اورنك
 بولور لر چونكه بيله بر گنا بولق دنياى دون ده نه در جه ده شادلق پيدا قيلور شى لرن بولسه او جماخه
 نچه و نچه در جه ده آرتق شادلق لرى پيدا قيلسه كر كدر (وما التناهم) كيه و تمان بز (من عملهم
 من شى) نسل ده يوقارى در جه لك لرننك عمل لرنن هيج بر نرسه كيه و تمانه بز بلكه بيوك
 در جه لك ياننه توبان در جه لك لرنى كونار رمز (كل امرئ بما كسب رهين) هر كه سنه اوزى
 كسب قيلغان عملى بله اجر لشمش باجز النمش بولور (وامدناهم) آرتدر رمز جنت اهلينه وقت صاين
 (بفاكهة) انواع تور لويمش لرنى (ولحم) هم انواع تور لو ايت لرنى (مما يشتهون) اوزلى آرزو
 قيلغانندن اوزلى تلكانندن (يتنازعون فيها) او جماخه برى برى صيلاشب صور شولر (كاسا)
 خمر قح لرنى (لا لغو فيها) او جماخه خمر ين اچوبله بوش وهديان سويله مك بولماس چونكه
 آنك دنيا داغى كى عقل كيه و ماس (ولا تأثم) ودغى آنك خمر اچو سببلى گناه غه توشو بولماس
 نك كه دنيا يوزنده خمر اچد كدن بعد باطر لانب غير تلب نچه تور لو ك منهيات غه مرتكب
 بولالر (ويطوف عليهم) يورر او جماخه اهللى تيكره سنك (غلمان لهم) آنلر اوچون
 مخصوص خنمكار ياش يكت لر (كانهم) گوياكه اول يكت لر (لؤلؤ مكنون) صدف اچنده گى
 ينجولر كى درلر صاف لقه (واقبل بعضهم على بعض يتساءلون) او جماخه اهللى كرسى
 اوستونده اولطرب برى برينه قارشو تور دقلرنده دنيا داغى حال لرنن صور اشورلر سن نه
 عمل سببلى بودر جه لرنى طاب نك ديو چونكه عمل اهللى نك اوزينه قيامت ميد آننك قايو عمل لرى
 مقبول وقايوسى مقبول تو گل ايدى كى ظاهن بولور (قالوا) ايتورلر بو سوال نك جو اينك (انا كنا
 قبل) شك سز بولدى ايدى بز دنيا ده وقتنه (في اهلنا مشفقين) اوزمزنك ايو جماخه لر مز بله
 بر گنا ياشر بن لك ده خداى تعالى نك عذابندن قور قغوچى بولدى (فمن الله علينا) بس رحمت
 قيلدى خداى تعالى بز گنا (ووقينا) صاقلادى بزنى (عذاب السموم) زهر لى عذاب دن (انا كنا
 من قبل) در ستلكده بولدى ايدى بز موندن اول دنيا ده وقت ده ديورلر آنلر سوال گنا جوابا
 (ندعوه) ريان خالص عبادت دعا وتضرع قيله در ايدك بز خداى تعالى گنا (انه) شك سز اول
 الله تعالى (هو البر) اول الله تعالى وعده سنده تور غوچى در لطف ايهسى در (الرحيم) رحمتى
 بار چه نرسه لرنى قابلا بو آلفوچى در (فذكر) بس آنلر نى قرآن بله او گو تلاكيل سن اى

محمد (فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ) ایماس سن سن خدای تعالی ننگ رحمتی بله هم سنی صافلاماق
 بله (بگامن) غیب دن خبر بیرما کننگ فال آچو بله توگل سننگ بلکه وحی بله (ولاجنون) دخی
 شاشقان ده توگل سن بلکه صاف عقلکنده مین بیورغان اشنی قیلپ حق لغتی ایرشدره سن آندن
 آری تلسه لر نه اشله سن لر (أم یقولون شاعر) یایسه ایتورلرمی آنلار یعنی کافر لر
 حسدر نندن سنکانه ایته سین بلمینچه اول محمد چروچی دیب (نتر بص به ریب المنون) بولای
 چروچی دیگان ننگ صونکنده اوزلرین اوزلری جوواتوب ایته لر اول کافر لر ایندی بز یلار ننگ
 آلتنوین کوتیک شاید که محمد هم باشقه شاعر لر کبی وفات اولدقندن صونک اصحابی طار الور
 ایتکان سوزلری اونطلور بر باد اولور دیور لر (قل) ایت سن آنلارغه ای محمد (تر بصوا)
 کوتونکز سز ای کافر لر دیکن (فانی معکم من المتر بصین) شک سز من هم سز ننگ برله بر گه
 سز ننگ حقنکرده خدای تعالی ننگ بیورغنی کوتوچی من دیگن (ام تامر هم احلامهم بهذا) یایسه
 آنلار ننگ عقللاری بیورامی بولای خدای تعالی گه وآننگ پیغمبرینه کیری طوررغه
 (ام هم قوم طاغون) یایسه آنلار بیر لنگان بایلق لاری سببلی کونکل لری کونارنگی
 و تکبر لک لر نندن آزغون خلق لار می (أم یقولون) یایسه ایته لر می آنلار (تقولاه) قرآن فی محمد
 اوزلکنندن چیقارغان دیب (بل لا یؤمنون) بلکه بو ایتلکان لر ننگ هیچ برسی ده توکل آنلر
 کیری لک لری سببلی مؤمن مسلمان بولماس لقی خلق لاردر (فلیاتوا بحدیث مثله) بس ایت
 سن آنلارغه کلتورسونلر آنلارده قرآن اوغشاشلی عبرتلی سوزلر یازلغان نرسه فی محمد اوزلکنندن
 چیقارغان دیب ایته تورغان بولسه لار (ان کانوا صادقین) اگر آنلار بو سوزلرنده
 راست بولسه لار یعنی قرآن فی محمد صلی الله علیه وسلم اوزلکنندن توزکان بولسه قرآن بنده
 توزگان نرسه بولمق تیوش بولا آلا بولسه آنلار هم بنده لر ایگان آنلارده شونداینی
 توزسونلر (ام خلقوا من غیر شیء) یایسه آنلار یار اتدی لار می یار اتقوچی الله تعالی دن باشقه
 (ام هم الخالقون) یایسه اوزلرین اوزلری یار اتدی لار می - ایمدی الله تعالی دن باشقه بارلقغه
 کیلولری ممکن بولمادی ایسه یانه سببدن الله تعالی دن و آننگ پیغمبر نندن باش تار تالار اونداکانه
 اینانمی لار اویمی لار (ام خلقوا السموات والارض) یایسه یار اتدی لار می آنلار کوکلر نی ویرنی
 (یوق یار اتمادی لار بار چه مخلوقات فی الله تعالی یار اتدی (بل لا یوقنون) بلکه آنلار شک سز
 بلماس لر قلب لرینی حق لقیغه کیری توتقان لاری سببلی الله تعالی آنلارغه قار انغولق صالمشدر
 شوننگ سببلی کونکل لرینه شک سز لک اور ناشهیدر (ام عندهم خزائن ربک) یایسه آنلار
 قولندامی خدای تعالی ننگ خزینه لرینی تلاگان یرگا یغمورنی تلاگان یرگار زقنی اولاشورگا
 قادر لرمی (ام هم المسیطرون) یایسه آنلار قهر و غلبه والوغ قوت ایه لری می که خدای تعالی
 بیورغین توتماس لقی طیغانندن طیولماس لقی قوت لری بارمو (ام لهم سلم) یوخسه آنلار ننگ

كوك كما منارك باصقچ لاری بارمو (بسته عون فيه) اول باصقچ دن منوب الله تعالى نك سز لری
 طنكلاب شونك بوینچه اوزلری نك یول لارین حق یول دیب اعتقاد قیلوب یوری لرمو
 (فلیات مستهعم) بس كلتورسونلر شولای باصقچ دان سرطنكلی تورغانلار اگر مونی دعوی قیلا
 تورغان لار بولسه (بسلطان مبین) آچی دلیل (أم له البنات) یایسه خدای تعالی گا بالالار قزلار
 بولوب (ولکم البنون) سزگا ایر بالالار تیوش مو چونکه کافرلر فرشته لرنی الله تعالی نك قزلری
 دیب اطلی لار نعوذ بالله قز بالانك ایر بالادن ضعیف لکین بله طوروب خدای تعالی گا قاتلاو
 قاتلاو کیچی لک لار اویهلر (أم تسالهم) یایسه صوری سن مو آنلار دن ای محمد (آجراً) شریعت
 او گراتکان اوچون یال حق (فهم) بس آنلار (من مغرم) اول یالنی تولاو دن (مثقلون) آورایالار مو
 (أم عندهم الغیب) یایسه آنلار نك آلدنده غیب علمنی بلهک بارمو یعنی غیب فی بله لرمو که
 (فهم یسکتبون) بس اول غیب علمنی آنلار یازوب خلق غه خبر بیرلرمو مثلاً آنلار بیلگان
 غیب علمنده محمد یالغایچی قیامت بولاچق تو گل جهنم تموغ او جهام یوق دیب ایتمکان مو
 (أم یریدون کیداً) یایسه تلی لرمو آنلار سنی بر بر خیله برله هلاک قیلونی (فألذین کفروا)
 حال بوکه کافر من لر (هم الیکیدون) کشی گا اوصال لق اویلاغان خیله لری اوزلرینه ضرر
 كلتوره چک در (أم لهم اله غیر الله) یایسه آنلار نك تنکری لری بارمو خدای تعالی دن باشقه غه
 تا آنلار نك تلا گاننی بیره تموغ دن خلاص ایدوب او جهام فه کرته (سبحان الله) بیک آرو در
 خدای تعالی (عما یشرون) کافرلر آنکا تینکد اش صایغان حال لردن (وأن یروا) بر فرض
 کوره سی بولسه لار ایدی اول کافرلر (کسفاً من السماء ساقطاً) کوکنک بر کیسا کی آنلار نی
 هلاک قیلو اوچون توشکاننی مثلاً (یقولوا سبحان مرکوم) ایتورلر آنلار اوزلری نك قلب
 لری قارالغان سبندن عذاب اوچون اینه کلکاننی آنکلما پیچه بو بولو بزنک فاید امزغه
 یغمور یاغدر غه اینه کیله تورغان بولو دیورلر (فدرهم) بس طاشلا سن آنلار نی
 بولای سوزنکنی طنکلما یین حق لق غه فارشو منازعه قیلشسه لار (حتى یلا قوا یومهم الندی
 فیه یصعقون) تا یولقولار یینه چه شول کونلر یینه چه که اول کون ده اسرافیل علیه السلام بتون
 دنیانی طاوشی ایله قورفتوب هلاک قیلد قده آنلار هم قور قوشوب جان تسلیم قیلورلار (یوم)
 اول اسرافیل علیه السلام طاوشی برله بتون دنیا هلاک بولغان کونک (لا یعنی عنهم کیدهم شیئاً)
 هیچ بر فایده بیرماس آنلار غه آنلار نك مکر خیله برله قیلغان تدبیرلری (ولا هم ینصرون)
 دخی ده آنلار غه چیتدن ده یاردم بیرلماس مؤمن مسلمان لار غه یاردم بیرلگان شیکلی
 آنلار دن عذاب فایتارلماس (وأن للذین ظلموا) شک سز یاردر ظالم لر گه یعنی کافرلر گه
 (عذاباً دون ذلك) آخرت عذابندن باشقه عذاب که دنیا ده هم قیزده (ولکن اکثرهم

لا يعلمون) آلایده آنلارنك كوبراك لرى بلمى لرى بعضى لرى بله لى يعنى اولوب قبرگا بارغانلارى لىكن نى فايده (واصبر لحكم ربك) صبر قيل محمد تنكرنك نك حكيمنه چونكه بو اشل لى بارچه سى منم حكيم بله در (فانك باعيننا) شك سز سن اى محمد بزننك كوزم زده سن يعنى سنى كافر لىك چيرندن صاقلار بى (وسبح بحمد ربك) الله تعالى نى ماقتاب تسبيح ايت يعنى نماز او قو (عين تقوم) كوندى آياق اوره تورغان وقتنك يعنى اويله بله ايكندى يا كه نمازغه كر شب آياق اوره تورغان وقتنكده (سبحانك اللهم وجمدك وتبارك اسمك وتعالى جدك ولا اله غيرك) نى او قو (ومن الليل فسبحه) هم كيج نك بعضسند نماز قيل يعنى آخشام بله يستونى (وادبار النجوم) يولزلارنك ياقتميسى بله غايب بولغان وقت ده تسبيح ايت يعنى ايرته نمازين او قو بو آيت بش وقت نمازنك فرض لغينه دلالت ايدار *

﴿ ۵۳ ﴾ نچى (سورة النجم) ۶۲ آية

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴾

(والنجم) يولزلار بله آنط ايتنه من من (اذا هوى) چانده كون اول يولزلار اوزلرى نك خدای تعالى چيكه كاخچه سير قيله چق اوزن لار نى سير قیلوب تمام ايتد كده قيامت قوب اول يولزلار نك نوری بتسه يعنى شول حال بله آنط ايتنه من كه اول حال بيك اولوغ اشلردنر (ما ضل) آزمادى توغرى يولدن يازمادى (صاحبكم) سز نك ايد اشنكز قرد اشنكز يعنى محمد صلى الله عليه وسلم بويله ديوقر يش كا خطاب قيله در الله تعالى (وما غوى) ودخى بوزوق اوى ده بوزوق اعتقادده ده توكل اول سز نك ايد اشنكز (وما ينطق) سويله مى اول پيغمبر (عن الهوى) اوزى نك نفس آرزوى بويچه (ان هو) هيچ نرسه توكل اول سزگا خبر بيرگان سوزلرى يعنى قرآن وغير لرى (الواحى يوحى) آنكارغه خدای تعالى علم اسرارى طرفندن صالتمش وهى بويچه كلگان علم لك اول (علمه شديد القوى) او گراتدى اول علم نى پيغمبر گا خدای تعالى ايكي آراده اياچى بولوب قاتى قوت اياسى فرشته برله كه اول جبرائيل عليه السلام در (ذومرة) كوركام خلق كوركام توس اياسى مخلوق در اول جبرائيل عليه السلام (فاستوى) اوزى نك كامل يار اتمش صفتى برله ظاهر بولدى اول جبرائيل عليه السلام محمد صلى الله عليه وسلم گا (وهو) اول جبرائيل عليه السلام طوردى (بالافق الاعلى) كوك تيكره لرنده (ثم دنى) موننك صونكندده ياقن بولدى اول جبرائيل عليه السلام (فتدلى) محمد عليه السلام غه بيك ياقن طوردى اول جبرائيل عليه السلام (فكان) بس بولدى اول جبرائيل عليه السلام محمد پيغمبر گا ياقن لقن (قاب قوسين) جيه نك ايكي باشى قدرى گنه (او ادنى) بلكه آندانك ياقنراق (فاوحى) بس وهى ايتدى خدای تعالى (الى عبده) اوزى نك قلىنه محمد عليه السلام غه (ما اوحى)

وحي قيلغان نرسه لر ينى (ما كذب الفؤاد) يالغان غه صايمادى اول محمد پيغمبر نيك كونسلكى
 (ما راي) معراج كچه سنك ملكوت سموات ده كورگان نرسه لر نى بعضنى مانسكغاي كوزى بله
 بعضنى قلب كوزى بله كوردى (افتمار ونه) انكار قيلولوب بحث قيله سزمو اول پيغمبر گا قارشو
 (على ما يرى) آنك معراج كچه سنك كورب قايتوب خبر بيريگان حال لر ينه هم جبرائيل فرشته نى
 كورد كينه (ولقد راه) شك سز كوردى اول جبرائيل فرشته نى محمد عليه السلام آنك اصل صورتك
 كويچيه والادحيمه السكبي صورتك چچه منك مرتبه كوردى (نزلة اخرى) ايكنچى اينونونك (عند سدره
 المنتهى) مخلوقات آشاتورغان اينك يوقار يغى درجه نك چيكنك لاطوس يغاچ ياننك (عندما) اول
 لاطوس يغاچ ياننك در (جنة الماوى) (جنة الماوى اسملى او جهاخ (اذ) شول يغاچ ياننك محمد عليه السلام
 غه جبرائيل فرشته اصليه صورتى بله كورندك (يغشى السدره) لاطوس يغاچنى قابلادى اول جبرائيل
 عليه السلام (ما يغشى) باشقه كوب فرشته لر اور تگان شيكلى (ما زاغ البصر) ايلاسلنمى آوشمادى
 اول محمد پيغمبر نيك كوزى (وما طغى) دخى كورر گا رخصت بولمغان نرسه لر نى قارارغه
 كونسلكى ميل قيلمادى يعنى نفسنه خو جا بولدى (لقد راي) شك سز كوردى اول محمد عليه السلام
 معراج كچه سنده (من آيات ربه الكبرى) اوزى نك تنكرسى نيك عبرتلى اولوغ
 علامت لر ينى اولوغ راق لارى جبرائيل عليه السلام نى اصليه صورتده كورما كى جنة و تهو غنى
 عم ش و كر سيني كورما كى ويتمش بنك حجاب نى فوت ايدب الله تعالى برله سر سويلشما كى در
 (افرايتم اللات والعزى) بس سز نى كوردنكز اى كافر لر طاش دن ياصالغان لات بله عزى
 اسملى صنمنكز نى كوردنكز مى (ومنات الثالثة الاخرى) يوق آنلر نى غنه كورمك
 ديسانكز بارى بر آدم قولى بله ياصالغان موندن باشقه منات اسملى صنمنكز نى كوردنكز مو
 چونكه قريش هم باشقه عرب لر بو اوچ صنم كا تابنور ايردى لر بونلر نى الله نك قزلىرى
 ديور ايردى لر شول سبب دن الله تعالى آنلر نى الزامورد قيلوب ايتدى (الكم الذ كر وله الانشى)
 ايا سز گا اير بالالار بولوب الله تعالى گا قز بالالر غنه مو الله تعالى گا بالانى اوشاتوو غنه يتمى
 آنارغه كهچى لكلى بالانى آماسز (تلك اذا قسمة ضيزى) سز نك بو بولوونكز بولاي بولغاچ
 بو بيك توغرى لق سز بولودر اوزنكز چيبار بالالارغه ايه لنوب الله تعالى گا ضعيف لر نى
 قزلار نى قالدره سز (ان هى) ايماس بولات عزى منات ديد كنكز اسم لرى (الاسماء) مكر
 آنلر شوندى اسم لر در كه (سميتموها انتم) آتاندنكز آنلر نى سز اوزنكز (واباوكم) دخى ده
 سز نك آنلر نكز آنادى (ما انزل الله بها) هيچ بر ايندرمدى الله تعالى آنلرغه تابنونك درست لكنه
 (من سلطان) هيچ بر دليل (ان يتبعون) هيچ ده ايارمى سز سز (الا الظن) مگر دليل سز اوز
 گمانكز غه غنه اياره سز (وما تهوى النفس) دخى نفس لر نكز آرزو قيلغان نرسه گا اياره سز
 (ولقد جاءهم) حالبو كه شك سز لك اوزر ينه كلدى آنلرغه (من ربهم) اوزلر نى نك حق اوزه

بولغان تنگنلرندن (الهدى) توغرى يولغه كوندرلك دليللر كه كتاب الله وسنة رسول الله در
 (أمّ للأنسان ما تمنى) ايا آدم بالاسينه بولور موهر بر نفسى آرزو قيلغان نرسه سى مثلاصنم لردن
 شفاعت آرزو قيلسه - بدعت اشلاب ونفس آرزوى آرتندن يورب ثواب اميد ايتسه
 ظالم غه ياردم بيرسه بوزق لق غسه بولوشسه بولارنى بخشى لق صايسه بواش
 بولاچاق مو (فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى) الله تعالى ننگ در دنيا و آخرت (وكم من ملك في
 السموات) كوكلرده نه قدر فرشته لرباردر (لا تغنى شفاعتهم شيئاً) آنلر ننگ شفاعت قيلولر ين
 هيچ نرسه كه فايده بيرماس بس قايدى قالدى صنم لرننگ شفاعتى (الا) مگر فايده بيرسه بيرر
 فرشته لرننگ شفاعتى شول صورته گنه (من بعد أن ياذن الله) مگر خداى تعالى اول فرشته كه
 بر كهسه كه شفاعت قيلور غه رخصت بيرگان صورته گنه (لمن يشاء) شول كهسه كه كم الله تعالى
 تلاسه اول فرشته ننگ اول كهسه كه شفاعت قيلماقتى (ويرضى) اول كهسنه دن راضى بولغان
 صورته گنه (ان الذين لا يؤمنون بالآخرة) شكسز اول كهسنه لركم اينانم يلاز آخرت كوني ننگ
 بولاچاغنه يعنى كافر لركم (ليسمون الملائكة) فرشته لرنى آطبى لار (تسمية الانثى) خاتون قزلار
 اسمى بله مثلاً فرشته لركم الله ننگ قزلارى ديرلر (وما لهم به من علم) حالبو كه آنلر ننگ بو توغرده
 هيچ بلمكلرى يوق (ان يتبعون الا الظن) آنلر بر دليل گاده ايارم يلاز بارى گمانلر ينه غه
 اياره لركم (وان الظن) حالبو كه گمان (لا يغنى من الحق شيئاً) حقلقن يعنى يقين وشكسز ليكدن
 هيچ بر نرسه افاده قيلمى واصل ايتمى وبولدرمى (فاعرض) بس سن يوز چوبور (عن)
 شول كهسنه دن (تولى عن ذكرنا) يوز چوبوردى اول من بز ننگ كتابه زدن يعنى قرآنندن نفس
 آرزوينه ايارب (ولم يرد) تلامدى اول من (الا الحيوة الدنيا) مگر دنيا تر يلكمى تلامدى
 وتلايدر يعنى بار اجتهادى دنيا معيشتنى توزه توبولسه و آخرت علمندن وعلمندن بالكلية چيكسه
 شول كشيدين يوز دوندر (ذلك) اوشبو دنيا اشنى بلمكلرى (مبلغهم من العلم) آنلر ننگ
 علم ليكدن ايرشكان قدرلر ننگ آفتوق چيگى در اما آخرت علمندن هيچ نرسه بلميلر (ان
 ربك) شكسز سننگ تنگرنك (هو اعلم) اول بلمكو چيرا كدر (بمن ضل عن سبيله) حق يولدان
 آد اشقان كهسنه نى (وهو) دغيك اول الله تعالى (اعلم) بيك بلمكو چيدر (بمن اهتدى) توغرى يولغه
 كونگان كهسنه نى (ولله ما في السموات وما في الارض) الله تعالى نكيدر كوكلردا گى هم بردا گى
 بار چه جان ايه سى وجانسز مخلوقاتدن بولسون (ليجزى الذين اساءوا بما عملوا) الله تعالى عالم
 خلقنى ياراتدى يمانلار غه باوز عمللرى اوچون جزا بيرر اوچون (ويجزى الذين احسنوا
 بالحسنى) ودخى اينگو بنك لركه بخشى اجر لربيرر اوچون (الذين) شوندا اين كشي لردر اول
 اينگو بنك لركم (يجتنبون) صاقلانلار آنلار (كباثر الاثم) اولوغ گناهلاردن كه شركت - سحر -

بالغان - بالفانغه آنط - ربا بیو - یتیم مالن آشاو - آنا آنانی رنجتو - صوغش صفندن قاجو
 کبی لر (والفواحش) بوزق اشلردن صافلانار زنا هم زنا بله سوگو شیکلی (الآلمم) مگر کچک
 گناهلاردن صافلانب بیته آلامسه لاره ناعمر مگه قار او توتو وقبله غه تابا آباق صوزوشیکلی اشلرنی
 گر چه بئکچی لک بله قیلا قالسه لاره بعد او کتوب الله تعالی دن قورقب توبه قیلسه لار (ان ربک)
 شکسز سنک تنکر نک (واسع المغفرة) یارلقاوی کینک تنگر یدر (هو) اول الله تعالی (اعلم بکم)
 سز ننگ ضعیفلکنکنزنی وغافلکنکنزنی بلیگو چیدر (اذ انشاءکم من الارض) سزنی توفراقدن
 پیدا قیلغان وقتدوق (واذ انتم اجنة فی بطون امهاتکم) ودخی سز آنالارنکنز قورصاغندک یاشرن
 ایکان وقتنکنز دوق خدای تعالی سز ننگ نیندی بولا چاغنکنزنی بیک بلیگو چیدر (فلانزکوا انفسکم)
 بس بولای بولسه اوز اوزنکنزنی ماقتاب عجب لئمانکنز عملنکنز کوب لکنه آلد آنمانکنز (هو) اول
 الله تعالی (اعلم) بیک بلیگو چیدر (بهن اتقى) گناهلارنی کوبکاصیب خدای تعالی دن قورقب
 توبه قیلوب یاوزلقدن چیکلگان کمسنه نی (بو آیت حضرت عمر رضی الله عنه حقنک ایتدی دیومرو یدر
 چونکه اول حضرت رسول الله نی اولترام دیو کیتکان یرنک سنکلسندن (طه) سوره سنی ایشتوب کونکلی
 یومشاب دین اسلامنی قبول قیلدی (اما کیله چک آیت ولید بن مغیره حقنک اینمشدر که اول رسول
 الله ننگ مجلسینه کلوب دیننی قبول قیلد قندن بعد قریش ننگ اولو غلاری ابو جهل وغیر یلر
 آراسینه قایتدغه آنلارننگ حرام او گوتنی طنکلاب مرتد بولدی اصلینه قایتدی حق تعالی
 شول حالدن خبر بیروب ایته در (افرایت) ایا کوردنکهو سن بس ای محمد (الذی) شوند این
 من فی یعنی ولید بن مغیره نی که (تولی) دین اسلامغه کرد کندن صونک ایماندن یوز چو یوردی
 (واعطی قلبیلاً) بیردی اول ولید کا ابو جهل اسلام دینندن دوندی یکی او چون آز مالنی چونکه ابو جهل
 ولید کا وعه قیلوب ایدی اگرده دین اسلامنی طاشلاسانک و آتا بابالارمز دیننه قایتسانک
 بار مال ننگ یارطیسنی هم قزمنی بیررمن دیمش ایدی ابو جهل ایسه بیک پای کمسنه ایدی
 آننگ یارطی ملکتی کوب منک لر بولمق تیوش ایدی مرتد بولغاچ باری یوز مثقال کمش بیردی
 قزنی بیرماس بولدی بعد مسخره ایتوب ایتدی من آخر تک سنکا تیه چک عذابنی کو تارما کچی
 بولدم ایمدی سنگا بوسیدک کوب دیدی (واکدی) دخی یوز مثقال کمشدن باشقه مالنی بیرماس
 بولوب هم قزینی بیرماس بولوب آلدادی اول ابو جهل ولیدنی (اعنده علم الغیب) ایا بارمی اول
 ولید بن مغیره قاتنک غیب علمنی بلو (فهو یری) تاینکه اول کوره آنی که بر اوننگ گناهی او چون
 ایکچی کشی گا یو کچی بولمق ممکن بولا خصوصاً اوزی تموغ ننگ اور تاسینه تیوشلی بولغان صورتک
 (ام لم ینبأ) ایا خبر بیرلمدی مو اول ولید که (بها فی صحف موسی) موسی علیه السلامغه اینگان
 تورات اسملی کتاب ننگ کا عدلرینه یازلغان سوزلر (وابراهیم) دخی ابراهیم علیه السلامغه
 ایندرلمش زند اسملی کتاب ننگ کا عدلرینه یازلغان سوزلر (الذی) آند این پیغمبرلر بونلر ایکسی
 (وقی) خدای تعالی طرفندن بئک لر گا ایرشدر لور گایبورلغان هر بر حکملرنی ایرشدر دیلر آنلر تیوشلی

اورننه كه اول كتابلرده (ان لا تزروا زرة و زرة اخرى) ديويان زلهش ايدى آنلر شول سوزلردن
 خبردار تو گلر مو يوق البته خبردارلر ابراهيم عليه السلام غه ايننگان وهى سوزلرى بار چه سى
 عربلر آراسنه آغز دن آغز غه هر زمانه كو چروله كمشدر بنا برين بو حال دن ابو جهل بله وليد هم
 بله لر ايدى آيت نك معناسى اول بولور كم (الا تزروا) اش بودر كم يوكله ماس (وازره) يوكله و چى
 (وزر اخرى) ايكنچى كشينك يوكنى يعنى بر كمسنه نك گناهنى ايكنچى بر كشى يوكله مك يوقدر
 (وان) دخى ده اش بودر (ليس للانسان) بولماس هيچ بر آدم نك فائلك سينه هيچ بر نرسه (الا
 ما سعى) مگر اوزى اجتهاد قيلوب تابغان نرسه سى نك فائلك سى گنه بولور مثلا خداى تعالى نك
 رضالغى تحصيل قيلسه خداى تعالى رخصت بيرگان پيغمبر نك يا فرشته نك شفاعتى بله او جهل حقه
 كرر لکن حضرت ابن عباس دن مروى اولديقى اوزره بو آيت نك بز نك شريعتك (الحقنا بهم
 ذر يتهم) آيتى بله منسوخ دينملشدر بز نك امتده هر كمسنه نك اوزى قيلغان ايند گولك نك
 ثوابى هم آنك او چون كشى قيلغان ايند گولك نك باغشلنديقى صورته اير شر (وان سعياه) شكسز
 اول آدمينك اجتهاد قيلغان ايند گولك نك ثوابى (سوف يرى) تيز در كم كورلور يعنى قيامت كونك
 اعمالنى اولچاوميزان يانك (ثم يجزاه) مونك صونك نك اجر بيرلور اول من گه (الجزاء الاوفى) بيك
 كامل اجر نى (وان الى ربك المنتهى) شكسز سنك تنكر نك فاشنه در هر كمسنه نك حساب او چون
 باروب توفتايه چقى بى (وانه هو) شكسز اول الله تعالى در (اضحك) شادلاندر وب كولد ر گويى
 دنيا ده هم آخرتك (وابكى) هم يغلا تقوي حسرت برله دنيا ده هم آخرتك (وانه) شكسز اول الله
 تعالى در (هو امانت) بنده لرى اولتر گويى (واهى) هم تر گز گويى (وانه) شكسز اول الله تعالى
 (خلق الزوجين) ايكى جفتنى ياراتدى (الذكر والانثى) اير برله خاتون ايتوب (من نطفة) منى
 صووندن (اذا منى) خاتونلر رحمينه قويولغانده (وان عليه) شك سز الله تعالى اشى در
 (النشأة الاخرى) ايكنچى مرتبه ياراتو يعنى قيامتك قوبارو (وانه هو) درستلك اول الله تعالى
 (اغنى) باى قيلدى كوب آلتون كهوش بيروب (واقنى) دولتلى قيلدى كوب تورلى ترلك طوارلر
 بيروب يعنى باى ودولتلى قيلوچى الله تعالى در بو اش آندن غير ينك قولندن كيلماس
 (وانه هو رب الشعري) شكسز اول الله تعالى در شعري يولدز ينك تنكرسى عربدن خزاعه
 قبيله سى بو يولدز غه عبادت قيلورلر ايدى آنلر نى الزام او چون سز نك معبودنكز شعرا نك
 تنكرى لك كه صلاحيتى يوق بلكه اول اوزى مخلوق ديمكدر (وانه) شكسز اول الله تعالى (اهلك
 عاداً الاولى) اولكى عادنى هلاك قيلدى اولكى عاد هود عليه السلام قومى در ايكنچى عا دارم در
 (و ثمود) دخى صالح عليه السلام قومى ثمودنى هلاك قيلدى الله تعالى (فما ابقى) بس قالدر مادي
 الله تعالى آنلر دان هيچ كمسنه نى (وقوم نوح من قبل) بو عاد هم ثمود قومندن اول نوح عليه السلام

قومنی هلاك قيلدى اول الله تعالى (انهم) چونسكه آنلر يعنى بو قوملر (كانوا) بولدىلر (هم اظلم
 واطغى) ظالم راق هم ازغونراق (والهؤتفكة) لوط عليه السلام ننگ قومی تورغان سووم و غامورا
 شهرلرینی (اهوی) هوادن ارغطوب هلاك قيلدى اول الله تعالى (فقشاها) بس قابلا دی اول
 شهرلرینی (ماغشی) فابلاغان نرسه يعنى كو كدن ياغدر لغان طاشلر كه حجارة من سجيل در (فباى
 الاء ربك تمارى) بس ای آدم بالاسی تنكر ننگ ننگ قايسى نعمتلر ننگ و قايو قدر ننگ شكله نوب
 قارشو بچمله شه سن (هذا) بو محمد پیغمبر (ندیر) خدای تعالی ننگ آچيغندن و عذابندن
 قورقتب اوگو تلاوچی توغری يولغه كوندر ب سزنی جتلی قیلو او چون (من النذر الاولى) اول
 زمانده بولغان اوگو تلاوچی پیغمبرلر جمله سندن (ازفت الازفة) قیامت یقین بولدی آخر زمان
 پیغمبری محمد صلی الله علیه وسلم ننگ کما کی بله (لیس لها من دون الله كاشفة) الله تعالی دن
 باشقه قیامت ننگ چان کله چا کن بلوچی یوقدر كرك نیندی اولوغ پیغمبر بولسون
 (افمن هذا الحديث تعجبون) ایا شوشی قرآن سوزلرندن عجب سنب اوشانمی سزمو
 (وتضحكون) مسخره قیلوب کوله سزمو (ولا تبكون) قیامت کوننده کوره چك عذاب لرنکزی
 صاعغلاب یغلامی سزمو (وانتم) حالبو که سز لر (سامدون) غافل لرسز دولتنگزگا مغرور بولوب
 یوز چوره سز (فاسجدوا لله) بس سجده قیلونکز الله تعالی گا (واعبدوا) هم عبادت قیلونکز
 ۵۵ نچی (سورة القمر) ۵۵ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

روایتدر مکه کافرلری رسول علیه السلام ننگ معجزه لرنی کوردکلرندن صنکره نه ایتورگا بله این
 دارندوه گا جییلشوب مشوره قیلشدی لر که بو محمد خارق عادت لرنینی یز یوز ننگ قیلده لر آننگ
 بواش لری سحر بولمق كرك اما سحرچی لرننگ سحری كوك كا كار قیلماز دیبورلر اگردده اول
 محمد كوك یوز ننگ خارق عاده اش کورسته قالسه ایمان کلت ررمز والا اولتر لور کا سوز آلوب معجزه
 استیه لك مثلا بو کون لرده آی ننگ آخر کونلری در شول بتگان آی نی در حال بتون ایلسون تا
 اون دورنچی کیچه سنک کبی اولسون بو بتون آی ایکی گا یار لوب ایکیسی ابو قبیس طاغی ننگ
 ایکی طرفنه اینسن بر کیسا کن محمد ننگ یینکندن کرب قوینندن چقسن و ایکنچی کیسا کی
 اینا کنندن کرب قوینندن چقسن بو ایکی کیساك آی ننگ برسی مشرق غه و ایکنچی سی مغر بکا
 یارب بر برینه قارشو کلوب قوشلب اولنگی حالنچه ایسکی آی کبی بولسون دیو صورا ب محمدنی
 الزام قیلب مسخره قیلالق دیدیلر - ابو جهل ایتدی بالله العظیم محمد بو اشنی بولدرآ آلماس
 بولدرآ آلماسه البته من آننگ باشنی کیسارمن دیدی - الحاصل آی ننگ یکر می سکز نچی کونی
 ایدی قریش کافرلری بو اتفاقنی ایلاب ایکنچی کون دارندوه کامکه ننگ رئیس لرنی بایلرینی
 چاقر دیلار اوشانداق حضرت رسول ننگ آغالری همزه عباس ابوطالب عتبه شیبه و ذوالهمار
 کبی اکابر لرنی چاقر ب نیند این مشورت قیلد قلرینی و محمد صلی الله علیه وسلم دن نیند این
 معجزه تلایه چکلرینی بیان ایتدی لر ابو جهل ایتدی ای محمد آغالری آگاه بولنکز اگردده

محمد بن تلاغان معجزه فی بولندرا آلماسه بز آنک باشنی کیسارمز تاینکه آرامزدن آنک غوغاسی ککوتارلسن صونکفی کونده بز دن دینه تولتهاس سز دیدی پیغمبرمز ننگ آغالری مشکل حال گا دوچار بولدق لرینی اویلاب باش لرینی توبان صالحی لر هیچ بری جواب بیرمدی لر مگر ابو طالب باشنی کوتارب ایتدی اگرده سز صورانغان معجزه بولا قالسه بز سز گه نه اش قیلورمز باش لرنکزی کیسارمز مو دیدی ابو جهل ایتدی ای ابن عبد المطلب اگر محمد بو اش لر فی اشلاسه بز آنک دیننه کر رمز اول نه بیورسه آنی بجای کتر رمز اول نه نسنه دن طیمسه آندن طیلورمز دیدی بس ابو طالب آنط ایتب ایتدی یا ابا الحکم بتون عالم ایمان کتر دکله سن محمد گه انکار قیلورسن موندن اول سنکا اوچ یوز ایلی توقز معجزه کورستدی اینانه ننگ بار چه سنی سحر دیدنک قایدی بولدی بر معجزه بله سنی اونکایغه سالورغه دیدی - ابو جهل ایتدی اولده کورستان اشلی بر یوزنده ایردی سحر چی لرننگ سحری بر یوزند کار قیلهدر اما کورک یوزند هیچ بر سحر چینک سحری یورمک یوق دیدی - ابو طالب ایتدی بلد کنکزی فی صورانکزی شاید محمد حق در دیدی بس محمد صلی الله علیه وسلم فی دارنده گا اوندا دیلر محمد علیه السلام کلوب کافر لرننگ باشلرندن تابتاب اوزب تور گا ابو جهل یاننه منب اولتوردی - ابو جهل ایتدی یا ابو طالب پیغمبرک دعواسی قیلوچی انکزی ادب سز در قار تلر فی تخفیف قیلوب تابتاب بنم یانمه اولتوردی پادشاهلغمه تعظیم ایلمدی دیدی - ابو طالب ایتدی یا ابا الحکم اگرده محمد ننگ اشلی حق بولسه تابتاو غنه تو گل باشنکزی کیسار دیدی القصه مکه رئیسلی یوقاری ایتلگان معجزه فی محمد علیه السلام دن استادیلر محمد علیه السلام بر آز وقت فکرده قالدی وحی کوردی جبرائیل علیه السلام در حال وحی کلتوردی و ایتدی یا محمد تنکر ننگ سلام او قودى بعد بیوردی صور اماق آن دین بیرمک بندین دیدی القصه اول کون قویاش بایودی شفق باتقاندن صونک مکه کافر لری ابو قبیس تاغنه جیلدی یاری آلتی منک لب کشی ایدی دیمشله - پیغمبرمز صلی الله علیه وسلم کلوب ایکی رکه نماز قیلدی بعد یارطی ساعت مقداری اوتدکن سنکره آی مشرق دن طولو کوینچه چقدی کون اورتالغینه کلوب ایرشکاچ ایکیگا یارلدی بر کیساگی ابو قبیس طاغی ننگ مغرب طرفنه وایکنچی کیساگی مشرق طرفنه توشدی بعد بر کیساگی رسول علیه السلام ننگ یینکن کرب قوینندن چقدی وایکنچی کیساگی ایتا گندن کرب قوینندن چقدی بعد کورک یوزینه کورتارب بری مغرب بدن ایکنچیسی مشرق دن کلوب ایسکی حالنه کلدکن منک مقداری کافر مسلمان بولدی ابو جهل بو هالنی کورب بیک قورقدی و ایتدی یا محمد سننگ سحر ننگ کورک یوزینه ده اثر قیلا ایهش دیدی مسلمان بولدی حق تعالی شول واقعه دن بیان قیلب بیوردی (اقتربت الساعة) قیامت یاقن بولدی (وانشق القمر) آی یارلدی چونکه قیامت کونده آی یارماقی کوکن اینگان قایوغنه کتابنی بولسه ده اوقوچی غه معلومدر بنا برین رسول علیه السلام ننگ اشاره قیلماقی ایله آی ننگ یارلماقندن قیامت ننگ یاقنلاشماقی طیولادر - مراد بو آیه ده آی ننگ یارلماقندن قیامت کونده یارلماق بولسه ایدی نتاک قاضی بیضاوی تفسیرنده بعض قیل روایتی کتر لمشدر اول صورتده قیامت یاقنایغاچ آی یارلدی دینلماس ایدی

بلکه (واذا قامت الساعة انشق القمر) او خاشاشلی عبارتده بولور ایدی یعنی قیامت قوبقاچ
 آی یارلور معناسنی افاده قیلوردای عبارتده بولور ایدی آلائی توگل آیه ننگ معناسی البته
 قیامت یاقن بولغاچ یاقنایغاچ یعنی آخر زمان پیغمبری کلگاچ آی یارلدی معناسنده بولمق
 تیوش بولادر - بعد آخر زمان پیغمبری کلگاچ قایو وقتله یارلسی نیندای واقعه ده یارلدیقنی
 اهل تفسیر توار یخندن کورب بله مزکه قریش کافرلریننگ دارندوه ده اتفاق مشوره لری
 بعدنگ آی ننگ ۲۸ نجی کیچه سنده واقع بولمیش معجزه محمد صلی الله علیه وسلم دن ایهمش
 (وان یروا) اگر چندیکه کوره قالسه لرده اول کافرلر محمد صلی الله علیه وسلم دن (آیه)
 بر معجزه نی نته که آیینک یارلماقنی کوردیلر (بعضوا) یوز چوبیره لر یعنی کونکل
 کوزلرین طومالارغه طرشه لار (ویقولوا) ایتله لر اول کافرلر معجزه نی انکار قیلورغه یول ازلب
 (سحر مستمر) بیک قوتلی سحر دیورلر اما اوزلری بیلب تورالار محمد علیه السلام ننگ هیچ
 بریردن سحر اوگرا ننگانی اوزلری کوز آلدنک یاش وقتدن بیرلی اوسب سحر اوگور انور که
 باررغه هیچ بریر که غایب بولغاننی (و کذبوا) یالغانغه چقار دیلر محمد علیه السلام نی (واتبعوا
 أهوائهم) ایاردیلر آنلر بو اشلری بله اوزلریننگ نفس آرزولرینه (وکل أمر) هر شی
 (مستقر) اصل توبنه اورناش قوچی در یعنی ایند گولک اهل اسلام ده ویمانلق کفره ده قرار طابار
 مؤمنلر او جه اهلک و کافرلر تهوغ ده منگو قرار طابارلر (ولقد جاءهم) شکسز ایرشدی اول مکه
 خلقینه (من الانباء) پیغمبرلر نی یالغانغه توتوچیلر ننگ خبرلری که عاد قومی آنلردن یراق توگل
 ایدی گرچه اول مکه قومنه اوزینه بو کون کاچه پیغمبر کلماسه کشی حالن کورب عبره لنگ اشلر
 بار (ما فيه مزدجر) قور قرق عبرت لنورلک خبرلر بار که پیغمبر نی یالغانغه توتقان او چون بیلب بله
 هوادن ار غطلوب هلاک بولدی لار شول آرادوق پیغمبرلرینه ایمان کترگان لری سلامت قالدی
 موندن ده روشانراق نیندای دلیل بار (حکمة بالغة) بو قرآن کامل حکمه در که آدم بالاسی اویلاب
 بولدر رلق اش توگل در (فما تغن النذر) بس فایده بیرمی در تورلیچه قورقتو بله اوگوت لب
 قار اولار کونکلری کیری کا ایلنگان کافرلر کا معجزه لرغه ده انکار قیلغاچ (فتول عنهم) بس سنده
 یوز چورای محمد اوگوت نصیحت بله فاید الا نورغه تلمگان کمسنه لردن او لکی پیغمبرلر ننگ
 امت لری هلاک بولغاننی کورب عبرت آلمغان کمسنه لردن (یوم یدع الداع) قیامت کوندن
 چاقور بر چاقورچی (الی شیء نکر) آنلر یار اتماسلق یمان قورقولی اش کا اول تهوغ در
 (خشعا ابصارهم) اول چاقور و حالنده آنلر ننگ کوزلری قورقودن یوز توبان قارار (بخرجون
 من الاجداث) چقارلر آنلر قهرلرندن (کانهم جراد منتشر) گویاکه آنلر تارالغان چیکر تکه
 شیکلی بولورلر (مہطعین الی الداع) یوکرلر آنلر اونداوچی کا طابا (یقول الکافرون)
 ایتورلر کافرلر اول کونده (هذا) بو کون (یوم عسر) بیک قتی کون دیو (کذبت) یالغانغه

صایدی (قبلهم) اول قریش کافر لرندن اول (قوم نوح) نوح علیه السلام قومی (فکذبوا عبدنا)
 بس اشانمادی آنلر بز ننگ قلمز نوح پیغمبرگا پیغمبر لکنه (وقالوا) ایتدیلر آنلر (مجنون)
 بونوح دیوانه دیدیلر (وازدجر) اول نوح علیه السلام سوگلو صوغلو مسخره قیلنو بله آنلر
 طرفندن منع قیلندی (فدعاه ربه) بس دعا قیلب بالواردی نوح هم اوزی ننگ تنکر بیسینه
 (انی مغلوب فانتصر) من مجبور مظلوم من منکانصرت یاردم بیر اوچمنی آلوب بیر یارب دیو
 (فتحننا) بس آچدی بز (ابواب السماء) کوك ایشک لرنی (بماء منهن) قاتی قویلفوچی صوبرله
 (وفجرنا الارض) آغزدق بزیرگا (عیونا) چیشمه لرنی یلغه لرنی (فالتقى الماء) بس یولقد یلاز
 بوایکی صوبر صوی بله کوك صوی (علی امر قد قدر) حق تعالی قاشند چیکلنگان حاله اوزره
 (وهملناه) یولکلاک بز نوح هم ننگ اوزین آنارغه ایمان کلتورگان من لر بله برگا (علی ذات الواح)
 تاقطالردن یاصالغان کارابغه (ودسر) قاداتلر بلان برکتلنگان کارابغه (تجری) یورر
 بولدی اول کاراب (باعیننا) بز ننگ صاقلاماقمزده (جزآء لمن کان کفر) کوب مشقه لر چیکب
 حق لقفه اونداب اوشانلمغان نوح پیغمبرگا ایدگو اجر بولسون اوچون قیلندی بو طوفانندن
 کارابغه تویاب قوتقارو هم اول کارابنی اوز محافظه مک قیلو (ولقد ترکناها) شکسز قویدیق بز
 اول نوح پیغمبر کارابینی (آیه) بز ننگ قدر تمزگا علامت ایتب (فهل من مدکر) ایا بارمو بونی
 کورب عبرتلب نصیحتلنوچی (فکیف کان) بس نچوک بولدی (عذاب) منم طوفان بله عذابم
 (ونذر) منم آنلرنی نوح هم ارقلی اوشبو عذابدن هم آخره عذابندن قورقتب نصیحت لمکم
 (ولقد یسرنا القرآن) شکسز آسان وینکل قیلدیق بز قرآننی یادغه آلونی هم آننگ معناسنی بلونی
 (للذکر) وعظ نصیحتلنو وغفلتدن اویغانو اوچون (فهل من مدکر) ایا بارمو قرآن وعظی بله
 وعظلب نصیحتلنوچی وقلبنی اویغاتوچی (کذبت عاد) عاد قومی اوزلریننگ پیغمبری هود
 علیه السلامنی یالغانغه صایدیلر (فکیف کان عذاب ونذر) بس نچوک بولدی اول عاد قومنه
 منم عذابم وهم آنلرنی هود پیغمبر ارقلی نصیحت لماکم کور (انا ارسلنا علیهم) شکسز بز
 یبارک آنلرغه (ریجا صر صرافی یوم نحس) قتی ایسکوچی بیلنی شوم کونک که صفر آی ننگ
 آخرغی چهارشنبه کونی ایدی دیمشردر قوس یعنی نو یابرننگ اون بشتچی یومنه صفر آی ننگ
 آخرغی چهارشنبه کونی توغری کلدکده نحس بولا دیمشردر (مستمر) شوم لغی قاتی کونده
 (تنزع الناس) آدم لرنی یغا (کانهم اعجاز نخل منقعر) گویا که آنلر ننگ باشلری تنلرندن جدا
 بولماقده صورلغان خرما طامورلری کبی بولدیلر (فکیف کان عذاب ونذر) بس نچوک
 بولدی منم عذابم ونصیحتم یعنی من آنلرنی پیغمبر یبارب اوگوتلاته یچه عذاب قیلیمین

(ولقد يسرنا القرآن) بينك فيلقد بز قرآن حکم لرینی (لذکر) وعظ ونصیحت لنوو توغری
 یولغه کونلو اوچون (فهل من مدکر) ایبار مو انصاف غه کلوچی (کذبت ثمود بالنذر) صالح عه
 قومی ثمودیلر ایمان کتیرمدیلر (فقالوا) بس ایتدیلر اول ثمودیلر (أبشراً منا وأهدأ تتبعه)
 ایبار اوز بز ننگ آرابزدن برکشی گا ایبار یک مو - اوزی فرشته توگل - بز ننگ کبی برکشی
 (إنا إذا لفي ضلال) اگرده بز شولای آنارغه ایباره فالساق شکسز آدشماقده مز (وسعر)
 دخی تینتاک لکنه آحق لقه بولور مز (اللقى الذکر) ایبار وحی صالندی مو آنارغه (من بیننا)
 بز ننگ آرابزدن صایلانب حالبوکه اول ایتهدر من سزگا پیغمبر ایتلب یبار لدم دیدر اما اوز بز ننگ
 بزذن هیچ آرتقیری کورنمیدر (بل هو کذاب أشر) بلکه اول صالح بر تکبر یالغانچی بولمقی
 کرک که بزگا باش بولورغه تلایدر (سيعلمون غدا من الکذاب الأشر) ایرته گوسی کوننی یعنی
 قیامت کوننده بلور لر اول ثمودی لر کم ننگ تکبر یالغانچی ایکانلکن (أنا مرسلوا الناقة) شکسز
 بزدر اول صالح علیه السلام قومی ثمودی لرگا تویه یبار وچی یعنی ثمودیلر قن صالح عه نی تخفیف
 قیلب کولشپ سنک پیغمبر لکنکا اوشانور بز اگرده اوشبو طاشدن بواز تویه چقاروب بو طالاتسانک
 دیو مسخره قیلب شهر یاننداغی بر اولوغ طاشنی کورستدیلر صالح عه م خدای تعالی غه یالواردی
 یارب سر سنکا معلوم بو اش گا سن دن غیریری ننگ کوچی یتماز دیدی در حال طاش یارلوب
 موننگر اب بر تویه چقدی در حال موننگری موننگری بو طالادی (الحاصل تویه چیکدن طش
 اولوغ ایدی بویی ایلملی آرشین ایدی بو طاسی هم اوشانداق بولدی اطرافداغی قیولر ننگ صوی
 بو تویه لر اچدکندن حیوانات غه ییتماس بولدی ثمودی لر ننگ هیچ برسی صالح عه م غه ایمان
 کتورمدی (فتنة لهم) آنلرغه فتنه وعذاب اوچون یبار دک بز اول تویه نی اما ایمان کتورگان
 بولسه لار رحمة اوچون بولور ایدی بوایکی تویه ننگ سوتی اطرافنی طویدرغان بولور ایدی
 (فار تعبهم) بس کوت سن آنلر نی یالصالح اش لر نی ننگ آخری نیکا بارر (وأصطبر) چدا
 آنلر دن کلگان رنجولرگا (ونبتهم) اعلام قیل سن آنلرغه (أن الهماء قسمة بینهم) دیب یعنی
 صو تویه لر آراسنده اورتاق دیگن بر کون بنم تویه م بو طاسی بله اچسن بر کون سز ننگ
 تویه لر نکز اچسین دیگن (کل شرب) هر کم اوز اولوشی کوننک (مختصر) نوبتنه حاضر بولسون
 دیگن (القصة ثمودی لر ننگ تویه لر ی بر کون صوسز قالو بونلرغه آغر کندی تویه لر ی هلاک
 بولا باشلادی صالح علیه السلام ننگ تویه سنی هلاک ایدارگا او یلاغان کوب ایدی لکن بو اش گا
 بازارلق آدم بوق ایدی اول زمانده ثمودی لر ننگ فلسطین شهرنده مالدار اوزی جمیله بر
 کورگام خاتون بار ایدی کون لرده بر کون بوننگ اوچ اویناشچی سی کندی خمر اچدیلر
 و سرخوش اولدقه خاتون ایله اویناش ایتک تلادیلر خاتون بونلر دن چیکدی وایتدی
 اگرده صالح ننگ تویه سنی اولتور مسانکز من سزگا بیون صونهام دیدی اما اولتره فالسانکر
 اوچونکز ننگ اختیار ننگ مال ملک ایله خد متکار نکز من چونکه تونه کی کون بر کتوچی کلوب یکر می
 صغرم صوسزلقندن اولدی دیو خبر بیردی آندن اولی هم صالح تویه سی ننگ شوملغندن کوب
 حیوانلریم تلف بولمش ایدی دیدی بو اوچ یکت خاتوندن بو خبر نی ایشتاچ صالح علیه السلام ننگ

تویه سنی اولتر رگه رضا بولدیلر تون اور تاسنده باروب تویه ننگ آناسنی اولتر دیلر بالاسی
 تیلرب بوزلاب بوزالمیر گه اولتر تماین کیتوب آناسی چقغان طاش اچینه کروپ غایب بولدی
 دیمشیر (فنادوا صاحبهم) بس اونداشدیلر اول اوچ ظالم ایداشلر نی تون یاریمنده
 (فتعاطی) قاپچلرینی بریولی تویه گه چابدیلر (فَعَقَر) آنا توانی هلاک قیلدیلر بالاسنی اولتره
 آلهادیلر (فکینی کان عذاب و نذر) بس نچوک بولدی اول ثمودیلر گه منم عذابم پیغمبرم آرقلی
 یبارگان او گوتنی توتهمان اوچون شونی کور (انا ارسلنا علیهم) شکسز یباردک بز اول ثمودی لر نی
 هلاک قیلو اوچون (صیحة واحدة) جبرائیل علیه السلام ننگ بر آوازی که شهر اور تاسینه
 کروپ بر قور قنچ طاموش بله قعقر دقل (فکانوا) بس بولدیلر اول ثمودیلر هائل طاموشنی ایشتکچ
 (کَهَشِيمَ الْمُحْتَظِرِ) کوپ حیوانلر آستونک واطلغان صاماندای (ولقد یسرنا القرآن) البته ینگل
 قیلدق بز قرآنی (لذکر) او گوت اوچون (فهل من مدکر) ایا بارمو قرآن بله وعظله نوچی
 خدای تعالی ننگ عذابندن قور قوچی (کذبت قوم لوط بالنذر) لوط علیه السلام قومی کافر لر گه
 بولاچق عذابنی یالغانغه توتدیلر اوشانمادیلر (انا ارسلنا علیهم) راست یباردک بز اول لوط
 علیه السلام قومنه عذاب اوچون (حاصبا) طاشلر نی اوچور لقی ییلنی که سدوم و غامورا
 شهر لرینی آستون اوستونه قابلاقدن بعد آنلر ننگ شهر لر نی الله تعالی ییل برله طاشلر نی
 اویورب کلترتوب قابلاتدی (بومعنی یوقاریک اوتگان فغشاها ما غشی آیتندن معلوم بولدی
 (الا لوط) مگر اینکه لوط علیه السلام ننگ ایوجماعتنه بو طاشلر نی اوچورا تورغان ییلنی یبارمدک
 (حیییناهم) قوتقاردق بز اول لوط علیه السلام ننگ ایوجماعتنی یعنی اوزنی بر خاتوننی بش اوغولنی
 اوچ قزنی (بسکر) سحر وقتنک قوتقاردق مگر بر خاتونی کافره ایدی اول قوتلما دی (نعمة من عندنا)
 بز ننگ قاشمزدن نعمة رحمة بو بونداین هولناک هلاکسکن قوتقارو (کذلک نجزی من سکر)
 بز شولای اجر بیره مز نعمتلر مز گه شکر انه قیلغان من لر گه حق تعالی نه نسنه بیرسه آنا رغه
 قوروانوب حمد ثنا ایتگان من لر گه (ولقد انذرهم بطشتنا) شکسز قورقتدی اول لوط علیه السلام
 اوزی ننگ قومنی بز ننگ بونداین قهر لی عذابمز کلوب آنلر نی توتاچاقنی نصیحت و او گوتنی
 توتوب ایمان کیتورمه گانلری صورتک (فتیاروا بالنذر) آنلر اوشانماین لوط علیه السلام غه قارشو
 بجمله شور بولدیلر نی دن خبر بیرسه ده اول اش بولورمو بو شهر نی هوا یوزینه کم کوتاره آلور
 مونک بز سراین کوتار گه ده بتون هندستان فیلر ین جیوب کیتورر گه کیرک دیب کولوشوب
 لوط علیه السلامنی مسخره قیلور لر ایدی یوغیسه بز آنلر نی آنکسزدن توغری بولنی کورستماس
 بورن پیغمبر یبارب تعلیم بیرماس بورن آستون اوستونه کیتوروب هلاک قیلما دق (ولقد ارادوه
 عن ضیفه) کوره سن اول ملعونلر نی لوط علیه السلام غه فرشته لر صلویکتلر صورتک بولوب
 کلدکه آنلر اول فرشته لر نی آدم اوغلانلری دیب اویلاب بچه بازلق اوچون کوچلاب آلوب

كيتماك بولدیلر فرشته لرنك باری اونی ایکی لوط علیه السلام بونلرنك فرشته لرن
 ایدیكن آنكلاماین خلقی نك یمانلغن سیزوب یمان اوی بلهن كلكلرین بلوب بیك خفاغه
 توشدی فرشته لرن لوط علیه السلامنی جوواتدیلر قورقه دیو (فطسنا اعینهم) بس کوز لرنی
 یوق قیلدی بز لوط علیه السلام نك ایوینه قوناقلرغه یمان اش قیلورغه اویلاب كلوچی
 کافر لرنك (فوقوا عذاب ونذر) بس تاتونكز منم عذابمنی اوگوتمنی آنكلاب توتماسانكز
 (ولقد صبحهم بكرة) تحقیق ایرشدی آنلرغه طاك آتقان وقتده ایرته بله (عذاب مستقر) دائم
 بولغوچی عذاب که آنلر اوشبو عذاب اچنك قیامت کوننه چه قالورلر قیامت ده اخرت عذابی
 توتاشوب منگو عذاب ده قالورلر (فوقوا عذاب ونذر) بس تاتونكز منم عذابمنی
 قورقچلغندن خبر بیرلگان نرسه منی (ولقد یسرنا القرآن للذکر) شکسز ینگل قیلدی بز
 قرآنی اوگوت نصیحتنی یادغه آلو اوچون (فهل من مدکر) ایبارمو قرآن بله وعظلوب
 غفلتندن اویغانوچی (ولقد جاء آل فرعون النذر) حقلق اوزرینه کلدی فرعون قومنه خدای
 تعالی نك عذابندن قورقتلر اوگوت نصیحتلر موسی بله هارون علیهما السلام نچه مه توری
 معجزات کلتوردیلر ایسه بارچه سنی انکار قیلدیلر سحر چیلدی دیدیلر (مثلا موسی علیه
 السلام نك تایاقی توری صورتکه کرملک شیکلی، نیل صوی طوفان اولمق، نیل صونی قان باسحق،
 بت باسحق، طاش باقا بتون مصرغه تولمق، چیکر تکه یاغمق شیکلی لرن بولدی ایسه بونلرنك
 کوتارلما کنی مسلمان بولو شرطی ایله موسی علیه السلام دن اوتندیلر بعد موسی علیه السلام
 دعا قیلوب کوتارلگاج (کذبوا بآياتنا كلها) بز نك بارچه علامتلر مزی یالغانغه توتدیلر
 بو اشلر سحر چیلدی اشی دیدیلر (فاخذناهم) بس توندق بز آنلرنی یعنی فرعوننی قومی بله
 برگه (اخذ عزیز مقتدر) هر بر حالده یینکه تورغان کوچلی نك توتماقی بله یعنی بحر قلزم ده
 غرق قیلدی (اکفار کم خیر من اولکم) یوخسه سز نك کافر لرنكز چیه راک یخشیراق مو
 یعنی قریش کافر لری آلداریقه اوتکانلگی عاد نمود نوح فرعون قوملرندن - البته هیچ آلدالق
 یوق پیغمبر لرنی یالغانغه توتوده بارچه سی بر تیگن بنا برین بو قریش کافر لری هم طوفانك
 غرق بولوب شهر لرنی آستون اوستونه کلتوروب هلاک قیلوغه مستحق لردر (أم لکم) یوغیسه
 سز نك بارمو ای قریش (براءة فی الزبر) اوتکان کتابلرده یازلغان برائة یازولرغز که اول
 یازولرغز بوینچه مونداین یازولقلرنكز بولسه ده جهنم اوتندن قوتولاسز هیهات بو اش یراق
 (أم یقولون) یوخسه ایته لرمو اول قریش اوزلری نك بدشوم نادانلقلری بله (نحن جمیع)
 بز اولوغ جیمن خلق مز (منتصر) بر بر مز گه قوت بیرگوچی یاردم بیرگوچی خلق مز دیلرمو
 (سیهزم الجمع) تیزدر کم یینکلور اول اولوغ جیمن خلق یعنی بدر صوغشنگ شونك اوزلرینك
 کم ایکانلکلرین صنارلار (ویولون الدبر) آرقالارینی ایلاب قاچارلار (بل الساعة) بلکم
 قیامت کونی (موعدهم) اول کافر لرگا عذاب اوچون وعده قیلنغان وقتدر (والساعة) قیامت کونی

یعنی قیامت کوننک آنلرغه بولاچاق عذاب (آدمی) فاتی راق (وامر) آچیرا قدر دنیا عذابندن
 یعنی بدر صوغشند کورگان عذابدن (ان النجیرمین) شکسز کافر لر یاوز لر (فی ضلال) دنیاده
 حاللر نك آزغونلقل (وسعر) آخر تک حتی قزدر لیش جهنمک در (یوم) قیامت کوننک اول کافر لر
 (یسحبون فی النار) سویره لور لر اوتک (علی و جوهم) یوز لر ی اوستونه (ذوقوا) تاتونکر دینلور
 آنلارغه (مس سقر) سقر ته و غسینک توتماقنی یعنی عذابنی (اناکل شیء خلقناه بقدر) شکسز
 یار اتدق بز هر نرسه نی اوزینه لایق و موافق اولچاوی بله (وما امرنا الا واحده) بز نك بیورغمز
 هیچ باشقه تو گل مگر برگنه در کن دیمک یعنی بول دیمکدر (کأنهم بالبصر) کوز بله قار او شیکلی
 (ولقد اهلكنا) شکسز هلاک قیلدق بز ای مکه کافر لر ی (اشیاعکم) سز نك اوخاشلی منکر کافر لر نی
 (فهل من مدکر) ای بار مو بوقصه لر دن و عظ نصیحت عبرت آلوچی (وکل شیء) هر نی اول نرسه نی
 کم (فعلوه) قیلد یلر آنی آدم اوغلانلری خیر دن شردن بولسون (فی الزبر) عمل دفتر لر نده در
 (وکل صغیر و کبیر) هر بر کچوک هم اولوغ اش (مستطر) یاز لغاندر یعنی لوح المحفوظک ثابتدر
 (ان المتقین) شکسز خطادن و گناه دن صاقلانوچیلر خدای تعالی نك رضا لغنی امید ای تب
 (فی جنات) او جهاح باقهلر نك بولور لر (ونهر) جنه یلغهلری یاننده بولور لر (فی مقعد صدق)
 راست لق مجلسند که آنک لغولهب یالغان مزاخ شیکلی سوز لر بولماس (عند ملیک مقتدر) هر
 بر اشک ینکوچی وقوة ایه سی پادشا یعنی الله تعالی قاشند - یعنی اول مجلس شوندا این مجلس که
 اول مجلس کا دنیاده وقتده راست سوز لی درست ایمانلی بولغان بندلر گنه اولطر *

۵۵ نچی (الرحمن سوره سی) ۷۸ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(الرحمن) بارچه عالم گا رحیم شفقتلی الله تعالی اوز یننک رحمتی ایله (علم القرآن) قرآن
 اسملی منگولک کتابنی دوستی محمد پیغمبر گا اویر اتدی آننک آرقلی بز گا ایرشدی اما آنکا
 قدری نه قدر پیغمبر لر کلسه ده آنلرغه اویر اتدی اول پیغمبر لر حضرت رسول گچه دنیاغه کلوب
 کتدی لر قرآن اسملی جمیع رحمتنی شامل بولغان قرآن دن خبر دار بولمیلار (خلق الانسان)
 آدمنی یار اتدی اول الله تعالی (علمه البیان) آنارغه سویلشویاز و طریقتچه آنکلاتونی آنکلاشونی
 اویر اتدی (الشمس والقمر) آی بله قویاش (بحسبان) رحمتی کینک الله تعالی چیکلگان چیکلری بله
 یور گوچیلر در که قویاش بارنک خلایق حاجتنی معاشنی کسب ایثار لر قویاش غایب بولوب
 فارانغولق باسقاچ کوندز یالغانن ینتکوا و چون یال ایثار لر (هم درد اهلی او چون آی یاقتلغی
 ظاهر بولور (والنجم) اولنلر (والشجر) یغاچلر (یسجدان) هر ایکسی الله تعالی گا سجد قیلهلار
 یعنی رحمن نی بله سنکز کلسه صفتی شو بله در (والسباء رفعها) رحمن اولدر که کوکنی اوستکا

کوناردی (ووضع المیزان) شریعة اولچاونی و عدل حکمنی قویدی (الّا تطغوا) اوشبو کم
 ظلم لك قیلمایه سز (فی المیزان) عدل حکمنی بجای کلتورده (واقیموا الوزن) بجای کلترنکز
 بیزمن لرنکزنی آرشن وغیری اولچاولرنی (بالتوسط) توغریلق بله صاتوب آلدقده صانقدن
 آرتق کیم قیلماغز (ولا تخسروا المیزان) اولچاوده حیلله قیلماغز (والارض) یرنی (وضعها)
 قویدی آنی رحمن الله تعالی (للانام) مخلوقاتلار طورر اوچون (فیها) بولغوچیدر اول یرده
 الله تعالی ننگ یاراتماقی ایله مخلوقاتلار اوچون (فاکمه) خوش ایسلی یمشدر (والنخل) دخی
 خرما یغاچی باردر اول یر یوزنده (ذات الکمام) چوقلار ایاسی (والحب) دخی اولرقلار باردر
 اول یر یوزندک مخلوقات اوچون (ذوالعصف) سالاملر ایه سی (والریحان) دخی هوش ایسلی
 گل لر باردر اول یر یوزندک خدای تعالی ننگ یاراتماقی ایله (فبای الاء ربکما تکذبن) بس
 تنکرنکزنگ قایسی نعمتلرینه اینانمیسز ای آدم بله جن طائفه سی سز ایکونکز (خلق الانسان)
 یاراتدی اول الله تعالی آدمی (من صلصال) کیبکان بالچقندن (کالفخار) یانغان کیر پچ شیکلی
 بالچقندن (وخلق الجن) جن نی یاراتدی اول الله تعالی (من مارح من نار) اول طیاالقونندن (فبای
 الاء ربکما تکذبن) بس تنکرنکزنگ قایسی نعمتلرینه اینانمیسز ای آدم بله جن طائفه سی
 (رب المشرقین) قش هم جای کونلرنک قویاش چغا تورغان ایکی اورننگ تنکرسی اول الله تعالی
 (ورب المغربین) قش هم جای کونلرنک قویاش بایا تورغان ایکی اورننگ تنکرسی اول الله تعالی
 (فبای الاء ربکما تکذبن) بس تنکرنکزنگ قایسی نعمتلرینه اینانمیسز ای آدم بله جن
 طائفه سی (مرج البحرین) ایکی دینکزی آغزدی اول الله تعالی برسی توچی برسی آچی صودندر
 (یلتقین) برسی برسینه یولو قالر آنلر (بینهما) بو ایکی دینکز آراسنک (برزخ) پرده باردر
 (لا یبغین) برسی برسینه قاتشمیلر آنلر (فبای الاء ربکما تکذبن) بس تنکرنکزنگ قایسی
 نعمتلرینه اوشانمیسز ای آدم بله پری (یخرج منهما) چقار اول ایکی دریادن (اللؤلؤ
 والمرجان) انجو هم مرجان (فبای الاء ربکما تکذبن) بس تنکرنکزنگ قایسی نعمتلرینه
 اوشانمیسز ای آدم بله پری (وله) باردر اول الله تعالی ننگ (الجوار) یورگوچی کیمه لری
 (المنشآت) توزلمش هم مسخر قیلنمش اول کیمه لری (فی البحر) دینکزه (کالا اعلام) بیوک
 طاولار شیکلی (فبای الاء ربکما تکذبن) بس تنکرنکزنگ قایسی نعمتلرینه اوشانمیسز ای
 آدم بله پری (کل من علیها) هر اول کمنسه که یر اوستونکدر (فان) هلاک بولوب بتکوچیدر
 بته چا کدر (وبیتی وجه ربک) منگوقالور سننگ تنکرنک ننگ اوزی (ذوالجلل) اولوغلق
 ایه سی وبارچه کیمچیلک لردن پاک لک ایه سی اول سننگ تنکرنک (والاکرام) دخینده هرمتله و

ایه سی اول سننک تنکر نك یعنی ایندگو بندہ لرنی دنیاہ ہم آخرتدہ ہرمتلگو چیدر
 (فبای الاء ربکما تکذبین) بس تنکر نکز نك قایسی نعمتلرینہ اوشانہ میسز ای آدم بلہ پری
 (یسالہ من فی السموات والارض) صورار اول اللہ تعالیٰ دن حاجہ و ضرور لرنی کوکلر داگی منلر
 ہم یر یوزند اگی منلر (کل یوم ہو فی شان) اللہ تعالیٰ ہر کونک بر اشکدر بر اونی عزیز
 وایکتچنی ذلیل ایلار بر اونی ترگز بر اونی اولتدر وچہ وچہ تورلوک اشلر بولور کہ بنک لر
 آنی صایماقغہ کوچلری یتماں (فبای الاء ربکما تکذبین) بس تنکر نکز نك قایسی نعمتلرینہ
 اوشانہ میسز ای آدم بلہ پری (سفرغ لکم) تیز زمانک یعنی قیامت کوننک حساب قیلور بز سزنی
 (ایہا الثقلن) ای آغر یوکل ای آدم بلہ پری (فبای الاء ربکما تکذبین) بس تنکر نکز نك قایسی
 نعمتلرینہ اوشانہ میسز ای آدم بلہ پری (یمعشر الجن والانس) ای جن بلہ آدم طائفہ لری (ان استطعتن)
 اگر سز نك کوچنکر یتسہ بر فرض (ان تنفوا) سز نك اوتما کنکر گا (من اقطار السموات
 والارض) کوکلر بلہ یر چیتننن چقب کیتب اولومدن قوتلورغہ کوچونکر یتسہ (فانفوا)
 بس اوتونکر تلسہ نکز (لا تنفون) منگو اوتہ آلماسسز اول کوکلر ویر چیتندن (الابسلطن)
 مگر اللہ تعالیٰ قوۃ و دلیل بیردہ قالسہ غنہ اوتہ آلورسز چونکہ اللہ تعالیٰ ہر اشیاغہ قادردر
 (فبای الاء ربکما تکذبین) بس تنکر نکز نك قایسی نعمتلرین انکار قیلاسز ای آدم بلہ پری
 (یرسل علیکما) قیامت کوننک یرلور سز نك ایکونکر گا ای آدم بلہ جن خدای تعالیٰ گا اطاعتکنرنی
 کامل قیلماغان صورتک (شواظ من نار) اوت یالقونی (وخصاس) ہم توتون بیارلور (فلا تنتصرن)
 بس ہیچ بر یاردم طابا آلماسسز اول اوطنی توتوننی وغیری عذابلرنی کیری قایتارغہ
 (فبای الاء ربکما تکذبین) بس تنکر نکز نك قایسی نعمتلرینہ اوشانہ میسز ای آدم بلہ پری
 (فاذا انشقت السماء) شول زمان قیامت قوبدق یارولسہ کوک (فکانت) بس بولسہ اول کوک
 (وردة) تورلی توسدہ (کالدھان) زیتون یغاچندن صغلب چقغان آغاچ مای اوخشاشی اول
 بر ساعت اچنک چہ وچہ تورلوک رنکر بیرر (فبای الاء ربکما تکذبین) بس تنکر نکز نك قایسی
 نعمتلرینہ یالغانغہ صای سز ای آدم بلہ جن بالالری (فیومئذ) بس اول قیامت کوننک (لا یستل)
 صورالماس (عن ذنبہ) اوزی نك گنھندن ہیچ کم (انس) آدم بالاسی صورالماس (ولاجان) دخی
 جن بالالری صورالماس یعنی سز نك گناھنی قیلک غزمو دیب صورالماس چونکہ آنی قیلدیقی
 عمل دفتر نك معلوم و یازلمش در اماہ اوچون فلاچہ یاوزلقلرنی قیلک غزدیو صورالورلار بس
 بو آیہ نك (فور بک لنساء لجمعی) آیتنہ خلاقلی یوقدر (فبای الاء ربکما تکذبین) بس سز
 تنکر نکز نك قایسی نعمتلرینہ اوانسی سز ای آدم بلہ پری (یعرف المجرمون) طانلورلر
 یاوز منلر قیامت کوننک (بسیمام) از لری نك علامت لری بلہ (فیؤخذ) بس توتولوب سورہ لر

آنلر (بالتواصي) ما كفاي ساچلر نندن (والاقدام) آياقلر نندن شول كوي نچه آياقلر يني ما كفاي
 ساچلر ينه باغلانوب جهنم گه سالنورلار بعد ايتلور آنلر غه (قبای الاء ربكما تكذبان) بس سز
 تنكر نكر ننگ قايسى قدر تار ينه اوشانمى سز آي آدم بله پرى ديو (هنه جهنم التى) بوشوندى
 تموغ كه ديب ايتلور آنلر غه آنلر نى تموغ غه سالور غه كيتر گاج (يكذب بها المجرمون) يالغانغه
 صاييدر ايدي اول تموغنى كافر لر (يطوفون بينها) يور لر ايلنه مولغانا اول جهنم چوقور لرى
 آراسنك (وبين حميم آن) بيك اسسى قاينا تولغان صو آراسنك تاينكه ز بانيلر كافر لر گه شول صودن
 اچرر اوچون (قبای الاء ربكما تكذبان) بس سز تنكر نكر ننگ قايسى قدر تار ينه اينانمى سز
 اى آدم بله جن بالالرى بوعد ابلر نى سز گه قيلور غه قدر تى يتماس ديب بله سز مو (ولمن خاف مقام ربه)
 اوزى ننگ تنكر سى ننگ عذاب قيلاتور غان اور نى بولغان تموغ دن قور قغان كه سنه گه بولغوچيدر (جنتان)
 ايكي اوچماح باقچه سى (قبای الاء ربكما تكذبان) بس سز تنكر نكر ننگ قايسى نعمتلر يني يالغانغه
 توتاسز اى آدم بله پرى (ذواتا افنان) كوب بوتاقدر يمشلر ايهسى اعاج لر ايلان اول اوچماح باقچه لرى
 (قبای الاء ربكما تكذبان) بس سز تنكر نكر ننگ قايسى قدرت ونعمتلر ينه اينانمى سز اى آدم
 بله پرى (فيهما عينان تجريان) باردر اول ايكي اوچماح باقچه لر ننگ آغا تور غان ايكي چيشمه (قبای
 الاء ربكما تكذبان) بس تنكر نكر ننگ قايسى نعمتلر ينه اينانمى سز اى آدم بله پرى (فيهما من كل
 فاكهة زوجان) باردر اول ايكي اوچماح باقچه لر ننگ هر تور لى يمشلر دن ايكشه ر تور لو جنة اهلى
 نلگانچه طاطلى دن آچيدن قروغدن يوو شدن اسسیدن صووقدن يانكيدن ايسكى دن (قبای الاء
 ربكما تكذبان) بس سز تنكر نكر ننگ قايسى نعمت وقدر تار يني يالغانغه صايى سز اى آدم بله پرى
 (متكئين على فرش) تايا نغوچى بولغانلرى حاله لذتله نور لر اول اوچماح اهللرى اوچماحك شوندين
 توشا كلر اوستونك كه (بطائنها من استبرق) اول توشا كلر ننگ ايجلرى آق آطلاسدندر (وجنا الجنةين)
 بو ايكي اوچماح ننگ يمشينى يمك حالنك (دان) جنت اهلينه ياقنا يغوچى در كه اولتور غان حاله
 بولسه ده نفسى يمش آرزو قيلسه يمش بوتاغى اول من گه ايبيلور اول من آندن يمش آلور (قبای
 الاء ربكما تكذبان) بس سز تنكر نكر ننگ قايسى نعمتلر ننگ انكار قيله سز اى ايكي آغر يوكلى مخلوقات
 يعنى آدم بله پرى (فيهن) باردر اول اوچماخلرده (قاصرات الطرف) كوزلر يني اوزلرى ننگ
 اير لر نندن باشقه غه قار اودن طيفوچى حور قزلرى (لم يطهثن) فانلاتمادى آنلر نى جماعه قيلوب
 (انس قبلهم) اوچماخداغى اير لر نندن اول هيچ بر آدم بالاسى (ولا جان) دخى هيچ بر پرى (قبای
 الاء ربكما تكذبان) بس سز تنكر نكر ننگ قايسى نعمتلر يني انكار قيله سز اى آدم بله پرى بنگلر ننگ
 بو قدرى آرزوونى بولدر اى آلماس ديب اويلى سز مو (كانهن الياقوت والمرجان) گوييا كه اول

حور قزلی صافلقه یاقوت هم مر جان شیکلی لردر اقلقه (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز
 تنکر نکز ننگ قایسی نعمت لرینی یالغانغه صای سز ای آدم بله پری (هل جزاء الا حسن) فی نرسه
 بولسون خدای تعالی ننگ بیور غنی توتوب محمد صلی الله علیه وسلم کیتر گان حق دین گه اینانوب
 اعمال صالحه قیلوب ایند گولک قیلونک اچری (الا الا حسن) مگر اینکله تلدیکی انواع نعمت لر ایله
 وتور لو کیف صفالر ایله طولوغ اوچماخدر (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز تنکر نکز ننگ قایسی
 نعمت لرینه اینانمی سز ای آدم بله پری (ومن دونهما جنتان) بو ایکی باقچه دن باشقه اول اوچماخ
 ایکی باقچه بارد یعنی الله تعالی ننگ عدابلی اور نلرندن قور قوچیلر اوچون بولغان ایکی باقچه دن
 باشقه خدای تعالی دن هر ساعتک بیک قور قوب تورغوچیلر دن باشقه لر اوچون یعنی در جهده
 آنلردن کیمره کله اوچون ایکی اوچماخ باقچه سی باردر (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز
 تنکر نکز ننگ قایسی نعمت لرینی انکار وتکذیب قیله سز ایکی گناهکار مخلوق (مدهامتان) قارا
 طوطلی یاشلردر بو ایکی اوچماخ باقچه سی (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز تنکر نکز ننگ قایسی
 نعمت لرینی یالغانغه صای سز ای آدم بله پری (فیهما) باردر ایکی اوچماخ (عینان نضاختان)
 صوی آشغب ساچراب چقا تورغان ایکی چیشمه (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز تنکر نکز ننگ
 قایسی نعمت لرینی یالغانغه صای سز ای آدم بله پری (فیهما) باردر بو ایکی اوچماخ ده (فاکته)
 تورلو یمش لر (ونخل) خرما (ورمان) آنار یمشی (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز
 تنکر نکز ننگ قایسی نعمت ودولت لرینی یالغانغه صای سز ای آدم بله پری (فیهن خیرات حسان)
 باردر اول اوچماخ لرده خوش خلقلی هم خوش صورتلی ماتور قزلی (قبای الاء ربکما تکذبان)
 بس سز تنکر نکز ننگ قایسی قدرت لرینه اینانمی سز ای آدم بله پری (حور مقصورات فی الایام)
 ودخی اول اوچماخ لرده چاطر لرده اور تلمش حور قزلی باردر (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز
 تنکر نکز ننگ قایسی نعمت لرینه اینانمی سز ای آدم بله پری بالالری (لم یطمثون) قان لانه دی
 اول حور قزلی رینی جماع قیلوب (انس قبلهم ولا جان) بو اوچماخ اهل لردن اول هیچ بر آدم هیچ
 بر پری (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز تنکر نکز الله تعالی ننگ قایسی بخش لقلرینی
 یالغانغه صای سز ای آدم بله پری (متکین علی رفرف غضر) کینک ویاشل پالاس لر اوستوند
 تیانغوچی بولور لر اوچماخ اهل لری (وعبقری حسان) کور کام هله لر ایله کییوننگان لری حاله
 بولور لر آنده (قبای الاء ربکما تکذبان) بس سز تنکر نکز رب العالمین ننگ قایسی احسان
 لرینی یالغانغه صای سز ای نادان آدم بله پری (تبارک اسم ربک) خیری وبرکتی کوبدر
 سننگ تنکر ننگ ننگ اسمی ننگ ای بنده (ذی الجلال) اولوغ لقا ایه سی در اول سننگ تنکر ننگ
 (والاکرام) دخی حرمتلوچی در اوزی ننگ صایلاولی بنده لرینی.

۵۶ نچی (اذا وقعت سورہ سی) ۹۶ آیہ مکہ ۵۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(اذا وقعت الواقعة) هر چنان بولا چاق کون بولسه یعنی قیامت کونی قوبسه (لیس لوقعتها) یوق در اول قیامت ننگ بولوونی (کاذبة) یالغانغه صایوچی مگر کافر لر یالغانغه صایور لر لکن آنلر کشی گا حساب تو گل لر در خیر آنک بار غاچ آنلر هم یالغانغه صایمازلر (خافضة) توبان توشر گوچی در اول قیامت کافر لر نی تموغ غه صالمقی بله (رافعة) یوقاری کوتار گوچی در اول قیامت مؤمن لر نی اوجماخ غه کر تمک بله (اذا رجعت الارض رجا) هر چنان سلکتلسه یرنی بیک قاتی سلکتو بله قیامت قوبد قن (وبست الجبال بسا) هم تتلسه طاغ لار ایلنکان اون شکللی بیک واق تتلو بله (فکانت) بس بولسه اول طاغ لار تتلکاج (هباء منبثا) هواده او چغان طوزان شکللی (وکنتم) دخی بولسانکز سز (از واجاً ثلاثه) اوچ گروه بولسانکز (فاصحاب الیمینة) بری اوک طرف گروهی در که آنلر جنه کا بار لار قایولری آدم علیه السلام ننگ صلبندن عهد موثوق او چون چقد قن اونک یاغندک طور دی لر شونی تلاب (ما اصحاب الیمینة) نندی خوش حال اوزره در اونک طرف داعی گروه که الله تعالی ایتدی هیچ چیر کانمی شک لنمی ایته من بونلر جنه لک لر دیدی (واصحاب المشامة) بری صول طرف گروهی در که آنلر جهنم گا بار لر قایولری آدم علیه السلام صلبندن عهد موثوق او چون چقد قن آنک صول طرفنده طور دی لار (ما اصحاب المشامة) فی یمان حال اوزره در صول طرف گروهی الله تعالی ایتدی هیچ چیر کانمی ایته من بونلر جهنم لک لر دیو (والسابقون) اوزغوچی لر یعنی او چوچی گروه که ایند گولکنی آلدان قیلوچی لار (السابقون) ایند گو عمل گاهم توبه گا آلدان یول کورستوچی لر در که انبیاء عظام وائمة مجتهدین و مشایخ کرام کبی لر (اولئک) بو اوزغوچی گروه (المقرَّبون) الله تعالی گا یاقن بنه لر در که (فی جنات النعیم) بونلر جنات النعیم اسملی اوجماخ ده بولور لر که سکز اوجماخ ننگ برسی در (ثلة من الاولین) اولگی امت لر دن حساب سز جماعتدر اوزغوچی گر وهدن که اورن لر ی جنات النعیم اسملی اوجماخ ده در (وقلیل) آذر بو اوزغوچی لر گروهی آراسنک (من الاخرین) آخر زمان امتندن بولغان خلق دن (علی سرر موضونة) آلتون کمش وتور لوک جواهر لر بله زینت نمش کرسی لر اوستونک بولور لار اول جنات النعیم ده اورنی بولغان ایند گولک کا آشغوچی گر وهنک اهل لر ی (متکئین علیها متقابلین) تایانغان لر ی حالک بولور لار آنلر اول کرسی لر اوستونک بری برینه یوز یوز گا فار شو طور ب (یطوف علیهم) ایلنور لر آنلر تیکره سنک خدمت او چون (ولدان مخلدون) منگو کور کام لکری اوز گار می تورغان اوجماخ یکت لر ی (باکواب) توتقاسز قولاق سز بور نسز صاوت غه طولطر لغان تور لوک جنه شراب لر ی بله (واباریق) ودخی شرابی بور نندن آغز وله تورغان صاوتلار بله (وکأس من معین) ودخی تور لوخهر چیشمه لر نندن

آلنغان صاوت لر بله یور لر اول جنت خدمتکار لری یکت لر (لا یصدعون عنها) اول خمر نی
 اچکاندن صونک باش لری آغرماس اول جنة اهل لری ننگ ماخور توشب (ولا ینزفون) ودخی
 عقل لری کیتار لک سرغوش و سکران ده بولماس لر آنلر (وفاکهة) دخی یمش لر کترب یور لر
 اول او جهماخ یکت لری (مما یتخیرون) اول او جهماخ اهل لری آرزو قیلغان یمش لردن (ولکم طیر)
 دخی قوش ایت لری کترو او چون یور لر اول او جهماخ یکت لری (مما یشتهون) او جهماخ اهل لری
 آرزو قیلغان ایت لردن (وهور عین) آق تنلو قارا کوزلو حور قزلری باردر اول او جهماخده
 (کا مثال اللؤلؤ المکنون) اول حور قزلری صافلق و هیج کهنه ننگ قوی آنلر غه ایر شمگان لک
 صدف لرده عزون پنجومر جان شکلی در (جزاء بما کانوا یعملون) آنلر ننگ عمل لرینه اجر او چوندر
 بو نعمت لر (لا یسمعون فیها لغوا) ایشتماسلر اول او جهماخ اهل لری او جهماخ بوش او یونلر نی
 (ولا تأثیماً) دخی گناه قیلماقنی کورماسلر (الا قیلاً سلماً سلماً) مگر سز گا سلامتک بولسون
 سز گا سلامتک بولسون دیگان سوزنی ایشتور لر (واصحب الیمین) اونک طرفداغی گر وهنگ حالی
 (ما اصحب الیمین) فی خوش حال اوزره در اول اونک طرفداغی گروه (فی سدر محضود) شوما
 وصلو سر وی یغاچلری توبنک بولور لر آنلر (وطاح منضود) خوش بویلی صاغزلی عود یغاچلری
 توبنک بولور لار اول اونک طرف گروهی (وظل مهدود) ودخی اوزاق هم اوزون تور غوچی کولگه لرده
 بولور اول او جهماخ اهل لری (وماء مسکوب) منبع لردن اوز آلدینه آغوب تور ا تورغان صولار
 یاننک بولور لار او جهماخ اهل لری (وفاکهة کثیرة) باردر اول اونک طرفداغی گروه او چون او جهماخ
 کوب یمش لر (لا مقطوعة) بته تورغان ایماس اول یمش لر آشالغانی اورننه اوسه بارر (ولا ممنوعة)
 ودخی هیج کهنه طیلغوچی ایماس اول یمش لردن (وفرش مرفوعة) قابارب تورغان توشاکلر
 اوستونک بولور لر اول او جهماخ اهل لری (انا انشانهن) درستلک اوزره یار اتدق بز اول حور قزلر نی
 (انشاءً) اول باشک یار توبله آتادن آنادن توغدر میچه (فجعلنهن) بس قیلدق بز اول حور قزلر نی
 هم دنیا ده بولغان خاتونلر ننگ او جهماخ غه کرگانلر ینی (ابکاراً) قز کو بیچه قیلدق هر وقت ده
 (عرباً) ایرلر نی بیک سویگوچی هم ناتلی سوزلی قیلدق (اتراباً) ایرلرینه لذتلی قیلدق
 (لاصحب الیمین) اونک طرفنک گروهی او چون قیلدق بز اول قزلر نی (ثلة) حسابسز جماعه در
 اول اونک طرف گروهی (من الاولین) محمد صلی الله علیه وسلم ننگ امتنه چه بولغان امتلردن (وثلة)
 دخی حسابسز جماعه در اول اونک طرف گروهی (من الاخرین) آخر زمان امتندن که محمد صلی الله
 علیه وسلم امتلر ندر (واصحب الشمال) صول طرف گروهی (ما اصحب الشمال) فی عجب
 یمانلق اوزره در اول صول طرف گروهی ننگ حالی (فی سموم) قاینار بیلک بولور لر آنلر (وحمیم)

قايناغان صوده بولورلار آنلر (و ظل من يجهوم) قارا توتندن بولغان كوكلكه ده بولورلار آنلر
 (لا بارد) صالقونلغى يوقدر اول كوكلكه نلگى (ولا كريم) دغى رحيم شفقت اثرسى يوقدر اول توتن
 كوكلكه سنك (انهم) شكسز اول صول طرف گروهي (كانوا قبل ذلك) موندن اول دنيا ده و قتلر نك
 بولدىلار آنلر (مترفين) ناز نعمت ايه لرى (و كانوا) دغى بولدى آنلر دنيا ده وقت لى نك (يصر و ن)
 دايمچىلىق قىلور بولدىلار (على الحنث العظيم) اولوغ و عك و عهدنى صندر رغه آنلر الله تعالى گا
 ايمان كلتر گا اطاعة قىلور رغه عهد قىلب ايدىلر اما آنى صندر دىلار شركة قاندىلار (و كانوا يقولون)
 بولدىلار آنلر ايتكوجى (اقد امتنا) هر چان اولساك بز (و كنا ترابا) اچرب توفراق بولساق بز
 (وعظاما) سويالار و بز طار الوب قالساق بز (انا لمبعوثون) ايا بو حال گا بو كويگا كيرى
 قايتور بز مو بز (اوابا ونا الاولون) ايا بز نك اولگى كوبدن اچرگان آتا بابالر بز ده كيرى
 قايتور لر مو ديب ايتكوجى بولدىلار آنلر (قل) ايت سن آنلر غه اى محمد (ان الاولين) شكسز اولگىلر
 (والاخرين) دغى صونكغىلار (لجموعون) البته جييلغو چيلر در (الى ميقات يوم معلوم) بيلگولو
 قيامت كوفى نلگى و عك سينه هم و عك قىلمش ميداننه (ثم انكم ايها الضالون المكذبون) مونك
 صونكك شكسز سز اى پيغمبر لرى يالغانغه صايب توغرى يولدن آد اشقانلار (لا كلون) البته
 آشاغوجى بولور سز (من شجر من زقوم) زقوم اسملى جهنم يغاچينك آچى يمشنى (فما لئون منها البطون)
 بس طولتور غوجى بولور سز اول زقوم يمشندن آشاب قور صاقلر نكزنى (فشار بون عليه) بس آنك
 اوستونه اچكوجى بولور سز (من الحميم) قينار صونى (فشار بون) بس اچكوجى بولور سز اول قاينار
 صونى (شرب الهيم) هيام زحمتى تيگان تويه نلگى اچوى شيكلى (هيام خسته سى تيگان تويه نى قدرى
 اچسه ده طويماس تاينكه صو كور سه اچه اچه هلاك بولور (هذا) بوز قوم يمشى بله قاينار صو (نزلهم)
 آنلر نك آللر نك حاضر صيلر يدر (يوم الدين) قيامت كونك (نحن خلقكم) بز سزنى يوقدن بار
 قىلدىق (فلولا تصدقون) بس سز اينانميسز مو اوز نكز نك قبر لرى نكز دن قو بار لوپ قيامت ميداننك
 بولا چاغنكز غه (افرايتم) ايا كور ميسز مو (ما تمنون) خاتونلر نكز رحمنه قويغان صولار نكزنى كه
 (انتم تخلقونه) يوخسه سز يوقدن بار قىلاسز مى آنى آندن كشى توز يسز مو (ام نحن الخلقون) يايسه
 بز آنى يوقدن بار قىلوچيمه (نحن قدرنا) بز تقدير قىلدىق (بينكم الموت) سز نك آر انكز ده اولومنى
 (وما نحن بمسبوقين) بز او ظلمش توگل يينكلمش توگل و عاجز توگلمز (على ان نبدل امثالكم) سزنى
 هلاك قىلب سز نك اور نونكز غه سز نك او خشا شليلىرى آلشدر رغه (وننشعكم) دغىك سزنى يوقدن
 بار توزر گا عاجز ايماسمز (في ما لا تعلمون) سز بلمى تورغان صور تله ده (ولقد علمتم النشاة الاولى)
 سز شكسز بلنكز اولگى يار اتونى كه بز سزنى هيچ يوقدن بار قىلدىق (فلولا تذكرون) كاشكى

عبرت نصیحت آلسانکز چی اوزنکز اوچون کوب فایده بولور ایدی (افرایتم) سز کورب
 عبرت آلمی سزمو (ما تخرثون) ایکنان ایگوننکز دن (آنتم تزرعونه) ایاسز اوسدره سزمو آنی
 (ام نحن الزارعون) یایسه آنی اوسدر وچی بزمی (لوشائغ) اگر تلهسک ایدی بز (لجعلنه عظاماً)
 البته قیلور ایدک بز اول ایگننی قروع قاودن غنه ایتوب باشاقسز هیچ فایداسز قیلوب
 (فظلمت تفکھون) بس اولور ایدنکز سز خسرتلنکوچی بولوب (انالهمغرمون) شکسز بز گناهبز
 اوچون کفران نعمت سببندن آلدانهش بز دیور سز (بل نحن محرمون) بلکه بز بو ایگن دن
 محروملر سز دیور سز (افرایتم الماء اللدی تشربون) سز کورب عبرت آلمی سزمو اچه تورغان
 صونکز دن (آنتم انزلتموه) ایاسز ایندر دنکز مو اول صونی (من المزن) بولوب دن (ام نحن المنزلون)
 یایسه بزمی آنی ایندر وچی (لوشائغ) اگر تلهسک ایدی بز (جعلناه) قیلور ایدک اول صونی
 (اجاباً) آچی تم سز مثلاً دینکز صوی شیکلی (فلولا تشکرون) کاشکی شکرانه قیلسانکز چی
 (افرایتم النار التی تورون) ایاسز کورب عبرت و فهم آلمی سزمو اوزنکز ننگ قابوزا تورغان
 اوتونکز دن (آنتم انشا تم شجرتها) یوخسه سز یاراندغزمو آننگ یغاچنی که مر ح یغاچنی
 عفار یغاچنه اشقدقه اول یالقونلا نوب چقادر گر چه بو ایکی آفاچ یووش هم چی بولسه لرده
 (ام نحن المنشون) یایسه بزمی اول یغاچلرنی یاراتوچی (نحن جعلناها) بز قیلدق اول قابوزا
 تورغان یغاچنی (تذکره) عبرتله نو اوچون هم آخرت اوطنی ایسکا توشرو اوچون (ومتاعاً للمقربین)
 مسافر لر که فائده اوچون (فسبح باسم ربک العظیم) بس بولای بولسه سننگ خدا اینک ننگ اوشبو
 قدر قدر تلی بولسه آنلرغه تسبیح ایت آنی پاکلا تنکر ننگ اولوغ اسملری بله (فلا اقسیم) آنط
 ایته من گر چه آنط ایتودن مستغنی بدیهی حقلق بولسه ده تا کید و آرتق ظهور اوچون (بمواقع النجوم)
 یولدز لر ننگ بابا تورغان اورنلری بله آنلر قیامت که چه بر و جلرنی سیر قیلوب بتر گاج قیامت قائم
 بولغاننک بایار لر شول حال بیک اولوغ بولغانلغی اوچون شوننگ بله قسم (وانه) درستلکک یولدز لر ننگ
 بایو حالی بله آنط ایتهر که ده حاجت یوق دید کمز (لقسم لو تعلمون عظیم) البته آنط بو اگر ده بلسه کز
 اولوغ آنط چونکه هر کم ننگ اسراری آچلغان مرتبه بو (انه) شکسز اول محمد پیغمبر که ایننگان کتاب
 (لقران کریم) بیک هر متلی هم منفعتی کوب قرآن در (فی کتاب مکنون) کتاب مکنون ده در (لایمسه)
 تو تماش اول قرآنی یعنی تو تارغه درست تو گل (الا المطهرون) مکر نکه طهارتلی کمسته لر گنه
 توتار (تنزیل من رب العالمین) بار چه عالم داگی مخلوقات ننگ خوجاسی تنکری تعالی دن ایندر لاشدر
 اول قرآن (افبهذا الحدیث) ایاسز بوقر آن سوز ندانمی (انتم) سز لر ای کافر لر (مدهنون) بو قرآنی
 ینگلر که صایوچی بولا موسز (وتجعلون رزقکم) اوزنکز رزقنکزی خدای تعالی دن صوری سز (انکم)
 حالبو که سز لر (تکذبون) خدای تعالی نی یالغانغه توتاسز (فلولا) کاشکی شونی یادنکز غه کیتورسه کز

ایدی که (اذا بلغت الحلقوم) جان تندن چقار وقتک بوغازغه ایر شسه (وانتم) حالبوکه سز لر یعنی جان تسلیم قیلورغه یاقتلاشغان کمسنه یا ننه ایر شو چیلر (هینئذ) شول وقتک (تنظرون) قاراب طور اسز اول میت ننگ جان تسلیم قیلماقنی (ونحن) حالبوکه بز (أقرب الیه) اول وفات بولغوچی غه یاقتراق بز (منکم) سزدن بیگراک (ولکن) آلا یکن بولسه یعنی قاراب طور سانکز ده (لا تبصرون) کورمی سز آنارغه کیلگان حالنی (فلولا) بر فرض سز (ان کنتم غیر مدینین) اگر سز منم حکم تصرف استونک یینکلمش بولسانکز (ترجعونها) فایتارنکز اوزی ننگ تننه اول چقا تورغان جاننی (ان کنتم صادقین) اگر سز سوزنکز ده راست بولسانکز یعنی بز گه هیچ کم ننگ قدرتی بیتمی مگر اوزم ننگ هر بر اشکه کوچمز بیته دیگان سوزنکز ده راست بولسانکز (فاما ان کان) بر فرض اگر بولا قالسه اول اولوم گه یاقتلاشغان کمسنه (من المقربین) الله تعالی گه یاقتلردن (فروح) بس آنلرغه راحتک در (وریحان) رزق وغوش ایسلر وهر حالک خوشلقلر در (وجنت نعیم) نعیم اوجه اعی (واما ان کان) اگر بر فرض بولا قالسه اول اولوم گه یاقتلاشغان کمسنه (من اصحاب الیمین) اونک طرف گر وهدن (فسلام لک من اصحاب الیمین) بس سنکا سلام و بار چه آفتلردن سلامتک بولور یوم قیامت ده قبردن قوبارلد قنک هم آندن آری اونک طرف گر وهدن بولد قنک سببندن هم اونک طرف گر وهدن بولغان ایبد اشلر نکلن السلام علیکم دید یکی بولا کلر بولغوچی در (چونکه بیک قور قنچ حالنک سن سلامتکده بول سن امانک بول دیمکدن آرتق نیندای بولاک نیندای عنایت رحمت بولسون فهم و فراست اهلینه معلوم در (واما ان کان) اگر بر فرض بولا قالسه اولوم گه یاقتلاشغان کمسنه (من المکذبین) پیغمبر لرنی یالغان غه تو توچی لردن (الضالین) توغری بولدن آد اشغانلردن (فتزل) بس صی بولور آنلرغه (من حمیم) قاینار صودن (وتصلیة حمیم) تموع غه صالوب اوزاق تور مق بولور (ان هذا) درست لک اوزره بو ایتلگانلر ننگ بار چه سی (لهو حق الیقین) البته شکسز حق بونلر (فسبح باسم ربک العظیم) بس اوز گننگ بیک اولوغ تنکر ننگ اسم لری بله بار چه کیچی لکلردن پاک اید یکن آنکلاب تسبیح آیت *

۵۷ نچی (سورة الحديد) ۲۹ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(سبح لله ما فی السموات والأرض) یرده وکولکرده بولغان هر مخلوقات اوزی ننگ کچی لکنی کورب و خدا ی تعالی ننگ اولوغلقنی آنکلاب آنی بار چه کچی لکلردن پاک دیب ماقتاب تسبیح ایتدی لر (وهو) اول الله تعالی (العزیز) اوخشاشی تینکد اشی بولمغان هر نرسه فی یینکویچی تنکری در (الحکیم) اش ننگ آخربن بلب حکم قیلغوچی در (له) اول الله تعالی ننگ در (ملك السموات والأرض) کولکر هم یر ملکتی (یحیی) تر گوزه در اول الله تعالی (ویهیت) اولتوره در

(وهو على كل شيء قدير) اول الله تعالى نيك هر نرسه گا کوچی يتکوچی در (هو الاول) اول
الله تعالى الك در هیچ نرسه آندن الك يوق بولوی نك باشی يوق (والآخر) هم بولا باروی نك
چيگی يوق (والظاهر) اول الله تعالى نك بارلغی بنك لر گا معلوم بولماقی ظاهرده كوز گا كورنكان
مخلوق لر نی تفتیش قیلد قن صونك آنلر نك آنك بارلقينه دليل بولمق لر ی بله در (والباطن) اول
الله تعالى نك عقل غه معلوم بولمق لر ی باطنی در حواس خمسه بله توكل در یعنی خدای تعالی نی
كوب یا كه غیر ی حاسه بله بلمی بز بلكه اوزم نك اچمز داگی عقلمز ایله بله مز (وهو) اول
الله تعالى اوزی (بكل شيء عليم) بار چه نرسه نی بلكوچی در اما آنك بار چه مخلوقاتنی بلمامی
بزنك آنی بلمامی شیکلی ظاهری و باطنی بولوب توكل در بلكه علم حضور ی بله در (هو) اول
الله تعالى (الذي خلق السموات والارض) اول شول الله كه كوكلر نی وهم یرنی یار اتقان الله اول
(في ستة أيام) آلتی كون مدتلك (ثم استوى على العرش) موندن صونك مخلوقات لر نك اش لر ینی
عرش آرقلی تدبیر قیلوچی عرش گا بالذات تصرف قیلدی (يعلم) بله اول الله تعالى (ما يابح
في الارض) یر گا كورگان نرسه نی (وما يخرج منها) اول یردن چققان نرسه نی (وما ينزل من السماء)
كوكدن اینكان نرسه نی (وما يعرج فيها) كوكا آشغان نرسه نی (وهو معكم) اول الله تعالى سزنك
بله برگادر (اینما كنتم) كرك قاید بولسانكزده (والله بما تعملون بصير) اول الله تعالى سزنی
قیلغاننی بار چه سنی كور کوچی در (له) اول الله تعالى نكی در (ملك السموات والارض) كوكلر
هم یر ملكتی (والی الله) اول الله تعالى گا (ترجم) قایتار لور مدبر عالم فرشته لر طرفندن (الامور)
بار چه اش لر (يولج الليل) كیچه نی تون نی كرته در اول الله تعالى (في النهار) كوندز گا (ويولج النهار)
هم كوندزنی كرته در (في الليل) كیچ گا یعنی قش كوندك كوننی قصقار تب كون نك اولوشندن بولغان
وقتنی كیچ گا كرته در جای كوندك بالعكس یا كه معنی اولدر كه كوندز بولغان وقتك كیچ هم بولا در
مثلا یاور پاده كوندز بولدقك امر یقاده تون بولادر وبالعكس (وهو) اول الله تعالى (عليم بذات
الصدور) كوكرا كك كیزلنگان سر لر نی بلكوچی در (امنوا) ایمان كلترنكز (بالله) اول الله تعالى گا
(ورسوله) دخی آنك پیغمبر ینه (وانفقوا مآ) ودخی شول مالدن اوله شنكز انعام احسان قیلنكز كه
(جعلكم) قیلدی اول الله تعالى سزنی (مستخلفين فيه) آند این كشی دن قالغان مال لر غه خوجه
وقائم مقام قیلدی (فالتين آمنوا منكم) شوندا این كمنه لر كم سزنك آرا كز دن ایمان كلتردی لر
(وانفقوا) هم الله تعالى بییرگان مالدن اولاشدی لر انعام احسان قیلدی لر (لهم) آنلر غه بار در (اجر كبير)
اولوغ ثواب جنت گا كرتب دیدار كور ستمك بله (وما لكم) نی بولدی سز گا ای منكر لر (لا تؤمنون بالله)
الله تعالى گا ایمان كلترمی سز (والرسول يدعوكم) حالبو كه پیغمبر سزنی اوندی در (لتؤمنوا بر بكم)
تنكرنكز گا ایمان كلترر گا هم اقرار قیلماقی غه (وقد اخذ ميثاقكم) شك سز آلدی خدای تعالی
سز دن وعده نكزنی كوب دن آدم علیه السلام صلبندن چقارب الست بر بكم دیدك سز بلی یارب

سن بز ننگ تنگرمز اوز اوزمزدن گواهلوق بیره مز دیدنکز (ان کنتم مؤمنین) اگر سز مسلمان
 بولاسغز کلسه پیغمبر اونک گانکا ایمان کلترنکز (هو الذی) اول الله شوندا این الله تعالی که
 (ینزل علی عبده) ایندره در اوزینک خاص قلبی پیغمبرینه (آیات بینات) آچق دلیللی قرآن
 آیله رینی (لیخر حکم) سزنی چقار و اوچون ایندردی (من الظلمات) شک شبهه نادانلق قار انقولغندن
 (الی النور) دین و دنیا امرلرینی بلویاقتی لغینه (وان الله) شکسز خدای تعالی (بکم لر وف رحیم)
 سز گابیک رحیملی شفقتلی در (وما لکم الا تنفقوا فی سبیل الله) یانی بولدی سز گای خدای تعالی
 بیکر کان مالدن الله یولینه انفاق قیلیمی سز منگو بیلب طورر بز دیب او ویلی موسز اول ماللرینی
 (ولله میراث السموات والأرض) حالبوکه کوکلر هم یر ملکتنی میراث لغی خدای تعالی نکسی در
 سز بار چه نکز اوله چک و بار چه ملکت کا وارث بولوب الله تعالی گنه قالاچاق در بس بولای بولسه هیچ
 اجر سز قالدر غاچه اوز نکز سلامت وقت ده قولونکزدن خیر احسان قیلب کوپ ثواب لار تابونکز
 صارانلق قیلب ثواب دن محروم قالمانکز اول ماللر باری بر سز اولگاچ پر اکند بولوب قالاچاق لار
 هم اوز نکزدن صوگ اول ماللارنی بالالرنکز حرام اورنغه صرف قیلاچاقدر (لا یستوی منکم) بر ابر
 توکل سزدن بولغان (من) شول کمسنه (انفق من قبل الفتح) مالن انعام احسان قیلدی مکهنی پیغمبر
 آچب کافرلر قولندن آلماس بورن (وقاتل) هم صوغش قیلدی خدای یولنک مکهنی آچماس بورن
 (اولئک) بو کمسنه لر یعنی مکهنی آچماس بورن مالندن انعام احسان قیلغان هم صوغش قیلغان
 کمسنه لر (اعظم درجه) درجه یوزندن بلندر اکلدر (من الذین انفقوا من بعد وقاتلوا) مکهنی
 آچقانندن صوگ مالنی انعام احسان قیلب صوغش قیلغان کمسنه لر دن چونکه مکهنی آچوبیک اولوغ
 اش ایدی آچلغاچ کافرلر رسول الله نلگ و اصحاب نلگ کولگه سندن واسمندن قور قور بولدی لار آندی
 وقتک کمک بولوشا (وللا) بار چه سنه یعنی مکهنی آچماس بورنک آندن صوگ مالنی انعام احسان قیلب
 صوغش قیلغانلرغه (وعدا لله الحسنی) الله تعالی دار آخرتک کور کام اجر و عک قیلدی (والله بما
 تعملون خبیر) الله تعالی آنلرنلگ نی قیلغانلرنندن خبر داردر (من ذالذی یقرض الله قرضا حسنا)
 کهدر الله تعالی گا بور و چغه بیرر یعنی خدای تعالی یولنک مالنی انعام احسان قیلور صوغش وقتنک
 محتاجلرغه بیرر وغیری فقر اغه تصدق وانعام قیلور کور کام بور وچ ایتب یعنی هیچ یوغالمی
 تورغان بور وچ ایتب (فیضعفه له) اول من نلگ فایداسی اوچون اول مالنی کو بایتور آرطدر
 خدای تعالی دنیاده (وله) دخی اول من گا بولغوچیدر یعنی قیامت کوننک بولور اول من گا
 (اجر کریم) یخشی اجر (یوم) اول قیامت کوننک (تری المؤمنین والمؤمنات) مؤمن مسلمان
 ایرلرینی خاتونلارنی کور رسن سن (یسعی نورهم بین ایدیهم) یوکرر آنلارننک آنلارندن
 نورلاری (وبایمانهم) دخی اونک لارندن هر طرفلارندن اما نورنی صولده آرتده دیو ذکر
 قیلیمق تنقیص بولدیقی اوچون دینلیدی یوغسه آلداغی نور اونکغه صولغه توشه در اوشاندق

سو
 شاهو
 عز

یاند اغی نور آرتغه هم توشه در (بشر یکم الیوم) ایتور آنلرغه فرشته لر سیونچی سز لر گه بو کون
 دیب (جنات) کونکز او جماغدا غی باقچه لرغه کم (تجری من تحتها الانهار) ^{۱۰۰}
 آغار اول او جماغ یغاچ لری ننگ توبندن یلغهلار (خالدین فیها) سز منگو طور سز لار بو
 او جماغ لارده دیور لر آنلر (ذلک هو الفوز العظیم) بو نعمت لر بلند قول اوستونلک الوغ بخت بو
 (یوم یقول المنافقون والمنافقات) اول قیامت کوننک ایتور منافق ایر لر و خاتونلر (للذین آمنوا)
 ایمان کلتور گان من لر ننگ نوره راحتک ایدیکنی کورب (انظرونا) قارانکز بز گان (نقتبس
 من نورکم) بز هم سز ننگ نور نکزدن فایدا آلیق دیور لر (قیل) ایتلور اول کافر لر گان (ارجعوا
 ورائکم) آرتونکز غه فایتونکز دیو یعنی دنیا غه تاینکه ایند گو عمل لر قیلسه نکز نور لی بولور سز
 دیو (فالتمسوا نورا) ازله نکز آنک نور نی (فضرِب) بس قیلنور (بینهم) اول کافر لر بله مسلمان لار
 آراسنده (بسور) بر دیوار (له) بولغوچی در اول پرده بولغان دیوار ننگ (باب) ایشگی (باطنه)
 اول ایشک ننگ ایچ طرفی (فیه الرحمة) آنده در رحمة (وظاهره) اول ایشک ننگ طش طرفی
 (من قبله) شول طرف ندر (العذاب) عذاب یعنی اوت (ینادونهم) قچقر لار اول منافق لار ایکی
 آرا ده پرده قیلغان ننگ صونکنک دیوار ننگ طشقی طرف ندر مسلمان لار غه خطاب قیلوب (الم
 نکن معکم) ایا بولما دقمی بز ای مسلمان لار دنیا ده وقت ده سز ننگ بله بر گه نماز ده روزه ده هم
 باشقه عمل لر نی قیلغاننک (قالوا بلی) ایتور لر مؤمن مسلمان لار بلی سز دنیا ده وقت ده بز ننگ بله
 بر گه نماز قیلدنکز روزه هم توتدنکز (ولکنکم) آلایک بولسه سز (فتنتم انفسکم) اوز اوز نکز نی
 فتنه گه گرفتار قیلدنکز گناهغه باتماق بله منافق لوق بله (وتر بصتم) مسلمان لار ننگ هلاک بولوبن
 اخلاص بله کوتدنکز (وار تبتم) شک لند نکز الله تعالی ننگ و پیغمبری ننگ سوزی راست لغند
 (وغرتکم) آلدادی سز لر نی (الامانی) دنیا مقصود لر ی (حتی جاء امر الله) تاینکه الله ننگ بیور غی
 کلگناچه یعنی اولوم کلگناچه سز شول یاوز لقدم بولد نکز (وغرتکم بالله الغرور) هم آلدادی
 سز نی الله تعالی ننگ رحمتی ننگ کوبلکی بله ایمان آلد اوچی که اول شیطاندر شیطان سز که
 کور ساتدی خدای تعالی ننگ رحمتی چیکسز در گناه آنک رحمتی فاشنک چوب ده تو گل دیو جو اطوب
 آلدادی سز نی سز آنار غه آلد انب توبه سز دنیا دن اوتدنکز (امادرست خدای تعالی ننگ رحمتی
 چیکسز لکن اول رحمت توبه قیلمغان لار غه نصیب تو گل در (فالیوم) بس بو قیامت کوننده
 (لا یؤخذ منکم) آلونماس سزدن (فدیة) یولو مال بله یا که کفیللک بله عامه (ولا من الذین کفروا)
 دخی کافر بولغان من لر دنده یوقدر یولو مال بله هم کفیللک بله خاصه (ماویکم) سز ننگ اورنکز ای
 کافر لر (النار) اوتدر تموغ ده (هی) اول اوت (مولیکم) سز ننگ اییه نکز در (وبئس
 المصیر) نی ایمان بار اچاق اورن اول اوت (الم یان) ایا وقت بولمادی مو (للذین آمنوا)
 شوندا این مسلمانلر غه دایما اورا مرده جیولشوب عمر لر نی ییل گه اوز در ب اوزغان بارغاندن

عیب طاوب کولشوب عمر لر نی مزاج و غیبت سویلو بله اوتکار لر (ان تخشع قلوبهم) کونکل لر ی
 یومشاق لانورغه خشوع بولورغه وقت یوقمو (لذکر الله) الله تعالی نی یاد ایتار
 اوچون ذکر تسبیح ایتور اوچون وقت بولمادی مو (وما نزل من الحق) الله تعالی طرفندن اینکان
 قرآن نی اوقور اوچون ایشتو طنکلاار اوچون وقت بولمادی مو (ولایکونوا) بولمانکز سز ای
 مؤمن مسلمان لار بولای مزاج بله شارقلد اشوب کولشوب (کالدین) شول من لر شیکلی بولمانکز
 (اوتوا الکتاب من قبل) بیرلدی آنلارغه کتاب سزدن اول مثلا تورات وانجیل کبی لر بیرلدی
 (فطال علیهم الامم) بس اوزاق بولدی آنلر ننگ مدتی پیغمبر لر ی کلوب کتکان ننگ صونکنک
 امتلری ننگ تورماق (فقت قلوبهم) بس آنلر ننگ طور طور پیغمبر لر ی زمانندن کوب
 صونکلغی سببلی وخصوصا وعظ نصیحت و نصیحت مجلس لر ینی طاشلاب لغولهب مزاج مجلسنی
 سوب الله تعالی نی یاد ایتودن غافللا نولری سببندن کونکل لر ی قارالدی ایمان نوری کیتدی
 (و کثیر منهم) آنلردن کوبسی (فاسقون) توغری یولدن آداشغو چیلر در کافر لر در بس ای
 مؤمن مسلمانلر یزده شولای اولک گی خلق کبی بولماغای ایدک کونکل لر مز قارالوب فاسقلغ
 کافر لک که اورمه گای ایدک دیو کونکل لر مزنی یومشاقوب خشوع بولوب ذکر الله
 مجلسلر ننگ بولایق آمین (اعلموا) بلنکز آنکلانکز ای مؤمن مسلمانلر (ان الله یحیی الارض
 بعد موتها) شکسز الله تعالی یرنی تر گوزه در یاز کوننده قش فصلنده اولگان ننگ صونکنک
 اوشاندای قلب قارالوب اولسه ده ذکر الله بله ونلاوه قرآن بله تر ره چکدر (قد بینا لکم) تحقیق
 آیورم آچق بیان قیلدی بز سز گه (الایات) قرآن آیتلر ینی (لعلکم تعقلون) سز گه فهم لر گه ینگل
 بولسون اوچون ناینکه قرآن آیتلر ینه ایه روب آندن آیور ماسلق بولسون هر کم آنکلاس
 بر کمسنه دن بر بدعت ایشد کیم قرآنندن دلیل طابورلق بولسون (ان المصدقین و المصدقات)
 شکسز صدقه بیروچی ایر لر صدقه بیروچی خاتونلر (واقرضوا الله قرضا حسنا) ودغی شوندا این
 کمسنه لر که شریعت علمن او گره نوچی لر گه مسلمان غاز یلر ینه وغیری اورونلر غه ماللر ینی انعام
 احسان قیلوب الله تعالی گه کور کام بور وچ قیلدی لر (یضاعف لهم) آنلر غه قات قات اولوش
 بولور ماللری آرتماق (ولهم) دغی بولور آنلر غه (اجر کریم) حرمتلی اجر کم جنت و دیدار در
 (والذین امنوا بالله ورسوله) شول کمسنه لر که الله غه آننگ پیغمبر لر ینه ایمان کیتور دیلر
 (اولئک) بو جماعت (هم المصدقون) آنلر در صدیق لر امین لر (والشهادت عند ربهم) الله تعالی
 قاشند گواهلر در (لهم اجرهم) آنلر ننگ اجر لر ی خاص در (ونورهم) آنلر ننگ نور لر ی بار در
 (والذین کفروا) اول کشی لر کم کافر بولدی لار (وکذبوا باياتنا) هم بز ننگ آیتلر مزنی یالغانغا
 صایدیلر (اولئک) آنلر (اصحاب الجحیم) تموغ ایالر یدر (اعلموا) بلنکز وا گاه بولونکز ای ایمان
 اهل لر ی (انما الحیوة الدنیا) شکسز بودنیا تر کلکی (لعب) بوش و بوزق بر اش در (ولهو) کیره کلی

اش لردن شغل لندر گوچی بر حال در (وزینه) کور کام کورنگوچی اما فایداسی آز تیگوچی
 نرسه در (وتفاخر بینکم) بر برنکز آراسنده ماقتانچاقلقدر (وتکائر فی الاموال والاولاد)
 مالر اهل اولاد لرننگ کوبلکنه غرور لانونب غفلت که سالونه تورغان اورندر
 (کمئل غیث) شونداین یغهور شیکلی اول دنیا تر کلکی ننگ مثالی (اعجب) ایسن
 کیتاردی (الکفار) ایگن ایگوچی لرننگ (نباته) اول یغهور بله اوسکان اوله نلر ایگن لر
 (ثم یهیج) موننگ صونکنک قورر اول اوله نلر ایگن لر (فتراه) بس کور رسن سن اول ایگن لر
 اوله نلر فی (مصفرأ) صارغایغان (ثم یکون) موننگ صونکنک بولور اول اوله ن ایگن (حطاماً)
 صنفغان واطلغان صامان قاودان (وفی الآخرة) بار در آخر تک (عذاب شدید) قتی عذاب گناهکار لر که
 (ومغفرة من الله) الله تعالی طرفندن گناهلر فی یارلقامق اخلاص بله توبه قیلغوچیلرغه (ورضوان)
 دخی الله تعالی ننگ رضالقی تقوی وپرهیز کار لر که (وما الحیوة الدنیا) هیچ نرسه توگل دنیا
 تر کلکی (الا) مگر (متاع الغرور) آلد اوچ یار اماغان طاوار شیکلی در اگر ده دنیاغه بیر لوب
 هیچ ده آخرت اشنی ایسکه تو شرمه سه (سابقوا) آشغونکز ای مؤمن مسلمانلر (الی مغفرة من ربکم)
 تنکر نکر ننگ یارلقاوبینه سبب بولغان ایند گواش لر فی قیلورغه (وجنة) دخی آشغونکز شونداین
 اوجماخ غه کرر که (عرضها) اول جنت باقیه سی ننگ کینکلکی (کعرض السماء والأرض) کولر
 هم یر کینکلکی قدری در که (اعدت) حاضر لندی اول باقیه (للذین آمنوا بالله ورسله) شونداین
 کمسنه لر اوچون که آنلر الله تعالی گه وآننگ پیغمبرینه ایمان کلتر دیلر (ذلک) بونعمتلر (فضل الله)
 الله تعالی ننگ رحمت ایتوب بیرر ویدر که (یؤتیه) بیرر اول الله تعالی اوز ننگ رحمتی بله نعمتنی
 (من یشاء) اوزی تله گان کمسنه گه (والله) اول الله تعالی (ذوالفضل العظیم) اولوغ رحمت ایه سی در
 (ما اصاب من مصیبة فی الارض) یتشمی هیچ بر قایغور یوز ننگ مثلاً یغهور سز لقی آچلق شیکلی
 (ولا فی انفسکم) دخی اوز نکر زده ایر شمدی آورو سرخاو اولوم شیکلی دن (الا) مگر بولا قالسه
 آندی بلالر فتنه لر (فی کتاب) لوح المحفوظه یازلمشدر اول بلا وفتنه (من قبل ان نبراهما) اول
 یرنی اول کمسنه فی اول قایغو وفتنه فی یار اتماسدن اول یازلمشدر (ان ذلک) شکسز بواش لر فی
 اوز لر ی بولماسدن اول لوح المحفوظه یازو (علی الله یسیر) الله تعالی گه ینگلدر (لکیلا تأسوا)
 تاینکه سز قایغور ماس اوچون یازلدی بواش لر لوح المحفوظه اولدوک (علی ما فاتکم) سزدن
 اوتکان نرسه گه قایغور ماونکز اوچون مثلاً دنیا لقتن بر بر نرسه گه قولنکز ایرشماین نصیب بولسه
 سز کونکلر فی جو واطر سز البته بوتقدیر ده بیله ایمش دیو (ولا تفرحوا) دخی سز ننگ حد دن طش
 شادلانماونکز اوچون (بما اتاکم) الله تعالی ننگ سز گه بیرگان نعمتلرینه یعنی قایغو وفتنک صبر
 شادلق وفتنک شکر قیلماقتنکز اوچون چونکه دنیا ده بای بولسانک ده ماقتانورغه اورون یوق آننگ
 اوچون خدای تعالی اوزی تقدیر قیلوب بیرمش در اوز یکت لکنک بله طابماش سن هم فقیر

بولساننك كوينور گه اورون يوق چونكه تقدير قيلنما مشدر (والله) چونكه اول الله تعالى (لا يجب) سويى در (كل مختال) دنيا مالى بله تكبر لنوچى لرننك هر قايسنى (فخور) دنيا مالى بله مافتانوچى لارنى (الذنين) آندان تكبر مافتانچققلر آنلار (يتخلون) اوزلرى صار انلق قيلالر آنلار (ويامرؤن الناس) دخى بيورالار آنلار خلايقينى (بالخجل) صار انلق غه (ومن يتول) كم ايرسه يوزين دوندرسه الله تعالى گه هم پيغمبرينه بويون صونودن (فان الله) شكسز اول الله تعالى (هو الغنى) هيچ نرسه گه محتاج ايماس (الحميد) مافتاولى در هر نرسه ني بلوب بولدر وده (لقد ارسلنا) تحقيق يباردك بز (رسلنا) اوز بز ننگ اياچى لرن بزنى (باليينيات) معجزه شيكلى آچق دليل بله كرك بولوب خلق صور اغان وقتك (وانزلنا) ايندردك بز (معهم) اول اياچى لرن بله برگا (الكتاب) كتابنى تاعقنى باطل دين يا لغاننى چن دن آيور و اچون (والميزان) دخى عدللكنى هم اولچا و چنى ايندردك (ليقوم الناس) تاينكه خلايقي بر برسى بله معامله قيلسونلر اوچون (بالتسط) عدللك بله (وانزلنا) دخى ايندردك بز لر اياچى لرن بله بر گه (الحديد) تيمورنى (فيه) باردر اول تيمورده (باس شديد) فاتى قوت هجوم قيلور غه و هجومى قايتار غه (ومنافع للناس) دخى خلايقي غه كوب فايك لرن باردر اول تيمورده بالطه پچاق كنى نرسه لرن ياصاب امام محى السنة حضرت عمر دن روايت قيلوب ايتهر الله تعالى كوكدن دورت بركات ايندردى تيمور طوز اوت صور ديدى (وليعلم الله) الله تعالى ننگ بلديكى اوچون ايندردى بونلرنى (من ينصره) كم نصرت بيرر الله تعالى ننگ ديننه (ورسله) دخى الله تعالى ننگ اياچى لرينه (بالغيب) غيبكه اينانوب نصرت بيرر (ان الله قوي) شكسز الله تعالى قوتلى در هر اشكه (عزيز) اوستون در هيچ كم ننگ نصرتنه محتاج ايرماس (ولقد ارسلنا) تحقيق يباردك بز (نوحا) نوح پيغمبرنى (وابراهيم) دخى ابراهيم پيغمبرنى (وجعلنا) دخى قيلدق بز (في ذريتهما) نوح بله ابراهيم ننگ نسلنك (النبوة) پيغمبرلكنى (والكتاب) دخى كتابنى تورات زبور انجيل بونلر نسلنك گى پيغمبر لرن گه ايندرلدى (فمنهم) بس اول پيغمبر لرن كتابلر كيلكان امت ننگ بعضى (موتد) توغرى يولغه كونلگوچى و پيغمبر لرن ننگ حكم لرينه بويون صونغوچى لردر (وكثير منهم) اما آنلر ننگ كوبوسى (فاسقون) حق يولدن طشلاردر (ثم قفينا على اناهم) موننگ صونكنده آنلر ننگ آرتلرندن يباردك بز (برسلنا) اوزمزننگ اياچى لرنمزنى (وقفينا بعيسى ابن مريم) دخى مريم اوغلى عيسى نى يباردك (واتيناه الانجيل) آنكار غه انجيل اسملى كتابنى بيردك (وجعلنا) قيلدق بز (في قلوب الذين اتبعوه) اول عيسى غه تابع بولغان كمنه لرننگ كونكلرنك (رأفة) كونكل ننگ بيك يومشا قلفنى (ورحمة) بر برينه شفقتنى (ورهبانية) راهبلىنى كه اول من نكاح دن خلايقي دن كيسلوب يا لغوزلقن طور

آشا و اچوده کیهچی لك قیلوب ریاضت بله بولور (ابتدعوها) اوزلری اختراع قیلوب توزدی آنلار
 بور اهلقتنی (ما کتبناها علیهم) فرض قیلوب بیورمادق بز آنلرغه اول راهبقتنی (الا ابتغاء
 رضوان الله) مگر بیوردق الله تعالی ننگ رضالغن استار گه (فما رعوها) بس یرینه یتکورمدی لر
 آنلار امر گه اطاعتنی (حق رعایتها) چن یرینه یتکور و بله (فاتینا الذین امنوا منهم) بس
 بیردک بز آنلردن ایمان کیتورگانلرینه (و کثیر منهم) آنلردن کوبسی (فاسقون) پیغمبر گه
 ایهرودن چیت لردر (یا ایها الذین امنوا) ای اولنگی پیغمبر لر گه ایمان کیتورگان من لر (اتقوا الله)
 قورقونکنز الله تعالی دن و صافلانکنز بیورغنه خلافتق قیلودن (و امنوا برسوله) و دخی ایمان
 کیتورنکنز آننگ پیغمبرینه که اول پیغمبر محمد صلی الله علیه و سلمدر (یؤتکم) بیرر الله تعالی سز گه
 (کفیلین من رحمته) اوزی ننگ رحمتندن ایکی اولوش (ویجعل لکم نورا) سز ننگ اوچون قیلور
 الله تعالی نور (تمشون به) یوررسز اول نور بله که قرآن در (ویغفر لکم) یارلقار الله تعالی
 سز ننگ گناهلرنکنزنی (والله غفور رحیم) الله تعالی بننگلری ننگ گناهلرینی یارلقاغوچی در
 هم آنلرغه رحیم شفقت یوزندن تموغ دن آزاد قیلوچی در (لئلا یعلم اهل الکتاب) تاینکه
 بلسون اوچون تورات هم انجیل اهل لری (الا یقدرون علی شیء من فضل الله) الله تعالی ننگ
 رحمتندن هیچ بر نرسهنی اوزلری ننگ خزینه سنه حاصل ایتار گه کوچ لری یتمکانلکن (وان الفضل)
 شکسز رحمت دولت (بید الله) الله تعالی ایرکندر (یوتیه) بیرر آنی (من یشاک) تله گان
 کشی سینه (والله ذو الفضل العظیم) الله تعالی اولوغ دولت رحمت ایسه سی در *

۵۸ نجی (مجادله سوره سی) ۲۲ آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

(قد سمع الله) تحقیق ایشتمدی خدای تعالی (قول الّتی) شول خاتون ننگ سوزنی (تجادلک)
 سننگ بله سوز ایتشه در دعوی قیلشه در (فی زوجها) اوزی ننگ ایری توغروسنگ (وتشتکی)
 دخی زارلانادر اول خاتون یعنی ثعلبه قزی حوله اوزی ننگ زارونی ایتادر (الی الله) الله تعالی گه
 (روایت در که ثعلبه قزی حوله صامت اوغلی اوس ننگ نکاحنک ایردی اوزی صلورلدن هم مالدار
 ونسللی کهنه لردن ایردی کون لرده بر کون اوس حوله نی توشا ککه چاقردقده حوله باش
 تارتدقن اوس ننگ آچیغی کلوب سن منکا آنام آرقاسی شیکلی دیدی جاهلیت زماننده
 بوسوز بله طلاق بولادیب یوری لر ایدی (بس اوس بوقز و لغنه او کوندی خاتونی حوله گه ایتدی
 ایدمی نه قیلایق خراب بولدق سن مندن طلاق بولدنگ دیدی (خاتونی ایتدی بو طلاق ایماس
 دیدی هر ایکسی آیورلشماقنی تلمدی لری رسول علیه السلام فاتینه باردی لار و ایتدی لر
 یار رسول الله بز بر بزگا حرام بولماونی الله تعالی دن صوراً دیدیلر (حوله ایتدی یار رسول الله
 اوس بن الصامت بن یاش قز حالده هم پایلغم وقتنده بنی خاتون لقغه آلدی مالمنی
 آشادی یاشلکمنی توگاتندی قارتایغاچ بنی ظهار قیلدی بعد بو ظهارینه او کوندی بز ننگ

ایکاو بزنی بر گه چیارغه بر بر امل بار مو دیدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی شمدی سن
 اوس کا حرام بولدنک دیدی (حواله فاوغه قوبدارب ایتدی یا رسول الله سنکا قرآن ایندر کان
 الله بله آنط ایتب ایتهمن که اول طلاق سوزین هیچ ده ایتمدی اول منم بالالار مننک آتاسی در
 وبنکا خلیق ننگ سوکلور اکیدر دیدی (رسول علیه السلام ایتدی سن آنارغه حرام بولدنک
 دیدی (حواله ایتدی خدای تعالی گه شکایت قیلانم آچ یالانغاچ یالغوز فالووم دن آننگ بله کوپ
 عمر م اوزدی آننگ اوچون بو قرنم کیسلی دیدی رسول علیه السلام ایتدی سن آنارغه حرام
 بولودن باشقه اش یوق سننک حقنکنک باشقه چه امر هیچ کلگانی یوق دیدی (حواله همان بوسوزلرنی
 قات قات ایتوب رسول الله بله مجادله قیلشدی (بس حوله قولنی کوک طرفنه قاراب ایتدی یارب
 من سننک اوزنکا شکایت قیلانم بس پیغمبرنک آر قلی ایندر دیدی در حال اوشبو آیت
 ایتدی رسول الله بار ایرنکنی چاقر دیدی آیتنی او قودی (والله اول الله تعالی (یسمع)
 ایشته در (تخاور کما) سز ننگ سوز فایتار شما قنکنرنی (ان الله سمیع بصیر) شک سز الله تعالی
 ایشته کوچی کور کوچی در (الذین یظاهرون منکم من نسائهم) اول کمنسهر کم سز ننگ
 آرانکنزدن خاتونلرنی ظاهر قیله قالسه لر مثلا خاتون لارینه ایتسه لر سن منکا آنام ننگ
 آرقاسی شیکلی یا قرصاغی شیکلی یا فرجی شیکلی یا بوطنی شیکلی یا غیر ی اعضاسی بله ایتسه لر
 (ماهن امهاتهم) ایماس اول خاتون لار آنلار ننگ آنالاری (ان امهاتهم الا اللاتی ولدنهم)
 آنلرنی توغدر کوچی دن باشقه هیچ کم آنلار ننگ آنالاری ایماس در دنیا ده (وانهم) شک سز
 اول ظهار قیلوچی کشی لر (لیقولون منکران القول) البته ایتهلر آنلار شریعت فاشنده
 بیک جیره نچ سوزنی (وزورا) هم واقع ده یالغان سوزنی (وان الله لعفو غفور) تحقیق الله تعالی براو
 ظهار قیله قالسه کچکوچی هم گناهلرنی یارلقا کوچی در توبه قیلوچی دن (والذین) شک سز
 اول کشی لر کم (یظاهرون من نسائهم) خاتون لارین ظهار قیلور لار (ثم یعودون لما قالوا)
 موندن صونک ایتکان سوزلرندن اوکنوب قایتور لار (فتحریر رقبه) بس آنلارغه بر قل
 آزاد ایتو واجب در اگر خاتونلرینه یا قنلق قیلورغه تلاسه لر (من قبل ان یتماسا) جماع قیلماسدن
 اول (ذکم) بو کفاره یعنی ظهار اوچون قل آزاد ایتو (توعظون به) آننگ بله بیور وله سز (والله بما
 تعملون خبیر) الله تعالی سز ننگنی اش قیلغانکنزدن خبر دار در (فمن لم یحس) بس اگر بر او تبا ماسه قل
 آزاد ایتار گه (فصیام شهرین متتابعین) بس توتوش یکی آی روزه توتو در (من قبل ان یتماسا)
 یا قنلق قیلماسدن اول (فمن لم یستطع) بس اگر بر من روزه توتارغه ده کوچی یتماسه (فاطعام
 ستین مسکیناً) بس واجبدر آنارغه آلتمش مسکین گه طعام بیور وهر قایوسینه بر فطره صدقه سیلق
 قدری (ذلک لتؤمنوا بالله ورسوله) بو بیور قلر الله غه وآننگ پیغمبرینه ایمان کلتر مکلکنکر اوچوندر
 (وتلک) بو کفارت (حدود الله) الله تعالی ننگ چیکلگان حکمیدر (وللکافرین عذاب الیم) کافر لر گه
 رنجتکوچی عذاب بار در (ان الذین یجادون الله ورسوله) شکسز اول کشیلر کم الله غه وآننگ

پیغمبرینه خلاف لقی قیلورلار و الله تعالی ننگ چیکلمگان حکمندن باشقه حکم چقارلار (کبتوا)
 یوز توبان قیلنوب هلاک بولورلار (کما کبت الذین من قبلهم) ننگ آنلاردن اولکیلر یوز
 توبان قیلنوب هلاک قیلندیلار (وقد انزلنا آیات بینات) حالبوکه شکسن ایندرک بز آچق
 دلیل لر اما سرگه اوز آلدن کزغه اویلاب حکملر چقارب باش باشتا قلنورغه هیچ بر اوزن قالدر مادق
 (وللکافرین عذاب مهین) کافر لر گه خورلق غه توشر گوچی عذاب باردر (یوم) قیامت کوننده
 (ببعثهم الله جمیعاً) قوزغاتور الله تعالی کافر لر ننگ بار چه سنی (فینبئهم بما عملوا) بس خبر بیرر
 آنلارغه قیلغان اشلرینی و یاوز لقلرینی (احصاه الله) الله تعالی آنلار ننگ اشلرینی بار چه سنی
 بلور (ونسوه) اما آنلار اوز لری اونوتقان بولورلار قیلغان اشلرینی (والله) اول الله تعالی (علی
 کل شیء شهید) هر بر نرسه گه حاضر در آندن یاشرین نرسه یوقدر (انم تر) ایا کورمی سز مو
 (ان الله یعلم ما فی السموات) شکسن الله تعالی بله در کوکلرده بولغان هر اشیانی (وما فی الارض)
 دخی بر دا کی نرسه لر نی (ما یكون من تجوی ثلثة) بولد یسه اوچ کشی ننگ بر بر بله سرلشمه کی
 (الا هو ربهم) مگر الله تعالی آنلار قاتنده دور تنچی در آنلر ننگ سرنی بلور (ولا خمسة الا هو
 سادسهم) اگرده بش کشی سرلشه قالسه الله تعالی آنلر ننگ آلتنچسیدر (ولا ادنی من ذلك) بو
 حسابدن کم ده سرلشو چیلر بولا قالسه (ولا اکثر) دخی بو حسابدن آرتق سرلشو چیلر بولا قالسه
 (الا هو معهم) مگر بولد یسه الله تعالی آنلر بله بر گه در بار چه سوز لر نی سر لر نی حال لر نی بلور (اینما
 كانوا) کرک قاید بولسونلر (ثم ینبئهم بما عملوا) موننگ صونکنک خبر بیرر الله تعالی آنلرغه
 قیلغان اشلرینی (یوم القیمة) قیامت کوننده خبر بیرر (ان الله بکل شیء علیم) شکسن الله
 تعالی هر نرسه نی بلگو چیدر (انم تر الی الذین نهوا عن التجوی) ایا کورم دنکمو سن شول
 کشی لر نی که آنلار کشی آلدنده پشدا شوب سرلشودن طیلدی لر منع قیلندی لار بو آیت
 یهود لر بله منافق لر حقنده ایندی آنلار مسلمان لار آلدنده بر بری بله شبرط سویلا شوب
 کوز قشدرلار ایدی مقصود لر ی مسلمان لار نی قیر صطو ایدی اوی لاری یمانلقده ایدی
 (ثم یعودون) موننگ صونکنده قایتلار آنلار (لما نهوا عنه) اولده منع قیلنغان اشلرینه
 (ویتناجون) یاشرین سویلشه لر آنلار (بالاثم والعدوان) گناه سوز لر بله هم مؤمن لر که
 دشمانلق برله (ومعصیت الرسول) پیغمبر گه قارشو طور و بله (واذا جاؤک) هر قچان سنکا
 کلسه لر آنلار ای عهد (حیوک) بولا کلیلر آنلار سنی (بما لم یحیک به الله) الله تعالی بولا کلمگان
 بولاک بله یعنی السام علیکم دیهک بله سنکا اولوم بولسون دیگان معناده در اما الله تعالی السلام
 علیکم دیهک بله بولا کلیدر (ویقولون فی انفسهم) اوز آلدلارینه ایته لر آنلار (لولا یعدبنا الله
 بما نقول) اگرده اول عهد پیغمبر بولسه ایدی الله تعالی بزنی بو سوزمز اوچون عذاب قیلغان
 بولور ایدی دیور لر (حسبهم جهنم) یتار آنلارغه جهنم اوتی (یصلونها) کر لر اول جهنم گه

(فَبَسَّ الصَّيْرِ) نى يمان بار اچاق يردر اول جهنم (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اى مؤمن مسلمان بنده لر
 (اِذَا تَنَاجَيْتُمْ) اگر سز سويلشه قالسه نكز (فَلَا تَنَاجُوا) بس سرلشمه نكز (بِالْأَثْمِ) گناه اشنى
 قيلو بله (وَالْعَدْوَانِ) مسلمان لارغه دشمنانلق بولور دای سوز بله (وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ)
 پيغمبرگه قارشولق سوز بله (وَتَنَاجُوا) سرلشنگز (بِالْبَرِّ) ايند گولك سوز بله (وَالتَّقْوَى)
 كفر دن بدعت دن گناه دن صاقلانو سوزى بله (وَاتَّقُوا اللَّهَ) صاقلاننگز الله دن (النَّبِيَّ)
 آنداين الله اول (إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ) آننگ صارى قوبارلور سز (أِنَّمَا التَّجْوِي) هيچ نى توگل
 خلق آلدنده گناه اشنى اويلا ب سرلشو (مِنَ الشَّيْطَانِ) شيطان دنبر (لِيُخْزِنَ الَّذِينَ آمَنُوا)
 مؤمن مسلمان لارنى كو ينيچ كه قايغوغه صالحاق اوچون (وَلَيْسَ بِضَارِعٍ) ضرر بيرر گويى ايماس
 آنلار مسلمان لارغه (شَيْئًا) هيچ بر نرسه كه (أَلَّا) مگر ضرر بيرر سه بيرر (بِإِذْنِ اللَّهِ) الله تعالى ننگ
 رخصتى بله گنه (وَعَلَى اللَّهِ فليتوكل المؤمنون) بس الله تعالى كه توكل قيلسون مؤمن مسلمانلر
 (رسول عليه السلام ايتدى اوچ كشي بر مجلسده بولسه نكز آندن ايكونكز اوچوچي ننگ
 رخصتدن باشقه اول مجلسك سرلشمه نكز ديدى (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اى مؤمن مسلمان بنده لر
 (اِذَا قِيلَ لَكُمْ) هر چقان ايتلسه سز گا بر بر نكز گا مجلس كه بارغان توشك (تَفْسَحُوا فِي الْمَجَالِسِ)
 مجلس لرده كينك لك قيلنكز ديب ايتلسه تاينكه صونكندن كلنگان كمسنه لر كه اورون بولسون
 اوچون (فَافْسَحُوا) بس كينك لك قيلونكز (يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ) الله تعالى سز لر كه كينك قيلور
 دنياده معيشتنكزنى آخرتك جنتك گى اورنكزنى (وَإِذَا قِيلَ) هر چقان ايتولسه سز كه (انْشُرُوا)
 تورنكز ديب نمازغه يا جهادغه يا آندن غيرى خيرلى اش كا بولسون (فَانشُرُوا)
 بس تورنكز (يرفع الله الذين آمنوا منكم) كوتارر الله تعالى سز مؤمن مسلمان لارنى (وَالَّذِينَ
 أوتوا العلم) ودغى كوتارر الله تعالى علم لك بيرلنگان كمسنه لرنى (درجات) كوب بلند درجه لر كه
 عالم توگل كمسنه لر دن آرتق (وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) الله تعالى سزنى اش قيلغاندن خبر دار در
 (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اى مؤمن مسلمان بنده لر (اِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ) هر چقان پيغمبر بله ضرور
 يومشنگزنى يوموش لاماقى بولسه نكز (فَقَدْ مَوَّأَيْنَا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَيْكُمْ صَدَقَةٌ) بس آننگ بله سوز
 قوشوب يومشنگزنى يوموش لاماصدن اول صدقه بيرنكز (ذَلِكَ) بو صدقه بيرو (خير لكم) سز ننگ
 اوچون خير در (وَأَطهر) پاكلاغويى راقدر بو آيت ننگ اينما كينه سبب بو ايدى كم رسول عليه
 السلام غه ضرور ين كينكاشين سويلشور گا كلوچى بيك كو بايدى حتى كه رسول عليه السلام غه
 حال ايتار گاده وقت بولى باشلا دى پيغمبر مز حسن خلق بله هر كم ننگ ضرور ينه موافق يوموشين
 تحمل قيلد قندن يوموشى بارى يوغيك رسول مز فى مشقت كه صالا باشلا ديلر بنا بر ين الله تعالى
 بو آيت نى ايندر دى تا كه يوق بار يوموش بله پيغمبر نى ماز اسز لاماسين لار اوچون چونكه يوق
 يوموش اوچون صدقه بيرر گا تلاوچى آز طاباور (فَإِنْ لَمْ تُحِبُّوا) اگر صدقه بيرر كه نرسه

طایبسانکز اول صورتک صدقه سز کر وونکزده درست (فان الله غفور رحيم) شکسز الله تعالى
 یارلقاغوچیدر کوچی یتیمان کشینی هم رحمتی بار چه نی شاملدر (ءاشفقتم) ایبا فقیر لنودن قورقا
 سزمو (ان تقدموا بین یدی نجویکم صدقات) بیغمبر بله سرلشوونکزدن اول صدقه لر
 بیرگانکز صورتک فقیر لنودن قورقاسز می (فان لم تفعلوا) اگر هر وقتک قیامسانکز بوصدقه
 بیر وونکزی (وتاب الله علیکم) حالبوکه عفو قیلورغه وعده قیلدی ایدی یوقاریغی آیتده
 صدقه بیرمگان صورتکده الله تعالى (فاقیموا الصلوة) بس اوته نکز نمازی بش وقتک (واتوا
 الزکوة) بیر نکز مال نکزدن واجب بولغان صدقه نی بوایکی اشک نقصان لق قیلمانکز (واطیعوا
 الله ورسوله) الله تعالى گه هم آنک پیغمبرینه بیون صونکز بار چه اش لرده (والله خبیر بما تعملون)
 الله تعالى سزنگ قیلغان اشلر نکزدن خبر داردر (الم تر الی الذین) ایبا کوز صالمی سن موای محمد
 شول کشیلر گه بلی کوره سن بله سن آنلر نی (تولوا) دوست بولدیلار آنلار یعنی منافق لر
 (قوماً) شوند این قوم گه دوست بولدیلر (غضب الله) آچیغلندی الله تعالى (علیهم) آنلارغه
 یعنی یهودی لر گه منافق لار مسلمان لرننک سرلرین یهودی لر گه کوچره لر ایدی
 (ما هم منکم) ایماس اول منافق لار سز ننگ جمله نکزدن یعنی مسلمان تو گل آنلر (ولا منهم)
 دخی ده الله آچولانغان یهودی لردن ده تو گل آنلار (ویحلفون علی الکذب) الله تعالى
 بله یالغان غه آنط ایتهلر آنلر (وهم یعلمون) اوزلری یالغان ایکانن بله طورب (اعد الله لهم)
 آنلرغه حاضر لدی الله تعالى (عذاباً شدیداً) قاتی عذابنی (انهم ساء ما کانوا یعملون) شکسز
 آنلر ننگ قیلغان اش لری بیک یماندر (اتخذوا) توتدی لار آنلار (ایمانهم) اوزلری ننگ
 آنط لار نی (جنة) اوزلرینه قالغان ایتوب (فصدوا) بس یوز چوبردی لر آنلار (عن سبیل الله)
 الله تعالى ننگ حق یولندن (فلهم عذاب مهین) بس آنلارغه در خورلقغه توشر کوچی عذاب
 (لن نغنی عنهم) آنلارغه فایده بیرماس خدای تعالی ننگ عذابندن قوتقارماس (اموالهم)
 آنلار ننگ ماللری (ولا اولادهم) دخی آنلر ننگ بالالاری (من الله شیئاً) الله تعالی ننگ عذابندن
 هیچ نرسه نی (اولئک اصحاب النار) بونلر اوت اهل لری در (هم فیها خالدون) آنلار اوت ده منگو
 قالغوچی لاردر (یوم یبعثهم الله جمیعاً) قیامت کوننده قوبارر الله تعالی آنلار ننگ بارنی
 (فیحلفون له) بس آنط ایتار لر آنلر الله تعالی گه بز مؤمن مسلمان ایبک دیب (کما یحلفون لکم)
 سز گه آنط ایتگان شیکلی (ویحسبون انهم علی شیء) آنلر گمان ایتهلر یالغان آنطنی فایده کیترر
 دیب (الا انهم هم الکاذبون) اگاه بول آنلار چن یالغانچی لاردر (استحوذ علیهم الشیطان) شیطان
 ایرکلی بولدی آنلارغه (فانساهم) بس اونوتدردی اول شیطان آنلارغه (ذکر الله) الله تعالی نی

یاد قیلونی (أولئك) بومنافق لر (عزب الشیطان) شیطان جماعتی در (آلا) آگاه بول (ان حزب الشیطان) درست لکن شیطان جماعتی (هم الخاسرون) آنلاردر اوزلرینه اوزلری زیان ایتوچی لر (ان الذین) شکسز اول کشی لر (یحادون الله ورسوله) خلافتل قیلا لار الله تعالی گه و آننک پیغمبرینه (أولئك في الآذین) مونلار خور وحقیرلر جمله سنکدر (کتب الله) یازدی الله تعالی لوح المحفوظده تقدیر قیلوب و حکم ایتوب (لا غلبن انا ورسلی) دیب یعنی البته و تحقیق غالب بولور من من اوستون و یینکوچی بولور من من هر بر اشدده هم منم ایچی لرم یینکوچی و اوستون بولورلار دیو یعنی پیغمبرلرننک سوزلری اوستون هم حق وچن بولورلر (ان الله) درستلکن الله تعالی (قوی عزیز) قوتلی هم او خشاشی یوق یینکوچی در (لا تجد قوما یؤمنون بالله و الیوم الآخر) الله تعالی گه هم آخرت کوننه ایمان کیترگان مؤمن مسلمان لار آراسندن تابماس سن سین بر قومنی که (یوادون) دوست توتار بولورلار اول قوم (من حاد الله ورسوله) الله تعالی گه و آننک پیغمبرینه خلافتل قیلغان کشی گه دوست بولور قومنی مسلمان لار آراسندن تابماس سن یعنی آنندی کشی مسلمان ایماس (ولو كانوا) اگر چندیکه بولسه لارده اول الله غه و پیغمبرینه خلافتل قیلوچی لار (اباءهم) اول مسلمان لارننک آتالاری (أو ابناهم) یا یسه اوغلان لاری و قزلاری (أو اخوانهم) یا یسه بر توغان قرداش لری (أو عشیرتهم) یا یسه آنلارننک قرداش اوروغ لاری (أولئك) بوالله تعالی و آننک پیغمبرینه خلافتل قیلغان کمنسه لرنی دوست توتمغان جماعت (کتب) بر کتدی خدای تعالی (فی قلوبهم) آنلارننک کونکل لرننک (الایمان) ایماننی بر کتدی (وایدهم) قوتلندردی الله تعالی آنلارنی (بروح منه) اوز طرفندن کونکل و جان قوتی برله (ویدخلهم) کرتور آنلارنی الله تعالی (جنات) او جماخ باقچه لارینه (تجری) آغار (من تحتها) اول او جماخ ننک یغاچ لاری تو بندن (الانهار) یلغله لار (خالدین فیها) منگو طورلار اول مؤمن مسلمان لار او جماخ باقچه لارنده (رضی الله عنهم) راضی بولدی الله تعالی آنلاردن (ورضوا عنه) آنلار هم راضی بولورلر خدای تعالی بیرگان تورلو نعمتلر گه (أولئك) بر جماعت (عزب الله) الله تعالی ننک جماعتی در (آلا) آگاه بول (ان حزب الله) شکسز الله تعالی جماعتی و عسکری که آننک حکمندن بر قل قدری ده چیت که چقمیچه بیورغنه ایهرگان لردر (هم المفاخون) آنلردر چن قوتولغوچی لار *

۵۹ نچی (سورة الحشر) ۲۴ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(سبح لله) الله تعالی بار چه کی چیلکنن پاک دیمک معناسنک بولغان سبحان الله العلی العظیم و بحمد

دیب تسبیح ایتله اول الله تعالی گه (ما فی السموات و ما فی الارض) کوکلر داگی هم یرده بولغان

نرسه لر (وهو) اول الله تعالى (العزیز) جمیع اموره اوغشاشی بولمغان اوستون وغالب در
 (الحکیم) حکمت ایسه سی در رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مدینه منوره گه هجرة قیلغاچ مدینه ده
 تورغوچی یهودی لردن بنی نضیر قبیله سی برلن صاح قیلدی شرط لری بو ایردی کم بنی نضیر
 رسول الله برلن صوغش وغوغه قیلما سقه هم رسول الله بعض کافر لر برلن صوغش قیللا قالسه بنی
 نضیر اول کافر لر گه یاردم بیر ماسکه بس بو حال اوزه نچه ییل لر اوتوب بدر صوغشند رسول علیه السلام
 اصحابی ایله کافر لر گه غالب کلوب یینکدکن بنی نضیر قبیله سی اوز آرالارنک ایتشدی لر والله
 بو محمد بز تور اتک صفتنی کورگان آخر زمان پیغمبری بولور غه تیوش دیو تور دقلرنک احد صوغشند
 مسلمانلر مغلوب اولدقن صونکره شبهه گه توشدی لر (رسول الله غه دوشمان لقنی اظهار قیلدی لر
 عهد لر نی صندردی لار آرالارنک اولوغی کعب بن اشرف قرق آتلو یهودی لر برله مکه گه بارب
 قزیش برله رسول الله ننک ضررینه عهد ایتدی لر مکه پادشاهی ابوسفیان قزیش دن قرق ایر
 برله هم کعب بن اشرف قرق یهودی بله مسجد حرام غه کر دیلر وکعبه برله استار کعبه آراسنک
 بر برندن عهد وميثاق آلدیلر تاینکه رسول الله ننک ضررینه برلک ایدب طر شماق اوچون
 کعب یولداش لری قرق یهودی برلن مدینه گه قایتدی جبرائیل علیه السلام خدای تعالی ننک
 بیورغی ایله یتشوب بنی نضیر برلن قزیش ننک اتفاق لر نی رسول الله غه خبر بیردی (رسول
 علیه السلام کعب ننک رضاعی قزندانسی محمد بن مسلم انصاری گه کعب نی اولترر گه بیوردی
 محمد بن مسلم رضی الله عنه کعب نی حصار دن تفرج وسیر بهانه سیله بر طرف غه آلوب چقدی هم
 اولتوردی ایر ته گوسی کون رسول الله بنی نضیر ننک اوستینه باردی آنلار مدینه ننک بر طرفنک
 بر حصار ده ایر دیلر اول حصار ننک اسمی زهره ایردی رسول علیه السلام ایدی شهر نکزدن چقتکز
 دیدی آنلر ایتدیلر اولما کمز شهر دن چقماقن خیر لودر دیدیلر منافق لر باشلقی عبد الله
 بن ابی آنلار غه یاشرین خبر صالدی حصار نکزدن چقمانکز اگر صوغش قیلسانکز بز سز ننک
 طرفدن مز سز نی طاشلاماز اگر سز نی یر نکزدن قو صالار بز هم سز ننک بله بر گه کیتارمز دیو بس
 بنی نضیر شهر ننک قپولار نی باغلا دیلر رسول علیه السلام عسکری بله یکر می بر کون قاماب یاتدی
 آخر الله تعالی بنی نضیر ننک کونکلینه قور قو صالدی رسول علیه السلام دن مصالحه اوتندیلر رسول
 علیه السلام آنلار غه کوچما کدن غیری اشنی قبول قیلما دی بس آنلار کوچما کنی قبول
 ایتوب صاح قیلدیلر مدینه دن بعضی شام غه وبعضی اذرعات دیگان یر گه وبعضیلری اریجا
 دیگان یر گه کوچب کتدیلر مگر ایکی که سنه ابوالحقیق برلن ابن اخطاب ایو جماعت لر ی برله خیبر گه
 کوچدی لر (هو الذی) اول آچلاین الله تعالی در که (اخرج الذین کفروا) کافر بولغان
 کشیلر نی چقاردی (من اهل الکتاب) کتاب اهلندن بولغان کافر لر نی یعنی بنی نضیر نی (من
 دیار هم) اولز لر ننک مدینه ده کی حصار لردن (لاول الحشر) اول کوچب طار الولاری اوچونکه
 زهره قلعه سندن کوچب طار الولار نی اولکی حشر دیلر بعد ایکی ییل تمام بولدقن صونکره عمر
 رضی الله عنه خیبر گه کوچب بارغانلار نی شام یور طنه قودی مونی حشر ثانی دیلر (ماظنتم) گمان
 ایتمادنکز سز ای مؤمن مسلمان لار (ان یخر جوا) اول بنی نضیر ننک زهره قلعه سندن چقماقنی

(وظنوا) گمان آیتدیلر اول بنی نضیر لر (انهم ما نعتهم حصونهم) شکسنز آنلر نی حصار لر ی
 صاقلار دیو چونکه قلعه لر ی حکم آزغی کوب و خرما باقیه لاری مول صوی یتارک ایدی (من الله)
 الله تعالی ننگ عذابندن قهرندن حصار لر ی صاقلار دیب گمان قیلدی لار (فاناهم الله) بس کلدی
 آنلر غه الله تعالی ننگ عذاب (من حیث لم یحسبوا) آنلر گمان ایتماکان اورندن (وقف) صالدی
 الله تعالی (فی قلوبهم) آنلر ننگ کونکل لرینه (الرعب) قور قونی (یخربون) غراب قیلور بولدی لر
 اول بنی نضیر لر (بیوتهم) اوزلر ی ننگ ایولر نی (بایدیهم) اوزلر ی ننگ قوللر ی بله
 (وایدی المؤمنین) مؤمن مسلمان لر ننگ قوللر ی بله (فاعتبروا) بس عبرتله ننگز (یا اولی
 الأبصار) ای فهم فکر ایه لر ی (ولولا ان کتب الله علیهم) اگر الله تعالی تقدیر قیلماغان بولسه
 ایدی آنلر غه (الجلأء) وطن لرندن چقوب کیتما کنی (لعد بهم) البته عذاب قیلور ایدی الله تعالی
 آنلر نی اولتورمک هم اسیر قیلماق بله (فی الدنيا) دنیا ده (ولهم فی الآخرة) آنلر غه باردر آخرة
 کوننک (عذاب النار) اوط عذاب (ذک) اوشبو بنی نضیر گه وطن لرندن کورچمک قایغوسی
 هم آخر تک عذاب بولماقلق (بانهم شاقوا الله ورسوله) آنلر الله تعالی گه و آننگ پیغمبرینه قارشولق
 قیلد قلری اوچوندر (ومن یشاق الله) بر که سنه الله تعالی گه خلاقلق قیلسه (فان الله شدید
 العقاب) شکسنز الله تعالی ننگ عذاب اول که سنه گه قاتی در روایت در رسول علیه السلام بنی
 نضیر قبیله سی اوستینه باردقل آنلر حصار لرینه بیکنند که رسول علیه السلام آنلر ننگ حصار
 طشره سنک بولغان خرما لارینی کیسوب او تغه یا غار غه بیوردی بنی نضیر یهودی لر ی بونی کورب
 جزع فزع قیلدی لار و حصار اچره سندن چاغردی لار یا محمد سن توز کلک و صلاح اوچون کلام
 دیمش ایردنک اما خرما یغاچ لرینی کیسماک توز کلک مو اولور دیدی لار بس بونی ایشتنک
 مسلمان لر آراسینه اختلاف توشدی بعضی لر ی ایتدی لر بونلر ننگ باغچه لر ی مسلمان لر غه
 غنیمت در بنا برین کیسماک یار امان دیدی لر و بعضی لر ی ایتدی لر بو یغاچ لر نی کیسماک ایله
 کافر لر ننگ یورا کن یاندر امز کیسماک دیدی لر بس الله تعالی بو ایکی فکر ده بولغان مسلمانلر ننگ
 سوز لرینی راست لب آیه ایندردی (ما) شول نرسه که (قطعتم) کیسندنکز سز آنی ای مسلمان لر
 (من لینة) بنی نضیر یهودی لر ی ننگ خرما یغاچندن (او تر کتموها) یایسه کیسمینچه قویدنکز سز
 آنی (قائمة علی اصولها) اوزلر ی ننگ طامور لر نده کوینچه طورب تورغانی حالده (فبأذن الله)
 بس بیله ایکی تورلی قیلورنکنز ننگ هر قایوسی الله تعالی ننگ رغصتی بر لندر (ولیحزی الفاسقین)
 کافر لر نی رسوای و خور قیلماقلق اوچوندر (وما آفأء الله) شول نرسه نی کم غنیمت قیلوب بیوردی
 الله تعالی (علی رسوله) اوزی ننگ پیغمبرینه (منهم) اول بنی نضیر دن (فما او جقمم علیه)
 بس چابتور مادنکز سز ای مسلمان لار اول بنی نضیر دن توشکان غنیمت مالنی قولغه توشرو اوچون
 (من خیل) آطنی چابتور مادنکز (ولار کاب) دخی توبه نی چابتور مادنکز حاصل بنی نضیر ننگ

حصاری مدینه دن ایکی میل یرده ایردی مسلمان لار آنده هجوم قیلد قنا جیاو ایردی لر بو آیه ننگ
نزولنه سبب اول ایردی کم بنی نضیر مال ملکیت لر فی طاشلاب کو چپ کیتد کک مسلمان لر اول مال
ملکت فی غنیمت مالی کبی بولر که تله دیلر بس الله تعالی بو آیه ایله بیله مشقتسز فتح دن حاصل
بولغان غنیمت رسول الله ننگ ایر کنک تلاسه قایک قویار دیو بیوردی (بعد رسول علیه السلام
بو مالنی مهاجر لر که بولب بیردی اما انصار دن اوچ که سنه دن باشقه غه هیچ نرسه بیرمدی انلر سماک
بن خرشة سهل بن حنیف حارث ابن العصمة ایر دیلر (ولکن الله) آلیک بولسه الله تعالی (یسلا
رسله) ایر کلی قیلادر اوزی ننگ ایچی لر فی (علی من یشاکم) تله کان کشی لر ی اوستینه (والله
علی کل شیء قذیر) الله تعالی هر نرسه که کوچی یتکو چیدر (ما افاء الله) شول مالنی کم غنیمت
قیلدی الله تعالی (علی رسوله) اوزیننک پیغمبرینه (من اهل القرى) قریه لر اهلی بولغان
کافر لدن مثلاً قریظه بنی نضیر فدک خیبر غرینه قریه لریننک غنیمتی شیکلی لر (فاله)
بس الله تعالی که در اول مال (وللرسول) پیغمبر علیه السلام غه در (ولدی القربى) پیغمبر
علیه السلام ننگ یاقن لرینه در (والیتامی) یتیم لر که در (والساکین) بیک فقیر لر که در
(و ابن السبیل) مالسز یولک قالغان غازی لارغه حاجیلر غه در رسول علیه السلام اوز زمانده
غنیمت مالنی تله سه قایدہ صرف قیلادر ایدی اوزیننک اهل عیالنه نفقه لندره در ایدی بعد
الله تعالی حق صرف قبلنه تورغان اورنغه صرف قیلادر ایدی آندن صونک بش دن بری
ذوی القربی غه یتیم لر که مسکین لر که ابن سبیل که بیر لب بشدن دور تی صوغشچی لر آراسنک
آطلی غه ایکی اولوش جیاولی گا بر اولوش بولنو مشروع بولدی (کیلا یكون دولة) تاینکه
کوچاشو بینکشو اورش وغوغه قوبه اسین اوچون بو غنیمت مالنی قایدہ صرف قیلونی پیغمبر کا
طابشردی الله تعالی (بین الاغنیاء منکم) سزدن مالدار کشی آراسنده اورش بینکش بولماسون
اوچون تاینکه مالدار کوچلی لک لر ی سببندن هم یاقی لارندن بولشو چی لار بولو سببندن فقیر لر فی
بینکب ظلم قیلور لار ایدی (وما آتاکم الرسول) شول مالنی کم پیغمبر بیردی ایسه سز کا غنیمت
مالندن (فخنوه) بس شونی آلونکز (وما نها کم عنه) پیغمبر سز فی غنیمت مالندن شول نرسه فی
آلودن هم خیانت ایتودن نهی قیلد بیه هم باشقه منهیات شرعیه دن نیدن کنه بولسه ده طیه
(فانتھوا) بس شوندن طیولنکز امام محی السنه ایتدی بو آیه ننگ نزولی غنیمت مالی حقدنه
بولسه ده حکمی پیغمبر علیه السلام امر هم نهی قیلغان هر بر اشده عام در دیدی (واتقوا الله)
صاقلاننکز الله تعالی ننگ امرینه خلافت قیلودن (ان الله شدید العقاب) تحقیق الله تعالی
قاتی عذاب ایاسیدر (للفقراء المهاجرین الذین) غنیمت مالی شوندا بن مهاجر
فقیر لر که در که (اخرجوا من دیارهم واموالهم) آنلر چقار لدی لار اوز لر ی ننگ
یور طلارندن مال لرندن که مکه کافر لر ی آنلر فی چقاروب مال لر فی آلدیلار (یبتغون) طلب
قیله لار اول مهاجر لر (فضلاً من الله) الله تعالی ننگ خزینه سندن نصیب فی (ورضواناً) الله

تعالیٰ ننگ رضالغنی (وینصرون الله ورسوله) دخی یاردم بیره لر آنلر الله تعالیٰ ننگ دیننه هم پیغمبرینه (أَوْلَئِكَ) بومهاجرین جماعتی (هُمُ الصَّادِقُونَ) آنلر در راست کشی لر (وَالَّذِينَ) دخی شول کمسنه لر که در اول غنیمت مالی (تَبَوُّوا الدَّارَ) اوزلری ننگ یورطلر نی حاضر لادیلر مهاجرلر اوچون آنلر انصارلر در که مدینه شهرلک لدر در مکه دن کوچک وچیلر که یورطلر یینی بیردی لر طورر اوچون (وَالْإِيمَانَ) دخی ایمان نی قبول قیلدیلر (مَنْ قَبْلَهُمْ) مهاجرلر کوجب کلامدن اؤل (يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ) سویه لر آنلر اوزلرینه هجرت قیلوب کلنگان کمسنه لر نی (وَلَا يَجِدُونَ) طابلماس (فِي صُدُورِهِمْ) آنلر ننگ کوکراک لرنک (حَاجَةً) آچو و هسد طابلماس (مِمَّا أُوتُوا) بنی نضیر غنیمتدن مهاجرلر که گنه بیرلوب آنلر غه بیرلمگان سببلی (وَيُؤَثِّرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ) ودخی مهاجرلر نی اوزلرندن آرتق کورب حتی که اوز ماللر نی آنلر غه صرف قیلور بولدیلر اول انصاریلر (وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ) اگر چندیکه بولسه ده اول انصاریلر ننگ آچقلاری و غیر ی حاجه لاری اوز ماللرنده مهاجرلر نی اورتاق قیلدی لر (وَمَنْ يُوَقِّعْ) بر من تقوالق یوزندن صاقلانسه (شَحَّ نَفْسَهُ) نفسی ننگ قاتی لغندن صاران لغندن نفسی صاران لق استه دکک آنکا خلاف لق قیلسه (فَأَوْلَئِكَ) بس بولای نفسنی بینگوچی جماعت (هُمُ الْمَفْجُورُونَ) آنلر در حق قوتلغوچیلر (وَالَّذِينَ) دخی ده غنیمت مالی شول کشی لر که در که (جَاؤُوا مِنْ بَعْدِهِمْ) کلورلر آنلر قیامت کوننه چه مهاجرلر بله انصاردن صونک (يَقُولُونَ) ایتورلر اول کلوچیلر هر وقتک هم بش وقت نمازلرندن سنکره (رَبَّنَا) ای بز ننگ تنکرمن (اغفر لنا) یارلقاسن بزنی دیورلر (وَلَا غَوَانُنَا) دخی بز لرننگ قرداشلر مزنی یارلقا دیورلر (الَّذِينَ) شوندا این قرداشلر مزنی یارلقا که (سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ) بز لردن اؤل ایمان بله اوتدیلر آنلر (وَلَا تَجْعَلْ) قیلمه سن یارب (فِي قُلُوبِنَا) بز لرننگ کونکلر مزده (غَلًّا) قاراتوین نی قیلما که اول هسد هقد عجب ریادر (لِلَّذِينَ آمَنُوا) ایمان کلترگان بنگ لرنکه بز ننگ کونکلر مزده قاراتویننی قیلمه (رَبَّنَا) ای بز ننگ تنکرمن (انك) حقیقتک سن (رَوْفٍ) مهر بانلی سن (رَحِيمٍ) رحمة قیلغوچی سن دیب دعا قیلغوچیلر غه بولور اول غنیمت مالی قیامت کوننه چه (الْم تَرَىٰ اِلَى الذِّين نَافِقُوْا) ایبا منافق لرنی کورمی سن مو سن البته کوره سن (يَقُولُونَ) ایتلر اول منافق لار (لَا خَوَانَهُمْ الذِّين كَفَرُوْا) کافر قرداش لرنه (مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ) کتاب اهلندن بولغان کافر قرداش لرنه که آنلر بنی قریظه و بنی نضیر یهودلر بی در منافق لر آنلری دین قرداش لری صایدی لار کافر لاری اوچون (لَنْ اُخْرَجْتُمْ) اگر چقارولسانکز سز حصارنکز دن دیب ایتلر (لنخرجن معکم) البته چقارمز بز لرن سز ننگ بله بر که دیورلر (وَلَا نَطِيعُ فَيْكُمْ) اطاعة قیلما بز

سزگه خلاف لقله (احداً ابداً) هیچ کم گه منگو (وان قوتلم) اگر ده اوستونکز گه صوغش قیلورغه
 کیله قالسه محمد (لننصرنکم) البته نصرت بیررمز بز سزگه (والله یشهد) حالبوکه الله تعالی
 گواھلق بیرره در (انهم) شکسز اول منافق لار (لکاذبون) البته یالغانچی لاردر (لئن اخر جوا)
 اگر چقارولسه لار اول کافر لر دیار لرندن (لا یخرجون) چقماس لار اول منافق لار (معهم)
 آنلار بله بر گه (ولئن قوتلوا) اگر صوغش قیلنسه لار اول کافر لر (لا ینصرونهم) یاردم
 بیرماس لر آنلرغه اول منافق لار (فی الواقع) بنی نصیر دیار لرندن چقارلدی لار اما منافق لار
 هیچ یاردم بیرمدی لر هم بر گه چقوب ده کیتمدی لر (ولئن نصر و هم) اگر یاردم بیره سی بولسه لار
 ایدی اول منافق لر کافر لر گه (لیولن الادبار) البته آرقالار بنی دوندر ب قاچار لار ایدی آنلر
 (ثم لا ینصرون) موننک صونکنده هیچ یاردم بیرلماس لر ایدی آنلار (لانتم) البته سز ای
 مؤمن مسلمان لار (اشد رهبة) مهابه و قورقتو یونندن قاتی راق سز (فی صدورهم) اول منافق لار
 و کافر لر ننگ کونکلر ننگ (من الله) الله تعالی دن قورقودن بیگره ک قورقالار سزدن (ذلک) بیله
 آنلار ننگ سزدن بیگره ک قورقولاری (بانهم قوم لا یفقهون) آننک اوچون آنلار فهم سز فکر سز
 قوم لر در الله تعالی ننگ عظمتنی طانومی لار تا اینکه الله تعالی دن بیگره ک قورقورغه تیوش دیب
 آنکلار لار ایدی (لا یقاتلونکم) صوغش قیلا آلماس لار اول یهودی لر سز گه قارشو (جمیعاً) بر گه
 جییلشپ (الافی قری حصنة) مگر اینکه حصار لری بار قریه لر ده گنه صوغش قیلور لار (اومن
 وراء جدر) یا که دیوار آرتندن غنه صوغش قیلنسه لار قیلور لار (باسهم) آنلر ننگ قوتلری
 و صوغش قیلولاری (بینهم) اوزلری آراسنک (شدید) قاتی در باطریق لاری باردر اما سز گه
 قارشو تور دقه جبن لنولری خدای تعالی آنلار ننگ قلب لرینه قورقو صالحدی اوچوندر
 (تحسبهم) گمان ایتارسن سن آنلر نی ظاهر لرینه قاراغانده (جمیعاً) بر گه جییلولغان بر
 اتفاقده در بر کونکلر در دیب (وقلوبهم) حالبوکه آنلر ننگ کونکل لری (شتی) طار قاور
 (ذلک) بیله کونکل لری تارقاو بولماقی کینکاش لری بر اتفاقده بولماوی (بانهم قوم لا
 یعقلون) آننک اوچون آنلار عقل سز قوم لر در (کمثل الذین من قبلهم) بو بنی نصیر یهودی
 لری ننگ اوغشاش لاری آنلار دن اولگی لر ننگ اوغشاشی در (قریباً) آنلارغه یاقن زمانده
 (ذاقوا) تاقودی لار اول بنی نصیر دن الکراک زمانداغی لار (وبال امرهم) اوزلری ننگ
 اشلر یننگ ایماکنی یعنی بدر کوننده (ولهم) آنلارغه در قیامت کوننده (عذاب الیم) قتی
 عذاب (کمثل الشیطان) بو منافق لار ننگ بنی نصیر نی آلداب و فاسزلق قیلماق لاری شیطان
 اوغشاشلی در که (اذ قال للانسان اکفر) شول زمانکم ایتدی اول شیطان آدم بالاسینه کافر بول

ديو (فلما كفر) بس کافر بولغانى زمانده اول آدم بالاسى (قال) ايتدى اول شيطان (انى برى
 منك) شكسز بيزار من سندن (انى) شكسز من (اخاف الله رب العالمين) بارچه عالم ننگ
 تنكريسى بولغان الله تعالى دن قورقامن من ديو بو آيت ده شيطان سوزينه آلدانوب كافر
 بولغان آدم بالاسى كم ايدىكى حقنده اهل تفسير بيله روايت ايدارلر كم فترت زمانده
 پر راهب بار ايردى اسمى بر صيصا ايدى بر صومعه ده يتمش يل عبادت قيلدى ذره چه گناه
 قيلدى ابليس عليه اللعنه بونى آذرماق حيله سندن عاجز قالدى كون لرده بر كون ابليس
 شيطان لار ننگ يمان لقده ماهر لر نى ياننه جيوب ايتدى ايا سز ننگ آرانكز دن شول بر صيصانى
 آذرر بر كشى بولور مو بن آتنگ اشندن عاجز قالم ديدى آرارلنده ابيض شيطان بار
 ايدى كه حتى پيغمبر لر كه اغوا قيلمق بله مشغول بولور ايدى پيغمبر مز عليه السلام كه بر كون
 جبرائيل عليه السلام صورتنده ظاهر بولدى اوزى ننگ وسوسه سنى وهى ديب القا قيلمق غه
 قصد ايتدى جبرائيل عليه السلام يتشوب ابيض نى قاغوب يباردى تا هندستان آرتنه باروب
 توشدى شول ابيض طوردى ابليس كه ايتدى من اول بر صيصانك اشنى سنكا تمام قيلور من
 ديدى بس ابيض اوزنى بر راهب صورتنه اوردى بر صيصا صومعه سينه كيكلى قچقردى
 بر صيصا جواب بيرمدى چونكه نماز ده ايردى بر صيصانك عادتى اون كونده بر نماز دن
 بوشانور ايدى اون كونده بر روزه سن آچار ايدى بس ابيض آتنگ جواب بيرمه دكندن
 صومعه آستنه كروب عبادت كه كرشدى بر صيصا نچه كون لردن صونك نماز دن بوشانغاچ
 صومعه ننگ آستونده بر كوركام راهب كوردى كه نماز قيلور موفى كور گاچ جواب
 بيرمه كه ننه او كوندى و ايتدى سن منكا قچقر دقنكندنه من مشغول ايدم حاجتنگ نه در ايتكل
 ديدى ابيض ايتدى سنى ايشتوب بردن محبتم توشدى سننگ اداب اعمالنكندن اولوش آلور
 اوچون كلام بر يرده عبادت قيلايى وسننگ دعانكنى آلايق ديب كلام ديدى بر صيصا
 ايتدى منم شغلم بار سننگ بر له مونسلق قايلا آلماس من اگر مؤمن مسلمان بولسانك بار چه
 مؤمن لر كه قيلغان دعادن سنكا هم الله تعالى نصيب تيكورر اگر بنم دعامنى قبول قيلسه ديدى
 بعد نماز غه مشغول بولدى ابيض هم نماز غه كرشدى موندن صونك قرق كونگاچه بر صيصا
 آنكا قارامادى قرق كون تولغاچ قارادى و آننگ اجتهادنى كوردى حاجتنگ نه در ديدى ابيض
 ايتدى حاجتم يوقارى صومعه اچنده سننگ بله بر گا بولماقدر ديدى بر صيصا رضا بولدى ابيض
 صومعه غه مندى بر بلغه چه آننگ بر له بر گا عبادت قيلدى ابيض قرق كونك بر نماز دن بوشانور
 ايردى و قرق كونك روزه سن آچار ايدى اما بر صيصا اون كون صاين نماز دن بوشانوب روزه سن
 آچار بولدى بر صيصا موفى كوروب اوزنگ گى كهچيلكنى سيزدى ابيض ننگ طاعتنه صوقلاندى
 بر يلدن صونك ابيض ايتدى من كيتار من سندن غيرى بر يولد اشم بار من سنى عبادتده
 اجتهادى كوبرا كدر ديب كلنگان ايردم بزگه سننگ خبرنكنى باشقه تورلو يتكورگانلر ايدى
 ديدى بر صيصا ابيض ننگ كيتووندن قايعوردى اوزانا چقدى ابيض ايتدى من سنكا دعالم
 اوگره تهيم سنكا آننگ نفعى كوب بولور اول دعا برلن آورو تريلور چنون ومبتلى عافيت

تابار دیدی بر صیصا ایتدی بن بومنزله نی مکروه کورر من قور قامن که آدم لر بنم بو اشمنی
 بلسه لر منی عبادتن مشغول قیلور لار ابيض آننک سوزنی طنکلاما بن البته سنگا خیر بولور دیو
 کوچله ب او گره تدی کیتدی ابلیس علیه اللعنة یاننه کلدی ایتدی والله بر صیصانی هلاک قیلدم
 دیو شار قلدا ب کولدی ابيض بر کشتی بودی بیهوش قیلدی اوزی بر طبیب صورتنه بولوب
 اول خسته ننگ ایو جهاعتنه کلدی و ایتدی بو کشتی ننگ دیوانه لغی بار در مونکا بر دار و قیلاین
 آنلار ایتدی لر قیلغل ابيض قاراغان بولوب ایتدی موننک جنی کوچلی ایرکان منم قوتم بتماس
 بر صیصاغه بار نکز اول دعا قیلسه تریلور دیدی مونلر بر صیصاغه بار دیلار دعا اوتندیلر
 بر صیصا دعا قیلدی اول چمنون ترلدی بس ابيض بوننک او خشاشلی کشی لر نی کوب بووب
 بیهوش قیلوب بر صیصاغه یبارب شفا یاب قیلردی بر کون ابيض بنی اسرا قیل پادشاهیسی ننگ
 قزنی بودی ابيض بونلر غه هم طبیب صورتنه کیلوب ایتدی مونکانیند این بولسه ده علاج قیلور من دیدی
 قز ننگ اوچ ایر توغانی بار ایدی ایتدی لر قیلغل دیو ابيض بر آز قاراغان بولغان ننگ صونکنه
 بونکا بو ما زحمتی عارض بولغان ایکان من بولدر ا آلمی من بر صیصا عابد کا ایلتونکز آنک طور سون
 هوشی کیتدی یکی صاین دعا قیلسون تمام سلامتنگاچ آلوب قایتور سز دیدی آنلار ایتدی لر
 بر صیصا بو اشنی قبول قیلما س دیدی لر ابيض ایتدی آلا ی بولسه آننک صومغه سی یاننه بر
 صومغه بنا قیلنکز اگر آننمین باش تارسه لر اوز صومغه سینه کر توب قوینکز ایتونکز بو سننک
 قاتنکنک امانت در مونی الله او چون صافلاغل دیو بونلر بر صیصاغه باردی لار بو عنر لر نی ایتدی لر
 بر صیصا قبول قیلدی بس بر صیصا ننگ صومغه سینه توتوش بر صومغه بنا قیلدی لار و قزنی آنک
 قویدی لار ایتدی لر بو بز ننگ قردشه در الله او چون آنی صافلاغل دیدی لر اوز لر نی قایتوب
 کیتدی لر بر صیصا نماز دن بوشانغاچ قزنی کوردی کور کام لکندن عیران بولدی یوزنی قولینه
 قویدی کونکلینه اولوغ خطر توشدی ابيض یا شرین کیلوب قزنی بودی بر صیصا دعا قیلدی
 بوماسی یازلدی و گاها شیطان قزنی ینه بو وار ایدی قز هوشی ننگ کیتما کی سبیلی یا الانغاچ لاور
 ایردی شیطان بر صیصاغه وسوسه صالدی یا قنلق قیل صنکره توبه قیلور سن دیو تا که یا قنلق
 قیلدی بواش قات قات بولوب قز ننگ هملی بولدی شیطان ینه ده وسوسه قیلدی یا بر صیصا
 رسوای بولنک مونی اولتور گل توبه قیلور سن قرداش لر کیلسه ایتور سن شیطان آلوب
 کیتدی منم قوتم یتدی دیور سن دیدی بس بر صیصا کردی قزنی اولتور دی ایلتوب بر طاو
 ایتا کینه کومدی کیچ قارا نغولغندک کو مگانک شیطان کلدی قز ننگ کوله ایتا گندن بر چیتدی
 توتوب طور ب یر یوزنده کور ساتوب قالدردی بر صیصا صومغه سینه کلدی نماز غه کر شدی
 بس قز ننگ قرداشلری کلدی لر بر صیصا دن صورادی لار بر صیصا ایتدی شیطان کلدی آلوب
 کیتدی بنم قوتم یتمادی دیدکده قز ننگ قرداشلری بر صیصا ننگ سوز ینه اینانوب قایتوب

كيتدى لىر الحکم لله ديو كىچ بىلە كۆب عسرت لىر چىگوب يوقلادى لار بس اويقوده شيطان قىزنىڭ
 اولوغ آغاسى نىڭ توشىنە كىردى وايتىدى بىر صىصا سىنىڭ قىز قىزىداشنىڭ فلاڭچە وفلاڭچە اشلىرى قىلىدى
 حاملە اول قىزىن صونىڭ اولتىردى بعد فلاڭ طاونىڭ ايتا گىنە ايلتوب كومدى دىدى قىزنىڭ آغاسى
 بو توشكە اوشانمىدى شىطانى در بىر صىصاننىڭ ايدىگولردىن ايدىكندە شك يوق بو اشنى قىلماز
 دىدى شىطان اوچ كىچ كەچە بو توشنى كور گازدى آغاسى بو توشكە اعتبار ايتىدى. بعد اور تاچى
 آغاسىنە اوچ كونىڭاچە بو توشنى كور گازدى اول هم اعتبار ايتىدى آندىن صونىڭ كىچك قىزداش
 لىرىنە كور گازدى اول آغالرىنە ايتىدى اولوغ آغاسى ايتىدى والله من هم اوشونىڭ اوغشاشلى اوچ
 كون گەچە كوردم دىدى هم اور تاچى قىزداشلىرى ايتىدى والله من هم بىلە كوردم دىدى بس بىر
 صىصاغە چىيىلشوب باردى لار بىزنىڭ قىزداشەز گە نە قىلدىك دىدى لىر بىر صىصا ايتىدى آنىڭ حالنى
 من سز گە ايتىمەمە ايامنى مەتەم قىلورمۇ سز دىدى بونلار اويالوب ايتىدى لىر والله سنىڭ تەمەت
 قىلمى مەز ديو اوتانوب عجالەتتە اويالارىنە قايتىپ كىتدى لىر اويالرىنە قايتماچ شىطان آنلارغە
 كورندى وايتىدى قىزداشنىڭ فلاڭ يىردە مەفوندىر ايتا كى نىڭ بىر چىتتى توفراق دن چەمش در
 دىدىكە پادشاه نىڭ اوغلانلىرى قل لىرىنى چىيىپ باردى لار بىر صىصاننىڭ صومغە سنى وايطى لار
 اوزنى بوغاولاب آنلارنى ايلە بىر توغمە دە دە لىرى پادشاه ايدى آنىڭ مەزور يىنە ايلتيدىلر پادشاه
 سياست ايلە صورادىك بىر صىصا قىلدىغى اشىدىن طاندى بىنم اول قىزنىڭ حالىدىن خەبەر مەپوق دىدى
 بس شىطان يىنە وسوسە قىلدى ايتىدى اى بىر صىصا كىشى اولتىرىپ طور رىسنى يىنە انكار قىلور رىسنى
 ايكى گناھنى بىر گە جمع ايتار رىس انصاف قىل توغرى سوزلە بس بىر صىصا پادشاه مەزور نە قىزنى
 اولتىردىكى اقرار قىلدى پادشاه در حال آصماغە بىپوردى بىر صىصانى دارغە آصدىلر شول
 حالدە ابىض كلى وايتىدى ياراهب منى تانورمۇ سىن دىدى بىر صىصا ايتىدى يوق ابىض
 ايتىدى من سنىڭ دعا اوگرە تكان كىشى من بس سىنىڭ دعاننىڭ مقبول بولدى الله تعالى دن
 اوتانمادىكى امانتە خىانت ايتدىك اوزنىڭ بىن بىنى اسراڭل نىڭ عابدىرە كى دىپ طور رىسنى
 اويالمادىكى بو اشنى قىلورغە سنىڭ قىلغاننىڭ يىتمەيدەمە حتى اوز اوستونىڭا اقرار
 قىلدىك اوز اوزنىكىنى هم باشقە راهب قىزداش لىرىنىكىنى رسواى قىلدىك اكر دە
 بو حالدە اولە قالسانىڭ سىنىڭ اوغشاش لىرىنىكىنى ھىچ بىر كەسنى قوتلماس آنلر سنىڭ لعنت
 او قورلر بار قەز سنىڭ توشار دىدى بىر صىصا ايتىدى بوندىن قوتولونىڭ علاجى نەدر دىدى
 ابىض ايتىدى مەن سوزمە كر گىل بو خلق نىڭ كوز لىرىنى اووب سنى موندىن خلاص قىلوب آلوب
 چقارمىدى بىر صىصا ايتىدى اول نە اشىر ابىض ايتىدى مىڭا سىچە قىلغىل بىر صىصا در حال سىچە
 قىلدى ابىض ايتىدى يا بىر صىصا مەن بار تەلە گانم اوشبو ايدى مقصود يەنە ايرىشدم كافر بولدىك
 (اى بىر ئى مىڭ اى اخاف الله رب العالمىن) دىدى يعنى شەمى بىز مەن سىندىن مەن بار چە

عالم ننگ تنگ کرسی بولغان الله تعالى دن قورقامن دیدی (فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا) بس بولدی بو آدم
 بله شیطان ننگ عاقبتی (انهُمَا فِي النَّارِ) شکسز بو ایکسی اوطده در (خَالِدِينَ فِيهَا) منگو
 بولغوچیلر در اول اوطده (وَذَلِكَ) اوشبو طریقه اوطده بولو (جَزَاءُ الظَّالِمِينَ) ظالم
 لر ننگ جزاسی در ابن عباس رضی الله عنه ایتور بر صیصانی آصدقن صونک بنی اسرائیلده
 رهبان لر اوز لر نی یا شرب یورر ایردی لر تا جر یح راهب ننگ اوستونه ناحق یا لا یابقان لق
 ظاهر بولغانغه چه بو واقعه دین صونک راهب لر گه شادلق زمانی توغدی خلایق غه ظاهر
 بولدی لر معی السنة رحمه الله حضرت ابو هریره رضی الله عنه روایتی برلن اخراج ایدر
 پیشو کده دورت بالا سویلشدی بری عیسی علیه السلام ایکچی یوسف علیه السلام غه
 ناحق یر گه تهمت قیلند قل اوچنچی صاحب جر یح القصه جر یح بیک ایندگو عابد کمنه ایردی
 عبادة اوچون بر صومغه بنا قیلدی کونلرده بر کون آناسی کلدی جر یح نمازده ایردی آناسی
 یا جر یح دیو قچقدی جر یح یارب نمازده بار آناده بار دیو نمازنی بوزمادی آناسنه جواب
 بیرمدی آناسی قایتوب کتدی آناسی ایرته گوسنی ینه کلدی جر یح نمازده ایردی یا جر یح دیو
 قچقدی جر یح نمازنی بوزمادی آناسینه جواب بیرمدی آناسی ایتدی خدا یا مونی تا زانیه
 خاتون بلاسنی کورستمای اولتور ماگل دیدی جر یح ننگ عبادتی و ایند گولکی بنی اسرائیلده
 سویلندی اول زمانده بر زانیه بار ایردی حسن و جمالده مثل یوق ایردی شول خاتون ایتدی
 اگرده تله سه نکز جر یح نی بر فتنه گه سالورمن دیدی صومغه گه کلدی اوزنی جر یح که قارشو
 توندی جر یح آنکا التفات قیلندی بر کتوچی بار ایدی کیچه لرده یا نکفور وقت لر نده
 جر یح صومغه سینه کرر ایدی زانیه اول کتوچی گه باردی آننگ برلن زنا قیلدی یوکل بولدی
 بالا تابغاچ بو جر یح اوغلی دیدی خلایق جییلوب کلوب جر یح نی سویراب توشردی لر صومغه
 سنی بوزدی لر اوزنی اوردیلر جر یح ایتدی نه واقعه بولدی ایتدی لر بوزانیه برلن زنا
 قیلندک بو اوغلان سندین توغمش دیدیلر جر یح ایتدی صبی نی کتور و ننگ لر کتور دیدلر
 جر یح نماز قیلدی نماز دین صونک صبی ننگ قورصاغنه تورندی و ایتدی ای اوغلان آنانک
 کمدر دیدی اوغلان ایتدی فلان کتوچیدر دیدی جر یح ننگ صومغه سنی اولکیچه بنا قیلدی لر
 اوزندن عدلر اوتندی لر دورتنچی واقعه دهی بر اوغلان آناسی ننگ ایچه کنی ایوب
 توردقه غایت مهابتکده بر آطلی کشی اوزدی کورگان کشی عجبسنور ایدی اوغلان ننگ
 آناسی ایتدی یارب بنم اوغلامنی اوشبو کشی شیکلی قیل دیدی بالا ایچه کنی قویدی اول
 کشیگه قارادی هم ایتدی یارب بنی اول کشی اوغشاشلی قیلده دیدی موندین صونک ایمار گه
 کرشدی ابو هریره رضی الله عنه ایتور گویا که اول صبی بالاننگ ایچه کنی کورگان ای رسول
 الله شهادت بار ماقتنی آغز ینه قویوب کورسه توب حکایت ایدر ایدی ودغی شول بالا ایکچی

وقت ده آناسی ننگ ایچا کنی ایوب تور دقه بر خاتوننی کلتور دیلر اورور لر صورلر
 ایدی نه اوچون زنا قیلدنگ نه اوچون اوغورلادنگ دیو اول خاتون مهان (هسبی الله ونعم
 الوکیل) دیور ایدی بس بالا آناسی ایتدی یارب بنم بالامنی بو خاتون اوغشاشلی یاوز
 قیلمه دیدی بالا ایچا کنی قویدی اول خاتون غه قارادی وایتدی یارب بنی بو خاتون
 اوغشاشلی قیل دیدی بس آناسی اوغلان غه ایتدی کونلرده برکون بر یغشی کشی
 اوزدی یارب بنم اوغلو منی اوشبو کشی شیکلی قیل دیدم سن یارب بنی اول کشی
 اوغشاشلی قیلمه دیدنگ بعد بو فاسقه نی اورب صوغوب کلتور دیلر زنا قیلدنگ اوغورلادنگ
 دیدیلر بن یارب بنم بالامنی بو خاتون اوغشاشلی یاوز قیلمه دیدکده یارب بنی
 بو خاتون اوغشاشلی قیل دیدنگ دیدکده اوغلان ایتدی اول مهابة آطلی کشی ظالم
 ایدی بن یارب اول کشی اوغشاشلی قیلمه دیو صغندم بو خاتوننی زنا قیلدنگ دیلر اما اول
 زنا قیلمغان اوغورلادنگ دیورلر اوغورلمغان شوننگ اوچون بوننگ اوغشاشلی قیل دیدم دیدی
 (یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنگلر (اتقوا الله) صافلانونکنز الله تعالی گه گناه قیلماقدن
 (ولتنظر نفس) نفس تیکشروب قاراسن هر کم (ما قدمت لغد) طاننگ اوچون یعنی قیامت کونی
 اوچون حاضر لنگان عملنی (واتقوا الله) الله غه تقوالق قیلنکنز (ان الله) حقیقتک خدای تعالی
 (خبیر بما تعملون) سزنی اش قیلغاندن خبر داردر (ولا تکونوا) بولمانکنز سز ای مؤمن مسلمان
 بنگلر (کالدین) شوندا این کشیلر شیکلی (نسوا الله) اونوتدیلار آنلر الله تعالی نی بیور قارینی
 حقلرینی صاقلامدیلار (فانساهم) بس اونوتدی الله تعالی آنلر غه (انفسهم) اوزلرینی یعنی
 اوزلرینه فایدلی عملنی قیلماس بولدیلار هم ایشتماس بولدیلار (اولئک) بس اوشبو
 اونوتوچی جماعت (هم الفاسقون) آنلار کافرلر (لا یستوی) برابر توگل (اصحاب النار)
 تموغ اهل لری (واصحاب الجنة) اوچماخ اهل لری بله (اصحاب الجنة) اوچماخ اهل لری (هم
 الفائزون) آنلردر مقصودلرینه ایرشب بخت دولتی بولغان کهنه لر (لو انزلنا هذا القرآن)
 اگر ایندره قالساق ایدی بز بو قرآن فی (علی جبل) طاوغه (لرایته) البته کورر ایدنگ سن
 اول طاونی (خاشعاً) قورق تتراب تورغوچی (متصدعاً) هم تتلگوچی بولوب (من خشية الله)
 الله تعالی دن قورقانلغندن اما فاجر کهنه گه قرآن حکم لرین عرض قیلنسه قلبی ننگ قساوتی
 سببلی التفاتنده آلیدر (وتلك الامثال) بو مثال لری (نضر بها للناس) آدم لر گه بیان
 قیلمهز آنی (لعلهم يتفكرون) شاید که اول آدم لر اویغه کلوب توغری یولغه کونلسن لر
 اوچون (هو الله الذی) اول الله تعالی شوندا این الله در که (لا اله الا هو) یوقدر هیچ بر
 تنسکری مگر بر اول الله تعالی گنه در (عالم الغیب) غیب فی بلگوچیدر اول الله تعالی (والشهادة)
 هم اشکارانی بلگوچیدر اول الله تعالی (هو الرحمن الرحیم) اول الله تعالی دنیا ده آخرته

رحمت قیلوچیدر (هو الله الذی لا اله الا هو) اول الله تعالى شوند این تنکری در که آندن
 غیرى هیچ تنکری یوقدر (الملك) پادشاه اول آنک حکمنه بار چه عالم مسخردر (القدوس)
 بار چه کیهچیلکدن پاکدر اول (السلام) بار چه آفتلردن سلامت اول اوزى هم تلنگان بنک سنى
 سلامت قیلوچى (المؤمن) مخلوقاتنى امانک قیلوچى (المهيمن) هر اشیاى طبیعتنه موافق صافلاغوى
 (العزیز) هر نرسه دن اوستون و بینگوچى و بار چه قوّه اییه سى اول (الجبار) هر نرسه نى
 توزک قیلوچى هم کامل قیلوچى (المتکبر) هر جهتدن اولوغ و هر کیهچیلکدن منزّه اول الله
 تعالى (سبحان الله عما یشرکون) شرکه قاتوچى کافرلرنک قیلغان اشندن پاکیزه در اول الله
 تعالى (هو الله الخالق) اول الله تعالى یوقدن بار قیلغوچیدر (البارئ) هر بر نوع نرسه لرنى
 اوزینه لایق طبیعتنه بلب یار اتقوچیدر (المصور) هر نرسه نى صور تلگوچیدر اول الله تعالى
 (له الاسماء الحسنی) اول الله تعالى ننگ کور کام اسملرى هم صفة لرى باردر (یسبح له) اول الله
 تعالى که تسبیح ایته در (ما فی السموات والارض) کولکرده هم برده بولغان هر مخلوقات (وهو العزیز)
 اول الله تعالى هیچ کم گه ییننگلما سداى قو تلى و اوستوندر (الحکیم) اشنگ اخر بن بلب قیلوچیدر
 روایه در سوره حشر ننگ آخر ننگ اسم اعظم بار دیو کم ایرسه طانک آتقان وقت ده اعدو بالله السميع
 العليم من الشيطان الرجيم ديب باشلاب حشر سوره سى ننگ آخر نندن اوچ آیه اوقوسه الله تعالى اول
 من گه یتمش منک فرشته نى و کیل قیلور اول من گه تا کیچ که قدرى رحمت اوقور لار اگر اوشبو کوندن
 وفات بولا قالسه شهیدلر جمله سندن کیتار اگر ده کیچه ده بیله اوقوسه نانک آتقاچه بیله یتمش منک
 فرشته و کیل بولوب رحمت اوقور لار اوشبو کیچه ده وفات بولا قالسه شهیدلر جمله سندن کیتار

و جمع الامور مفوض الى الله
 ۶۰ نجی (مختنه سوره سى) ۱۳ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(يا أيها الذين آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنده لار (لا تتخذوا عدوی وعدوکم) منم دوشمانمنى
 هم اوزنکر ننگ دوشماننکر نى توتماننکر (اولیاء) دوست و آشنا توتماننکر روایه در بنى هاشم
 ننگ آزاد قیلنمش بر کنیزا کلری بار ایدى اسمى ساره ایدى مدینه گه کلدى رسول الله مکهنى
 فتح قیلورغه بار رغه حاضرلنمش ایدى (رسول علیه السلام ساره گه ایتى مسلمان بولوب
 کلدنکى یوق دیدى هجرة قیلوب کلدنکى یوق دیدى رسول علیه السلام ایتى نه اوچون
 کلدنک ساره ایتى سز مالدار و دولت اییه سى سز بن ایسه محتاج و فقیره بولوب قالدیم
 بر آز سزدن کییوم سالوم و نفقه لک صور اماق اوچون کلدیم دیدى رسول علیه السلام ایتى
 سنکا نه بولدى کوی کویلاب شعر ایتب مکه یکت لرنندن آچه آلور ایدنک ساره ایتى
 قریش بدرده مغلوب اولدفندن صونک کویگه قوشغان آدم یوق دیدى رسول علیه السلام

بنی هاشم که ایتدی آزاد لونکزدن مال کییوم سالوم بیرنکز دیدی کوب مال بیردی لر
 غاطب بن ابی بلتعہ بنی اسدنک غلیفہسی ایدی اوزی منافق ایدی ساره که کوب مال
 بیردی ودخی اون طله آچه بیردی قریش که خط یازدی تا هیچ کم که بلگورت های طابشر
 او چون غطنک یازمش ایدی غاطب بن ابی بلتعہ دن مکہ خلقیمه که رسول الله اوستونکز که
 بار غه حاضر لنده در آدنکز فی آرتونکز فی نار انکز دیو ساره غطانی آلوب چقدی جبرائیل علیه

السلام رسول علیه السلام غه در حال خبر بیردی بس رسول علیه السلام حضرت علی فی عمارنی
 ز بیرنی طاحه فی مقداد بن اسودنی و ابو مرثدنی آطلاندرب ساره فی قوا بیردی اگر غطنی بیرسه
 بوینونی اورنکز یوغسه یبارنکز دیدی بونلر مدینه دن اون کونلک یرده روضه الحاج دیگان
 بیرده آرتندان ایرشب غطنی چقار دیدی لر ساره منک غط یوق دیب آنط ایتدی بس تیکشوردیلر
 تابهدی لر علی رضی الله عنه قانچنی صورودی یا غطنی بیر یا که موینونکی اوزار من دیدی

ساره غطنی طلندن سوتب آلوب بیردی اوزنی یباردی لر غطنی آلوب فایتب رسول الله غه
 طابشردی رسول علیه السلام غاطب فی چاقرتدی ایتدی بو غطنی سن یازدنکمو دیدی غاطب

ایتدی بلی من یازدم دیدی رسول علیه السلام ایتدی سبب فی غاطب ایتدی آنک او چون کم
 بزنگ کبی مهاجر لر ننگ افر بالری مکده کوب در یوغسه مسلمان بولغانلی بیر لی کونکله شک
 کلکلی یوق هم قریش فی سود کمدن توکل تاینکه آنداغی جماعت لر مزی خراب ایلمسونلر
 بونلر بزکا دوست ایمش دیو آلدانب طور سونلر یوغسه منافق لق و کفر لک او چون یاز مادم
 دیدی بنم یازماقم دن آنلر غه هم سز گانه فایک نه زیان یوق دیدی رسول علیه السلام صحابه لر که
 قاراب بوراست ایتدی اوزنکز بلنکز دیدی حضرت عمر رضی الله عنه ایتدی بیور یا رسول الله
 بو منافق ننگ بوینونی اورایم دیدی رسول علیه السلام ایتدی غاطب بدر غزاستده حاضر
 بولدی بلمز سنگ بلکه الله تعالی بدر غزاستده بولغانلر غه تلسانکز فی قیلونکز من سزنی

یارلقادیم دیمشدر دیدی (تَلْقَوْنَ آلِهِمْ بِالْمُودَةِ) آنلر غه سویشب دوستلق ایتمانکز
 (وقد کفروا بما جاءکم) تحقیق آنلر انکار قیلب کافر بولدی ایچ سز گه خدای تعالی طرفندن

کلنگان نرسه که (من الحق) حق لقندن کلنگان نرسه که آنلر انکار قیلدی لر سز گه بالطریق الاولی
 آنلر ننگ کفر لکی سببلی دوست تو تماسقه تیوش بولادر (یتخرجون الرسول و ایاکم ان تؤمنوا بالله

ربکم) اول کافر لر پیغمبرنی هم سزنی وطن لر نکزدن چقار دیلر تنگر نکز که ایمان کتر گاننکز سببلی
 (ان کنتم) اگر بولسانکز سز (خر جتم جهادا فی سبیلی) منم یولمه جهادا او چون چقوچی بولسانکز

(وابتغاء رضای) منم رضالغمنی اوستاب چقوچی بولسانکز (تسرون الیهم بالمودة) آنلر غه
 دوست لقنی یاشرب قیله سز (وانا اعلم) حالبوکه من بلگوچی من (بما اخفیتم) سز یاشرگان اشنی

(وما اعلنتم) سز اشکاره قیلغان اشنی (ومن یفعله منکم) کم ده کم سزدن قیلا فالسه کافر لر که دوستلقنی
 (فقد ضل) شکسز آداشدی و آزدی اول من (سوا السبیل) تو غری یولندن (ان یثقفوکم) اگر

سز گه ظفر تاوب سزنی یینکه فالسه لر اول کافر لر (یکنونوا) بولور لر آنلر (لکم) سز گه (اعداء)

دوشمان بولورلر (ويبسعوا اليكم ايديهم) آنلر صوزارلر سز گه قوللريني (والسنتمهم) دخی
 تللريني (بالسوء) ياوزلق بزلن اولتورمك صوقمك شوكمك شيكللي (وودوا) سويارلر آنلر
 سزني (لوتكفرون) اگر سز كافر بولا قالسانكز (لن تنفعكم) هيچن فايده بيرماس سز گه (ارحامكم)
 سز نيك قرداشلر نيكز (ولا اولدكم) سز نيك بالالرنكز اگر ده آنلر مسلمان بولهان صورته
 (يوم القيمة يفصل بينكم) قيامت كوننك آيورر الله تعالى سز نيك آرانكز ني مؤمن مسلمانلر ني
 اوجاغه كرتور كافرلر ني نوبوغه صالحه بله (والله بما تعملون بصير) الله تعالى سز نيك ني اش
 قيلغانكز ني كور كوچيدر (قد كانت لكم) چنلق اوزرينه بولدى سز گاي مؤمن مسلمانلر
 (اسوة حسنة) كور كام بول (في ابراهيم) ابراهيم عليه السلام بولغان كور كام بول (والذين معه)
 ابراهيم عليه السلام برله برگاي بولغان مؤمن مسلمانلر نيك يوللاري (اذ قالوا لقومهم) شول زمانكم
 ايتدي لر اول ابراهيم عليه السلام بله بر بولغان مسلمانلر (انا براءوا منكم) شك سز بيزه بيز سز دن
 اي كافرلر (ومما تعبدون من دون الله) الله تعالى دن باشقه غه قيلشان معبودنكز دن (كفرنا بكم) سز گاي
 كيوري طور ايز ديدى لر اول ابراهيم عليه السلام امتلري كافرلر گاي (وبدا) ظاهر بولدى ميدان غه
 چقى (بيننا وبينكم العداوة والبغضاء ابدا) سز نيك بله بيز نيك آرا ده دوشمانلق آچومنگو ديدى لر
 آنلر (حتى تؤمنوا بالله وحده) تاينكه بر يالغوز الله تعالى گاي ايمان كلتر گانكز گاي چه ديدى لر
 اول مسلمانلر (الا قول ابراهيم لانيه) مگر ابراهيم عليه السلام نيك آتاسينه ايتكان سوزينه گنه
 ايبار و كرا كماس (لاستغفرن لك) بيك يارلقايو اوستى من من خدای تعالى دن سننك او چون
 ديكان سوزينه ايبار و كرا كماس چونكه كافر او چون يارلقايو استمك بولماس (وما املك لك من الله
 من شيء) ايتدي ابراهيم عليه السلام اوزى نيك آتاسينه الله تعالى دن عذابنى سندن دفع
 قيلور غه هيچ ده كوچم بيتى منم اگر ده سن كافر بولا قالسانك ديدى (ربنا عليك توكلنا) اي
 بزنك تنكرمز سنكا توكل قيلدق دنيا و آخرة اش لر مني سنكا تاپشردق (واليك انبنا) سنكا طاعتنكا
 قايتدق (واليك المصير) قيامت كوننك سننك حكمنك صارى در بار اچاغمز (ربنا) اي بزنك
 تنكرمز (لا تجعلنا) قيلمه سن بزلر ني (فتنة للذين كفروا) كافرلر نيك فايده اسينه فتنه ايتب يعنى
 آنلر ني بزنك اوستومز گاي مسلط قيلمه تاينكه آنلر اوزلر ني حق لقند ديب كمان قيلمغاي لار بعد
 بز گاي قول اوستونلك طاوب بز ني اولوغ جزاغه صالحغاي لار (واغفر لنا ربنا) يارلقاغيل بز ني اي
 بزنك تنكرمز (انك) در ستلكد سن (انت) سن (العزير) قوتلى اوستون سن (الحكيم)
 حكمت ايبه سي سن (لقد كان لكم) شكسز سز نيك او چون بولدى اي محمد عليه السلام امتلري
 (فيهم) اول ابراهيم عليه السلام ده هم آنك امتلر نيك (اسوة حسنة) ايبار گه تيوشلى كور كام سنه

(لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ) الله تعالى نيك رحمتنن امید ایتکان کشی که (وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) آخرة کونندن
 ثواب امید ایتکان کشیگه (وَمَنْ يَتَوَلَّ) بر من یوز دوندرسه الله تعالى نیک کورستان یولندن
 ابراهیم علیه السلام نیک امتارنن بولغان اییه رگه تیوشلی بولغان کور کام سنه لرندن (فَأَنَّ اللَّهَ)
 شکسز الله تعالى (هُوَ الْغَنِيُّ) اول هیچ نهرسه که محتاج تو گلدر (الْحَمِيدُ) ماقتاله شدر (عَسَى اللَّهُ
 أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ) امید در که الله تعالى نیک قیلما قاضی سز ننگ آرانکزه (وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ)
 ودخی کافر لردن سز ننگ بله دشمنان تو توشقان لری آراسنک (مَوَدَّةً) دوستلقنی قیلما قاضی امید در
 چونکه منافق لقی قیلو چیلر یانکادن مخلص بولور لر مثلا خاطب شیکلی کافر لر مسلمان بولور لر
 ابوسفیان وغیری لر شیکلی فاتشب حق مسلمان بولوب دوست بولدی لار (وَاللَّهُ قَدِيرٌ)
 الله تعالى هر بر اشکا کوچی یتکوچی در (وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) الله تعالى گناه لرنی یارلقاغوچی هم
 رحیم شفقتلی در (لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ) طیمی در سزنی الله تعالى (عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ)
 دین اوچون سز ننگ بله صوغش قیلماغان کافر لردن (وَلَمْ يَخْرُجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ) دخی ده سزنی
 یورتنکزدن قووب چقارمغان کافر لردن (أَنْ تَبْرُوهُمْ) سز آنلرغه ایند گولک قیلشودن طیمی در
 بلکه دنیا معیشتی اوچون اولشسه نکز طاطو طور سانکز بوله در (وَتَقَسَطُوا إِلَيْهِمْ) آنلرغه عدالت
 بله اش قیلودن طیمی در بلکه آنلرغه غیر احسان قیلوب ضیافت لر قیلما قنکز کور کام اش در
 هم مده بزنده صدقه بیر وننگ اجری بار در (أَنَّ اللَّهَ يَحِبُّ الْمُقْسَطِينَ) شک سز الله تعالى عدلک
 قیلو چیلر نی سویگوچی در (أَمَّا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ) مگر سزنی طیادر الله تعالى (عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ
 فِي الدِّينِ) شول کافر لر بله دوستلاشودن قایلور لی سز ننگ بله دین اوچون صوغش قیلالر
 (وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ) دخی سزنی چقاردی لار اول کافر لر یورت لارنکزدن (وَمَا هُمْ بِ)
 دخی یاردم بیرشدی لر (عَلَىٰ أَخْرَاجِكُمْ) سزنی یورتنکزدن چقاررغه (أَنْ تَوَلَّوْهُمْ) سز آنلر
 بله دوست بولودن طیادر (وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ) کم ایرسه دوست بولسه موند این کافر لر بله
 (فَأُولَٰئِكَ) بس اوشبو جماعت (هُمُ الظَّالِمُونَ) آنلر در چن ظالم لر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای
 مؤمن مسلمان بنک لر (إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ مِهَاجِرَاتٍ) اگرده سز گا مؤمنه خاتون لار هجرت
 قیلوب کلسه لر (فَاْمْتَحِنُوهُنَّ) بس امتحان قیلنکز سز آنلرنی ابن عباس رضی الله عنه ایتدی
 امتحان شول آنداضی ایرین سو مدیکی اوچون (یا مسلمان لردن بر اوگا عاشق بولغان اوچون
 کلهاس یا که بر سودکندن کلهاس یا که بر بر بوزق اشلگن نلکنی سبیدن یادنیالقی استاب کلهاس
 (مگر خالص دین اسلام غه رغبتننن الله تعالى نی ورسول الله نی سودکندن کلور) حدیبیه کوننک
 رسول علیه السلام سهیل ابن عمر وایله مصالحه یازونی یازدقده شرط قیلندی که قریش دن کم ده کم
 رسول الله طرفنه کیله قالسه گرچه دین اسلام ده بولسه ده قریش کا قایتاررغه اما رسول الله
 طرفندن قریش کا بارسه قایتارماسغه اوشبو مصالحه اوستونده قریش دن ابو جندل رسول الله

طرفه كلكده آنی آتاسی سهیل ابن عمر وگا قایتاردی هم بو صاح وقتندن صونك ایرلردن کم کیلسه ده قایتاردی بعد مصالحه یازوی تمام بولدقن صونك سبیه بنت الحارث الاسلامیه مسلمان بولوب کلدی آننك آرتندن بنی محزومدن ایری کلدی اول کافر ایدی ایتدی یا محمد بنم خاتونمنی قایتار چونکه بزندن کلگان کهنهنی قایتار رغه شرط قیلدنك بو سوز مصالحه یازوی ننگ نیگزی در که همان یازو کیبگانی یوق دیدی اوشبو حالده الله تعالی اذا جاءکم المؤمنات مهاجرات آیتنی ایندردی رسول علیه السلام یوقاریده ابن عباس رضی الله عنه ایتکانچه دنیا غرضی اوچون کلگانلکی توغر و سنده باری خالص دین اسلام غه رغبتندن الله تعالی نی ورسول الله فی سود کندن کلگانلکی توغر و سنك آنط ایتدردی سبیه بنت الحارث آنط ایتدی (رسول الله آنی ایرینه قایتارمدی باری مهرنی هم ایرینه نفقه لکننی تولدی سبیه فی عمر رضی الله عنه گا نکاحلدی) (مصالحه شرطی بوینچه ایرانلردن کلگان کشینی قریش کافایتاردی خاتون لرنی امتحان قیلغان ننگ بعدنده قایتارمدی ایرلرینه مهر لرنی تولدی (الله اعلم بأیمانهن) الله تعالی آنلر ننگ ایمن لرنی ننگ حقیقتن بیک بلگوچی در اما سزندن امتحان در (فان علمتهوهن مؤمنات) اگر سز آنلر نی تجربه و امتحان قیلغان ننگ صونکنک مؤمن مسلمان دیب بلسه نکز یعنی علامه لری بله که ظن غالب و علم ایندانی در (فلا ترجعوهن الی الکفار) بس کافر لرگا قایتار ماغز سز اول خاتون لرنی (لاهن حل لهن) اول خاتون لار حلال ایماس لر اول کافر لرگا (ولا هم یحملون لهن) ودغی حلال ایماس لر اول کافر لر اول مسلمان خاتون لارغه (واتوهن) بیر نکز اول کافر لرگا قایتار ب (ما انفقوا) اول مؤمنه خاتون لارغه انفاق قیلغان مهر لرنی (ولا جناح علیکم) ضرر یوق در سزگا (ان تنکحوهن) اول مسلمان بولوب کلگان خاتون لرنی نکاح لردن (اذا آتیتهوهن أچورهن) اگر بیر سانکز سز آنلر ننگ مهر شرعی لرنی گرچه دار حرب ده آنلر ننگ ایر لری بولسه ده چونکه اسلام آنلر ننگ ایکی آراسن آیوردی (ولا تمسکوا) توتمانکز خاتون لارنی خاتون ایتب (بعصم الکوافر) کافر لر توتقان شیکلی بعض کافر لر عقد سز بعض لری مهر سز توتالار سز آلائی توتمانکز چونکه مسلمان لارغه خاتون لرنی نکاح سز مهر سز توتو درست توکل در (وأسئلوا) صور انکز قایتار آلونکز (ما انفقتنم) بیرگان مهر نکزنی اگر سز ننگ خاتون لرنکز مرتک بولوب کیتب مکه گا بار وب کر سه لر (ولیسئلوا) صور اسین لار کافر لر سزندن اگر ده خاتون لری مسلمان بولوب سزگا کیله قالسه لار (ما انفقوا) خاتون لارینه بیرگان مهر لرنی (ذلکم حکم الله) بو ایتلگان اش لر الله تعالی حکمی در (یحکم بینکم) سز اوز آرانکز ده حکم ایتار اوچون (والله علیم) اول الله تعالی بلگوچی در (حکیم) حکمتلی حکم قیلغوچی در (وان فاتکم) اگر اوتسه سزندن یعنی کیتسه (شی من از واجکم) خاتون لرنکزدن بر او (الی الکفار) کافر لرگا اوتسه اما کافر لر سز خاتون لرنکزه بیرگان قدری مهرنی آولمه لر (فعاقتنم) بس موندن صونك سز اول کافر لردن غنیمت مالی قولنکزه توشسه نکز یا که کافر لرننگ خاتون لری مسلمان بولوب کاوب

آنلرننك مهر لرینی كافر لرگا تولرگا تیوش بولسه (فانوا الذین ذهبت از واجهم) بس خاتون لری
 كیتكان كشی لرگا بیر نكز (مثل ما انفقوا) اول ایر لری خاتون لری ینه بیر گان مهر قدرنی شول غنیمت
 مالندن یا كه مسلمان بولوب كلنگان خاتون لار اوچون ایر لری ینه تولرگا تیوش بولغان مهر دن
 (واتقوا الله الذی انتم به مؤمنون) قور قنكز الله تعالی نك حكمنه قار شولق قیلودن اگر آنارغه ایمان
 كلتر سه نكز (یا ایها النبئی) ای پیغمبر (اذ جاءك المؤمنات بیایعنك) هر قایچان كلسه سنكا چیتدن
 خاتون لار مسلمان بولوب بیعت بیررگا بیعت قیلسون لار (علی ان لا یشركن بالله شیئاً) الله تعالی گاه
 هیچ شرکه اور تافلق قانماسقه بویعت مکه مکر منه ایچقان کونک ایردی (ولایسرقن) اول خاتون لار
 هیچ اورلاماسقه (ولایزنین) زنا قیلماسقه (ولایقتلن اولادهن) بالالرینی اولتورماسگا (ولایاتین
 ببهتان یفتربنه) ناحق برگا یوق جالانی یاؤب یورماسگا (بین ایدیهن) قول لری بله طاشلانق
 بالانی تابقان صورتک بر ایرگا بو بالانی سن دن طابدم دیب یالا یابماسین لار (وآر جلهن) ودخی
 آیاق لاری آراسنده بولغان یعنی اوز لری زنا قیلوب توغدرغان بالانی فلان ایردن دیب جالا
 یابماسین (ولایعصینک فی معروف) ودخی شریعه گاه موافق اش لرده سنكا قار شولق قیلماسقه
 (فبایعهن) اگر اوشبو شرط لار اوزرینه مبايعه قیلسه لر سن آنلر بله مبايعه قیل (واستغفر لهن
 الله) هم اول خاتون لار اوچون سن الله تعالی دن یارلقایو استه (ان الله غفور رحیم) شك سز الله
 تعالی یارلقا وچی هم رعیتلی در (یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنده لر (لا تتولوا) آشنا
 بولمانكز (قوما غضب الله علیهم) الله تعالی آچولانغان قوم بله كه آنلر یهودی لردر (قد یئسوا)
 شك سز امید سز بولدی لار اول یهودی لر (من الآخرة) آخرتدن (کما یشس الکفار من اصحاب
 القبور) نناك كه قبر اهلندن بولغان كافر لرننك كوز لری آچلوب حال لر معلوم بولغاچ
 امید لری اوزوله در ایدی *

۶۱ نچی (صف سوره سی) ۱۴ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(سبح لله ما فی السموات وما فی الارض) بعضی قال تلی برلن و بعضی حال تلی برلن تسبیح ایتله لر
 الله تعالی نی بار چه نقصاناتدن تنزیه قیلوب و بار چه تور لوک اولوغقلار بله اولوغلاب یرده و کولکرده
 بولغان هر موجودات (وهو العزیز الحکیم) اول الله تعالی اوستون و حکمتلی در (یا ایها الذین
 آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنده لر (لم تقولون ما لا تفعلون) نیک ایتله سز قیلماسلق اشنكزنی
 (اهل تفسیر ایتدی لر بو آیه نك اینما کینه سبب بو اولدی کم مؤمن مسلمان لار ایتدی لر اگرده
 الله تعالی قاشنك قایو عمل سیو کلو ایدیکن بلسا ك ایدی البته آنی قیلور ایدک مال لر منی اوز بزنی
 قزغانماس ایدک دیدی لر الله تعالی آنلرغه بو اولچاوسز سوز لری سببلی احد صوغشنی حاضر لری
 آنک یوز دوندر ب قاچقاچ قیلماس اشنی نیک ایتله سز دیو آیه ایندردی (کبر مقتاً عند الله)

الله تعالى فاشندہ آچولی بولماقی اولوغ در (ان تقولوا ما لا نفعلون) قیلماس اشنی ایتوونکیز
 (ان الله يحب الذين يقاتلون في سبيله صفا) شك سز الله تعالى سوبه در شول کمسنه لرنی که آنلر
 الله تعالى یولندن صف باغلاب صوغش قیلورلار (کانهم) گویا که آنلر صف ده تورغان لرنک (بنیان
 مرصوص) قورغاشن بله قویولوب یاصالغان استینا شیکلی در (واذ قال موسی لقومه) خاطر لرنه
 شول حالنی توشور که ایتدی موسی علیه السلام اوزی ننگ قومنه (يقوم لم تؤذونني) ای قوم نیک سز
 منی رنجوته سز (وقد تعلمون اني رسول الله اليکم) سز شك سز بله سز که من سز گا یبارلمش الله
 تعالی ننگ ایچسی پیغمبری ایدیکن (فلما زاغوا) توغری یولدن چیت گا چقغانلری زمانک
 (ازاغ الله قلوبهم) کاگری قیلدی الله تعالی آنلر ننگ کونکل لرنی حقلقنی قبول قیلودن درست
 کامل قیلودن (والله لا يهدي القوم الفاسقين) الله تعالی توغری یولدن چقغان من لرنی کوندرمای در
 (واذ قال عيسى ابن مريم) سن آنلر غه شونی یادایت که پچان ایتدی مریم اوغلی عیسی علیه السلام
 (بنی اسرائیل) ای یعقوب پیغمبر نسلی (ان رسول الله اليکم) شك سز من الله تعالی طرفندن
 سز گا ایچی ایتب یبارلمش پیغمبری من (مصفا لما بين يدي من التوراة) تصدیق قیلغوچی
 من مندن اول منزل بولغان تور ائنی (ومبشرا برسول) دخی ده بر پیغمبر ننگ کیله چا کندن سیونچ
 خبر بیررگا یبارلمش ایچی من که (یاتی من بعدی اسمہ احمد) کلور اول پیغمبر مندن صونک
 آننگ اسمی احمد در یعنی محمد صلی الله علیه وسلم در (فلما جاءهم) بس کلکانی زمانده اول
 محمد صلی الله علیه وسلم آنلر غه (بالبینت) معجزه لار بله و آچق دلیل لار بله عیسی علیه السلام
 خبر بیررگانچه (قالوا) ایتدی لر اول کافر لار هم بنی اسرائیل قومی (هذا سحر مبين) بو ایمان سحر
 دیدیلر (ومن اظلم ممن افترى على الله الكذب) کم در ظالم راک الله تعالی گا یالغاننی یالا
 یابوچی دن البته آندن ظالم راک کمسنه یوق (وهو يدعى الى الاسلام) حالبوکه اول یالا یابوچی
 چاقروله در دنیا و آخرتک بار چه آفت لردن سلامتک گا سبب بولغان دین اسلامنی قبول قیلور غه
 (والله لا يهدي القوم الظالمين) الله تعالی ظالم خلقنی توغری یولغه کوندرمی در (یریدون)
 تلی لر اول کافر لار (ليطفتوا نور الله بافواهم) الله تعالی ننگ نور بنی یعنی کونکل لرنی
 نور لاند ر غه سبب بولغان قرآن نی سوندرر که آغزلری بله قرآنغه تورلوك عیب لار طابقان
 بولوب اما اوزلریننگ قول لرنک بیبلیه آتالغان کتاب لرنک بیت صاین صانسز عیب و تحریف
 و تناقص لر ایدیکنی کورمامش که صالونده لار (والله) حالبوکه اول الله تعالی (متم نوره) اوزیننگ
 نور بنی کامل ایتکوچیدر یعنی دین اسلام ننگ دلیل لرنی محکم و عیب دن پاکیزه ایتکوچیدر
 دین اسلام ده نی عیب بولسون اسلام الله تعالی نی بر دیب ایمان کلترر که قوشا - هیچ بر صورت که
 ذابونماسغه قوشا - نجسنی آشاماسغه ایسر تکچنی اچماسکه قوشا چونکه نجس ننگ تن که ضرر لیلغی
 ایسر تکچ ننگ تن که هم عقل غه ضرر لیلغی مشاهده معلوم در یاط خاتونلر غه قاراماسقه قوشه

چونکه بونتك فتنه گه سبب ايدىكى ظاهر در بيان قیلور غده حاجه یوق ماصل بو حکملم بار چه سی
اولكى کتاب ده بار ایدی هم بعضی الحال بار بوزارغه فی قدر طرشسه لرده تحریر قیلب
بتره آلمغانلر مثلاً لم خنزیر ننگ حرام لغی هم یاط خاتون لرغه قار او حرام لغی والله تعالی ننگ
بر لکین اعتقاد فرض لغی بونلر فی خیر اوزلریده بله لر آغزلری بله ایته لر لکن قولاق لری
ایشتم کندن کونکل ارینه سنکمی در (ولو کره الکفرون) اگر چند بیکه کافر لر الله تعالی ننگ
نوری ننگ کامل بولماقنی مکروه کورسه لرده (هو الذی ارسل رسوله) اول الله تعالی یباردی
اوزی ننگ پیغمبری محمد صلی الله علیه وسلم فی (بالهنی) توغری یولغه کوندر رگا سبب
بولغوی قرآن بله (ودین الحق) اسلام دینی بله (لیظهوره) اوستون قیلماق اوچون اول اسلامنی
(علی الدین کله) بار چه باشقه دین لرگا (ولو کره المشرکون) اگر چند بیکه اول دین اسلام ننگ
بار چه دینلردن اوستون بولماقنی مشرک لر سویمسه لرده (یا ایها الذین امنوا) ای مؤمن
مسلمان بنکلر (هل ادکم) ایا کوندر ایم مو من سز لری (علی تجارة) شوندا این بر فایده لی
سوداغه که (تجیکم) فوتقارر اول سودا سزنی (من عذاب الیم) رنجتکوچی عذاب دن
(تؤمنون بالله) ایمان کتر رسز الله تعالی گای یعنی اول سودا شول که ایمان کتر نکلر الله تعالی گای
(ورسوله) آننگ پیغمبرینه آنکا اینکان قرآن ده بیورلغان بویورقلر فی بجای کتر رسز
وطیغانندن طیلورسز (وتجاهدون فی سبیل الله) الله تعالی یولنده جهاد قیلورسز (باموالکم)
مال لرغز بله (وانفسکم) جان لرغزنی قزغانمیچه (ذکم) سز ننگ بو اوچ تورلو اشنی بجای
کتر ما کنکلر (خیر لکم) سز ننگ اوچون بیک اید گودر (ان کنتم تعلمون) اگر بلور بولسه نکلر
(یغفر لکم ذنوبکم) یارلقار الله تعالی سز ننگ گناه لر نکلر فی (ویدخلکم) کتر سزنی (جنت)
اوچماخ باقهلارینه (تجری من تحتها الانهر) آغار اول باقهلر یغاچ لری ننگ توبندن یلغهلر
(ومسکن طيبة) کتر تور الله تعالی سز لری خوش اورن لارغه (فی جنت عدن) عدن اوچماخی
باقهلرنده (ذلک الفوز العظيم) بودر اولوغ بخت دولت (واخری) بو جنت گای کرون باشقه
ایکنچی دولت فی بیرر سزگا الله تعالی (تحبونها) سویاسز سز اول دولت فی که (نصر من الله) الله
تعالی دن نصرت در سزگا (وفتح قریب) یاقن زمانه مکه شهر فی بعد فارس ورومی آچماق در
(وبشر المؤمنین) مؤمن مسلمان لری سوندر بونی خبر ایتب ای محمد (یا ایها الذین امنوا)
ای مؤمن مسلمان بنکلر (کونوا انصار الله) الله تعالی ننگ دیننه و پیغمبرینه یاردم بیر وچی
بولونکلر (کما قال عیسی ابن مریم) نتاک که مریم اوغلی عیسی پیغمبر ایتدی (للمحوریین)
اوزی ننگ خاص صحابه لرینه (من انصاری الی الله) کم در منم یاردمچی لریم الله تعالی ننگ
دیننه (قال المحور یون) ایتدی لر عیسی علیه السلام ننگ اون یکی یاقن خاص صحابه لری

(نحن أنصار الله) بز بولا بز الله تعالى ننگ دیننه یاردم بیر وچی دیدی لر (فأمنت طائفة من بني اسرائيل) بس ایمان کتردی اول عیسی علیه السلام غه یعقوب علیه السلام ننگ بالالارندن بولغان بر قوم (و کفرت طائفة) هم بر جماعت ایمان کترمدی (فأيدنا الذين آمنوا) بس کوچ ونصرت بیردک ایمان کترکان قوم گا (على عدوهم) آنلار ننگ دشمان لری اوزرینه (فأصبحوا) بس اولدی لر اول مسلمان بولغانلری (ظهيرين) قول اوستون لك گا *
 ٦٢ نچی (جمعة سورہسی) اون بر نچی آیه
 بسم الله الرحمن الرحيم

(يسبح لله ما في السموات وما في الأرض) دائماً سبحان الله العظيم وبحمده ديب سبحان ذی الملک والملکوت ديب هم باشقه تورلو تسبیح ایتله لر الله تعالى گا کولک لر دا کی هم یردا کی بار چه مخلوقات (الملک) کامل پادشا اول الله تعالى (القدس) بار چه که چیلکن پاک اول الله تعالى (العزیز) قوّه ایسه و هر حالک اوستون اول الله تعالى هر نرسه دن آننگ قوّه تیننگ مقدرین بز تو گل ایننگ اوستون مخلوقات لر صفات لاب ایتوب بتوررک تو گل (الحکیم) حکمه بله قیلغو چیدر اوزیننگ اشلر نی اما مخلوقاتننگ اشلر نده صونکنده بلیکسزک ظاهر بولادر الله تعالى ننگ آلا ی تو گل (هو الذی) اول الله تعالى شوند این الله که (بعث في الاميين) یباردی یاز و صزو او قو بلمی تورغان خلق آراسنگ (رسولاً منهم) اوزلری شیکللی او قو یاز و بلمی تورغان که سنه نی یعنی محمد صلی الله علیه وسلم نی پیغمبر ایتوب (یتلو عليهم) اوقی در اول پیغمبر آندین او قو یاز و بلمی تورغان قوم که (آياته) اول الله تعالى طرفندن ایننگان قرآن آیه لرینی (ویز کیهم) پاکلیدر اول پیغمبر آنلر نی ناچار اعتقاد و عمل لردن (و یعلمهم الکتاب) او گره ته در اول پیغمبر آنلر غه قرآن نی (والحکمة) شریعت بله عمل قیلماقنی (وان كانوا من قبل لفي ضلال مبين) اگر چند یکه موندن اول چن آزغو نلقلک بولسه لرده (واخرین منهم) او قو یاز و بلمی تورغان خلقلدن باشقه لر غه ده یباردی اول پیغمبر نی الله تعالى (لما یأخفوا بهم) اول او قو یاز و بلمی تورغان خلقلدن صونک کلوب تو تاشغو چی لر غه یباردی اول الله تعالى اول پیغمبر نی (وهو العزیز الحکیم) اول الله تعالى قو تلی لکن هر کمدن اوستوندر هم حکمه اییه سیدر (ذلك) بو اسلام دیننه هدایت نابواق هم الله تعالى ننگ پیغمبر نی یبارما کی (فضل الله) الله تعالى ننگ فضلی و رحمتی در که (بیوتیه) بیرر اول رحمتنی (من یشاک) نله گان کشسینه (والله) اول الله تعالى (ذوا الفضل العظیم) اولوغ رحمت و غیر احسان اییه سیدر (مثل الذین حملوا التوریه) شول که سنه لر ننگ مثال لری که آنلر توراّه بله عمل قیلور غه تکلیف قیلندیلر و کوچلندیلر (ثم لم یحملوها) مونتک صونکنده عمل قیلما دیلر آنلر توراّه بله اوزلری توزگان بول بله یوردیلر توراّه حکم لرینه خلاف تور دیلر (کمثل الحمار) ایشاک شیکللی در اول من لر ننگ مثالی (یحمل) یوکلیدر اول ایشاک (أسفارا) کتاب لر نی

اوشانداق یهودیلر تورات بله عمل قیلله من دیب اییه لندیلر اما تورات کورستان یولدن باشقه یول بله یوریلر (بئس مثل القوم الذین کذبوا بآیات الله) فی بماندر الله تعالی ننگ آیت لرینی و علامت لرینی انکار قیلغان قوم ننگ عالی (والله لا یهدی القوم الظالمین) الله تعالی ظالم قومنی توغری یولغه کوندر میدر (قل) آیت سن ای محمد (یا ایها الذین هادوا) ای یهودیلر (ان زعمتم) اگر گمان ایتسه نکز (انکم اولیاء الله) درستلک بیز الله تعالی ننگ دوست لری بیز دیو (من دون الناس) یهودی تو گل آدمیلردن باشقه (فتمنوا الموت) بس اولومنی صور اغز اوز نکز گه (ان کنتم صادقین) اگر سوز نکز ده راست بولسه نکز خدای تعالی سز ننگ دوست نکز بولسه اولتور ماس سزنی چونکه دوست دوستنی اولتورو تو گل ریخته تور گاده رضا تو گل (ولا یتمنونه ابدا) آرزو قیل ماس لر صور ماس آنلر اولومنی (بما قدمت ایدیهم) آنلر ننگ قول لری حاضر لنگان کفر و یاوز لقلری سببلی چونکه اولنگاچ یاوز لر ننگ عالی نیچوک بولا چاغن سیزه لر (والله علیم بالظالمین) الله تعالی ظالم لر ننگ عالی بلسگو چیدر (قل) آیت سن ای محمد یهودیلر گه (ان الموت الذی تفرون منه) شکسز سز قاچا تورغان اولم (فانه) البته اول اولم (ملا فیکم) سز گه اوچرا غوچیدر (ثم تردون الی عالم الغیب والشهادة) اولنگان صونک قایتار لور سز غیب فی اشکارانی بلسگوچی الله تعالی حکمیننه (فینبئکم) بس خبر بیرر سز گه الله تعالی قیامت کوننده (بما کنتم تعملون) فی عمل قیلغان نکز دن عمل نکز گه کوره جنت یا تهوغ بولور (یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنگ لر (اذا نودی للصلوة) اگر اذان ایتلنسه جمعه نمازی اوچون (من یوم الجمعة) جمعه کوننگ (فاسعوا) بس آشغوب بار نکز (الی ذکر الله) الله ننگ ذکرینه جمعه نمازینه آنده ایکی خطبه فی هم الحم سوره سنی امام آغزندن طنکلارغه) بو آیت جو ثناء قریه سنده نازل اولدی جو ثناء ایله مدینه آراسی بش چاقرم قدری مسافه در اول وقت ده جو ثناء یکر می ایولک جماعت ایردی مسجد لری بار ایردی پیغمبر مز علیه السلامی جو ثائق معتصم اسملی کمنسه ضیافت که چاقروب ایدی پیغمبر مز علیه السلام ایدی یا معتصم بن اسد الله تعالی بزلر گه دخی بر فرض آرتدردی ایکی رکعت جمعه نمازیدر دیدی معتصم ایتدی یار رسول دورت رکعت اوله نمازی اوته لور مو دیدی پیغمبر علیه السلام ایتدی ایکی خطبه اولور شول ایکی خطبه سببلی اوله نمازی ننگ ایکی رکعتی توشه در دیدی در حال منبر بنا قیلدی اذان او قودیلر رسول الله جمعه نمازنی جو ثناء اون کشی ایله قیلدی ایکنچی جمعه فی مدینه مسجدنده قیلدی قرق کشی ایله شوننگ سببلی امام شافعی و امام مالک و امام احمد بن حنبل رحهم الله جمعه نمازینه مصر شرط ایماس دیدی لر مگر امام اعظم مصر شرط دیدی مفسر لر ننگ و اهل حدیث ننگ جمهوری مصر شرط تو گل دیو فتوی بیر دیلر شوننگ سببلی شهر بلغار فی مسلمان ایتوچی صحابه لر بلغارغه و اطراف غی قریه لر گه جمعه نمازنی اوتار گه بیور مشر در امامن هبیز گه نظر اصافلق اوچون اوله ننگ دورت رکعت فرضنی اوتار گه تیوش آنی

بيله نية لنگای (الهی نیت قیلدم اوستومه فرض بولغان اوبله نماز لرنینگ بودمگاچه اوتنه مگانلر بئنگ
صونکفیسنی اوتتمک که خالص الله تعالی الله اکبر) دیو صونکفی ایکی رکعتنک الحکم گه سوره قوشماغای
(وذر والبیع) جمعه آذانتی ایشتکاج دنیا معامله سنی طاشلانکز (ذکم) اذان ایشتکاج دنیا معامله سن
طاشلاب الله ننگ ذکرینه آشغب بارماقتکز (خیر لکم) سز ننگ اوچون ایند گورا کدر (ان کنتم
تعلمون) اگرده بلور بولسانکز بخشی فی یمان دن آیورا بلسانکز (فَاذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ) هر قچن
اوتلسه نماز یعنی جمعه (فانتشرُوا فِي الْأَرْضِ) بس طار الونکز یر یوزینه هر قایونکز اوز اشینه
(وابتغوا من فضل الله) الله تعالی ننگ چیکسز غزینه سندن طلب قیلونکر (واذکروا الله کثیراً)
الله تعالی فی کوب ذکر قیلونکز (لعلکم تفألون) شاید که عذاب دن قوتلورسز (واذراوا تجارَةً)
کورگانلری زمانک سوداغه یور وچیلر فی (اولهوا) یایسه اویون طاوشنی (انفضوا الیها) طار الدیار
آنک صاری (وترکوا) طاشلادی لار سنی منبر اوستونده خطبه او قوغانک حالده (فأثما)
ایاق اوره روایت در کون لرده بر کون خلق مدینه مسجدنک جمعه ده ایدی ورسول الله صلی الله
علیه وسلم منبر اوزره او قور ایدی شول حالده شام دن کروان قایتدی اول زمان عادتچه
کروان چیت دن قایتدق شهرگا بورغی لار قچرتب بارابان لار قاغب و غیر ی موز یقه ذاتنی
اویناب کر لر ایدی جمعه داغی خلق مونی ایشتب اوز لر فی نماز دن بوش صایب خطبه طنکلاو
واجب ایدیکنی آنکلامین موز یقه طاوشنی طنکلا رغه و کروان فی تماشا قیلورغه طار الب بتدی لر
مگر حضرت ابوبکر الصدیق و حضرت عمر الفاروق قالدی لار بس بو آیه ده اشاره باردر که
خطبه ننگ معناسین آنکلاب طنکلاب طور و تیوش معناسین آنکلاما دقده طنکلاب طور و
متصور توکل بس بز ننگ قزان دیارنده قوم عرب چه آنکلاما دقندن خطبه ترکی چه او قولماق
تیوش در (قل) ایت ای محمد (ما عند الله) خدای تعالی قاشند اغی خطبه طنکلاغان اوچون حاضر
لنگان ثواب (خیر) ایند گوراکدر (من اللهو) اویون دن (ومن التجارة) دخی سودا دن (والله)
اول الله تعالی (خیر الرزقین) رزق لاندروچی لار ننگ ایند گورا کی در بنده طرفندن
باری کسب توکل هم رزقنی الله تعالی بیره چک دیب ایمان کیره ک.

۶۳ پی (منافقون سوره سی) اون برنجی آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(اذا جاءك المنافقون) ای محمد اگر کسه سنگا منافق لر (قالوا) ایتور لر اول منافق لر
(نشهد) شک سز بلب گواھلق بیره مز اقرار قیله مز (انک لرسول الله) شک سز البته الله
تعالی ننگ حق پیغمبری سن دیور لر (والله یعلم) هم الله تعالی بله در دیو ایتور لر (انک)
شک سز سن (لرسوله) آنک پیغمبری سن دیو ایتور لر (والله یشهد) الله تعالی گواھلق
بیره در (ان المنافقین) شک سز اول گواھلق بیروچی منافق لار (لکذیون) اوز لر ی ننگ

خبر بپرو لرنده یا لغا نچی لاردر سننک پیغمبر ایردوکنکا کونکل لری بله اوشانولاری
 یوقدر (اتخذوا) توتدی لار اول منافق لار (ایمانهم) اوزلری ننگک یا لغان آنط لارینی (جنة)
 قالقان و پرده ایتوب توتدی لار شول یا لغان آرقاسنک اولتر لودن اسیر لکن قوتلوب طور لار
 (فصدوا) بس طار الدی لار آنلار (عن سبیل الله) الله تعالی یولندن یعنی قرآن حکمندن
 ورسول الله سوزی برلن عمل قیلماقدن (انهم) شک سز آنلار (سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) فی ایماندر
 آنلار ننگک بو قیلغان اش لری (ذلك) اول منافق لار ننگک طش لارندن بر تورلی اچ لرنندن
 ایکنچی تورلی بولغان ایمانلق لاری (بانهم امنوا) طش دن ایمان کلترد کلری اوچوندر (ثم کفروا)
 موننگ صونکنده کافر بولدقلاری اوچوندر (فطبع علی قلوبهم) بس برکتلدی اول کفر
 آنلار ننگک کونکل لرینه (فهم لا یفقهون) بس آندن صوننگ حقلقنی فهملماس لار آنلار (واذا
 رایتمهم) هر چقان کور سننگ سن آنلار نی (تعجبک أجسامهم) ایسنکنی کتار رسینک آنلار ننگتن
 لری صورت لری (وان یقولوا) اگر سوز سویلی قالسالار (تسمع لقلوبهم) آنلار ننگک سوزینه
 قولاق سالور سن سن ننگک که عبد الله بن ابی بدن گا اولوغ مهابت ایدی هم تاتلی تلی فصیح
 کهسنه ایدی (کانهم) گویا که اول منافق لار (خشب مسندة) سویالکان اوطون لار شیکلی
 لردر (یحسبون کل صیحة علیهم) گمان ایتار لار آنلار هر طاوشنی اوزلری ننگک ضررینه دیب
 چونکه کل خائن خائن در آرت لارندن یا که یان لارندن بر طاوش ایشته لربزننگک عیبمز آچلمادی
 میکان دیو شک لنه لار (هم العدو) آنلار چن دوشمان لاردر (فاذهرهم) بس صاقلان سن آنلاردن
 (قاتلهم الله) لعنت ایتدی آنلار غه الله تعالی (انی یؤفکون) آنلار قاید بارب قاچب قوتلور لار
 الله تعالی ننگک عذابندن (واذا قیل لهم) هر چقان ایتلسه اول منافق لار غه اخلاصلی مسلمان لار
 جانبندن اوگوتلاب (تعالوا) کلزنکنز (یستغفر لکم رسول الله) استغفار قیلسون خدای تعالی دن
 یارلقایو استه سن سز ننگک اوچون الله ننگک پیغمبری دیو (لووا رؤسهم) دوندر آنلار
 یوزلرینی تکبر لولری سبیلی (ورایتهم) کور رسن سن آنلار نی (یصدون) یوزلارینی
 چویر کوچی بولوب (وهم مستکبرون) آنلار تکبر لک قیلغوچی لاردر (سواء علیهم)
 بر ابردر آنلار غه (استغفرت لهم) آنلار اوچون یارلقایو استه سانکده (ام لم تستغفر لهم)
 یایسه آنلار اوچون یارلقایو استه مسانکده باری بر (لن یغفر الله لهم) الله تعالی هیچک
 یارلقاماس آنلار نی (ان الله لا یهدی القوم الفاسقین) شک سز الله تعالی غه اوزینه
 وپیغمبرینه بیون صنودن واطاعت قیلودن باش تارتقان خلقنی توغری یولغه کوندرمی در (هم
 الذین یقولون) اول منافق لار شوندی قوم که ایتهلر آنلار (لا تنفقوا علی من عند رسول الله)
 انعام احسان قیلمانکنز حضرت رسول یاننگ بولغان کشی لرگا (حتى ینفصوا) تا اینکه آننگ یانندن

طار السون لار ديو (ولله خزائن السموات والارض) الله تعالى ننگ در کوکله هم ير خزينه سي
 (ولكن المنافقين لا يفقهون) اما لکن منافق لار فهم لهی لار آنی روایت در که رسول عليه السلام غه
 خبر ایرشدی بنی مصطلق قبيله سی عمار به گه حاضر لندی رسول الله اوستونه مدینه گه کیله لار ديو
 رسول عليه السلام تیزلك اوزره عسکر جمع ایدب بنی مصطلق اوزرینه یوردی بنی مصطلق ننگ
 صولارندن بولغان بر صوده آنلارغه اوچراشدی لار بنی مصطلق منهزم بولدی خاتون لارنی
 بالالارنی ومال لارنی غنیمت ایتدی لار اول حالک عمر رضی الله عنه ننگ بر خدمتکاری بار ایدی
 بنی عفار دن اسمی جهجاه ابن اسعد ایدی بو جهجاه حر جی سناد ابن ویر ایله سوز گه کلب توبه
 لشدی لار جهجاه مهاجر لرنی یاردم گه چاقردی مهاجر لردن جمال اسملی کمسه کلوب جهجاه غه
 یاردم قیلدی عبدالله ابن ابی منافق غه بو خبر ایرشدی قهری کلدی اوزی ننگ قومی آلدنده
 ایدی اول آراده زید ابن ارقم یاش یکت ایدی بر سبب بله اول عبدالله ابن ابی قومی آراسته
 ایدی عبدالله ایتدی بونلار بز ننگ شهر مزده قوت تابعاچ شمدی بز دن نفرت لندی لار والله
 بز ننگ بله آنلار ننگ مثالی هیچ باشقه توکل شول مقال گه اوخشای در که (سمن کلبک یا کلبک) دیمش لردر
 ات سیمرسه ایه سین طالی دیمک در اما بالله دیب ایته من اگرده مدینه گه قاپتساق آندن
 حرمتلی لار خور وضعیف لرنی چغار ور لار دیدی قوتلی دن مرادی اوزی ایدی خوردن مرادی
 رسول عليه السلام وقومی ایدی موندین صونک قومنه قاراب ایتدی بو اش اوز اوز نکزدن
 بولدی آنلار غه یعنی مهاجر لر گه شهر نکزنی حلال قیلدنک مال لار نکزنی بولب بیردنکز اما والله
 دیب ایته من اگرده سز آرتق نعمتنکزنی جمال گه آشاتماسانکز ایدی اول بولای سز ننگ
 جیلکه نکز گه آطلانماس ایدی بس کرک سز باری آنلار غه انعام احسان قیلمانکز تا اینکه محمد ننگ
 یاننک غی لار طار الور لار دیدی زید ابن ارقم والله سن قومنکده بر خور قباحت نا کس سن
 اما محمد صلی الله علیه وسلم الله تعالی قاشنده عزتلی وقوتلی مسلمان لار قاشنده سیوکلیره ک
 دیدی عبدالله ابن ابی ایتدی ای بالا کیت سن موندن بو اویون سوز لردر دیدی زید ابن
 ارقم بو سوز لرنی رسول عليه السلام گه ایرشدردی حضرت عمر ابن الخطاب آنده حاضر
 ایدی وایتدی یا رسول الله بیور شونک بوینونی اورایم دیدی رسول عليه السلام ایتدی
 یا عمر اگرده خلق محمد اوزی ننگ خلقنی قرا باشلاغان دیب سویله شه باشلاسالار نچک بولور
 دیدی چونکه عبدالله منافق بولسه ده رسول عليه السلام ننگ قومنک ایدی بنی مصطلق غه فار شو
 بر گه باردی آلاینه رسول عليه السلام کوچمای تورغان جماعت بولسه ده الر حیل ديو عسکر گه
 حاضر لنب بو اورندن کوچار گه بیوردی عبدالله ابن ابی نه چاقرتدی وایتدی بو سوز لرنی
 خو جاسی سن مو دیدی عبدالله ایتدی شول الله بله آنط ایته من که اول الله سنکا حرمتلو کتاب
 ایندردی بو سوز لردن هیچ برین ایتکانم یوق زید بالغانچی دیدی عبدالله ابن ابی قومی ننگ
 حرمتلوسی ایدی اول مجلس ده حاضر انصاری لار ایتدی لار یا رسول الله زید بالاچق در
 بلکه سوزنی خطا کوچر کاندر عبدالله ننگ سوزینه توشنما کاندر دیدی لار رسول عليه السلام

ابى ننگ عذر نى قبول قىلدى زىد ننگ سوز نى يالغانغه چقارب شلته لى لى ننگ موند ابى
 اش لى اولوغ كشى ننگ حرمتى اوچون كونكل اوچون قىلنن در اسيد ابى ننگ حىضير ايتدى يار سول الله
 يمان ساعتده كوچد ننگ كون بىك اسسى استراعت قىلور غه يال ايتار گه تيوش ايدى ديد كده
 رسول عليه السلام ايتدى سن ايشتم ننگ موى آشانكز عبد الله ابى نى ايتكان ديدى اسيد ايتدى
 نى ايتكان رسول عليه السلام ايتدى اول ايتكان گمان ايتمه ايمش مدينه گه قايتقاچ حرمتلى و قوتلى
 كمشن لى غور و حقير لى مدينه دن چقار اچاق ايمش ديدى بس اسيد والله يار رسول الله اكرده
 تله سانك سن چقار رس چونكه اول غور و ذليل در سن ايسه عز يز و حرمتلى سن ديدى عبد الله
 ابى ننگ اوغلى عبد الله غه آتاسى ننگ خبرى ايرش كده رسول الله غه كلوب ايرشدى بو
 عبد الله آتاسى شىكللى توكل ايدى رسول الله غه اخلاصلى لى دن ايدى ايتدى يار رسول من
 ايشتم سز بنم آتامنى اولتورتما كچى بولاسز ايمش سز گه يتشكان سوز لى اوچون اكرده
 اولتورته قالسانكز بواشكه من دن غيرى كمشن نى قوشمانكز در حال باشنى آلدونكز غه كلتوره يم
 الله بله آنط ايتمه من كه سز حزر جى لى ننگ عالنى بله سز آتا آناغه آنلر دن مطيع منقاد كخلق يوق
 ايدى بكن چونكه من قور قامن كه اكرده آنى مندن باشقه كشى دن اولتورته قالسانكز منم نفسم
 آتامنى اولتورگان كمشن نى بىر يوز ننگ تريك يورتور گه چداماس اول صورتك منكا كافر بىر ابرينه
 بىر مسلمان نى اولتورمك لازم كلور بس من تموغ غه مستحق بولمق تيوش بولور ديدى رسول
 عليه السلام ايتدى يوق اولتورتى مى موشافلى قيله مى بز ننگ بله بولغان مدتده آننگ ايله
 كور كام معامله قيله مى ديدى بعد كوتار لوب كر وان يوردى تا حجاز يرنده نغما ديگان صو ياننه
 ايندى لى كىچ بله فاتى داوول بولدى رسول عليه السلام ننگ تويهسى بوغالى خلاق ييل ننگ
 قاتى لغندىن قور قشدى لار رسول عليه السلام ايتدى قور قامانكز آننگ اوچون بو ييل ننگ ايسما كينه
 سبب مدينه ده كافر لى دن بىر اولوغ كافر ننگ اولما كى در ديدى صحابه لى صورادى لار يار رسول الله
 اول كم ديو ايتدى رفاعه ابى ننگ زىد ابى التابوت ديدى منافق لى دن بىر او مسخره قىلوب ايتدى
 محمد غيب نى بلم ديب گمان قىلا اما اوزى ننگ تويهسى قايد ايكاننى بلمى ديدى در حال جبرائيل
 عليه السلام منافق ننگ سوز نى و تويه ننگ اورنوى خبر بىردى رسول عليه السلام اصحابنه ايتدى
 من هيج غيب نى بلم ديب گمان قىلغانم يوق هم غيب نى بلمى مده لىكن الله تعالى بنگا منافق ننگ
 سوز نى هم تويه ننگ اورنوى بلدرتدى فلان يرده ايكى طاغ آراسنده تزگنى بىر يقاچ غه
 الككان ايمش ديدى در حال شول طاغ غه باردى لار شول حالده طابدى لار بس بو منافق ايمان
 كلتروب مخلص لى دن بولدى مدينه گه قايتقاچ ظاهر بولدى كه رفاعه ابى ننگ زىد ابى تابوت در واقع
 شول قتى ييل بولغان كىچ ده وفات بولغان ايمش زىد ابى ننگ ارقم ايتور بنم سوز منى يالغانغه
 چقار دقلار ندى مدينه گه قايتقاچ او يالما قىدىن هم قايقومدىن ايدون چقما دم بس الله تعالى منافقون
 سوره سنى ايندردى زىد ننگ سوز نى راست لوب و عبد الله ابى ننگ سوز نى تكذيب قىلوب ابى ننگ
 مدينه گه قايتقاچ بىر نجه كونلر آوروب يالوب اولدى اوشبو سوره اينوب عبد الله ابى ننگ

بالغائی آچلغاچ بعض اقر باسی عبداللہ غہ ایتدی لر ای آشنا سننک حقنک رسول اللہ غہ قتی
 آیت لر ایتدی رسول علیہ السلام غہ باروب اوتن تاینکه سننک اوچون استغفار قیلسون توبه قیل
 دیدک ابن ابی یوق بولماسغہ دلالت قیلا تورغان روشچہ باشنی سلکب ایتدی سز منی ایمان کلتزر گہ
 بیوردنکز ایمان کلتزدم مالدن زکات بیرر گہ قوشدغز آنی بیردم ایمدی محمدکاسچق قیلور در جہ گہ
 ایرشدک مونی دینی (یقولون) ایتهلر اول منافق لار (لئن رجعنا) اگر قایتساق بزلربو بنی
 مصطلق سفرندن (الی المدینة) مدینہ گہ (لیخرجن الاعز) البتہ چقارر عزیزلر ککشی (منها)
 اول مدینہ دن (الاذل) خورراق کشینی (ولله العزة ولرسوله) حالبوکہ عزیزلرک وشرافتلی لک
 اللہ تعالی گہ در ہم آننک رسولینہ در (وللمؤمنین) دخی مسلمان لارغہ در (ولکن المنافقین) اما
 منافق لار (لا یعلمون) بلہی لر (یا ایہا الذین امنوا) ای مؤمن مسلمان بنلر (لا تلہکم) مشغول
 قیلماسن سزلرنی آخرت کسبندن (اموالکم) سزنگ ماللارنکز (ولا اولادکم) ہم دخی بالالارنکز
 (عن ذکر اللہ) اللہ تعالی ننگ عبادتدن دین علمنی او گره نوشیکلمی دن فرض نمازلارنی فرض روزا
 لارنی فرض حجنی اوتاودن زکاتنی بیرودن وغیری فرض وواجب وسنت لرنی بجای
 کلترو دن (ومن یفعل ذلک) بر من قیلہ قالسہ بواشنی یعنی مال لاری واهل اولادی بلہ شغلنلب
 اللہ تعالی ننگ بیورق لارنی بجای کلترمسہ (فاولئک) بس آنلار (هم الخاسرون) آنلاردر بیک
 اولوغز بیان کوروچی لر (وانفقوا) انعام احسان قیلنکز مالنکزدن یعنی زکاة بیررنکز (مما رزقناکم)
 بزبیرگان مال لاردن بعضسنی یعنی قرقدن برنی ایگنندن اون دن برنی (من قبل ان یاتی
 احدکم الموت) سز ننگ بر اونکزر گہ اولوم کلماس دن اول (فیقول) بس ایتکانچہ گہ چاقلی
 (رب) ای منم تنکرم (لولا اخرتنی) کاشکی منم اولومنی کچکتزسانکچی (الی اجل قریب)
 یاقن وعدہ گہ چہ (فاصدق) بس صدقہ بیرر ایدم ومالم دن زکاتن عشرین بیرر ایدم
 (واکن من الصالحین) اوزم ایز گولک لر ہم حج قیلور ایدم دیو امام ضحاک ہم امام عطیہ
 حضرت ابن عباس رضی اللہ عنہ دن روایت قیلوب ایتدی لر بر کمسنہ گہ اولوم ایرشسہ مالی بولوب
 زکاتن بیرمگان بولسہ حج قیلورغہ کوچی یتوب حج قیلمغان بولسہ اول من اولومنه بر آز مده
 وعدہ بیرر گہ خدای تعالی دن یالوارب صورار دیدی اوشبو آیتنی او قودی (ولن یؤخر اللہ
 نفسا) ہیچ کچکتورماس اللہ تعالی ہیچ کم ننگ جانی چقماقنی (اذا جاء اجلها) هر چن ایرشسہ
 آننک اجل وعلاسی (واللہ خبیر بما تعملون) اللہ تعالی سز ننگنی قیلغاننکزدن خبرداردر .

۶۴ نچی (سورة التغابن) ۱۸ آیة

بسم اللہ الرحمن الرحیم

(یسبح لله ما فی السموات وما فی الارض) بارچہ نقصانات دن تنزیہ گہ دلالت قیلا تورغان
 الفاظ اقوال افکار بلہ تورلیچہ تسبیح ایتهلر اول اللہ تعالی گہ کولک لرداکی ہم یردکی هر اشیاء

مونك دليلی (وان من شیء الا یسبح بحمك) در یعنی هر موجودات الله تعالی نی ماقتاب تسبیح ایتده در
 دیمك در (له الملك) اول الله تعالی نك در بارچه ملكت (وله الحمد) اول الله تعالی كه خاص در
 بارچه كامل لق صفات لاری بله ماقتالو (وهو على كل شیء قدير) اول الله تعالی هر نرسه كه
 قادر در و كوچی يتكوچی (هو الذي خلقكم) اول الله تعالی شول الله در كه سزنی یار ائدی
 (فمنكم كافر) بس سز نك بعضنكز الله تعالی كه فار شولق قیلوچی در (ومنكم مؤمن) بعضنكز الله
 تعالی كه و پیغمبرینه مطیع منقاد بولغان مؤمن مسلمان در (والله بما تعملون بصیر) الله تعالی
 سزنی اش قیلغاننی كور گوچی در (خلق السموات والأرض) كوك لرنی هم یرنی یار ائدی
 اول الله تعالی صور حكمت بله (و صوركم) صورتلدی سزنی تورلی جهتن (فأحسن صوركم)
 بس كور كام قیلدی سز نك صورتلرنكزنی باشقه خلوقات صورتنه قاراغانده هم اچكى
 صورتلرنكزنی عقل و معرفت بله بیزادی اویلاب قاراسانكز بلور كه چامانكز بار هیچ قایونكزغه
 كافر بولوب طور رغه اورنك یوق (والیه المصیر) اول الله تعالی نك حكیمینه در بار اچاق اورن
 (یعلم ما فی السموات والأرض) بله در اول الله تعالی كوك لرداگی هم یرداگی هر نرسه لرنی
 (و یعلم) بله در اول الله تعالی (ما تسرون) سز نك یاشرگان اشنكزنی (وما تعلمون) دخی اظهار
 قیلغان اشنكزنی (والله علیم بذات الصدور) الله تعالی بلیگوچی در كوكرا كداگی اش لرنی
 (الم یاتكم) ایا كامدی و سز كه ای كافر لرن (نبا الذین من قبل) موندین اول كلنگان كافر لرنكز خبری
 (فذاقوا) بس تا تودی لار آنلار (وبال أمرهم) اوزلری نك كفرلكلری بله بولغان یمان
 اش لری نك ایمككنی دنیا ده (ولهم عذاب الیم) آنلارغه در قاتی عذاب آخرتده (ذلك)
 بو دنیا ده ایمككلنو و آخرتده قتی عذاب بولونك سببی (بانهم كانت تأتیههم) آنك اوچون آنلارغه
 كیلده در ایدی (رسولهم) آنلار نك پیغمبرلری (بالبینات) آچق دلیل لرن بله (فقالوا) بس ایتدی لرن
 آنلار (أبشرونا) ایا آدم بالاسی بولغان كشی كوندره می بزنی بلكه یولغه سالوا اوچون فرشته
 كرك ایدی (فكفروا) بس انكار ایتدی لرن پیغمبرلر كه (وتولوا) یوز چو یردی لرن پیغمبرلردن
 (واستغنى الله) هم الله تعالی نك ده محتاج لغی یوق در آنلار نك ایماننه و توغری یولغه كونلوینه
 اوزلری تلاب حق یولنی صوراماسه لرن تيك آد اشب یورسن لرن (والله غنی) اول الله تعالی هیچ
 نرسه كه محتاج تو گل (حمید) ماقتالوی در (زعم الذین كفروا) كافر بولغان كمنسه لرن دعوی قیلدی لار
 (ان لن یبعثوا) بز اولد كدن صونك هیچ ده تر لب قوبار ملاز بز دیو (قل) ایت سن ای محمد (بلی)
 بلی قوبار لورسز (ورب) دخی الله تعالی بله آنط ایتنه من من (لتبعثن) البته قوبار لورسز سز
 (ثم لتبعثن) مونك صونككندك یعنی قوبار لراچ خبر بیر لورسز (بما عملتم) دنیا ده وقت ده قیلغان

بخشی و ایمان اش لر نکز بله سن فلان یا وز لقتنی قیلد نك فلان گناهنی قیلد نك فلان امانت که خیانت
 قیلد نك دیوا چر و جزا او چون (وَذَلِكْ) بولای سزنی تر گزوب قو بارب حساب دن صونك عملنكز گه
 کوره اجر و جزا بیر و (عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ) الله تعالی گه اسان بو (فَأْمِنُوا) بس ایمان کلتور نکز (بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ) الله تعالی گه و آننك پیغمبرینه (وَالنُّورَ الَّذِي أَنْزَلْنَا) دخی بز ایندر گان نورغه ایمان
 کلترب حکمنه ایه رنکز چونکه بوقرآن نور بوقرآن نی چن اخلاص بله او قوغانه نور ایگانلگی
 سین وله در ذهن قار انغولان ب طار ایغانه او قسانك خلق کینکایب کونکل آچلوب فایغولار طار الادر
 (وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) الله تعالی سز قیلغان عمل لر دن خبر داردر (یَوْمَ) کونلر دن بر کونك (بِجَهِّكُمْ)
 جیار سزنی الله تعالی (لِیَوْمِ الْجَمْعِ) جیین کونی بولغان قیامت کوننك ظالم مظلوم نی اوند اوچی پیغمبر
 لر نی و آنلارغه اینانغان اینانمغان لاری جیبب صور اب حساب و حکم قیلوب اجر و جزا بیر و او چون
 (ذَلِكَ يَوْمَ التَّفَايُنِ) بو کوندر چن زیان ایته تورغان کون آخرت سودا سندن (وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ
 بِرْمَنِ إِيمَانٍ كَلْتَرَسَهُ اللَّهُ تَعَالَى) گه البته پیغمبر کلتر گان یوچله (وَيَعْمَلُ صَالِحًا) اینر گو عمل قیلسه (يَكْفُرْ)
 (عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ) یو یبار الله تعالی آنلار نك یاوز عمل لر نی (وَيَدْخُلُهُ) کرتور آنی (جَنَاتٍ) او چماح باقچه لرینه
 (تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا) آغادر اول باقچه لار نك توب لار نندن (الْأَنْهَارِ) تور لی بلغه لر (خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا)
 منگو منگو قالغوچی لادر آنلار اول باقچه لارده (ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) اولوغ بخت و دولت بو
 (وَالَّذِينَ كَفَرُوا) اول کشی لر کم کافر بولدی (وَكَذَبُوا بآيَاتِنَا) بز نك آیت لر مزی یالغانغه
 صایدی لار (أُولَئِكَ) بو جماعت (أَصْحَابُ النَّارِ) تموغ اهل لری در (خَالِدِينَ فِيهَا) منگو
 بولغوچی لادر آنلار اول اوت ده (وَبئسَ الْمَصِيرُ) نی ایمان بار اچاق یردر اول اوتلی تموغ
 (مَا أَصَابَ) ایرشمدی ایرشماس (من مصيبة) هیچ فایغو و ضرردن (إِلَّا) مگر ایرشر ایسه (بِإِذْنِ اللَّهِ)
 الله تعالی نك رخصتی تقدیری بله در (وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ) براو اشانسه الله تعالی گه و پیغمبرینه
 (يَهْدِ قَلْبَهُ) کوندر الله تعالی آننك کونکلنی توغری یولغه یعنی بلا قضا ایرشد کس خدای
 تعالی گه طابشر ب صبر ایثار خدای تعالی نك حکمنه راضی بولور (وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) الله تعالی
 هر نرسه نی بلگوچیدر (وَأَطِيعُوا اللَّهَ) اطاعت قیلونکز الله تعالی نك بیورغنه و طیبوینه (وَأَطِيعُوا
 الرَّسُولَ) بیون صوننکز الله تعالی نك پیغمبری حکمینه (فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ) اگر یوز چو یورسه نکز سز
 الله تعالی گه اطاعت دن و پیغمبری نك حکمندن (فَأَنعَمْنَا عَلَى رَسُولِنَا) مگر بز نك پیغمبر مزا اوستونه
 یو کلنگان اش و خدمت (الْبَلَاغِ الْمُبِينِ) منم حکمیننی آچق ایتب آنکلانمقدر آندن صونك اش
 اول حکمیننی قبول قیلماوچی اوستونك فالادر (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) الله تعالی شول الله که اول در اله آندن
 باشقه تنکری یوقدر تاینکه سز منم حکمیننی قبول قیلمیچه ایکنچی تنکری گه طابشر لور ایدنکز

(وَعَلَى اللَّهِ فَلَيتُوكُلِ الْمُؤْمِنُونَ) بس توكل قیلسون لار مؤمن لار اش لرنی الله تعالی گه طابشرون لار
 شاید که ظفر تابار لار (یا ایها الذین آمنوا) ای مؤمن مسلمان بنده لار (ان من ازواجکم)
 شک سز سز ننگ خاتون لار نکز دن بعضی (و اولادکم) بالالار نکز دن بعضی (عدوا لکم) سز گه
 دوشمان لاری باردر (فاحذر وهم) بس صاقلاننکز سز آنلاردن بو آیت خاص در حضرت
 ابن عباس ایتمدی مکه ده بعض ایرانلر مسلمان بولدی لار مدینه گه هجرت قیلورغه تلدی لار
 بس خاتونلاری بالالاری آنلارنی هجرت دن طیدی لار سندن آیورم طوررغه حالمز یوق
 دیدی لار بس ایرلر آنلارننگ سوزینه قاراب هجرت ایلمدی لار بس الله تعالی آخرتنکز گه
 ضرر ایکنج اولادلرنکز سوزینه باقیمانکز آنلار سز گه خیر خواه توکل دشمان لار دیدی
 بس بو حکم باشقه ایند گولک لردن طیوچی خاتون لار بالالار حقننده بولمق تیوش بر من نمازغه
 بارمق تلاد کده خاتون لاری بالالاری طیسسه یا که زکات بیرر گه حج قیلورغه تلاد کده طیسسه
 بو خاتوننی بو بالالارنی اوزینه دشمان دیب بلمک تیوش مثلا زمانه مزده بار که بعض آنالر
 عشر بیرمک یا که باشقه خیر احسان قیلمق تلاد کده بالالاری خاتون لاری اورشوب توقتانلار
 یا که بالالاری عشر بیرر گه تلاد کده آنالاری توقتالار مونا بو طیوچی لارنی الله تعالی قاشند
 دشمان دیب بلوب اوشبو آیتنی اوقوب کورستوب ایند گولکنی قیلودن توقتالورغه تیوش توکل
 القصه اهل اولادی ننگ سوزینه قاراب مدینه منوره گه هجرت قیلماغن مسلمان لار چه یل لار
 اوندکن صکره هجرت قیلغاچ کوردی لار که رسول علیه السلام یانند اغی مسلمان لار دین اسلام
 حکم لارینه بیک توشنگان لار عالم بولغان لار صونکندن هجرت قیلوچی لار بو حالنی کورب هجرت دن
 طیوچی خاتون لارینه بالالارینه آچو توتوب اوچ آلماقی بولدی لار مدینه گه هجرت قیلغاچ
 آنلارغه نفعه لک بیرمیچه جزاغه صالمماقی بولدی لار الله تعالی آلد اغی آیتنی ایندروب آنلارنی
 یومشاندی (وان تعفوا) اگر عفو قیلسانکز کیچسانکز اول خاتون لار نکز ننگ بالالار نکز ننگ
 خطاسنی (وتصفوا) شلته لاونی قویسانکز (وتغفروا) یمان لق لارینی اورتسه نکز (فان الله
 غفور رحیم) شک سز الله تعالی غفور رحیم در (انما اموالکم) شک سز سز ننگ مال لار نکز (و اولادکم)
 اهل اولادلرنکز (فتنة) بلادر سزنی آخرت اشندن شغل لندرر گناهغه باطورر منکر اش لار کا
 سالور (والله عنده) آنلار ننگ فتنه سینه قارامینچه آخرت عمل لارینی بجای کتروب اهل اولادی شغل
 لندر وینه قارامغانلارغه الله قاشند (اجر عظیم) اولوغ اجر لار و ثوابلار باردر (فاتقوا الله ما استطعتم)
 بس صاقلاننکز الله تعالی ننگ امرینه خلاف لق قیلودن بار کوچنکز یتکان قدری بو آیت (یا ایها
 الذین آمنوا اتقوا الله حق تقاته) آیتنی ناسخ دیمش لردر (واسمعوا) طنکلانکز الله تعالی ننگ
 ورسول الله ننگ سوزینی (واطيعوا) اطاعت قیلونکز اللهغه وپیغمبرینه (وانفقوا) انعام احسان
 قیلونکز مالنکزنی الله یولینه (خیرا لانفسکم) اوزنکز ننگ تن لرنکز گه جان لار نکزغه فایده اوچور
 بو آیت صدقه سلامت لک گه فایده بیرگوچی ایدک گه دلیلدر (ومن یوق شخ نفسه) بر من اوزی ننگ
 نفس اماره سی ننگ صاران لغندن صاقلانسه الله تعالی ننگ حق لرنی برینه یتکورسه زکاة عشر

فطره قربان نذر شکلی واجب صدقه لری اوتسه (فأولئك) بس بوجماعت (هم المفاجون)
 آنلارد قوتلغوجی کشی لر (ان ترضوا لله) اگر بورچ فه بیرسانکز الله تعالی گه (قرضا حسنا)
 کورکام صدقه نی یعنی مالنکردن چن کونکل برله غیر احسان قیلسانکز ایندگو اورون لارغه
 (يضاعفه لكم) الله تعالی کوب اولوش قیلور کوبایتور مالنکزی سز ننگ فایدانکزغه
 (ویغفر لكم) یارلقار سز ننگ گناهنکزی (والله شکور) اول الله تعالی آرزغه کوبنی بیرگوچیدر
 (حليم) شفقتلی در (عالم الغیب والشهادة) یاشرین نی اشکاری بلگوجی در (العزیز)
 قوتلی در (الحکیم) اشنتک آخرین بلب حکمتلی قیلغوجی در *

۶۵ نچی (طلاق سوره سی) ۱۲ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(يا أيها النبي) ای پیغمبر (إذا طلقتم النساء) هر چقان طلاق قیلا قالسانکز خاتون لرغزی
 (فطلقوهن) بس طلاق قیلونکز اول خاتون لرغزی (لعدتهن) طلاق مدت لرنک یعنی طهر
 وقتنک حیض کور مکانک که اول پاک لق حالنده جماع قیلنمغان بولسون (اگرده قویننه کر لکان
 خاتوننی حیض حالنده یا که پاک لقه ده بولسه ده اول پاک لقه جماع قیلنغان بولسه شول حالک
 طلاق قیلسه گناهکار بولور - قویننه کر لکان خاتون ننگ یوکلنی هم صبی خاتون ننگ طلاقنک
 شنه لک بدعت لک یوق در قایوووقت ده تلاسه طلاق قیلور اوچ طلاقنی بریولی یعنی بر طهر
 اچنده ایتوب قیلو امام اعظم و امام مالک مذهبنده بدعت در امام شافعی وغیری علما فاشنک
 بدعت ایرماس (وأحصوا العدة) خاطر نکزده توتونکز عدت نی احتمال رجعت قیلنسه معلوم
 بولغای هم عدة مدتک نفقه کیوم طور اوچون اورن بیر لکای (واتقوا الله ربکم) سزنی تربیه
 قیلغوجی الله نکزدن صافلانکز (لا تخرجوهن) چقارمانکز اول طلاق قیلغان خاتون لرنی
 (من بیوتهن) آنلرنک تور اتورغان ایولرنندن بس طلاق قیلو چیغه طلاق قیلغانک تور اتورغان
 ایوندن چقار و حلال توکل (ولا یخرجن) هم اول خاتونغه عدتی طولماس بورون اول اورندن چقو
 حلال توکل (الآن یأتین بفأشمة مبینة) مگر چقار مق حلال بولور آچق یاوزلق قیلغان صورتک
 گنه مثلاً زنا قیلسه یا جماعتنی آچی تل بله رنجوتسه (وتلك) بوایتلکان حکم لر (حدود الله) الله
 تعالی ننگ بیورغان چیک لری در (ومن یتعد) بر من اوتسه (حدود الله) الله تعالی ننگ چیک
 لرنندن (فقد ظلم نفسه) شک سز ظلم قیلدی اول من اوزینه (لا تدری) بلمی سن سن
 (لعل الله) شاید که الله تعالی (یحدث) پیدا قیلور (بعد ذلك أمراً) بو طلاق دن صونک ایکنچی
 بر اشنی یعنی اول کشی ننگ کونکلینه رغبت سالور و مرأجه قیلوب خاتوننی یانکادن قایتارب
 آلور بو آیه دلالة قیلده در اوچ طلاقنی اوچ طهر ده آیوررغه تیش اید کینه او کونکان صورتک
 رجعة قیلو یعنی خاتونن یانکادن قایتارب آلو ممکن بولسون اوچون (فإذا بلغن) هر چقان

بسم الله الرحمن الرحيم

یتشسه لر اول طلاق ایتولکان خاتون لار (اجلهن) عدت لری ننگ تمام بولماق وقت لری نه
 (فامسکوهن) بس توتنکز اول خاتون لری یعنی مراجعة قیلوب فایتار ب اوزنکز گه
 خاتون لرقه آلونکز (بمعروف) شریعه بیورغاچیه (أوفار قوهن) یایسه تلاسناکز آیورنکز
 آنلری (بمعروف) شریعه قوشغاچیه (وأشهدوا) گواهلندر نکز اگرده فایتار ب آلسانکز
 یا که بالکیه آیورسانکز (ذوی عدل منکم) اوز آرانکز دن ایکی عدل کشینی بز ننگ مذهب ده
 گواهلندر و مستحب در امام شافعی ده رجعت صورتنک واجب در (وأقیهوا الشهادة) گواهلتنی
 اونه نکز حاجة وقتنک (لله) الله رضاسی او چون چونکه گواه طور و بیک ثواب اشدر توغری لعدن
 بولغان صورتنک (ذکم) بو حکم لر (یوعظ به) نصیحت قیلنه در بونلر برله (من کان یؤمن بالله)
 الله تعالی کا ایمان کترکان کشی لری (والیوم الآخر) آخرة کوننه ایمان کترکان کشی لری
 (ومن یتق الله) بر من صاقلانسه الله تعالی کا گناه قیلنقدن (یجعل له) قیلور آننک او چون الله تعالی
 (مخرجا) قاتی لعدن تار لعدن شبهه لردن چقماق بولنی (ویرزقه) رزق لندن رآنی الله تعالی
 (من حیث لا یحتسب) حساب قیلنغان امید ایتمگان اورندن بو آیه عوف بن مالک الاشجعی
 حقنده نازل بولدی اول رسول الله غه کلوب شکایه قیلدی یا رسول الله کافر لر او غلومنی اسیر
 قیلوب آلوب کیتدی لر اوزم غایتده آچ فقیر من دیدی رسول علیه السلام ایتدی الله تعالی کا
 تقوالق قیل صبر قیل لاحول ولاقوة الا بالله کلمه سنی کوب ایت دیدی حضرت عوف رسول الله
 ایتکاچیه قلدی ایونده اول طار رکن اوغلی قایتب کردی مشرک لر غافل لر ایکان حالده
 بر تویه لرینی مال لری بله آلوب قاچب) رسول علیه السلام دن صورادی یا رسول الله اول
 مال وتویه حلال می دیدی رسول علیه السلام بلی سن صورادنک الله تعالی بیردی دیدی
 (ومن یتوکل علی الله) کم ایرسه توکل قیلسه الله تعالی گه (فهو حسبه) بس الله تعالی ننگ
 یاردمی آنکا کاملدر (ان الله) درستلکده الله تعالی (بالغ امره) اول توکل قیلوچی ننگ اشنی
 یرینه یتکر گوچیدر (قد جعل الله) تحقیق قیلدی الله تعالی (لکل شیء) هر بر نرسه گه (قدراً)
 بر اولچاونی چیکنی (واللائئ) شوندا این خاتون لار (یتسن من المھیض) هیض دن آیسه
 و امیدسن بولدی لار قارتلق سببلی مثلا ایللی کا یتدی لر (من نسائکم) سز ننگ خاتون لار نکز دن
 (ان اربتم) اگر شک لسانکز آنلار ننگ عدت لری حقنده (فعدتھن) بس آنلار ننگ عدت لری
 (ثلاثة أشهر) اوچ آی در (واللائئ لم یحضن) ودغی یا شلکندن هیض کورمی تورغان خاتون لار
 ننگ عدت لری ایرلری طلاق قیلغان صورتده اوچ آی در (وأولات الاحمال اجلهن) یوکللی
 خاتون لار ننگ عدت لری (ان یضعن حملهن) یوکلر نی قویماق در اگر ایرلری طلاق قیلسه
 یا که ایری وفات بولسه اما ایری وفات بولغان صورتده ابعد الاجلین دیمش لردن چونکه
 ایری اولگان خاتون ننگ عدتی دورت آیده اون کون دبو آیه باردر بنا برین ایری اولگان

خاتون قورصاقلی بولغان صورتده قایسی عدت اوزاقراق بولاسی بولسه شونی صاقلار
 دیمش لردر لکن فتوی وضع حمل گه (ومن یتق الله) بر من صاقلانسه الله تعالی گه گناه قیلودن
 (یجعل له) قیلور الله تعالی آننک اوچون (من امره) آننک دنیا و آخرة اشنده (یسرا) ینکل لکنی
 (ذلک) بو حکم لر بونصیحت لر (امر الله) الله تعالی ننگ حکمی و بیور و غیر (انزله الیکم)
 ایندردی الله تعالی اول بیورقنی سز گه (ومن یتق الله) بر من صاقلانسه الله تعالی گه گناه قیلودن
 (یکفر عنه سیاته) یوبار الله تعالی اول من دن گناه لرینی (ويعظم له اجرا) اولوغ قیلور الله تعالی
 آننک اجرینی (اسکنوهن) تورغزنکز اول طلاق قیلنغان خاتون لرنکزنی (من حیث سکنتم)
 اوزنکز تورغان اورنده بریرده آیورم (من وجدکم) حالنکرده بارنچه بای بولسه نکز اورنونی
 نفقه سنی کینک قیلونکز فقیر بولسه نکز کوچ یتکاچه قیلونکز (ولاتضاروهن) ضرر ابرشدرمانکز
 اول طلاق قیلنیش خاتون لرنکز غه (لتضیقوا علیهن) اورن لرینی نفقه لرینی طار قیلوب
 رنجوتمانکز (وان کن) اگر بولسه لار اول طلاق قیلنغان خاتون لار (اولات حمل) یوکل بولسه لار
 (فانفقوا علیهن) بس عدة نفقه سنی بیرنکز اول خاتون لار غه (حتى یضعن حملهن) تاینکه
 یوک لرینی قویغاچه (فان أرضعن لکم) اگر ایهمزسه لر اول طلاق قیلنغان خاتون لار سز ننگ
 اوچون بالالارغزنی عدت دن صونک (فاتوهن أجورهن) بس بیرنکز آنلار غه بالالارنی
 بالا ایهموزکان اوچون (وأنتم روا بینکم بمعروف) قبول قیلنکز بر بیرنکز ننگ شریعة کاموافق
 او کوتلاب ایتمکان سوزینی (وان تعاسرتم) اگر چیتونسنسانکز اول خاتون سورادیقی یال
 حقنی بالاغزنی ایهمزکان برابرینه (فسترضع له احری) بس ایهمز اول بالانی ایکنچی خاتون
 طلاق قیلنغان آناسی ایهمز گه کوچلانماس (لینفق) نفقه بیرسون اول بالاننگ آناسی
 ایهمز کوچی خاتون غه (ذوسعة) اکر بای بولسه اول بالاننگ آناسی (من سعته)
 اوزی ننگ بایلغندن کینک لك ایتم (ومن قدر علیه رزقه) بر من ننگ رزقی طار بولسه
 یعنی بالا آناسی یارلی بولسه (فلینفق) بس نفقه بیرسون اول بالا آناسی (مما آتاه الله)
 الله تعالی آنار غه بیرکاچه یعنی یارلی لار چه اوز حالنچه (لا یلکف الله نفسا) هیچ برکمنی
 کوچله ماس الله تعالی (الأمأ آتاهما) مگر آنار غه بیرگان قدری حالنچه کنه کوچلر
 (سیجعل الله) تیزدر کم قیلور الله تعالی (بعد عسر) دنیاده فقیر لکن صونک (یسرا) دنیا
 آخرة بایلغنی (وکأین من قریة) نی چاقلی قریه لر باردر یعنی کوب شهر لر و قریه لر
 باردر که (عتت عن امر ربها) باش تارندی لار آنلار ننگ اهل لری الله تعالی ننگ
 بیورغندن (ورسله) الله تعالی ننگ پیغمبر لری ننگ بیورغندن (فحاسبناها) بس حساب غه

تارتدق بز آنلارنی (حساباً شدیداً) قتی حساب برلن (وعذبناها) عذاب قیلدی بز
آنلارنی (عذاباً نكراً) قبیح عذاب برلن (فذاقت) بس تاتودیلر آنلر (وبال أمرها)
اوزلری ننگ اشلری ننگ ایملک کنی دنیاده وقتده بعضسی قتی ییل بله اولترلکیلر بعض لری
کوکدن طاش یاغدرلب هلاک بولدی لار (وكان عاقبة أمرها خسراً) بعد بولدی اول
قریه اهل لری ننگ اشلری ننگ صونکی زیان کارلی دنیاده هم آخرتده (اعد الله لهم)
حاضرلدی الله تعالی اول باش تارتوچیلارننگ فایداسینه آخرت یورطنده (عذاباً شدیداً)
قتی عذابنی (فاتقوا الله) بس صاقلاننگز الله تعالی گه گناه قیلمدن (یا اولی الالباب) ای
عقل ایهلری (الذین آمنوا) مؤمن مسلمانن بولغان عقل ایهلری (قد انزل الله اليکم)
تحقیق ایندردی الله تعالی سز لر گه (ذکراً) سزنی اگاهلندر غوچی قرآننی (رسولاً) ایچی نی
یعنی محمد صلی الله علیه وسلم نی یباردی (یتلوا علیکم) اوقیدر اول پیغمبر سز گه (آیات مبینات)
آچق آیه لرنی (لیخرج الذین آمنوا وعملوا الصالحات) اوقیدر اول محمد علیه السلام آچق
آیه لرنی ایندگو عمل لر قیلوچی مؤمن مسلمانلرنی چغارمق اوچون (من الظلمات) شبهه لر
قارانغولغندن (الی النور) یقین وشیکسز لک ننگ نورینه (ومن يؤمن بالله) برکمسنه ایمان
کلتورسه الله تعالی گه (ويعمل صالحاً) عمل قیلسه ایندگو وتوزک عمل لرنی (يدخله) کرتور آنی
الله تعالی (جنات) اوجماخ باقچه لرینه (تجری من تحتها الانهار) آغار اول باقچه لر ننگ آستوندین
یلغهلر (خالدين فيها) منگو بولورلر اول اوجماخ باقچه لر نده (قد احسن الله له رزقا) تحقیق
کورکام قیلدی الله تعالی جنت اهل لری اوچون رزقنی (الله الّذی) الله تعالی شول الله که اول
(خلق سبع سموات) یاراتدی اول یدی کوکلرنی (ومن الارض) دخی یرلرنی یاراتدی
(مثلهن) اول کوکلر اوخشاشلی یعنی یدی فات یرلرنی (یتنزل الامور بینهن) یورر الله
تعالی ننگ حکمی یدی فات کوکلر یدی یرلر آراسنده (لتعلموا) سز ننگ بلملککنکز اوچون
(ان الله علی کل شیء قدير) شکسز الله تعالی هر بر نرسه گه کوچی یتکوچی دیب (وان الله)
شکسز الله تعالی (قد احاط بكل شیء علماً) هر نرسه نی اوزیننگ علمی بله چولغایو آلفای *

۶۶ نچی (سورة التحريم) ۱۲ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(یا ایها النبی) ای پیغمبر (لم تحرم) نی اوچون حرام قیلاسن (ما اعد الله لك) الله تعالی سنکا
حلال قیلغاننی (روایتدر رسول علیه السلام کونلرده برکون خاتونی زینب بنت جحش رضی الله
عنها حجره سنک بال اجدی حضرت حفصه ایله حضرت عائشه رسول الله ننگ اوزلرندن باشقه زینب
کیفینب اوزدر دقندن کونلاب سوز برله شب ایتدیلر آغزنکدن مغافیر ایسی کیله دیدیلر

مغافیر عرقت دیدیکی یغاج ننگ صاغزی در که ایسی بیک صاصی ایمش رسول علیه السلام
ضرر یوق زینب بنت جحش یاننده بال اچدم ایدی موندن آری اچمام ایندی دیمش
اهل تفسیر روایتجه رسول علیه السلام خاتون لری قاتنه نوبه ایله کرر ایدی حضرت حفصه
رضی الله عنها نوبتی بولدیتی کونده رسول علیه السلام دن رخصت صورادی آناسی حضرت
عمر ننگ ایوینه باروب زیارة قیلورغه رسول علیه السلام رخصت بیردی اول کیتک اچ رسول علیه
السلام اوزیننگ کنیزه کی ماریه قبطیه نی چافرتب کلتربت موافقه قیلدی حضرت حفصه قایتسه
ایشک بیکلی تورر ایشکی توبننگ اولتروب توردی رسول علیه السلام ایشکن چقدی حیادن
تیرلنگان ایدی حفصه رضی الله عنها یغلادی وایتدی بنم نوبتم کوننک آتام ایوینه زیارة گه دیب
یبارودن مقصودنک اوشبواش ایمش سن بنم نوبتم کوننده بنم توشا کنده بو اشنی قیلدنگ
بوننی هیچ غیر ی خاتون لرنگا قیلغاننگ یوق مگر بنکا قیلدنگ دیو یغلادی (رسول علیه السلام
سکوت قیل یاف حفصه بن اول ماریه نی اوزیمه حرام قیلدم سن بو سرنی هیچ باشقه خاتونلرغه
چیشمه دیدی رسول علیه السلام حیره دن چقغاج (حضرت عائشه حیره سی ایله حضرت حفصه
حیره سی کورشی ایدی آراده بر استینا غنه ایدی) شول استینانی قادی وایتدی سنکا بر سوینچ
بله خبر بیرایم مو یا عائشه رسول علیه السلام کنیزه کی ماریه نی اوزینه حرام قیلدی دیدی
نی کورگاننی سویله دی موندن آری آنکا موقعه قیلما سقه آنط ایتوب وعک قیلدی دیدی
بس الله تعالی بو آیه نی ایندردی ای پیغمبر نی اوچون الله تعالی حلال قیلغان نرسه نی اوزنگا حرام
قیلاسن دیدی (تبتغی مرضات از واجک) سن خاتونلرنگ ننگ رضالغنی طلب قیلاسن (والله)
الله تعالی (غفور رحیم) یارلقا غوجی ور حیملی در (قد فرض الله لکم) تحقیق رخصت قیلدی
الله تعالی سرگه (حَلَّةَ اَیْمَانِکُمْ) آنط لرنگزنی حلالا ونی یعنی حانت بولغاننگز صورتک کفارتنی
واجب ایتدی (والله مولاکم) الله تعالی سزنگ هو جاننگزدر (وهو العظیم الحکیم) اول الله تعالی
بلگوچیدر حکمت مصاحت گه موافق قیلغوچیدر (واذ اسر النبی) شول وقت کم بر سر ایتدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم (الی بعض از واجه) اوزیننگ بعض خاتونلرینه یعنی حفصه بنت
عمر رضی الله عنهماغه (حدیثاً) بر سوزنی سر ایتوب ایتدی ایکی اش خصوصنده بری
کنیزه کنی اوزینه حرام قیلما فنی ایک اچیسسی اوزندن صونک خلیفه لک حضرت ابو بکر
الصدیق غه آندن صونک حضرت عمر گه بولاچاغنی (فلما نبأت) خبر بیر گانی زمانده اول
خاتون یعنی حضرت حفصه حضرت عائشه کا (به) اول سرنی (واظهره الله علیه) بلدردی اول
واقعه نی الله تعالی اوزی ننگ پیغمبرینه یعنی حفصه ننگ پیغمبر سرنی حضرت عائشه کا ایتکاننی
(عرف بعضه) بلدردی پیغمبر علیه السلام حفصه کا عائشه کا ایتکان سوزی ننگ بعضسنی یعنی کنیزا
کنی حرام قیلما فنی (وأعرض عن بعض) بعضسن ایتکانندن سکوت قیلدی یعنی اوزندن
صونک خلیفه لک کم کاتیه چاکی توغر و سنک) موندن صونک رسول علیه السلام حضرت حفصه نی
طلاق قیلدی حضرت عمر رضی الله عنه بو اش کا کیفی کیتب ایتدی اگرده آل خطاب ده غیر
بولسه ایدی سنی خدا پیغمبری طلاق قیلما س ایدی دیدی در حال جبرائیل علیه السلام یتشب

رجعة قیلماغه بیوردی چونکه اول بیك روزه توتوچان بیك او یاغ طور بعبادة قیلوچان اییدی
 بعد ازان او چاخده سنك خاتون لرنسكدن بولاچاق دیدی (فلما نبأها به) بس پیغمبر علیه السلام
 خبر بیورکانی زمانك حضرت حفصه کا سرنی فاش قیلغانلقتنی (قالت) ایتدی حفصه (من انباك هذا)
 کم خبر بیوردی سنکا بواشنی دیو (قال) ایتدی پیغمبر علیه السلام (نبأنی) خبر بیوردی منکا
 (العلیم الخبیر) بلکوچی خبر دار الله تعالی (ان تتوبا الی الله) اگر الله تعالی کا توبه قیلب
 گناهدین فایتمسانکز ایگا و نکز یعنی حضرت حفصه بله حضرت عائشه رضی الله عنهما (فقد صغت
 قلوبكما) بس سزنگ کونکلنکز تیوشلی اش دن بر چیت کا آوشدی یعنی ماریه ننگ حرام
 بولماقینه که الله تعالی آنی حرام قیلماغان اییدی بس سزدن توبه واجب بولورلق اش صادر بولدی
 (وان تطاهرا) اگر بر بر نکز کا یاردم بیور شسانکز سز حفصه بله عائشه (علیه) پیغمبر ننگ ضررینه
 (فان الله) بس شك سز الله تعالی (هو مولاہ) اول الله تعالی اول پیغمبر ننگ یاردچی خو جاسیدر
 و آنکا نصرت بیور گوچی در (وجبریل) دخی جبرائیل فرشته اول پیغمبر ننگ یاردچیسی در
 (وصالح المؤمنین) دخی مؤمن مسلمان لرننگ یتخی لری آننگ یاردچیسی در (والملائكة بعد
 ذلك ظہیر) دخی فرشته لر بونلردن سونك یاردچی لردر (عسی ربه) احتمالکه اول پیغمبر ننگ
 تنکرسی (ان طلقن) اگر پیغمبر سزنی طلاق قیلسه (ان یدله) الله تعالی آنا رغه آکوشدر رغه
 (ازواجاً) خاتون لرنی (غیراً منکن) سزدن ایندگورا کلرنی (مسلمات) اخلاص بله بیك
 اطاعتلی لرنی (مؤمنات) شریعة حکم لرنی اخلاص بله قبول قیلوچی لرنی (فانتات) عبادت کا
 دائمی لقی قیلوچی لاری (تائبات) گناهدن توبه قلوچی لارنی (عبادات) عبادت قیلوچی لرنی
 (سائحات) روزه توتوچی لارنی (تبیات) طول لارنی (وابکاراً) هم قزلرنی (بأیها الذین آمنوا)
 ای مؤمن مسلمان بندلر (قوا انفسکم) صافلانکز اوزنکزنی (واهلکم) دخی جماعت لرنکزنی
 اهل اولادنکزنی و آل اقر بانکزنی (نارا) اوت دن الله تعالی طیغان اش دن طیولماق برله هم
 بیورغان اشنی قیلماق برله اهل اولادنکز کا شریعة حکم لرنی او گرا تب تا نا مشروع اش دن
 طیولغای لار (وقودها الناس والحجارة) اول تموع ننگ یا قولماق او طونی آدم بله پری هم طاش لردر
 (علیها ملائكة) اول اوت غه مؤکل فرشته لر باردر (غلاظ) تموغ اهل لرنینه قاتی سوزلی اول فرشته لر
 (شداد) بیك قوتلی لردر (لا یعصون الله ما امرهم) الله تعالی ننگ بیور غنه هیچده قارشولق
 قیلماس لار آنلر (ویفعلون ما یؤمرون) بجای کلتر لر آنلر نی نرسه بیور لغان خدمتنی
 کافر لرنی در حال تموغ غه صالح کبی زنجربلاب حمیم اچرب ز قوم آشاتب عذاب قیلماق کبی
 (بأیها الذین کفروا) ای کافر لر (لا تعتنروا الیوم) بو کون عنر ایتمانکز (انما تجزون ما)
 (کنتم تعملون) شك سز جزا قیلنور سز سز اوزنکز قیلغان عمل اوچون (بأیها الذین آمنوا)

ای مؤمن مسلمان بندگ لر (توبوا الی الله) توبه قیلونکنز الله تعالی کا (توبه نصوحاً) نصوح
 توبه سی بله حضرت علی رضی الله عنه دن توبه نصوح نه دیو صورادی لار جوابنده ایتدی ائی
 آلتی تورلوك نسنه جمع ایدار (اول اوتگان گناملار اوچون اوکنو) ایکنجی اوستونک قالغان
 فرض لرنی واجب لرنی اوتاو (اوچونچی مظلوم لرنی رضا قیلدرو) دور تنجی دعواچی لارنی
 بحیل تو (بشتچی اول گناهه قایتماونی نیه قیلو) آلتنجی نفستکنی گناهه تر بیه قیلدکنک شیکلی
 الله تعالی ننگ طاعة عبادتنک تر بیه قیلدقدر (عسی ربکم) امیدرکه سزنگ تنکرکنکز (ان یکفر
 عنکم سیاتکم) سزنگ گناهلر نکرنی اورتما کلکی (ویدغلکم) سزنی کرتما کلکی (جنات) اوجماح
 باقچه لرنه (تجری) آغادر (من تحتها) اول باقچه لرننگ توب لرندن (الانهار) یلغهار (یوم)
 اول کونده قیامت میدانیده (لا یخزی الله النبی) رسوای قیلماس الله تعالی اوزی ننگ
 پیغمبرینی (والذین آمنوا معه) اول پیغمبر برله برگا ایمان کلتورگان من لرنی (نورهم)
 آنلرننگ نورلری (یسعی بین ایدیهم) آشغب بارر آنلرننگ آل لارنده (وبایمانهم)
 آنلرننگ اونک لارنده (یقولون) ایتورلر آنلر قیامت کوننده (ربنا) ای بزنگ تنکرمز
 (اتم لنا نورنا) کامل قیل بزنگ نورمزی (واغفر لنا) یارلقاغیل بزنی (انک علی کل شیء
 قدير) شک سز هر نرسه گا کوچونک ییتکوجی سن (یاایها النبی) ای پیغمبر (جاهد الکفار)
 جهاد قیل کافر لرگا قارشو اوستونکا کلسه لر فرض عین لک اوزره کلمکانده فرض کفایه لک
 اوزره صوغشب (والمنافقین) منافق لارغه قارشو جهاد قیل دلیل لر برله وعظ ونصیحت بله
 (واغلظ علیهم) قاتیلق آغرلق قیل سن آنلارغه (وماویهم جهنم) آنلارنگ اوروون لاری جهنم در
 (وبئس المصیر) نی یمان باراچاق اورد اول جهنم (ضرب الله) حکایت وقصه قیلددر الله تعالی
 (مثلاً) بر عجب قصه وواقعه نی (للذین کفروا) کافر لرگا (امرأة نوح) نوح پیغمبر ننگ
 خاتونیننگ حالنی (وامرأة لوط) دخی لوط پیغمبر ننگ خاتونیننگ حالنی (کانتا) بولدی لار
 بو ایکی خاتون (تحت عبدين) ایکی ایزگو قل ننگ نکاحنده (من عبادنا صالحین) بزنگ
 ایندگو قدلارمزدن بولغان ایکی قل ننگ نکاحنده (فخانتهما) بس خیانت قیلدی لر بو ایکی
 خاتون ایکی پیغمبرگا یعنی کافر بولدی لار (فلم یغنیا عنهما من الله شیئاً) بس هیچ بر فاید
 بیرمدی بو ایکی خاتونغه اول ایکی ایندگو بندهننگ خاتونی بولولری الله تعالی ننگ عذابنی
 قایتارغه (وقیل) ایتولدی بو ایکی خاتونغه الله تعالی طرفندن (ادخلا النار) کرنکز هر
 ایکونکرز اوتغه (مع الداخلین) کروچی لر بله برگا دیو (وضرب الله مثلاً) ودخی حکایت
 قیام ایتدی الله تعالی عجب قصه نی (للذین آمنوا) مؤمن مسلمان لارغه (امرأة فرعون) فرعون
 خاتونی آسیه نی آننگ موسی پیغمبرگا ایمان کلتردکنی سیزدکنک ایکی آیاغنه ایکی قولنه قزدرغان
 قداق لار فاقدر ب کوکراکی اوستینه تکرمن طاشی صالدر ب عذاب قیلد اولتورتدکه

(اِذْ قَالَتْ) شول وقتك ايتدی تضرع قیلوب فرعون خانونی (رب) ای تنکرم (ابن لی) بنا قیل سن منکا (عندک بیتاً فی الجنة) اوز قاشنکده اوچماخده بر ایو (وتجنی) قوتقار سن منی (من فرعون) فرعون دن (وعمله) دخی فرعون نك اشندن یعنی کفرندن جماعندن (وتجنی) دخی قوتقار سن منی (من القوم الظالمین) کافر قوم دن روایتدر که حضرت آسیه رضی الله عنها موسی پیغمبر سحر چی لارغه اوستون کلدکه ایمان کلتوردی فرعون آنک مسلمان بولدیقنی سیزدکده آیاق لارنی قول لارنی باغلاندر وب اسسی قویاش غه طاشلاتدی آنی فرشته لار قویاش اسسی لکندن کوله گه لب صافلار لار ایدی اوشبو حالده جان تسلیم قیلدقه الله تعالی آنکا اوچماخداغی اورنونی کورساتدی بنا برین جنت کا عاشق بولوب تیز زمان اوزی نك جانی آلونماقنی آرزو قیلب یارب اوچماخده بنکا بر ایو بنا قیل دیدی (ومریم ابنت عمران) ودخی عمران قزی مریم نی حکایت قیل اول مسلمان لرغه عبرة اوچون (التي) آنداین قز کم اول مریم (احصنت فرجها) صافلادی اول اوزی نك فرجنی حرام دن (فنجنا فيه من روحنا) بس اوردک بز اول فرج کا اوز بز یار اتقان حرمتلی جان لاردن برنی (وصدقت) ایمان کلتوردی اول مریم (بکلمات ربها) تنکرسی نك سوز لرینه (وکتبه) کتاب لرینه پیغمبر لرینه واوغلی عیسی علیه السلام غه (وكانت) بولدی اول مریم (من القانتین) عبادت گادایمچی لق قیلوچیلاردن مطیعه ومنقاد لردن.

۶۷ پیچی (تبارک سوره سی) ۳۰ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(تَبَارَكَ) مبارک لك وبركات ایهسی در (الذی) آنداین الله تعالی (بیده الملك) آنک اختیارنده تصرفنده در بارچه ملکه (وهو) اول الله تعالی (علی کل شیء) هر نرسه گا (قدیر) کوچی یتکوچی در (الذی) آنداین الله اول (خلق) یاراتدی (الموت والحیوة) اولومنی ترکلکنی (لییلو کم) سزنی صنماقی هم تکلیف قیلماقی اوچون (ایکم احسن عملاً) سز نك قایسونکز کور کام راک در عمل قیلماقی فرض و واجب لرنی قالدر ماین سنه لرنی بجای کلترب (وهو العزیز) اول الله تعالی اوستون در وهر اشده غالب در (الغفور) یارلقاغوچی در (الذی) آنداین الله اول (خلق) یاراتدی اول الله تعالی (سبع سموات طباقاً) یتنی کوکنی قات قات ایتب (ما تری) کورماس سن سین (فی خلق الرحمن من تفاوت) الله تعالی نك مخلوقلری آراسنده آیورمانی هر قایوسی بر تیکزد در که نیندی صنف دن بولسه شول صنف نك اشنی قیلدر (فار جمع البصر) بس قایتارب قاراسن کوز نکنی (هل تری من فطور) ایا کور رسن مو سن آنده بربر بوز قلقنی اش کا یاراقسزلقنی (ثم ارجع البصر کرتین) موننک صونکنده قایتارب قاراسن کوز نکنی قات قات (ینقلب الیک البصر) قایتور سنکا کوز نك (خاسئاً) امیدسز بولوب

هیچ بر مخلوقه عیب طابا آلیچه (وهو حسیر) اول کوز زیان ایتکوچی در که نی قدری فار اساده
 حکمت لرنی کور ب بتره آلماس هیچ بر مخلوقه کمچی لك طابماس (ولقد زینا السماء الدنيا)
 شکسز زینة لک بز سزگا یاقن کو کنی (بمصایح) یولدزلار برله (وجعلناها) قیلدق بز اول
 یولدزلارنی (رجوما للشیاطین) شیطان لرنی سوروچی قیلدق (واعذنا لهم) حاضر لک بز
 شیطان لار اوچون (عذاب السعیر) قزدرلغان تموغ عذابنی (وللذین کفروا بر بهم) اوزلری ننگ
 تنکری لری نه کافر بولغوچی که سنه لر اوچون باردر (عذاب جهنم) جهنم عذابنی (وبئس المصیر)
 نی یمان بار اچاق وقرار قیلاچاق یردر اول جهنم (اذا القوا فیها) هرچن سالونسه لار اول کافر لر
 جهنم گا (سمعوا لها شهیقا) ایشتور لر اول تموغ ده ایشاک طاوشی شیکلی طاوشنی (وهی) اول
 جهنم (تفور) قاینار (تکاد تمیز) آیور لورغه یاقن بولور اول تموغ (من الغیظ) کافر لر گا
 آچیغندن (کلما القی فیها فوج) سالونغان صاین اول جهنم کابر گروه کافر لر (سالهم) صورار
 آنلردن (خزنتها) اول جهنم ساچی لاری فرشته لر (الم یاتکم نذیر) ایا کلمدیمو سزگا
 خدای تعالی ننگ عذابندن قور قوچی پیغمبر دیو (قالوا) ایتور لر اول کافر لر جهنم صاچی لری ننگ
 سؤالنه جوابده (بلی قد جاءنا نذیر) بلی کلدی بزلر گا پیغمبر (فکذبنا) بس اینانمدق بزلر
 (وقلنا) دخی ایتدک بزلر (ما نزل الله من شیء) ایندرمدی خدای تعالی هیچ بر نرسه دیو
 (ان انتم) ایماس سز (الافی ضلال کبیر) مکرینکه یمان ضرر آرغونلقد سز دیو ایتور بولقد
 دیور لر اول کافر لر اوزلری اقرار قیلب (وقالوا) ایتور لر اول کافر لر جهنم ده حالده
 اوزلری ننگ یمانلقنه اعتراف قیلب وجدان لری نه قایتب (لو کننا نسمع) اگر ده ایشتب قبول
 قیلغان بولساق ایدی بزلر پیغمبر لر سوزنی بحث قیلمیچه (اونعقل) یایسه پیغمبر لر سوزی ننگ
 حکمت لرنی فهم لب ایمان کلتور کان بولساق ایدی بزلر (ما کننا فی اصحاب السعیر) بولماس
 ایدک بز قزدرلغان تموغ اچنده گی لر آراسنده دیور لر (فاعترفوا) بس اقرار قیلدی لار
 (بذنهم) اوزلری ننگ گناهلرینی اش اوتب کتکاج (فسحقا) بس یر اقلقدر الله تعالی ننگ
 رحمتندن (لاصحاب السعیر) قزدرلغان تموغ اهل لری نه (ان الذین یحشون ربهم) شک سز
 اوزلری ننگ تنکری لردن قور قوچی بنده لر (بالغیب) غیبداکی کوز گا کورنمگان آخرة
 کونده بولاچاق اش لر سبیلی (لهم مغفرة) آنلرغه در گناهلرینی یارلقامق (واجر کبیر)
 دخی ده اولوغ یال (واسروا قولکم) کرک یاشرین قیلونکوز سوز لر نکزنی (واجر وابه) یایسه
 ققرب ایتونکوز اول سوز نکزنی (انه علیم بذات الصدور) شک سز بلگوچی در اول الله تعالی
 کو کرا کدکی اش لرنی کافر لر طانک عجایب گا قالور ایردی لر اوزلری آرالرنده سر ایتب

سویلشکان سوزنی رسول علیه السلام آنلرغه سویلر ایدی بس بری برینه ایتور بولدی لار سوز
 مزنی بیک یا شرب سویله شیک دیو (الایعلم) ایا بلماسه و یا شرین و اشکارانی (من خلق) بارچه
 مخلوقاتنی یار اتغان الله تعالی (وهو) حالبوکه اول الله تعالی (اللطف) لطیف در یعنی اشنی نچیکه لک
 اوزره قیلغو چیدر (الخبیر) خبر دار در (هو الئی) اول الله تعالی شول الله در که (جعل لکم الارض
 ذلولاً) سز ننگ او چون برنی یومشاق قیلدی (فامشوا فی منا کبها) بس یور نکز اول بر ننگ
 بیلکه لر ننگ (و کلاوا من رزقه) آشان نکز الله تعالی ننگ رزقندن (والیه النشور) اول الله تعالی ننگ حکمی
 صاری در آخره کوننک قوبار لو (ءامنتم من فی السماء) ایا ایمین بولوب طنج لادغزمو کوکلرده
 حکمی یوری تورغان الله تعالی ننگ عذابندن اگر الله تعالی گناہ قیلسه نکز (ان ینصف بکم
 الارض) الله تعالی سزنی یرگا یوتدر و دن (فاذا هی تمور) اول یر سلکوننگانک (ام امنتم) یایسه
 ایمین بولن نکزمو (من فی السماء) کوکلرده حکمی یور گوچی الله تعالی دن (ان یرسل علیکم حاصباً)
 سز ننگ اوستون نکز گا واق طاش لر نی یبار و دن (فستعلمون) بس تیز در کم بلور سز (کیف نذیر)
 منم قورقتووم ننگ نچوک لکن (ولقد کذب الذین من قبلهم) تحقیق یالقانغه صایدی لار
 اوزلری ننگ پیغمبر لر یینی بونلردن الیک بولغان امة لر (فکیف کان نکیر) کوره مسن نچوک
 بولدی بو انکار (اولم یروا الی الطیر فوقهم) ایا قاراب عبرت لنمی لرمو آنلر قوش غه
 (صافات) هواده قنات لار یینی جایکوچی قوش لرغه (ویقبضن) دخی ده قنات لر یینی جییشدرب
 تورغوچی قوشلارغه (ما یمسکهن) توتمی در اول قوشلارنی هواده (الا الرحمن) مگر ینکه الله تعالی
 توتادر (انه) شکسز اول الله تعالی (یکل شیء) هر نر سه نی (بصیر) کور گوچی در (امن هذا الئی)
 ایا کم در شول کمسنه کم (هو چند لکم) اول سز گا عسکر بولور (ینصر کم) نصرت بیرر
 اول کمسنه سز گا (من دون الرحمن) الله تعالی دن باشقه یعنی الله تعالی ننگ حکمندن اوتب
 عذابندن قوتقار رغه البته بولای قوتقار رلق هیچ کمسنه یوقدر (ان الکافرون) ایماسدر کافر لر
 (الافی غرور) مکر ینکه آلد انما قده در لر اوزلرین اوزلری آلد او ده در لر (امن هذا الئی
 یرزقکم) ایا کمدر اول کمسنه کم رزقلاندر ر اول سزنی (ان امسک رزقه) اگر الله تعالی طیسه
 سزدن اوزی ننگ رزقنی هیچ ده بیرماس بولسه (بل لجاوا) بلکه کافر لر بر گه طور دی لار (فی عتو)
 قارشولقد (ونفور) حق لقدن قاجما قلد (افمن یمشی مکباً علی وجهه اهدی) ایا یوزی اوزرینه
 توبان توشب اونکننی صولدن آیور میچه یور وچی توغری یولغه کونلگو چیرا کمی (امن یمشی
 سویاً علی صراط مستقیم) یایسه شول کمسنه توغری یولغه کونلگو چیرا کمی قایوسی توغری یول
 بله رسول علیه السلام ننگ سنتی اوزرینه یورر (قل) ایت ای محمد (هو) اول الله تعالی (الئی)

آند این الله در کم (انشأکم) یاراتدی اول سزنی (وجعل لکم) سز ننگ او چون قیلدی (السمع)
 قولاقنی وعظ نصیحتنی کتاب سنتنی ایشتمک او چون (والابصار) دخی کوزلرنی قیلدی
 کورب عبرتلمک او چون (والافئدة) دخی کونکلرنی قیلدی فکر لب خدای تعالی ننگ
 عجایب قدرتلرین آنکلاماق او چون (قلیلاً ما تشکرون) بیک آز وقتک شکر قیلاسز ونعمت لرنی
 بیک آز وقت ده اورننه استعمال قیلاسز (قل) ایت سن ای محمد (هو الذی) اول الله تعالی
 شوندا این الله در که (ذراکم فی الارض) یاراتدی سزنی یرده (والیه) اول یر یوزنده
 الله تعالی ننگ حکمی صاری (تخشرون) قوبارلور سزلر (ویقولون) ایتلر اول کافرلر سن
 قیامت ننگ قور قچلی حاللرندن خبر بیر کاج (متی هذا الوعد) قین بو قوبارلو وعلسی (ان کنتم
 صادقین) اگر راست سویلاوچی لردن بولسانکز قایو وقتک بولا چاغنی ایتونکز دیو صوری لار
 اول قیامت نی بولماسقه صایب (قل) ایت سن ای محمد آنلرغه (انما العلم) شک سز اول قیامتنگ
 وقتن بلو باری (عند الله) الله تعالی قاشنگ غنهدر (وانما انا نذیر مبین) من باری اول قیامتنگ
 بولا چاغندن خبر بیر وچی و احوالندن آچق قور قچو من و آننگ وقتنی خبر بیر رکابور لغان ایماسمن
 دیو (فلما راوه) کورگان لری زمانک وعک قیلنغان قیامت نی (زلقة) یاقن لاشمش (سیئت) یمانلنور
 یعنی قارالور چتق لاشور (وجوه الذین کفروا) کافر بولغان من لرننگ یوزلری (وقیل) هم ایتلور
 آنلرغه (هذا) بو عذاب (الذی) آند این عذاب بو (کنتم) بولد نکز سز (به) اول عذابنی
 (تدعون) آشغب صور اوچی دنیا ده وقتک قوبارلو وعلسی قین دیو مصقل ایتب (قل) ایت سن
 ای محمد (ارایتهم) ایا کوره مو سز شول حالنی که (ان اهلکنی الله) اگر الله تعالی اولتوره قالسه
 منی (ومن معی) هم منم بله برکا بولغان مؤمن مسلمان لارنی (اورحمناً) یایسه بزلر کارحمت قیلسه
 (فمن یجیر الکافرین) بس کم قوتقارر کافر لرنی (من عذاب الیم) رنجتکوچی عذاب دن (قل)
 ایت سن ای محمد (هو) اول الله تعالی (الرحمن) دنیا ده بار چه مخلوقات غه رحمتی ایرشکوچی در
 (انما به) ایمان کلتردک بز آنکا (وعلیه) اول الله تعالی کا (توکلنا) توکل قیلدق بز (فستعلمون)
 تیز در کم بلور سز (من هو) کم در اول (فی ضلال مبین) آچق آداشقانلقک بولوچی (قل) ایت
 سن ای محمد صلی الله علیه وسلم (ارایتهم) ایا کوره سز می سز (ان اصبح) اگر اورلسه (ماؤکم)
 سز ننگ صولار نکز (غوراً) یر آستینه کیری قایتب کیتکوچی بولا قالسه (فمن یأتیکم) کم کلتور
 سز کا (بماء معین) آقغوچی صونی البته الله تعالی ننگ امرندن باشقه هیچ کم کلتره آلماس بماء
 معین دیب سوره نی او قوب تمام ایتب بتر کاج الله رب العالمین دیب یاشرین ایتو مستحب در
 اوشبو سوره ننگ قبر عذابندن صاقتچ لاق غه خاصیتی بولماقی رسول علیه السلام دن مرویدر
 ۶۸ نجی (نون سوره سی) ۲۵ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(ن) معناسی معلوم توکل باری الله تعالی بلور (والقلم) قلم بله آنط ایته من (وما یسطرون) فرشته لر
 یازغان نرسه لر بله آنط ایته من (ما أنت بنعمت ربك بمجنون) ایمس سن خدا نك رحمتی بله دیوانه
 (وَأَنَّ لَكَ شَكَسْز سِنَا) (لا جراً غیر ممنون) منه سز یعنی کشی شلته سندن باشقه کیله تورغان ثواب
 باردر (وَأَنَّكَ لَعَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ) شك سز سن الوغ خلق کور کام خلق اوزره سن (فستبصر) تیز
 زمانده کور رسن سن (ویبصرون) هم سنی دیوانه آتاوچی کافر لر کور لر (بأیکم المقتون)
 قایسونکزدر دیوانه لقی بله فتنه لشمس مؤمن مسلمان لار مو یا که کافر لر مو (ان ربك) شك سز
 سنك تنكرنك (هو اعلم) اول بیک بلگوچی در (بمن ضل عن سبيله) اوزیننك حق تعالی
 یولندن ورضالغی یولندن آزان من فی (وهو اعلم) ودغی اول الله تعالی بیک بلگوچی در
 (بالمهتدین) توغری یولغه کونکان لر فی (فلا تطع المکذبین) حق لغتی یالغانغه صایوچی لرغه
 بیون صونمه (ودوا) آرزو قیله لار اول کافر لر (لوتدمن) سن آنلر فی توغری یولغه اوند اوده
 یومشافلک بوشان لق قیلب مد اهنه قیلبما فلقنکنی (فیدهنون) بس آنلر هم سنکا قارشو
 یومشافلک قیلور لر ایدی یعنی منافق لق قیلب اول بزنی پوتقه تابنودن طیمی خبر فی
 تار اتورلار (ولا تطع) بیون صونمه (کل حلاف) هر کوب آنط ایتوچی کا (مهین) خور صورتلی
 ولید بن مغیره کا چونکه اول صورتک بیک خور قسقه بویلی شادر اقیق آقساق باشی طاز ایدی
 (هماز) غیبت ایتکوچی کا (مشاء بنهیم) سوز یورتو آرتوندن بیک یوروچی کا بر اونی
 بر او کا چاغوب (مناع للخیر) ایندگو اشدن طیغوچیغه ایارمه (معتد) چیکدن طش ظلم غه
 (اثیم) گناه بیک کوب قیلوچی غه (عتل) یمان خلقلی قاتی سوزلی کا (بعد ذلك) بو ناچار
 صفات لار صونکنک (زنیم) ز نادن توغمش ایدی شونکا اویمه یعنی ولید بن مغیره کا اون سکر
 باشنه چه آننک آتاسی معلوم توکل ایدی چونکه زنا بله مشهور آتاسی ارمله ننگ ایری یوق ایدی
 بو ولید اون سکر یاشینه ایرشکاج مغیره منم بالام دیب دهوی قیلدی (ان کان ذامال وبنین)
 اگر چندیکه بولسه ده اول ولید مال ایسه اوغلان لار آتاسی آننک اون بر اوغلی بار ایدی
 کچک اوغلی خالد رضی الله عنه کبار اصحاب دن در (اذ اتتلی علیه) هر قن او قولسه اول ولید پلید کا
 (آیاتنا) بز ننگ آیه لر رمز (قال) ایته اول ولید (اساطیر الاولین) بورون زمان
 خلقی ننگ حکایه لری بودی (سنسمه) تیز زمانده علامت قویارمز آنارغه (علی الخراطوم)
 بورون طاناوینه بدر صوغشنک بر فرشته بورون یومشاغن کیسب آلدی (انا بلونا هم) شکسز
 بلالندردک بز اول اهل مکه فی آچلتی بله (کما بلونا) نتاک بلالندردک بز (اصحاب الجنة) باقه
 ایه لرینه (حضرت ابن عباس دن محمد ابن مروان روایت ایدار بو آیه ده ایتلکان باقه یمن ده صنعاء

شهرندن ایکی فرسخ یرده ایدی خواجه سی دیندار نماز ایه سی کمسنه ایدی باقچه سی یمشک
ایردی یغاچ تو بینه پالاس جایار ایدی شول پالاس غه توشکان لرین فقراغه اوله شر ایدی حاصل
انعام احسان ایه سی ایدی بو کمسنه وفات بولدقده اوچ اوغلی قالدی اوغلان لاری ایتدی لر
بز آنا بز چه صدقه غه یمش نی اوله شر بولساق اوزمز آچ قالورمز بالا چاغلارمز کوب یمش آزرگا
کینکاشب آنط ایتدی لر تاینکه ایر ته گوسین فقیر قرا او یقودن طورب طویماسدن اول طاک آتماس
بورون یمش نی جییار غه چقب کیتایک دیب هم کیتدی لر انشاء الله دیمدی لر (اذ اقسوا) چانکم آنط
ایتدی لر اول باقچه ایله لر (لیصر منها) البته اول باقچه ننگ یمش لر نی جییارمز لر (مصیحین) طاک
وقتنگ (ولایستنون) استثنای قیلدی لار آنلار یعنی انشاء الله دیمدی لر (فظاف علیها طائف) بس
ایلدی باقچه اوستونک بر ایلانوچی بلا (من ربک) سنک تنکرنگ طرفندن (وهم نائمون) آنلر
یوقلاغان حالک (فاصحت) بس اورلدی اول باقچه (کالصریم) طورالغان صالام شیکلی (فتنادوا
مصیحین) بس مونلر بر بر سیننه چاقرشدیلر طاک وقتنگ (ان اعدوا علی حرکم) باقچه نکز غه ایر ته
بار نکز (ان کنتم صامین) اگر یمش نکز نی کیسب جییار بولسه نکز دیو (فانطلقوا وهم يتخافتون)
هالبوکه آنلر بوسوز لر نی اوز لر ی آراسنگ یاشرین سویلشوب بارور لر ایدی (ان لایدخلنها الیوم
علیکم مسکین) سز ننگ باقچه نکز غه بو کون تاینکه بر فقیرده کر مه سین دیو (وعدوا) بیک ایر ته
باردی لار آنلر باقچه غه (علی حرد) مسکین لر گه بیر ماو نیتی بله (قادرین) اوز لر نی اول باقچه ننگ
یمش لر ی نه کوچی بیته گمان قیلب (فلما راوها) کورگانلری زمان ده آنلر اوز لر نی ننگ باقچه لاری
اور نونده یوقلغن (قالوا) ایتدی لر آنلار (انا لضالون) شک سز یولنی آداشق بز دیو بعد
باقچه لاری ننگ اورنی شول ایدی کنی آنکلاغاچ (بل نحن محرومون) بلکه بز باقچه بز دن محروم
قالوبمز دیدی لر یعنی نیتمز سبیلی بتونلای اوزمز گه نصیب بولدی دیدی لر (قال او سطهم)
ایتدی اول اوچ آغای ائی لر ننگ عقلی راغی (الم اقل لکم) ایتدی می من سز گه البته اول باقچه ننگ
یمشین جییارمز طاک وقتنگه دید کنکز ده (لولا تسبحون) کاشکی انشاء الله دیسانکز چی دیو
(قالوا) ایتدی آنلر بو یمان حالنی کور گاج (سبحان ربنا) تنکرمز نی هر که چیلکدن پاک
اعتقاد قیله مز (انا کنا ظالمین) شک سز بز ظالم لردن بولدق (فاقبل بعضهم) بس باشلادی
آنلر ننگ بعضی (علی بعض) بعض سیننه قارشی (یتلاومون) شلته لشور گه (قالوا) ایتدی لر
آلار (یاویلنا) نی اولوغ او کونج بز گه (انا کنا طاغین) شک سز بز الله تعالی ننگ حکمندن چقغو چیلاردن
بولدق (عی ربنا) امیدر که بز ننگ تنکرمز (ان یبدلنا) بز گه الشدر ماق (خیرا منها) اولگی
باقچه دن یحشی راقنی (انا) شک سز بز (الی ربنا) اوزمز ننگ تنکرمز گه (راغبون) محبت قویغو چیمز
(روایه در خدای آنار غه اخلاص بله توبه لری اوچون اولگی دن یحشی راق باقچه بپردی

(كَذَلِكَ الْعَذَابُ) شولای بولادر عذاب الله تعالی ننگ حکمندن طش یوروب امرینه خلاف لق
 قیلوچی لارغه دنیا ده و قتله ده (وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ) البته آخرة عذابی (اکبر) دنیا عذابندن
 اولوغراق قاتی راقدر (لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) اگر بلسه لر آنار (أَنَّ لِلْمُتَّقِينَ) شك سز گناهدن
 صافلانغان كشی لارگه (عند ربهم) تنكرلری قاشنك باردر (جَنَاتِ النَّعِيمِ) نعمتلی باقچه لار
 (أَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ) ایا قیلور مزمو سز مسلمانلر نی (كَالْمُجْرِمِينَ) کافرلر شیکلی کافرلر ننگ
 (بِزْ دُنْيَا دَاغِي شَيْكَلِي آخِرْتِهْ) مسلمانلردن کور کور کماله بولورمز (دِيگَان سوزلر نی قایتارپ
 ایتکان آیت در بو (مَا لَكُمْ) نی بولدی سز گه یوخسه عقلنك سز گه کچی لك کلدیمو (کیف تحکمون)
 بیله فهم سز اویلایسز (أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ) یایسه سز ننگ الله تعالی طرفندن کلگان کتابنك باری که
 (فیه تدرسون) اول کتابك اوق سز می شونی که (أَنْ لَكُمْ فِيهَا مَا تَخِيرُونَ) سز نی نرسه تلاسه نكز
 اول نرسه سز گه بولور دیب (أَمْ لَكُمْ) یایسه سز ننگ فاید اغزغه باری (أَيْمَانُ عَلَيْنَا) بزگه قیلغان
 آنط وعانكز (بِالْعَهْدِ) بیک نك آنطغز که (إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) قیامت کونیکچاچه (أَنْ لَكُمْ مَا تَحْكُمُونَ)
 شکسز سز ننگ فاید انكزغه در سز نی حکم ایتسانكز ده دیو (سَلِيمٌ) صورا سین آنلردن (أَيُّهُمْ)
 آنلر ننگ قایسی سی (بِذَلِكَ) بو الله تعالی بله قیلغان وعده نی (زَعِيمٌ) گمان ودعوی
 قیلغوچی در (أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ) یوخسه آنلر ننگ بو سوزده ایبد اشلری بارمو یا که الله تعالی گه
 شریک بولغان تنکریلری بارمو که اول شریکری بونلر تلگان اشلر نی قیلامو (فَلْيَأْتُوا)
 بس کلتورسونلر آنلر (بَشْرًا نَّهُمْ) اوزلری یاقلی بولغان الله تعالی ننگ شریک لری نی
 (أَنْ كَانُوا صَادِقِينَ) اگر راست ایتسه لر آنلر (يَوْمَ) قیامت کوننده (يَكْشِفُ عَنْ سَاقٍ) هر
 اشنگ توبی ویاشرین حاللر آچلور (وَيَدْعُونَ إِلَى السُّجُودِ) سچگه اونك لورلر (فَلَا يَسْتَطِيعُونَ)
 بس کافرلر ننگ سچده قیلورغه کوچلری یتماس (خَاشِعَةً أَبْصَارَهُمْ) توبان بولغانی حالده
 آنلر ننگ کوزلری (تَرْهَقُهُمْ) قابلار آنلر نی (ذَلَّةٌ) خورلق هم حسرت (وَقَدْ كَانُوا) حالبو که بولدیلر
 آنلر دنیا ده (يَدْعُونَ) اونك لور بولدیلر (إِلَى السُّجُودِ) سچگه قیلورغه (وَهُمْ) حالبو که آنلر اول
 وقت ده (سَالِمُونَ) بارچه آفتلردن سلامتلا ایدی اما حاضرده آنلر ننگ آيا قار ننگ قوللر ننگ بو غاولر
 بارلغندن سچگه قیلله آل میلر (فَدَّرْنِي وَمَنْ يَكْتَدِبْ بِهِنَا الْحَدِيثَ) بس قوی سین منی هم شول کمنه نی
 کم یالغانغه صایور اول بو قرآنی (سَنَسْتَدْرِجُهُمْ) تیز در کم در جه در جه عذابغه یاقن قیلورمز آنی
 (مَنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ) اوزلری بلمگان یردن (وَأَمَلِي) مهلت بیرر من (لَهُمْ) آنلرغه (أَنْ كِيدِي)
 شك سز منم حیلهم (مَتِينٌ) بیک طازادر (أَمْ تَسْأَلُهُمْ) ایا صوری سن موسن آنلردن ای محمد (أَجْرًا)
 توغری بولغه کوندرگان اوچون یال (فِيمَ) بس آنلر (مَنْ مَقْرَمٌ) اول یالنی تولودن (مَثَقُلُونَ)

آورا ایلامو (أم عندهم الغیب) ایا آنلر فاشندک غیب نی بلو بارمو یعنی آنلرننک کوز آلدنک
 لوح المحفوظ بارمو (فهم یکتبون) بس آنلر شوندن یازالارمو (فأصبر لحکم ربک) بس صبر قیل
 سن ای محمد تنکر ننگ حکیمینه (ولا تکن) بولمه سن صبر سز لنب (کصاحب الحوت) بالقی ایه سی
 یونس پیغمبر شیکلی (اذ نادى) شول وقت کم ندا قیلدی یونس علیه السلام بالیق اچنک حالک
 (وهو مکتوم) اول یونس ننگ آچو بله اچی طولطر لیش حالک قومی ایمان کلمر مگان سببندن (لولا
 ان تدارکته) اگر یتشماشه ایردی آنکا بالیق اچنک حالک (نعمة من ربه) اوزی ننگ تنکری سندن
 رحیم شفقت (لنبد) البته طاشلانور ایدی اول یونس پیغمبر بالقی قر نندن (بالعراء) یغاچ سز
 کولگه سز اسسی قروغ بر گاتا که بالقی اچنک بر قات تیرسی اییب توشکان کو یغچه اسسی قویاش غه
 طاشلانغان بولسه هلاک بولور ایدی اما بز آلا قیلمدق آنی یغاچ کولگه سینه طاشلانقد
 (وهو مذموم) اول صورتده اول غور بولور ایدی (فاجتباہ ربه) بس صایلا دی آنی تنکری
 یعنی یونس پیغمبر نی (فجعله) بس قیلدی آنی (من الصالحین) اید گولر جمله سندن
 (وان یکاد الذین کفروا) شکسز یاقتلاشدی لار کافر لر (لیزلقونک با بصرهم) قاتی قار اولاری
 بله سنی طاید رماق غه یعنی کوز تیگور ب هلاک قیلور غه تلی لر (لما سمعوا الذکر) چنانکم
 ایشته لر آنلر قر آننی (ویقولون) ایته لر آنلر دشمان لق لر نندن (انه) شک سز اول محمد
 پیغمبر (لمجنون) البته دیوانه دیور لر (وما هو) ایماس اول قرآن (الذکر للعالمین)
 مگر بتون عالم خلقینه الله تعالی ننگ حکم لرینی یادغه خاطر گا کلترو اوچون *

۲۹ نچی (الحاقه سورہ سی) ۵۶ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(الحاقه) هر اش ننگ چنی بلنور کون یعنی قیامت کونی (ما الحاقه) فی نرسه اول هر اش ننگ
 چنی بلنور کون (وما ادریک) فی بلدردی سنکا (ما الحاقه) هر اش ننگ چنی بلنور قیامت
 کونی ننگ فی نسنه اید یکن البته الله تعالی دن غیر ی کم بلدرسن (کذبت ثمود) ثمود قومی
 یالغانغه صایدی لار صالح علیه السلامنی (وعاد) ذخی عاد قومی یالغانغه صایدی لار هود علیه
 السلامنی (بالقارعة) قیامت کونی بولماقنی (فاما ثمود) اما ثمود قومی (فاهلکوا بالطاغية) چیکدن طش
 قاتی طاوش بله (واما عاد) اما عاد قومی (فاهلکوا بریح صرصر) هلاک ایتلدی لر قاتی طاوشلی
 صووق بییل بر له (عاتية) قاتی ایسکوچی بییل بر لن (سخرها علیهم) مسلط قیلدی الله تعالی اول
 بییلنی آنلار غه (سبع لیل وثمانية ایام) یتى کیچ سکز کون (حسوما) هم کیسکوچی اول بییل
 (فتترى القوم) بس کورگان بولور ایدنک سن عاد قومنی اگر اول وقتک بولسا ک (فیها) اول بییل ایسکان
 توش ده (صرعی) یر اوستونه سور لگب یقلمش (کانهم) گویا که آنلار (اعجاز نخل غاوية)

اچى قورمش اچرب آوغان غرما يغاچ لارى شيكللى ايدى (فهل ترى لهم من باقية) ايا كور رى
 ايدنك سن آنلردن تريك قالغان كمنهنى البته كورماس ايدنك چونكه هيچ كمنهنه قالمدى
 (وجاء فرعون) كلدى فرعون (ومن قبله) آندن اولگى لر (والمؤتفكات) دغى لوط پيغمبر
 قومى (بالخاطئة) خطالار گناهلار بله (فعصوا) بس گناه قيلدى آنلار (رسول ربهم) اوزلرينك
 تنگيرلى نك پيغمبرينه (فاخذهم) بس توتدى آنلارنى الله تعالى (أخذة رابية) قاتى
 توتوبله (انا) شك سز بز (لما طغا الماء) صوطاشوغان وقتده يعنى نوح عليه السلام زماننك
 (حملناكم) يوكلاذك بز سزنى يعنى آنلارنكزنى آنلار آراسنده سزنى (في الجارية) آقغوچى
 كيمه ده (لتجعلها) قيلماقمز اوچون اول كيمه نى (لكم) سزگا (تذكرة) عبرت (وتعبيها) صاقلاو
 اوچون عبرتنى خاطرده (أذن وأمية) صاقلى تورغان قولاقلار (فإذا نضح في الصور) بس اگر
 اورولسه صورغه (نفخة واحدة) بر قاتى اورلوبله (وحملت الأرض) بس كوتارولسه اورنوندن
 ير (والجبال) هم طاولار (فدكتا) بس تتلسه لر اول ير بله طاولار (دكة واحدة) بر قاتى تلو
 بله بر برينه اورلوب (فيومئذ) بس شول كونك (وقعت الواقعة) قوبار قيامت (وانشقت السماء)
 يارلور كوك (فهى) بس اول كوك (يومئذ) بو قيامت كوننده (وأهية) ضعيف بولور
 (والمملك) فرشته لر (على أرجائها) اول كوك نك طرفلرنده بولور لر (ويحمل عرش
 ربك) يوكلرلر سنك تنگرنك نك عرشنى (فوقهم) اوزلرى اوستونده يعنى كوك
 طرفلارنده بولغوچى فرشته لر (يومئذ) قيامت كوننده (ثمانية) سكر فرشته آنلار
 بوكوننده دورتاودر اما قيامت قائم بولغاچ ينه دورت آرتدولور (يومئذ) اوشبوكوننده
 (تعرضون) اشكارا قيلنورسز (لا تخفى منكم) ياشرين بولماس سزدن (خافية) هيچ بر ياشرين
 اشكز بار چهسى ظاهر بولور (فأما من أوتي كتابه) اول كمنهنه كم بيرلسه آنك عمل دفتري
 قيامت كوننده (بيمينه) اوڭ قولينه (فيقول) بس ايتور اول كمنهنه شادلغندن نه قيلورغه
 بلمچه (هؤم أقرؤا كتابيه) اى خلايق كلونكز او قونكز منم عمل دفترمى ديور (انى ظننت)
 شك سز من بلم كه (انى ملاق حسابيه) اوزم نك حسابمه اوچرار من ديب (فهو) بس اول
 عمل دفتري اوڭ قولينه بيرلگان كشى (في عيشة راضية) اوزى تلاگان چه حوش ترلكده
 بولور (في جنة عالية) بلند او جهاح باچه سنك (قطوفها) اول باچه لارنك يمش لرى (دانية) هر
 كم گا ياقن در (كلوا واشربوا) ايتولور آنلارغه آشانكز اچنكز (هنيتا) راحتلوب (بما أسلفتم)
 اوتكارگان عمل لرنكز اوچون (في الأيام الخالية) دنيا ده اوتكان كون لرده ديور (وأما من أوتي كتابه
 بشماله) اما كم ده كم نك عمل دفتري صول قولينه بيروله قالسه (فيقول) بس ايتور اول من
 (يا ليتنى)

(یا لیتنی) کاشکی من (لم اوت) بیر ولسه چی منکا (کتابیه) منم عمل دفترم (ولم ادر) بلمساچی
 من (ما حسابیه) منم حساب نه بولا چاغن (یا لیتها) کاشکی اول دنیا داغی اولومم (کانت القاضیه)
 بتونلای تر کلمنی کیسکو چی بولساچی آندن آری تر لمکان بولساچی (ما اغنی عنی مالیه) هیچ
 بر فایده قیلدی منکا منم مالیم (هلاک عنی) کیتدی مندن (سلطانیه) منم ایر کوم (خنده) ایتولور
 عذاب فرشته لرینه تو تونکز کافر لر نی دیو (فقلوه) بس آنلرننک قوللرینی موین لرینه
 قوشوب بوغاولانکز (ثم الجحیم) مونک صونکنک حیم تموغسینه (صلوه) کرگز نکز آنی (ثم فی
 سلسله) مونک صونکنک بر زنجرغه (ذرها) اول زنجرنک بوی آرشین حسابی بله (سبعون
 ذراعاً) یتمش آرشون در (فاسلکوه) بس کر تونکز آنی اول زنجرغه دینلور (انه کان لا یؤمن
 بالله العظیم) آننک اوچون اول من الله عظیم گا ایمان کلتورمی تورغان بولدی (ولا یحضر
 دیمه ماس ایدی خلقتی (علی طعام المسکین) فقیر لر گه طعام بیرر گه (فلیس له الیوم) بس یوقدر
 آنکا بو کونگی کونک (هنا) بو یرده یعنی قیامت مید آننک (حمیم) بر دوست (ولا طعام) یوقدر
 آنارغه هیچ بر آش (الامن غسلین) مکر نکه تموغ اهل لر نندن آغان ارن و صاری صولاردن کم
 (لا یا لکه) هیچ کم آشاماس اول صاری صولاری (الا الخاطئون) مکر نکه خطا قیلغو چیلر غنه آشار لار
 (فلا أقسم) آنط ایتار گه حاجت ده یوقدر (بما تبصرون) سز کورگان نرسه لر برله (وما لا
 تبصرون) دخی سز کورمکان نرسه لر برله (انه) شکسز اول قرآن (لقول رسول کریم)
 الله تعالی فاشندن حرمتلی ایچی کلتورگان سوزدر که (وما هو) ایماس اول قرآن (بقول شاعر)
 جرچی ننک سوزی (قلیلاً ما تؤمنون) بیک آذر سز لردن ایمان کیلتر وچی (ولا بقول کاهن)
 دخی ده کورچی ننک سوزی ایماسدر اول قرآن (قلیلاً ما تدکرون) بیک آذر
 سز لردن اول قرآن سوز نندن عبرت نصیحت آلوچی لار غز (تنزیل) ایندر لمشدر اول قرآن
 (من رب العالمین) بار چه عالم ننک تنکرسندن (ولو تقول) اگر ده یالا یابوب ایتکان بولسه
 ایدی اول محمد (علینا) بز ننک اوستومز گه (بعض الاقویل) بعض بر سوز لر نی اوز لگندن
 بو الله سوزی دیوب (لاخذنا منه) البته توتار ایدک بز اول محمدی (بالیمین) قدرت و قوت
 برله (ثم لقطعنا منه الوتین) مونک صونکنک کیسار ایدک بز آنک یوراک طاملار لاری (فما منکم
 من احد) بس ای کافر لر سزدن هیچ بر نکز بولاس ایدی (عنه حاجزین) اول محمد دن بو عذابنی
 قایتارا آلوچی (وانه) تحقیق اول قرآن (لتذکره) البته وعظ و نصیحت در (للمتقین) خطادن
 گناهدن صاقلانغو چیلر فیه (وانا لنعلم) شکسز بز البته بله مز (ان منکم مکذبین) شکسز
 سز لردن قرآنی یالغانغه صایوچیلر بارلغن (وانه لحسرة علی الکافرین) تحقیق بو اش

کافر لر گه حسرتدر (وانه) حالبوکه شکسز اول قرآن (لحق الیقین) شکسز چن در الله تعالی ننگ
 اوز سوزلری بولماقنده هیچ شک شبهه یوقدر (فسبح باسم ربك العظيم) بس اولوغ
 تنکرنکنی پاکلاب سبحان الله العظيم وبعده دیوب تسبیح ایتمک *

۷۰ نچی (معارج سوره سی) ۴۴ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(سال سائل) صور اوچی صورادی (اول کمنه کافر لدن نصر بن الحارث ایدی هم آنک قابع لری
 ایدی (بعذاب واقع للكافرين) کافر لر گا بولاچاق عذابنی (لیس له دافع) یوقدر اول عذابنی
 دفع ایتمکچی (من الله ذي المعارج) قات قات کوکلر ایاسی هم یولدزلار یوری تورغان در جهلر
 ایاسی بولغان الله تعالی دنر اول عذاب (تعرج الملائكة) آشار یوقار یغه فرشته لری (والروح)
 دخی جبرائیل علیه السلام آشار (فی يوم) شول کونک بولاچاقدر کافر لر گا اول عذاب (کان مقداره)
 بولدی اول کون ننگ اوز نغی (خمسين الف سنة) ایلملی منک یل دنیا یل لری بله کافر لر گا اما
 مؤمن مسلمانلارغه بر فرض نماز اوتگان وقت مقداری گنه طوبولور (فاصبر صبراً جميلاً) بس
 کور کام صبر بله صبر قیل ای محمد (انهم) شک سز اول کافر لر (یرونه) کوره لر اول قیامتنی
 (بعیداً) یراق (ونراه) اما بز کوره بز اول قیامتنی (قرباً) یاقن (يوم تكون السماء) اول
 کونک بولور کونک (کالمهل) ارمش کمش شیکلی (وتكون الجبال) بولور طاولار (کالعهن) تورلی
 توسکابویالوب تتلگان یون شیکلی (ولایسال حمیم حمیم) دوست دوست ننگ حالنی صوراماس
 قیامت میداننده اوچرادقن هر کم اوز عالی برلن مشغول بولور (یبصر ونهم) کور ساتلور لر
 اول دوست لر بر برینه یعنی اوچراشب کور شسه لر ده حال لرینی صور اشا آلماسلار (یود العجرم)
 آرزو قیلور کافر قیامت کوننک (لویفتدی) کاشکی بولوب آلساچی اوزینی (من عذاب يومئذ)
 بوکون ننگ عذابندن (بینیه) اوزی ننگ بالالارینی بیروب (وصاعبته) اوزی ننگ خاتوننی
 بیروب (واخيه) قرنداشنی بیروب (وفصیلته التي تؤويه) اوز رینه یار دم بیروچی قبیله سنی
 بیروب (ومن فی الارض جمیعاً) یرداکی خلق ننگ بار چه سنی بیروب (ثم ینجیه) مونک صونکنک
 کاشکی قوتقار ساچی اوزنی (کلاً) قایدن بولسون بواش لر نی قیلب قوتولو البته یوق (انها)
 شکسز اول تموغ (لظی) آنلر اوچون یالقونلانمشدر (نزاعاً) صور غوچیدر اول تموغ او طی
 (للشوی) آدمی ننگ باشلارنی آیاق لارینی قول لارینی (تدعوا) تار تور اول او ط (من) شول
 آدمنی کم (ادبر) حقدین یوز چو یرب آرقه بیردی اول من (وتولی) حقلقغه اطاعة قیلودن
 و بیون صنودن یوز چو یردی اول من (وجمع فاعی) مال جیبوب تیوشلی اورننه صرف قیلماغان

کشینی زکاة عشر بیرمکان کشینی تارتور اول جهنم (ان الانسان) شکسز آدم (خلق) یار اتلدی
 (ملوعاً) بیک حریص ایتلب (اذا مسه الشر) هر چقان بر بر ضرر زیان ایرشسه اول آدم گا
 (جزوعاً) جزع فزع قیلب زار لانغوچی اول آدم (واذا مسه الخیر) هر چقان فایده ایرشسه اول
 آدم گا مال ملکیت قولینه کرسه (منوعاً) انعام احسان قیلماو چقان اول آدم (الا المصلین الذین)
 مکر نکه شوندا این نماز اوقغوچی لار مونداق ایماسلر یعنی بلاقضا ایرشد کنده جزع فزع قیلمی لر
 الله تعالی بیرگان مالدن انعام احسان قیلالار (هم) آنلار (علی صلاتهم) اوزلری ننگ نمازلرینه
 (دأثمون) مداومه قیلغوچی لاردر وقت لرنندن کچکتر میچه اوتا گوچی لردر (والذین) دخی
 شونداق کشی لردر کم آنلر (فی أموالهم) آنلار ننگ مال لرننگ (حق معلوم) بر بیلمگولی اولوش
 باردر زکاة عشر شیکلی آنی هیچ ده اوتهمیچه قالدیر میلار آنلر (للسائل) صور اغوچی لارغه بیره لر
 آنلار (والمحروم) دخیده صور اماغان کشیلر گا (والذین) دخی شوندا این کشی لر کم (یصدقون)
 اوشانلار آنلار (بیوم الذین) قیامت کوننه (والذین) دخی شونداق کشی لر آنلر (هم) آنلر
 (من عذاب ربهم مشفقون) اوزلری ننگ تنکر لری عذابندن قورقوچیلار آنلار (ان عذاب
 ربهم) درستلکک آنلار ننگ تنکر لری ننگ عذابی (غیر مامون) ایمین بولورغه تیوشلی ایرماس
 (والذین هم) شونداق کشی لر کم اول ایندگو بنده لر (لفر وجههم) اوزلری ننگ عورت لرنی
 (حافظون) صاقلاغوچی لاردر (الأ علی ازواجهم) مگر حلال نکاح بله ایرلی خاتونلی کشی لرننگ
 بری برندن طیشو تیوش توگل (اوما ملکیت ایمانهم) یایسه صاتب آلب ملک لنگان کنیزا ک
 لرنندن یعنی حلال ملکلو بله ملکنگان کنیزا ک لرنندن صاقلاماسه لرده درست (فانهم) شکسز
 بوجامعت (غیر ملومین) قیامت کوننگ شلته لنهش بولماسلار (فمن ابتغی وراء ذلك) کم ده کم
 استهسه خاتوندن کنیزا کندن باشقنی (فاولئک) بس بونداین جماعت (هم العادون) بونلردر
 الله تعالی ننگ حکمی چینگندن بویلاب اوتوچی لر (والذین) دخی شوندا این کشی لردر خدای
 تعالی ننگ رحمتنه لایق کشی لر (هم) آنلر (لاماناتهم وعهدهم راعون) اوزلری ننگ
 قوللارنداغی امانت لرنی هم قیلغان وعده لرنینی صاقلاغوچی لاردر یعنی امانتنی اییه سینه
 طابشر ب وعده قیلغان سوزنده تورغوچی لاردر (والذین) دخی شوندا این کشی لردر
 اول ایز کو بنده لر (هم) آنلار (بشهادتهم) اوزلری ننگ گواه بولماق لارینی (قأثمون)
 بجای کتر گوچیلردر یعنی حقلقنی یاشر ماین توغری گواهلر بیرر لر (والذین) دخی
 شوندا این کهمسه لردر آنلر (هم) آنلر (علی صلاتهم) اوزلری ننگ بش وقت نمازلری
 اوزرینه (یحافظون) وقت لرنینی صاقلاب دایمچیلق قیلورلار (اولئک) بونداین ایزگو
 اش لرده بولغوچی جماعت (فی جنات مكرمون) اوچماح باقچه لارنده حرمتلو کهمسه لردر (فیال)

(الَّذِينَ كَفَرُوا) بس فی بولدی کافرلرکا (قَبْلَكَ) سنڭ طرفنکا کیلسه لر سنڭ ایلنه نئکه
 (مُطْعِينَ) آشغوب یورسه لر (عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَالِ) اونئکن صولدن (عزین) گروه گروه
 بولوب جییلشوب کسه لر رسول الله صلی الله علیه وسلم غلیقغه وعظ ونصیحت ایتدک کافرلر
 رسول علیه السلام یاننه گروه گروه جییلشوب کلوب سوزنی طنکلاب مسخره قیلورلار ایدی
 الله تعالی آنلارنڭ خلقنی رد قیلب ایتدی (ایطمع) ایا امید ایته می (کُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ) کافرلردن
 بولغان هر کشی (أَنْ يَدْخُلَ) کر تلمکنی (جَنَّةٍ نَّعِيمٍ) نعمتی طولوغ او جواح باقچه سینه ایمان سز
 کویتچه (کَلَّا) قاید ا بوش هیچ بولماس (أَنَا خَلَقْنَاهُمْ) شک سز بز یار ائدق اول کافرلر نی
 (مِمَّا يَعْلَمُونَ) اوزلری بلیگان نسنه دن یعنی نطفه صووندن که اول برناچار اورندن چقغان
 نرسه در (فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ) بس آنط ایتارکا حاجة بولسه ده آنط ایته من قویاش
 چقش لاری قویاش بایوش لاری اورن لاری نڭ تنکرسی بله (أَنَا لَقَادِرُونَ) شک سز بز کوچمز
 بیتموچی بز (عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ) بز آلددرماقغه آنلر نی اول کافرلر نی هلاک قیلب (خَيْرًا مِنْهُمْ)
 آنلردن یخشی راق لاری آلددرماقغه (وَمَا خُنَّ) ایماس مز بز لر (بِمَسْبُوقِينَ) بیئکلب آرتده
 فالوچی لاردن (فَنُرْهِمُ) بس طاشلا سن آنلار نی ای محمد (يَخْضُوا) بوزق وباطل اشلرینه
 چومسون لار (وَيَلْعَبُوا) دخی بوش اشلر بله اویناسون لار (حَتَّىٰ يَلْقَاوا) یولووقغان کون لرینه چه
 (يَوْمَهُمُ الَّذِي) شول کون لرینه چه (يُوعَدُونَ) وعده قیلندی لار آنلار اول کون گا یعنی
 قیامت کوننه (یوم) اول کونک (يَخْرُجُونَ) چقارلار (مِنَ الْأَجْدَاثِ) قبرلرندن (سُرَاعًا) آشغب
 (كَانَهُمْ) گویا که آنلر (إِلَىٰ نَصَبٍ) بر بر تکلب قویلغان نرسه گا یعنی پوت لاری طرفینه
 (يُفْضُونَ) یوکرشورلر (خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ) کوزلری توبان بولغانی حالک (تَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ) قابلار
 آنلار نی خورلق (ذَٰلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي) بو کون شول کوندر که (كَانُوا) بولدی لار اول کافرلر
 دنیا ده وقت لرنده (يُوعَدُونَ) وعده قیلنور بولدی لار بو کون نڭ بولاچاغی بلان.

۷۱ نچی (نوح علیه السلام سوره سی) ۲۸ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(أَنَا أَرْسَلْنَا نُوحًا) شک سز بز یباردک نوح پیغمبر نی (إِلَىٰ قَوْمِهِ) اوزی نڭ امتنه (أَنْ أَنْذِرَ
 قَوْمَكَ) اوشبو کم قور قتغل امتنکنی الله تعالی نڭ عذابندن ایمان کترمه لر بیورقنی توتماسه لر
 دیو (مَنْ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَهُمْ) آنلارغه کلماسدن اول (عَذَابَ الْيَمِّ) رنجتکوچی عذاب (قَالَ) ایتدی
 نوح علیه السلام الله تعالی نڭ بیورغنی بجای کترو اوچون (يَا قَوْمِ) ای منم قوم قوند اشم
 اوروغوم (إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ) شک سز من سز گا حلقنی آچق فهلمتب خدای تعالی نڭ

عذابندن قورقتوچى من كه (آن) اوشبور و شلى قورقتوچى من (اعبدوا الله) عبادت قیلونكز
 الله تعالى گا (واتقوه) اول الله تعالى گا معصیت قیلماقدن هم خطا اش قیلماقدن صافله ننكز
 (وَأَطِيعُوا) منكابیون صونكز (یغفر لکم) یارلقار سزگا (من ذنوبکم) گناهلارنكزنى (ویؤخرکم)
 کچکتورر سزنگ اولومنكزنى بارغزنى بریولی هلاک قیلیمچه مثلاً طوفان بله (الی اجل مسمى)
 بیلگولی اجلنكزگاچه یعنی عادتدا کچه آورب توشاکنكزده اولمك بله (ان اجل الله) شك سز
 خدای تعالى نك تقدیر قیلغان اجلی (اذا جاء) هر قان ابرشسه (لا يؤخر) کچکتورلمس (لو
 کنتم تعلمون) اگر بیلگوچى بولسانكز (قال) ایتدی نوح علیه السلام (قومى نى قدرى اونك گاچه ده
 دین اسلامنى قبول قیلماغانی سببندن (رب) ای منم ربم (انى) شك سز من (دعوت قومى
 لیلا ونهار) اوندهدم من قومنى کچه ده وکوندزده ایمان اوزرینه (فلم یزدهم) بس آرتدرمادی
 آنلارغه (دعائى) منم اوندوم (الافراراً) مگر قاچماقنى آرتدردی ایمان دن هم ایندگو
 عملدن (وانى كلما دعوتهم) هیچ شك سز من آنلرنى چاقرغانم صاین (لتغفر لهم) آنلرنى سن
 یارلقاما قغه یعنی ایمان غه هم ایندگو عملگا (جعلوا) قیلدیلار آنلر (أصابهم) بارماق لارینى
 (فی اذانهم) قولاق لارنده (واستغشوا) بورکاندى لر آنلر (ثیابهم) اوزلرنى نك کییوم لارینى
 (واصروا) دایمى لى قیلدی لار آنلر اوزلرنى نك کفرلك لارینه (واستکبروا استکباراً)
 تکبرلك بلن اولوغ باش تارتو بله باش تارتدی لار آنلر (ثم انى دعوتهم چهاراً) مونك
 صونكده من اوندهدم آنلرنى ایمان غه بلند طلوش بله قچقرب (ثم انى اعلنت لهم) مونك
 صونكده من اشکارا قیلدم آنلارغه ایمان غه اوندهدم ماکنى (واسررت لهم اسراراً) هم آولاقن
 یاشرین لك بله قیلدم من اوندهدم ماکنى (فقلت) بس ایتدم من آنلارغه (استغفروا ربکم)
 یارلقایو استهنكز تنكرنكزدن (انه كان) شکسز باردر اول الله تعالى (غفارا) گناهلرنى بیک
 یارلقاچى (یرسل السماء علیکم مدراراً) یبارتور الله تعالى سز لرگا کوکدن برکتلى یغهورنى
 (ویمددکم باموال) مدد بیرر سزگا مال لربله (وبنین) بالالار بله (ویجعل لکم) قیلور سزنگ
 اوچون الله تعالى (جنات) باقهلارنى (ویجعل لکم) قیلور سزنگ اوچون الله تعالى (انهاراً)
 یلغهلارنى چونکه نوح علیه السلام نك بو سوزلرنى قومنه ایتماکنه سبب اول ابردى کم
 آنك قومى نوح علیه السلام غه ایمان کلتورمدکاری اوچون الله تعالى آنلارغه کوب زمان
 یغهور ایندرمدى حیوان لاری هلاک بولدی خاتون لاری قرق یل بالا کلتورمدى بس
 نوح علیه السلام بنكزگا توبه قیلونكز بارچه صورادقنكزنى بیرر دیوا اوگوتلسده کار قیلمدى
 (مالکم) نى بولدی سزگا دیدى نوح علیه السلام (لا ترجون) اعتقاد قیلب اوشانمى سز
 (لله وقاراً) الله تعالى گا اولوغ لغنى (وقد خلقکم) حالبوکه یار ایتدی سزنى الله تعالى (اطواراً) درجه

درجه اول منی سوی بولوب آنا رحمنه سالوندنکز آنده قرق کون تورغاچ اویوش قان بولدنکز
 شولای قرق کون تورغاچ چاینلنگان ایت اوغشاشلی ایت بولدنکز بعد ایت قان سویاک
 بولدنکز آندن صوڭ جان کرب تر یک بولدنکز بعد دنیاغه توغب کلوب کامل آدم بولدنکز
 (الم تر وَا) ایا کورمزمی سز (کیف خلق الله) نچوک یارانندی الله تعالی (سبع سموات) یدی قات
 کوکلرنی (طباقات) قات قات (وجعل القمر فیهن) قیلدی الله تعالی اول کوکلرده آینی (نورا)
 نور ایتب (وجعل الشمس) قیلدی اول الله تعالی قویاشنی (سراجاً) یاقتی شم (والله انبتکم)
 الله تعالی اوستوردی سزنی (من الارض) یردن (نباتاً) چن اوسترو بله یعنی بر اوچ توفراقدن
 فی اصل بلکی جانوار قیلدی (ثم یعیدکم فیها) موننک صونکنده قایتار الله تعالی سزنی
 اول یرگا قبرگا کوممک بله (ویخز جکم اخرآجاً) دخی چقارر سزنی اول یردن قیامت کوننک
 بر تورلی چقارو بله (والله) اول الله تعالی (جعل لکم الارض) قیلدی سزنی اوچون یرنی
 (بساطاً) توشالنگان کویتچه (لتسلکوا فیها) یورما کونکز اوچون اول یر یوزنده (سبلاً فجاجاً)
 اول یرنک اولوغ هم کینک بوللرنک (قال نوح) ایتدی نوح علیه السلام قومی ایمان کیتورمگاندن
 صوڭ (رب) ای منم تنکرم (انهم) شکسز بوجماعت (عصونی) منم سوزمنی قبول قیلما ییتچه
 گناهکار بولدیلر (واتبعوا) ایاردیلر آنلر (من) شول کمننه گه کم (لم یزده) آرتنرمادی اول
 کشی گه (ماله) آنک مال (وولده) آنک بالاسی (الاحساراً) مگر اوزلر یننه ضررنی غنه آرتنردی
 یعنی منم اوندن گانم حق یولغه اویومیتچه کافرلرنک باشلقلر یننه ایاردیلر که آنلرنک نه ماللرنک
 نه بالالرنک منفعت یوق باری زیان و ضرر ایدی (ومکروا) آلد ایدیلر اول کافرلرنک اولوغ لاری
 (مکراً کباراً) اولوغ هیله بله که خلق غه ایتدیلر نوح ننگ نصیحتن توتسانکز خراب بولورسز
 آتا بابالارمننک یولین طاشلاماغز دیو (وقالوا) ایتدیلر اول بی بهره لر اوزلر یننه ایارگانلر گه
 (لا تدرن) قویماغز سز هیچده (الهیتمکم) اوزلرنکزننک آتا بابادن قالغان معبودلرنکز گه
 عبادت قیلونی (ولا تدرن) خصوصاً طاشلاماغز دیدی اول باشلق کافرلر اوزلری ننگ قومنه
 (ودا) ودکا عبادتنی (ولا سواعا) دخی سواع کا عبادتنی (ولا یغوث) دخی یغوث که عبادتنی
 (ویعوق) دخی یعوق کا عبادتنی (ونسرا) دخی نسر گه عبادتنی بونلر صنملر ینک اسملری در
 امام محمد بن کعب ایتدی بونلر آدم علیه السلام برلان نوح علیه السلام آراسنک دنیاغه کیلنگان
 ایندگو بنلرنک اسم لری در که حق دین ده ایدیلر بونلر وفات ایتدکن تابع لری قالدی آنلر
 عمل قیلدی کبی عمل قیلورلر ایدی ابلیس علیه اللعنة بونلر غه وسوسه قیلدی ایتدی اگرده
 بونلرنک صورتلرینی توزب شونکا عبادت قیلسانکز قلبنکز حضور لی راق بولور دیدی بونی
 قیلدیلر صنم گا عبادت ننگ باشی اوشبو بش صورت کا عبادتن کیتدی بعد بو صورتلرینی طوفان
 بصدی دوشتن آستونک قالدی شیطان بو صورتلرینی بر آستوندن چقاروب عرب مشرکلر یننه کورگازمش

(وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا) شكسز توغرى يولنى آداشدى بوسنملر سببلى كوب غلق (وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ) ايتدى نوح عليه السلام بددعا قيلوب قومی ننگ ایمان کيلتورماونی بلساچ يارب ظالم قوم کا هيج نرسه آرترماي (الْأَضْلَاءَ) آزغونلقدن يول آداشودن باشقهنى ديدى (مَاهُ خَطِيئَتُهُمْ) بو قدرى آزغونلق لرى سببلى (أَغْرَقُوا) غرق ايتديلر اول نوح عليه السلام ننگ قومی طوفان غه (فَادْخَلُوا) بس کرتديلر آنلر (نَارًا) اوت غه (فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ) بس تابماديلر آنلر اوزلرى اوچون (مَنْ دُونَ اللَّهِ أَنْصَارًا) الله تعالى دن باشقه ياردم بيررلك كمنهنى اما الله تعالى ياردم بيررگه قادر بولسه ده آنلرغه ياردم بيرمدى (وَقَالَ نُوحٌ) ايتدى نوح عليه السلام بددعا قيلوب قومنه (رَبِّ) اى منم تنكرم (لَا تَدْرُ) قويا (عَلَى الْأَرْضِ) ير اوستونده (مَنْ الْكَافِرِينَ) كافرلردن (دِيَارًا) تورغوچينى (أَنْتَ أَنْ تَدْرَهُمْ) شكسز سن اگر ير يوزنده قويا قالسانك اول كافرلرى تورغوچى كويچيه تريك كويچيه (يَضْلُوا عِبَادَكَ) آزرلر آنلر سنك قل لارنكىنى (حضرت ابن عباس دن مرويدر نوح عليه السلام زماننده برا كونك بالاسينه عقل اورناشا باشلاب اونكىنى صولنى فهم لكده اتاسى اول بالانى نوح عليه السلام قارشوسينه ايلتوب كورساتوب او گوتلر ايدى بيله ديو اى بالا بو يالغاچى نوح غه آلدانمه آنك يانكلش بولينه باصمه خراب بولورسن يولدن يازارسن بنم آتام هم سنك كى صبى وقتك بنى بيله او گوتلادى ايدى شونك سببلى بن آتام يولنك يخشى طوردم ديو حرام او گوتلر ايله او گوتلر ايدى (وَلَا يَلِدُوا) توغدر ماسلر آنلر (الْأَفْجَارَ كَفَرًا) مگر يمان كافرلرى گنه طوغدرلر (رَبِّ اغْفِرْ لِي) اى تنكرم يارلقا سن منى ديدى نوح عليه السلام (وَلِوَالِدَيَّ) دى منم آتام آنامنى يارلقا ديدى (وَلَمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا) دى منم اويومه يعنى كيمه مه مؤمن مسلمان بولوب كرگان كشيئى يارلقا ديدى (وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) بارچه مؤمن مسلمان ايرلرى خاتونلرى يارلقاغيل ديو دعا قيلدى (وَلَا تَزِدُ الظَّالِمِينَ) آرترماغيل كافرلر كه (الْأَثْبَارَ) مكرنكه هلاكلكى آرتر ديدى *

۷۲ نچى (چن سوره سى) ۹۲ آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(قُلْ) ايت اى محمد (أَوْحَى إِلَيَّ) وحى قيلندى منكا ديو (أَنَّهُ) شكسز حال (اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ) من دن ايشتى قرآننى چن دن بولغان بر جماعت (فَقَالُوا) بس ايتديلر اول جنلر قوملر ينه قايتوب (أَنَا) شكسز بز (سَمِعْنَا) ايشتك (قُرْآنًا عَجَبًا) بر طاتلى سوزلى او قونى (يَهْدَى) كوندره در اول قرآن (إِلَى الرَّشَدِ) ايدگو يولغه (فَأَمَّا بَعْضُهُمْ فَأَمَّا بَعْضُهُمْ) بس ایمان كيتوردك بز اول قرآن غه (وَلَنْ نُشْرِكَ) هيجله شركت قاتمامز (بِرَبِّنَا) اوزمزنك تنكرمز گه (أَحَدًا) هيج كمنى (وَأَنَّهُ) شكسز اول الله تعالى (بَلَدًا) بلند در (جَدْرَبْنَا) بز ننگ تنكرمزنك اولوغلى كيهچيلكدن هم مخلوقغه اوخشاودن (مَا اتَّخَذَ)

تو تهادی اول (صاحبۀ) خاتوننی (ولا ولدا) دخی بالانی (وانه کان یقول سفیہنا) شکسز ایتہ در
ایدی بز ننگ احمقلمز نادانلمز (علی الله) الله تعالی اوستونه (شططا) حلقندن یراق بولغان
یالغان سوزنی (وانا ظننا) شکسز بز گمان قیلدی (ان لن نقول الانس) البتہ هیچ بر آدم بالاسی
ایتمای تورغان در دیب (والجن) دخی جن ایتمی تورغان در دیب (علی الله) الله تعالی اوستونه
(کذبا) یالغاننی تا بوقر آن فی ایشتمکان زمانغہ چه (وانه کان رجال من الانس) شکسز بار ایدی
آدم لردن ایرلر (یعوذون) صغنالار ایدی آنلار (برجال من الجن) جن لردن بولغان بعض ایرلر گه
(فزادوهم) بس آرتدردی لار اول آدم ایرانلردن بولغان صغنوجی لار جن لر گه (رهقا) غرورلق
و آزغون لقنی (وانهم) شکسز اول جن لر (ظنوا) گمان قیلدی لار (کما ظننتم) سز گمان قیلغان
شیکلی ای مکه کافر لری (ان لن یبعث الله احدا) الله تعالی قیامت قوبارب اولوکار فی هیچ
تر گز ماس دیو (وانا لمسنا السماء) شکسز بز کوک طرفینه باروب یوردک (فوجدناها) بس
تابدی بز اول کوکنی (ملئت) طولطر لغان (حرسا شديدا) کوچلی قوتلی صاقپی فرشته لر بلن
(وشهبا) هم یولدزدن بولغوجی یالقون لار بلن جن لر فی قوماق اوچون (وانا کنا) شکسز بز
بولوب ایردک اول زمانده (نقعد منها) اولطرر ایردک اول کوکده (مقاعد) بر نچه اولطرر اچاق
یردک (للسمع) ایشتمک اوچون (فمن یستمع الان) اما حاضرده کم ایرسه طنکلی قالسه اول کوکدن
ایشتمک اوچون (یجد له) طابار اول اوزی اوچون (شهابا رصدا) حاضر صاقپی بولغان یولدز یالقوننی
(وانا لاندری) شکسز بز بلمی مز (اشر ارید بہن فی الارض) ایا بر بر یمانلق تلندی مو
یرداگی من لر گه یولدز یالقوننی یبارمک بله (ام اراد بہم رہم) یایسه آنلار ننگ تنگر لری
تلندی مو آنلار اوچون (رشدا) ایند گولک فی توز کلکنی (وانا منا الصالحون) تحقیق بز لردن
ایدگو کمسنه لر باردر (ومنا دون ذلك) هم بز دن موندن باشقه لاریک باردر (کنا) بولدی بز لر
(طریق قددا) تورلو یوللرده (وانا ظننا) شکسز بلدک بز (ان لن نعجز الله) البتہ عاجز قیلا
آلماسز الله تعالی فی آنک حکمنی قایتارب (فی الارض) یرده (ولن نعجزه) البتہ عاجز قیلا آلماسز
آنی (هربا) قاچوب (وانا) شکسز بز (لما سمعنا الهدی) قرآنی ایشتمکمز زمانده (امنا به)
ایمان کلتردک بز آنارغه (فمن یؤمن بر به) بس بر کمسنه ایمان کلترسه اوزی ننگ تنکر سینه
(فلا یخاف بخسا) بس قورقماس اول عمل لری ننگ ثوابی کملیکندن (ولا رهقا) دخی ایمان لقدن
یعنی کشی ننگ ظلمندن وچورندن (وانا منا المسلمون) شکسز بز دن مسلمان لار باردر (ومنا
القاسطون) هم بز دن توغری یولدن چتقان لار باردر (فمن اسلم) بس کم ایرسه مسلمان بولسه
(فاولئك) بس بوجماعت (تحرروا) ازلب طابدی لار (رشدا) حق یولنی (واما القاسطون) اما

توغری یولدن چقغان لار (فَكَانُوا) بس بولدی لار آنلار (لِجَهَنَّمَ) تموغ غه (حَطَبًا) او طون
 (وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا) اگر توغری یولده یورسه لر ایدی آدم لر جن لر (عَلَى الطَّرِيقَةِ) توغری
 یول اوزرینه (لَا سَقِينَاهُمْ) البته اچرر ایذک بز آنلارغه (مَاءً غَدَقًا) کوب صونی یعنی کینک
 معیشت بیرر ایذک (لِنَقْتَنَهُمْ فِيهِ) بز آنلارنی اول کینک معیشت ده صنماقمز اوچون نچوک شکر
 ایته چا کنکرنی (ومن يعرض) بر من یوز چویرسه (عن ذكركم به) تنگر یسن ایسکا توشرودن
 (يسلكه) کرتور آنی الله تعالی (عَذَابًا صَعَدًا) مشقتلی عذاب غه بو آیت شاملدر بر کهنه نماز
 او قوماسه قرآن او قوماسه ذکر تسبیح ایتماسه دنیاده مشقتی کوب بولور آخرتک عذاب ده بولور
 (وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ) شکسز مسجدلر الله تعالی عبادتی اوچون والله تعالی ذکر ی اوچون بنا قیلنمش در
 (فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا) بس عبادت قیلمانکنز الله تعالی گه هیچ کمنی اورناق لق غه قوشب یاری
 اوزینه گنه عبادت قیلونکنز (وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدَ اللَّهِ) شکسز قچان الله تعالی ننگ قلی یعنی محمد صلی
 الله علیه وسلم تورغانی زمانده (لِيَدْعُوهُ) اوندار اول پیغمبر الله تعالی ننگ عبادتنه هم قرآن
 او قورغه (كَادُوا) یقین بولدی لار اول جن لار (يَكُونُونَ) بولورغه (عَلَيْهِ لَبَدًا) پیغمبر علیه
 السلام اوستونه چیلورغه قرآنی طنکلارغه حرص لارندن (قُلْ) آیت سن ای محمد (أَنَا أَدْعُ رَبِّي)
 شکسز من عبادت قیلانم باری اوز تنکریمه گنه (وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا) آنارغه اورناق لق
 قاتمی من هیچ کمنی (قُلْ) آیت سن ای محمد (أَنِّي) درستلکک من (لَا أُمَلِّكُ لَكُمْ ضَرًّا) کوچم
 بیتمی در منم سز گه ضرر کتورر گه (وَلَا رُشْدًا) دخی ده فایده ایثار گه (قُلْ) آیت سن ای محمد
 (أَنِّي) شکسز من (لَنْ يُجِيرَنِي) البته قوتقارا آلماس منی (من الله أحد) الله تعالی عذابندن هیچ کم
 اگر الله تعالی منکا ضررنی تلی قالسه (وَلَنْ أجد) البته نابا آلمام من (من دونه) الله تعالی دن
 باشقه دن (مُلْتَحِدًا) صغناچاق یر (أَلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ) سز گه فایده و ضرر قیلورغه کوچم
 یتماس مگر منم اشم الله تعالی حکمنی سز گه ایرشدرمک اوچون ایچی لک در (ومن يعص الله)
 بر کهنه قارشولق قیلسه الله تعالی گه (ورسوله) الله تعالی ننگ پیغمبرینه اوشانماسه (فَأَن لَّهُ) شکسز
 آننگ اوچوندر (نَارَ جَهَنَّمَ) تموغ او طی (خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا) منگو فالغوچی لردر اول تموغ ده
 هیچ چیکسز (حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ) تاشول زمانغه قدر کم کورسه لر آنلار اوزلرینه
 وعده قیلنغان عذابنی (فَسَيَعْلَمُونَ) بس تیزدر کم بلور آنلار (مَنْ أضعف ناصراً) کم در
 ضعیف راک یاردم بیروچیسی طرفندن (وَأَقْل) دخی کم در آزاراق (عَدَدًا) صان یوزندن
 (قُلْ) آیت سن ای محمد (أَنْ أَدْرِي) بلماس من دیو (أَقْرَبُ مَا تُوعدون) ایبا یاقن موسز کا وعده
 قیلنغان عذاب کونی (أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي) یا که قیلورمو اول کون گه منم تفکر م (أَمَدًا) اوزون مدت

لکن شکسز اول کون بولا چا قدر (عالم الغیب) اول تنکرم یاشرین فی بلسگو چیدر (فلا یظهور)
 بس خبردار قیلما س اول الله تعالی (علی غیبه) اوزی ننگ غیب علمینه (احدا) هیچ کمنی
 (الامن ارتضی) مگر اوزی راضی بولغان کشی فی گنه خبردار قیلور (من رسول) پیغمه بردن
 بولغوچی اول الله راضی بولغان من (فانه) شکسز اول الله تعالی (یسلك) یورتور (من بین یدیہ
 ومن خلفه) اوزی راضی بولغان ایچی ننگ آلدندن هم آرتندن (رصدا) صاچی فی (لیعلم)
 بلمک اوچون اول وحی قیلنمش پیغمبر (ان قد ابلغوا) تحقیق ایرشردی لر اول پیغمبر لر
 (رسالات ربهم) تنکریلری ننگ ایچی لک لرینی (واحاظ) بارچه سین بلدی اول الله تعالی
 (بما لیدیهم) اول ایچی لر ننگ قاشنده بولغان اش لر فی (واحصی کل شیء عددا) بله در
 اول الله تعالی هر نرسه ننگ صاننی کرک قم ویغهور بولسون *

۷۳ نچی (مزل سورہ سی) ۲۰ آیت

بسم الله الرحمن الرحيم

(یا ایها الذمیل) ای کیومی بله بورکانکان کشی یعنی محمد صلی الله علیه السلام چونکه پیغمبر من
 علیه السلام وحی گه ایلاشما س بورون عادتدن طش اش بولدقندن مهابتندن قورقوب کیومی
 بله بورکانور ایدی (قم اللیل) کیچه ده تورغیل نماز ادا قیلور اوچون (الاقلیلاً) مگر کیچه ننگ
 آرنده طور مسانگزر ضرر یوقدر (نصفه) کرک کیچ ننگ اور تاسندک طور اول نمازی قیلو اوچون
 (او انقص منه قلیلاً) یایسه اور تاسندن بر آز کیمتوب طور (اوزد علیه) یایسه کیچ اور تاسندن
 آرطرب یعنی تون ننگ یارومی او تکاچ طور (ورتل القرآن ترتیلاً) آچق او قوغیل قرآنی
 وقوف لر فی عخرج لرینی بیرینه یتکورب حاصل کیچ بله اویاغ طور و رسول علیه السلام غه
 پیغمبر لک کلدیکی زمانده بش وقت نماز فرض بولماس بورون فرض ایدی بو حکم خلق غه
 چیتن بولدی (انا سنلقتی علیک) بز تیزدر کم سالورمز سنکا (قولاً ثقیلاً) آغریسوزنی یعنی
 قرآن که اینک اول کافر لر فی ایمان غه اوندیدر وغیری مشقتلی حکم لر فی موین غه آسادر
 (ان ناشتة اللیل) شکسز کیچه لرده اویاغ طورب نماز قیلو (هی اشد وطأ) اول نفس که بیک قاتی
 مشقتلی اشدر اید گولکی کوب شیطاننی نفسدن طیفو چیدر کونکل بله تلنی بر گه چیغو چیدر
 (واقوم قیلاً) قراءت در سترک چقادر کیچه ده خاطر طنج راق بولغانلقی اوچون (ان لک) شکسز
 سنک (فی النهار) کونزده (سبحاً طویلاً) کوب شغل لر ننگ باردر بنا برین عبادت اوچون تونله
 طور و تیوشدر (واذکر اسم ربک) یاد ایتکل تنکر ننگ اسمنی هر وقتده (وتبتل الیه) خلق دن
 کیسلکل خدای تعالی صاری یعنی اخلاص بله عمل قیل (تبتیلاً) چن اخلاص بله (رب المشرق
 والمغرب) مشرق ننگ مغرب ننگ تنگرسیدر اول الله تعالی (لا اله الا هو) یوقدر هیچ تنگری

مگر اول الله تعالى گنده در (فَاتَّخَذَهُ وَكَيْلًا) بس تو نقل سن هر ا شده اول الله تعالى نی دلیل واشنکنی
 آنکا تفویض قیل (وَأَصْبِرْ) صبر قیل سن (عَلَى مَا يَقُولُونَ) کافر لر ننگ آور سوز لر بنه (وَاهْجُرْهُمْ)
 کوچ سن آنلاردن یعنی آیورل آنلاردن (هَجْرًا جَمِيلًا) کور کام آیور لوبله اور شهیچه هم فقر شهیچه
 هم صونکنده اوچ آلونی اویلا شهیچه (وَذَرْنِي) قوی سن منی (وَالْمَكْدِبِينَ أُولَى النِّعْمَةِ) ودخی
 سنی بالفانغه صایوچی دولت ایبه لر نی یعنی سن آنلار نی سنکا طابشر (ومهلهم قليلاً) مهلت
 بیر سن آنلارغه بر آز زمان (أَنْ لَدَيْنَا) شکسز باردر بز ننگ قاشمزده (أَنْكَلًا) آور زنجار لر
 (وَجَحِيمًا) قزدر لمش تموغ بار (وَطَعَامًا ذَاغَصَّةً) بوغازدن اوتمی تورغان طعام (وَعَذَابًا أَلِيمًا)
 رنجتکوچی عذاب باردر (یوم) اول قیامت کوننک (تَرَجِفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ) فالترار هم تترار یر بله
 طاوولار (وَكَاذِبَاتِ الْجِبَالِ كَثِيرًا مَّهِيلًا) طاوولر بولور تارالغان قوم لار دیک (أَنَا) شکسز بز (أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ
 رَسُولًا) یبار دک بز سز گه پیغمبری (شاهدًا) گواه ایتوب (علیکم) سز گه تاینکه قیامت کوننک گواهلک
 بیرر سز ننگ قبول قیلغاننک سز گه قیلماغاننک سز گه (کَمَا أَرْسَلْنَا) یبار گانمز شیکلی (إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا)
 فرعون گه پیغمبری یعنی موسی علیه السلامی (فَعَصَى) بس قارشولق قیلدی (فِرْعَوْنَ) مصر
 پادشاسی (الرَّسُولِ) پیغمبر بنه (فَاتَّخَذْنَا) بس توتدق بز اول فرعوننی (أَخْدًا وَبِيلاً) قتی
 توتو بله یعنی آغر عذاب بله (فَكَيْفَ تَتَّقُونَ) چوک صاقلانا آلور سز الله تعالی ننگ عذابندن
 (أَنْ كَفَرْتُمْ) اگر کافر لکن سز گه قالسه ننگز (یَوْمًا) اول کوننک (شوند این کون کم) (يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ) بولور
 بی گناه بولغان صبی بالالار قیامت هیبتی خوفندن (شییًا) قارت (السَّمَاءُ مَنْقَطِرًا) کوک یار لور
 اول کون ننگ قور قوچی سبیلی (كَانَ) بولور اول کونده (وَعَدَهُ) اول الله تعالی ننگ وعده سی
 (مَفْعُولًا) قیلنمش بجای کتر لمش بولور (أَنْ هَذِهِ) شکسز بو قرآن آیت لری (تَذَكُّرًا)
 نصیحت در غفلت دین اویغاتب تو غری یولغه چاقر غوچیدر (فَهِنْ شَاءَ) بس کم ایرسه تلاسه
 (أَتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا) توتار الله تعالی ننگ رضاسینه ایرشدر گوچی یولنی یعنی قرآن بیورغی بله
 عمل قیلور (أَنْ رَبِّكَ) شکسز سننک تنگ ننگ (يَعْلَمُ) بله در (أَنَّكَ) شکسز سن (تَقَوْمٌ) طور اسن
 (أَدْنَى مِنْ ثُلثِي اللَّيْلِ) کبچ ننگ اوچ اولوشی ننگ ایکی اولوشدن کیمنک (وَنُصْفَهُ) دخی کبچ ننگ
 یار طسند طور اسن (وَتِلْكَ) ودخی کبچ ننگ اوچدن برنده طور اسن (وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ)
 دخی سننک بله جماعت لر شولای طور لار (وَاللَّهُ) اول الله تعالی (يَقْدِرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ) چیکلیدر
 کبچی کوندز نی (عَلِمَ) بله در اول الله تعالی (أَنْ لَنْ تَحْصُوهُ) سز ننگ اول کبچی کوندز نی چیکلاب
 بلور گه کوچنگز یتمگاننی (فَتَابَ عَلَيْكُمْ) بس سز گه کبچدی الله تعالی کبچه ده اویاغ طور ب نماز
 قیلحق ننگ فرض لغنی سوره ننگ یوقار وسنک ایتولگانچه (فَأَقْرُوا) بس او قونکز نماز اچنده

(ماتیسر من القرآن) قرآن دن اوزنگزگه او قورغه ینکل بولغاننی (علم) بله در اول الله تعالی (آن) شونی (سیکون منکم) قایسی زمانک بوله در سز لردن (مرضی) خسته لار (واخرون) هم باشقه لار (بضر بون) سفر قیلالر (فی الارض) یرده (یبتغون) استه گانلری حالک (من فضل الله) الله تعالی ننگ خزینه سندن دولتنی مثلاً علم اوستاو اوچون یا که مال کسب اوچون سفرده یورب مشقت لنه لر (واخرون) دخی ایکنچی بر اولر (یقاتلون) جهاد قیلالار (فی سبیل الله) الله تعالی یولنک (فاقر و) بس او قونک سز اول نمازلرده (ماتیسر منه) قرآن دن ینگل بولغاننی (واقیموا الصلوة) اوتنه نکز فرض نمازلارنی وقتلر ننگ (واتوا الزکاة) بیر نکز مال لار نکزنی پاکلارغه تیوش بولغان واجب صدقه لار نکزنی (واقضوا الله قرضاً حسناً) دخی الله تعالی گه بور چغه بیر نکز کور کام بور چنی یعنی نافله صدقه لار بیر نکز که آنک اجرنی قیامت کوننده الله تعالی دن آلور سز (وما تقدموا لانفسکم من غیر) شول نرسه کم دنیاده وقتک حاضر لرسز آنی ایند گولکدن اوز نکز ننگ آلدغی کوننکز اوچون یعنی یوم آخره اوچون (تجدوه) تابار سز آنی (عند الله) الله تعالی قاشنک (هو غیرا) اوز نکز بیر گانندن یغشی راق ایتب (واعظم اجرا) دخی ثواب اولوغ راق بولور اوز قولنکز بله بیر سه نکز اوز نکز دن صونک بیر رگه وصیت قیلغان مال دن (واستغفروا الله) یار لقایو استه نکز الله تعالی دن هر حالک چونکه آدمی زاد کمچی لکدن خالی بولماس (ان الله) شکسز الله تعالی (غفور رحیم) یار لقاغوچی رحیم شفقتلی در *

۷۴ نچی (مدر سورہ سی) ۵۶ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(یا ایها المدثر) ای طش کیومی بله بور کانگن کشی یعنی محمد پیغمبر (قم) تورغل اور ننگدن (فانذر) غلا یقنی الله تعالی عذابندن قوتلدر رغه قورقتب وعظ قیل (وربک فکبر) اوز نک ننگ تنگرنکی اولوغلا (وثیابک) کییمتکنی (فطهر) نجاستدن پاک قیل (والرجز) عذابغه سبب بولغان هر اشدن (فاهجر) بس طاشلاب کوچ (ولاتمنن) هیچ نرسه بیر گانک قار شوسینه نرسه آلونی امید ایتب بیرمه یعنی صدقه هبه قیلغاننک باری الله تعالی رضالغنی استاب بیر (تستکثر) کوب طابار سن سن ثوابنی الله تعالی قاشنک (ولربک) تنگرنک ننگ رضالغی اوچون (فاصبر) مشقتلر گه صبر قیل (فاذا نقر فی الناقور) بر زمان اور ولسه صورغه یعنی قیامت قوبسه (فذلک یومئذ یوم عسیر) بس بو صور اور لنگن کون قاتی کوندر که (علی الکافرین غیر یسیر) کافر لر گه ینکل تو گل کوندر (ذری) قویغل سن منی (ومن خلقت وحیداً) دخی شول کشینی قویغل که یار ادم من آنی یالغوز ایتب ولید بن مغیره نی یالغوز توغان دیور لر ایدی چونکه آتاسز توغب مغیره

آنی اون سکنز یا شینه ایر شکاچ گنه دعوت قیلیم او غلوم دیدی (وجعلت له مالا ممدودا) قیلیم من
 آنکا کوب مالنی (وبینین شهودا) اوز قاشنک حاضر بولغوچی طیار اوغلان لارنی (ومهدت له تمهیدا)
 کینک قیلیم بز آنکا دنیا معیشتنی (ثم یطعم) موندین صونکنک امید ایته اول (ان ازید) منم آنکا
 آرتدر ماغمنی (کلا) چان بولسون بو آرتدر و آنکا بولماس (انه کان) شکسز بولدی اول ولید
 (ایاتنا عنیدنا) بز ننگ آیت لر مز گه قارشوچی روایتدر بو آیت ایند کن صکره ولید ننگ دولتی
 کیمور گه یوز توتدی تاینکه فقیر لکنک هلاک بولدی (سار هقه صعودا) تیز زمانده کورتور من من آنی
 کوندن کون آرتاتورغان مشقت که وعذابغه (انه فکر) شکسز اول ولید تفکر قیلدی قرآن غه
 عیب تابار غه (وقدر) چامالادی اول قرآن غه نیندی گنه عیب تابیم ایکن دیب تاینکه غلایقنی
 قرآن دن یوز چویر تور گه (فقتل) بس لعنت اول ولید کا (کیف قدر) چوک چامالادی اول لعین
 ناد انلار قولاغینه یا غلورلق ایتب (ثم قتل) موندن آری ینه ده لعنت آنکا (کیف قدر) چوک
 اولادی اول ناد انلارنی آداشدر و اوچون (ثم نظر) موندنک صونکنک قارادی قرآن غه عیب نی
 ازلب تکرار قیلیم (ثم عبس) موندنک صونکنک یوزنی چطدی (وبسر) کراحت بله قارادی قرآن دن
 عیب تابا آلمغاچ (ثم ادبر) موندنک صونکنک آرتنی ایلندی اول حلقدن و رسول الله غه ایارودن
 (واستکبر) تکبر لندی (فقال) بس ایتدی اول هیچ بر عیب تابا آلمغاچ (ان هذا) ایماس بو قرآن
 (الاسحر یؤثر) مکرینکه محمد ننگ سحرچی لردن اویرانگان جاغوملی سحری دیدی (ان هذا)
 ایماس بو قرآن (الاقول البشر) مگرینکه آدم سوزی گنه بو دیدی بو آیت ننگ نزلینه سبب اول
 بولدی کم بر کون رسول علیه السلام یار انلاری بر لان اولطرمش ایدی آنک ولید بن مغیره حاضر
 ایدی رسول علیه السلام دم تنزیل الکتاب من الله العزیز العظیم غافر الذنب وقابل التوب شدید
 العقاب ذی الطول لاله الا هو الیه المصیر ایتنی او قودی ولید بو ایتنی ایشتا کچ کونکلی بخش
 یومشادی قریش کافر لرینه قایتب ایتدی والله محمد بو کون بر آیت او قودی آدمی لر سوزی
 ایرماس پیری لر سوزیک ایرماس فرشته لر سوزیک ایرمس بر عجایب کلام ربانی در که الله تعالی دن
 غیر یدن اول سوز لر چقار غه ممکن تو گل دیدک مکه کافر لر ایدی لر ای ولید سن محمد دیننه
 کور کامی میل ایلد ننگ آتاندک و بابالار ننگ دیننی طاشلار می سن محمدی لر ننگ حرمت لرینه
 تعظیم لرینه قارار می سن دیدی لر بس ولید ایتدی یا قریش بنم حرتم و اولو غلغم سز ننگ
 آرانکزده یوقه و دیدی ایتدی لر که سن بز ننگ سید مز سن دیوسن بلکه محمد دیننه کرب ابو بکر ننگ
 قالدق آش لرینی اشاره تلا یور سن دیو عار لندر بر غیر تکا کلتور دیلر بعد ایتدی یا قریش
 نه سبب بنکا بیله دیور سز بن بار نکر دنه بایراق من محمد اوزی هم آننگ یولداشلاری طعام گه
 اوزلری طویغانی بارمی آنلار دن کشی گه طعام آر طب فالور غه دیدی (بعد ابو جهل مجلسدن
 آباق اوره طورب ایتدی یا قوم محمدنی چنون دیمیا لم می آننگ بر بر بوماز هم تلتونین کور گاننکز
 یوقه و دیدی (قریش ایتدی الله صاقلاسن کور گانمز یوق دیدیلر (بعد ابو جهل ایتدی یا یسه

کاهن و فالچی دیمیاالمهی (قریش ایتدی والله بوهم توغری کلماس دیدی) بعد ابو جهل ایتدی
 جروچی دیمیاالمهی (قریش ایتدی آندن بر جر ایشتمکانمز یوق والله دیدیلر) بعد ابو جهل
 ایتدی یالغانچی دیمیاالمهی دیدکده (قریش ایتدی نجه زماندن بیرلی محمد امین دیو غوغه
 ونزاع لار مزی اناردن اوز دردکده آنی قایسی یوزمز بله یالغانچی دیب آطی باشلیق دیدیلر
) بس قریش ننگ اولوغ لاری ولید کا خطاب قیلوب ایتدی لر سن ایت آنی نچوک آطیق تاینکه
 خلق آناردن بیز سن دیدیلر ولید بر آز فکر قیلوب طور دی زندان توغان کمسنه ننگ اوصاللق غه
 ذهنی اوتکون راک بولا ایگان (بعد قرآن غه قاراب یوزین چطب ایتدی اول محمد هیچ نی توکل
 باری سحر چی دیه لم کورمی سزمو اول ایر بله خاتون آراسین آتا آنا بله بالالار آراسین آیورا
 موندی اش سحر قوتی بولادر دیدی (سأصلیه) تیز در کم کرتور من من اول ولیدنی (سقر) جهنم گه
 (وما آذربک) نی بلدر دی سنکا (ما سقر) سقر ننگ نی ایر کانلگن (لاتبقی ولاندر) هیچ قالدر ماس
 اول سقر تموغسی اعضاننگ ایت لرینی بعد اعضا غه یانکادن ایت اوسکچ ینه ده قویماس هیچ
 نرسه بارینی بترر (لواحة للبشر) یانغاچ قب قزل قزغان تیمور کبی کورنر اول سقر تموغسندا
 غی کافر لر (علیها تسعة عشر) اول سقر اسملی تموغ غه مؤکل در اون توقز ساچی فرشته یعنی
 زبانی لار (وما جعلنا) قیلدق بز (اصحاب النار) تموغ زبانی لرینی (الاملاءکة) مگر فرشته
 لردن قیلدق (وما جعلنا عدتهم) قیلدق بز اول زبانی لار ننگ سان لارنی یعنی اون توقز ایتوب
 (الافتنه للذین کفروا) مگر کافر لر گه فتنه ایتوب یعنی ساچی فرشته لر کوب توکل ایگان آنلارنی
 بزینگار مز دیو مغرور بولوب آلدان سنلار اوچون (لیستیقن الذین اوتوا الکتاب) چنلاب
 باسن لار اوچون محمد پیغمبر ننگ حلقنی کتاب بیرلگن قوم چونکه تورانده هم انجیلده تموغ
 زبانی لری ننگ حسابی اون توقز ایدیکی معلوم ایدی (ویز داد الذین امنوا ایمانا) هم مؤمن
 مسلمانلار ننگ ایمان لریننگ قوتی آرتسون اوچون (ولایرتاب الذین اوتوا الکتاب والمؤمنون)
 کتاب بیرلگن قوم هم مؤمن مسلمانلار بو حساب ننگ درستلگنده شک لئمه سین لر اوچون
 (ولیقول الذین فی قلوبهم مرض) ایتسون لر اوچون کونگل لرنده مرض وزیان بار کشی لر
 یعنی منافق لار قایولاری مدینه گاکوچکچ بولور لار (والکافرون) هم کافر لر ایتسونلر اوچون
 (ما ذاراد الله بهذا مثلاً) نی نرسه تلادی الله تعالی بو مثالنی کتر وبله یعنی عجب بولغان اون توقز
 زبانی دیوب ایتوی بله دیو ایتسونلر اوچون آبراشوب (کذالك) شولای (یضل الله من یشاک)
 یولدن آداش رادر الله تعالی اوزی تلگان کمسنه نی (ویهدی) توغری یولغه کوندره در اول
 الله تعالی (من یشاک) اوزی تلگان کمسنه نی (وما یعلم) هیچ کم بلمی (جنود ربک) سننگ
 تنگرننگ ننگ عسکر نی (الاهو) مگر اول الله تبارک وتعالی اوزی بله در (وماهی) ایماسر
 اول سقر تموغسی ننگ حالن بیان قیلغان آیه هم آننگ صاچسی اون توقز زبانی فرشته لری ایدیکن
 بیان قیلغان آیه (الاذکری) مگر نکه نصیحتدر ووعظدر (للشیر) آدم بالالار ینه (کلا) یوق

کافر لر ایتکاچه تو گل که آنلر قیامت بولاسی یوق قبردن قوبار ولاسمز یوق جهنم یوق دیو
 شاولاشلر لرایدی (وَالْقَهْر) آی بله آنط (وَاللَّيْل) دخی کیچه بله آنط (اِذَا دَبَّرَ) هر چغان کوندز
 آرتندن کیلسه لر بونلر (وَالصُّبْح) طانک بله آنط (اِذَا اسْفَرَ) هر چغان صارغایسه اول طانک
 (انها) شکسز اول سقر تموغسی (لَا اِلهَ اِلَّا الْكَبِير) اولوغ بلالرننک برسی در (نَذِيرًا لِلْبَشَرِ)
 آدم لرنی خدای تعالی ننگ عذابندن قورقتغویچی در (لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ) سزدن تلاوچی لر که
 (اِنْ يَتَقَدَّمْ) شریعه کا موافق عمل لر بله آله باررغه (اَوْ يَتَأَخَّرْ) یایسه شریعه بله عمل قیلماقندن
 یوز چویرب آرتله قالماغه تلاوچیلر که یعنی بونصیحتلر هر کم که آنکلار لقتدر (كُلُّ نَفْسٍ) هر کمسه
 (بِمَا كَسَبَتْ رَهِينًا) اوزی قازغانغان عمل بله یعنی یاؤزاشی سبیلی بیلاننگاندر (الْاَصْحَابِ الْيَمِينِ)
 مگر نکه اونک طرف گروهلاری گناهلاری سبیلی بیلنماسلر الله تعالی آنلر نی یارلقار که آنلر
 خدای تعالی ننگ فضلینه تیاانغان بنده لر در (فِي جَنَّاتٍ) اوجماخ باقچه لارنک بولورلار اول اونک
 طرف گروهلاری (يَتَسَاءَلُونَ) صوراشلر آنلر (عَنِ الْمَجْرِمِينَ) کافر لردن (مَسَلْتَكُمْ فِي سَقَرِ)
 نی کرتدی سزنی سقر تموغسینه دیو (قَالُوا) ایتورلر کافر لر جواب بیرب (لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينِ)
 بولدی بز نماز اوقغوچیلار جمله سندن (وَلَمْ نَكُ) دخی بولدی بز (نَطْعَم) طعام بیرگوچی بولدی
 یعنی مالهمزدن واجب صدقه نی زکاتنی عشرنی فطره نی بیرگوچی بولدی (الْمُسْكِينِ) فقیرلرگا
 (وَكُنَّا) بولدی بز دنیا ده وقتک (نَحْوُ) بوزق اشلر بله مشغول بولدی (مَعَ الْخَائِضِينَ)
 بوزق وباطل اشلر بله مشغول بولوچیلار بله برگا (وَكُنَّا) دخی بولدی بز دیورلر آنلر
 (نُكِدْبُ) اوشانمی تورغان بولدی (بِیَوْمِ الدِّينِ) قیامت کوننه (حَتَّى آتَانَا الْيَقِيْنَ)
 تاینکه بزگا اولوم کلگانچه گا چاقلی شولای بولدی (فَمَا تَنْفَعُهُمْ) بس فایده بیرماس آنلرغه
 (شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ) شفاعه قیلوچیلارنک شفاعتی یاردم بیروچیلرننک یاردمی بلکه آنلرغه
 یاردم بیررگا تلاوچیک بولماس چونکه کافر لر اول کونک بر برنی شلته لشوده بولورلار سن آزدردنک
 سن خراب ایتدنک دیو (فَمَا لَهُمْ) بس نی بولدی آنلرغه عقل لرینه نی ضعیف لك کلدی (عَنِ
 التَّكْوَرِ) حقیقی باطل دن آیورب نصیحت قیلوچی قرآنندن (معرضین) یوز چویرگوچی لردر
 آنلر اما هیچ فایده سز عمل لر برلن خطا وباطل اکیتلر بله طولوغ کتابلار بله عمر لر یینی مسر فلر در
 (کانهم) گویا که آنلر (همر مستغفرة) اور ککان ایشاک لردر آنلرینه صالحان بچن دن (فیرت)
 گویا که قاچدی یلار اول ایشاک لر اور کوپ (من قسورة) آرسلانندن (بل یرید) بل که تلایدر
 (کل امرئ منهم) آنلردن هر برسی (ان یؤتی) بیرلها کنی (صحفا منشرة) اوزلرینه آتالغان
 یازولی کاغذنی یعنی ایتدی لر آنلر رسول علیه السلام غه بز ننگ هر قایومزغه کوکنن بر یازو
 نوشسن آنک یازلغان بولسون (بویازو الله تعالی دن فلان غه در ستلک محمد پیغمبر در سن آنارغه

ایبار) دیو دیدیلر (کلا) بولماس بواش (بل لا یخافون الآخرة) بلکه آنلار آخرتدن قورقهغانلری اوچوندیر بولای بولولاری (کلا) تحقیق وشکسز (انه) درست لکده اول قرآن (تذکره) نصیحتدر (فمن شاء) بس بر من تلاسه قرآن بله نصیحتلونی (ذکره) بلور آئی (وما یدکرون) نصیحتنی قبول قیلماسلار (الآن یشاء الله) مگر الله تعالی تلسه (هو) اول الله تعالی (اهل التقوی) عذابندن قورندن صاقلانورغه تیوشلی (واهل المغفرة) یارلقاماق غه اهلدر *

۷۵ نچی (قیامة سوره سی) ۴۰ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(لَا اُقْسَمُ) آنط ایتنه من (بیوم القیامة) قیامت کونی بله (ولا اقسم) دخی ده آنط ایتنه من (بالنفس اللوامة) اوکونگچی نفس بله اوزنی اوزی شلته لگچی نفس بلن که اول مؤمن مسلمان لار نفسی در (ایحسب الانسان) ایا گمان قیلایم آدم اوغلی (ان لن نجوع عظامه) بز آنک سویا کلرینی جیب تر گوزمه بز دیو یعنی کافر لردن عدی ابن ربیعه انکار قیلدی (بلی) بلی (فادرین) کوچومز یتنه بز ننگ (علی ان نسوی بنانه) حتی که بارماق لرینی کامل توزک ایتار که (بل یرید الانسان) بلکه تلیدر اول عدی (لیفجر امامه) کیده چک عمر ننگ بوزق اش قیلب تلسه فی اشلب یورما کنی اما الله تعالی ننگ هر اش کا کوچی یتکاننی بلمگان لکدن تو گل (یسال) صور یدر اول عدی مصقل ایتب (ایان یوم القیامة) چان بولا قیامت کونی دیب (فاذا برق البصر) چان حیران بولسه کوز لر قماشب قتی قور قنچ دن (وخسف القمر) توتلسه آی نوری کیتب (وجمع الشمس والقمر) جیولسه قویاش بله آی برگا (یقول الانسان یومئذ) ایتور آدم بالاسی اول کونک (این المفتر) قایدادر قاچارغه اورن دیور (کلا) یوق اول اش (لا وزر) یوقدر قاچب سیونر یر هم حیله قیلب قوتولور اورن (الی ربک یومئذ المستقر) الله تعالی ننگ حکمنه در بوکون قرارلنویری آری بیرری طایپالو دنیا ده ابردی مونده ایسه آلائی تو گل (ینبؤ الانسان) خبر بیرلور آدم (یومئذ) اول قیامت کوننده (بما قدم) اوزی تر کلکنده حاضر لیکن بخشی ویمان عمللری ایله (واخر) اوزندن سونک بارغان بخشی ویمان عمللر بله (بل الانسان) بلکه آدم بالاسی (علی نفسه بصيرة) اوز ضررینه گواهدر (ولو القی معاذیره) گرچه کوب عندر لر کلتور سه ده اوزینک ضررینه اعضالری گواه بولور (لا تحرک به لسانک) تهراتمه ای عهد اول قرآنی او قورغه تلنکنی (لتعجل به) تیزلک بله اول قرآنی یادنکا آلمات اوچون (ان علینا جمعه) شکسز بز ننگ اوستومز ده در اول قرآنی سنک کونکنکده جیبو (وقرانه) آئی سنک تلنکنک او قوتماق (فاذا قرأناه) بس شول وقتکم او قوساق بز اول قرآنی یعنی جبرائیل تلی بله

(فاتبع قرآنه) بس ایارت سن اول او قوغه کونکونکنی (ثم ان علينا بيانه) موندین صونک
 ینه ده بزنگ اوستومزده در اول قرآننگ مشکل برلر نی بیان قیلو (کلا) آلائی تو گل آشغو تیوش
 تو گل دنیا بله مغرور بولو لایق اش ایماس (بل تحبون العاجلة) بلکه سویاسز سز دنیائی
 (وتذرون الآخرة) آخرتنی آرطغه قویاسز (وجوه) بعض بر یوزلر (یومئذ) قیامت کوننک
 (ناضرة) نورلی هم شادلاردر (الی ربها ناظرة) اوزلری ننگ تنکرسینه قاراغوچی لاردر
 کوزلری بله (ووجه) بعض بر یوزلر (یومئذ) اول قیامت کوننده (باسرة) چتق لاشدر
 (تظن) گمان قیلورلار اول یوزلرننگ ایهلری (ان يفعل بها) قیلنمش بولغان آنلرغه دیو
 (فاخرة) سویا کلرینی صندرغوچی عذاب (کلا) آلائی کیرا کماس یعنی دنیائی سیوب آخرتنی
 آرطغه آتارغه کیرا کماس (اذا بلغت التراقي) هر چن یتشه جان بله صولو بوغازغه (وقیل)
 ایتولسه اول حالک (من راق) کم در طبیب مونکا بر بر دوا قیلما سمی دیو (وظن) شکسز بلور
 اوزی (انه الفراق) شکسز بو دنیا دن آبورلور وقت یتمش ایدیکن (والتفت الساق بالساق)
 سیراق سیراق غه چولغانور یوزر گه حرکت لنه آلمی (الی ربک) سنک تنکرنک صاریدر
 (یومئذ) اول قیامت کوننک (المساق) سوروله تورغان بر (فلا صدق) چونکه اشانمدی اول
 من اشانوی فرض بولغان نرسه گه (ولا صلی) دخی فرض نمازنی ده او قومدی (ولکن) باری
 آننگ اشی شول بولدی (کذب) یالغانغه صایدی اول پیغمبر کلتور گان حکم لرنی (وتولی)
 ایمان دن یوز چویردی اول (ثم ذهب) ایمان دن باش تارتقان ننگ صونکنک باردی اول (الی اهله)
 اوزی ننگ جماعتینه (یتطی) کیرلوب (اولی لك فاوی) هلاکک بولسون سنکای کافر هلاکک
 (ثم اولی لك فاوی) موننک صونکنک هلاکک بولسون سنکاینه ده هلاکک (ایحسب الانسان)
 ایا گمان ایتامی آدم (ان یترک) قویلماقنی (سدی) اوز ایر کینه هیچ بر عملر بله بیورلماچیه
 مکلف تو گل کوینچه (الم ینک نطفة) ایا ایرماسمی اول آدم یاتقلق بولغان بر طامچی صو (من منی
 یمنی) آلت دن قویولغان منیدن (ثم کان علقة) موننک صونکنک بولدی اول صو اویوشقان قان
 (فخلق) بس یاراتدی الله تعالی آنی آدم ایتب (فسوی) کامز قیلدی (فجعل منه الزوجین)
 بس قیلدی اول آدم جنسندن ایکی جفتنی (الذکر والانثی) ایر بله خاتوننی (الیس ذلك
 بقدر) ایا ایماسمی بو اشلر نی قیلغان الله کوچی یتکوچی (علی ان یحیی الموتی) اولوکلر نی
 ترگوزر گه کوچی یتکوچی ایماسهو البته کوچی یتار آننگ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(هَلْ آتَىٰ) بیک چن کلدی (عَلَى الْاِنْسَانِ) آدَم عَلَیْهِ السَّلَام اوزرینه (حَیْنٌ مِّنَ الدَّهْرِ) زمانه دن
 بروقت (لَمْ یَكُنْ) بولمدی اول آدَم اول وقت ده (شَیْئًا مَّذْکُورًا) یاد ایتله تورغان نرسه یعنی
 آدَم عَلَیْهِ السَّلَام ننگ تنی بالچقندن اوله نب مکه بله طائف آراسنک قرق یل یاتدی جان آنکا قوشلماس
 بورون آننک نه ایدیکی اسمی چو کلگی ونه اشکه کره کلگی معلوم بولمدی (اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ)
 شکسن یار اندق بز آدَم بالالرینی (مِنْ نُّطْفَةٍ) منیدن (اَمْشَاجٍ) قاتشغوی اول منی صوی
 خاتون لر رحمنک قانی بله شوننگ سبیلی خاتون لر قورصاق لانغاچ حیض قانی توقتی در (نَبْتَلِیْهِ)
 صنارمز اول آدَم بالاسنی اوستونه امرنی یو کلاب (فَجَعَلْنَاهُ) بس قیلدی بز اول آدمنی (سَمِیْعًا
 بَصِیْرًا) الله تعالی ننگ قدر تلیرینی ایشتمکوی کور گوچی (اِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِیْلَ) شکسن بز کوندردک
 اول آدَم بالاسنی توغری یولغه یعنی توغری یولنی کورستدک آنارغه پیغمبر لر یبارب کتابلار
 ایندر ب هم یمان یولدن صاقلانورغه قوشدق (اِمَّا شَاکِرًا) شکر قیلغوی بولور اول آدَم بالاسی
 حق یول بله یورر (وَاِمَّا کَفُورًا) یایسه یانکلش یول بله یورر کفران نعمة قیلغوی بولور
 (اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْکٰفِرِیْنَ) شکسن حاضرلدک بز کافر لر گه (سَلٰسَلًا) زنجیر لرنی (وَاغْلٰلًا) بوغاولارنی
 (وَسَعِیْرًا) قزدر لیش تموغنی (اِنَّ الْاَبْرَارَ) شکسن ایندگو بندلر یعنی شریعة حکمنچه یور وچیلر
 (بِشْرَبُوْنَ) اچار لر اوجماخ ده (مِنْ کَاسٍ) شوندا این صاوتدن (کَانَ مِنْ اَجْهَابٍ) اول صاوت ننگ
 خمرینه قاتشمش بولور (کَافُورًا) اوجماخ ده کافور اسملی یلغه ننگ خمرندن (عِیْنًا) شوندا این
 چیشمه دن قاتشقان بولور اول کافور (یَشْرَبُ بِهَا) اچار آنی (عِبَادُ اللّٰهِ) الله تعالی ننگ خاص
 قل لری (یَفْجُرُوْنَهَا) آغوز لر اول کافور چیشمه سنی الله تعالی ننگ خاص قل لری (تَفْجِیْرًا)
 قایدہ تله سهر آنده (یُوفُونَ بِالْعَدْرِ) ایتکان ندر لرین اوتیلر ایدی اول الله تعالی ننگ خاص
 قل لری قایولری کافور یلغه سین دن اچار لر (وَبِخَافُونَ) قورقور بولدی لر آنلر دنیاده وقتک (یَوْمًا)
 شوندی کوندن (کَانَ) بولدی (شَرُّهُ) اول کون ننگ بلا وقتنه سی (مُسْتَعِیْرًا) جایلمش هم فاش بولدی
 (وَبِطَعْمُونَ الطَّعَامَ) طعام لندرر بولدی لر آنلر دنیاده وقت ده الله تعالی ننگ رضالغی اوچون
 طعاملرینی (عَلَى حَبَّةٍ) طعاملرینی اوزلری سویه طور ب هم آج بولا طور ب اَمَّا اَرَطَبُ قَالِغَان ننگ
 صونکنده غنه توکل هم اوزلری طویغان ننگ صونکنده غنه توکل (مُسْکِیْنًا) فقیر لر گه (وِیْتِمًا)
 یتیم لر گه (وَاسِیْرًا) حبس داگیلر گه قول لرغه طعام لندرر بولدی لر (اِنَّمَا نَطْعَمُکُمْ لَوَجْهِ اللّٰهِ)
 آنلر طعام لندر دکن اوز آلدر یینه نیه قیلور لار بز سزنی طعام لندر ره مزباری خدای تعه ننگ رضالغی
 اوچون دیو (لَا تُرِیدُ مِنْکُمْ جَزَاءً) تله می بز سزدن طعام لندرر مز گه قارشو دنیالق بر فایدانی

(ولا شكورا) دخیلك ماقتاوغزنى (انانتخاف) شكسز بز قور قابز (من ربنا) اوزم نك تنكرمزدن
 (يوماً عبوساً قمطريراً) يوزلرنى بىك چطدر غوچى بلاسى قاتى كوندن ديو نية قىلور بولدىلار
 آنلر بو ايد گولك لرنى قىلدىك (فوقهيم الله) بس صاقلادى آنلارنى الله تعالى (شر ذلك اليوم)
 اول كون نك شرنندن (ولقهم) صالدى آنلر نك يوزينه (نضرة) نورنى وشادلق اثرنى (وسروراً)
 دغى كونكل لرينه شادلقنى (وجزاهم) اجر وثواب بىردى الله تعالى آنلرغه (بما صبروا) طاعت
 عبادت كاو گناهدن صاقلانوغه صبر قىلدىلرى اوچون (جنة) اوچماخ باقچه سنى (وحريراً) يفاك
 كىيم لرنى (متكئين فيها على الأرائك) طايانغان لرى حالده اول اوچماخ باقچه لارنى كرسى لرى
 اوستونك (لا يرون فيها) كورماس لرى اول اوچماخ باقچه لرنى (شمساً) اسى لىكنى (ولازمهراً)
 دغى صووقنى (ودانية عليهم) ياقن بولغوچى در آنلرغه (ظلالها) اول اوچماخ باقچه سنداغى
 يغاچ لارنىك كولگه لرى (وذلت قظوفها تدليلاً) ياقن لانور لرى اول يغاچ لارنىك يمش لرى
 اوچماخ اهلى تلدىكى وقت تلدىكى اورندن آلورلق بولوب (ويطاف عليهم) ايلندور ب
 يور تلور جنت اهلى تىكر سنده (بانية من فضة) كمشدى بولغان صاوت لار (واكوب) توتقاسز
 بور ونسز صاوتلر (كانت قوارير) بولور اول صاوت لار شيشادن (قوارير من فضة) كهوشدى
 بولغان شيشالار (قدروها) چامالار لرى اول شيشالارنى جنت غنمكارلارى (تقديراً) بلكلى
 چامالار بله بيتى قالماس هم آرتماس كرك قدرلى بولور (ويسقون) اچملك بىرلور اوچماخ
 اهلىنه (فيها) اول اوچماخ ده (كأغصاً) شوندى صاوت لار بله (كان مزاجها) بولور اول صاوت نك
 اچملك لرى (زنجبيلاً) زنجبيل اسملى خمر يلغه سندن قاتشدر لغان كه امام قتاده روايتچه زنجبيل
 يلغه سندن صافنى مقرب لر گنه اچارلر باشقه لرغه قاتشدر بىرلور (عينا) بر يلغه در اول
 زنجبيل (فيها) اول اوچماخ ده (تسمى) آتالور آنارغه (سلسبيلاً) سلسبيل ديب يعنى صاف
 وخالص ديب (ويطوف عليهم) يورر جنة اهل لرى نك تىكره سنده ايلنب كلوب كىتب (ولدان
 مخلدون) ياشلكلرى منگو بتمى تورغان ياش اوچماخ غنمكارلارى يكت لركم (اذا رايتهم) قچن
 كورسنىك سن آنلرنى (حسبتهم) گمان قىلور سن سن آنلرنى كور كاملك لرنندن صاف لقلرنندن
 (لؤلؤاً مثوراً) تارالغان پنجو ديب (واذا رايت ثم) قچان قاراسانك سن اول اوچماخ ده
 (رايت نعيماً) كورر سن سن بى حساب الوان تورلو نعمتى (وملكاً كبيراً) اولوغ دولت هم
 ملكتنى (عليهم) آنلر نك اوستلرنى بولور (ثياب سندس) آتلاس كىيم لرى (خضر) ياشل
 كىيم لرى (واستبرق) استبرق دن بولغان كىيم لار (وعلوا) زينة لنور اول اوچماخ اهل لرى
 (أساور من فضة) كهوشدى بولغان بلاز كلار بله قوللرنندن نور لار بالقور (وسقيهم ربهم) اچرتور

آنلرغه تنکرلری (شَرَابًا طَهُورًا) بیک پاک هم پاکلاغوچی شرابنی (ان هذا) درستلکه
 بو نعمت لر (كَانَ لَكُمْ جَزَاءً) بولدی سز لر کای او جماخ اهللری ایز گواجر (وَكَانَ سَعِيكُمْ مَشْكُورًا)
 بولدی سز ننگ ایدگو عمل کا اجتهاد ننگز اجر لشمش (دینلور آنلرغه) (أَنَا نَحْنُ) شک سز بز
 (نَزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا) ایندر دک بز سنگا قرآن فی آیور وب آیور وب (فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ)
 صبر ایت تنکر ننگک حکمنه (وَلَا تَطِعْ مِنْهُمْ) بیون صونمه آنلردن (أَتْمَا) گناهلیرینه (أو کفورًا)
 هم حقنی اور تکوچی لرینه و کفران نعمت قیلوچی لرینه (وَإِذْ كَرَّمْنَا نَبِيَّكَ) خاطر ننگا توشرب
 تلنگا کلتتر تنکرک ننگ اسمنی (بُكْرَةً وَأَصِيلًا) ایرته ده کیچه ده یعنی هر دایم (وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ)
 کیچه ده نماز قیل آنکا (وَسَبِّحْهُ) تهجد نمازینی قیل آنکا (لَيْلًا نَّوِيًّا) اوزون کیچ وقت لر نده
 (إِنَّ هُوَ غَلِيظٌ) شک سز بو جماعت کافر لر (يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ) سویه لر دنیانی (وینرون وراثهم)
 قویالار آرت لارنگ (یوماً ثقیلاً) آغر کوننی یعنی قیامتنی (نحن خلقناهم) بز یاراتدی آنلرنی
 (وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ) حکم قوئلی قیلدی آنلرننگ اعضالارینی بوون لارینی (وَإِذَا شَتَمْنَا) هر چن
 تلساک بز (بَدَلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا) آلشدر بز آنلرننگ اوخشاش لرینی چن آلشدر و بله که
 آنلری هلاک قیلب آنلر اورننه ایکنچی خلق یاراتورمز (إِنَّ هَذِهِ) شک سز بو آیه لر (تَذَكُّرَةٌ)
 تیوشلی اشلرنی ایسکا توشرب غفلتدن او یغاتقوچی در (فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا) بس هر
 کم تلسه توتسون خدای تعالی ننگ رضالغنه ایرشدره تورغان یولنی که قرآن یولی در (وَمَا تَشَاوُونَ)
 توغری یولنی ازلی آلماس سز (إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) مگر الله تعالی تلسه گنه تابارسز (إِنَّ اللَّهَ كَانَ)
 عَلِيمًا حَكِيمًا) شک سز الله تعالی بلکوچی هم حکمتلی بولدی (يَدْخُلُ مِنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ) کر تور
 اوزی ننگ تلکان کشیسنی رحمتنه قرآن بیورغی بله عمل قیلورغه توفیق هدایه بیرمک برله (وَالظَّالِمِينَ)
 اما ظالمیر کا (أَعَدَّ لَهُمْ) حاضر لدی آنلر اوچون (عَذَابًا أَلِيمًا) قاتی عذابنی رنجتکوچی عذابنی.

۷۷ نچی (سورة المرسلات) ایلی آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(وَالْمُرْسَلَاتُ عُرْفًا) توتوش یبار لکان بیبلر بله آنط (فَالْعَاصِفَاتُ عَصْفًا) چن ایسه تورغان بیبلر
 بله آنط (وَالنَّاشِرَاتُ نَشْرًا) چن قوبار غوچی لار بله آنط (فَالْفَارِقَاتُ فَرَقًا) آیور غوچی لار بله آنط
 (فَالْمُلْقِيَاتُ ذِكْرًا) بس ذکرنی صالغوچی لار بله آنط (عَذْرًا) عذر کیتارمکی اوچون (أَوْتَدْرَأُ)
 یایسه قور قوتوب (ذکر دن مراد قرآندر) (أَتْمَا توعدون) شک سز سز کا وعده قیلنغان قیامت
 (لَوَاقِعٌ) البته بولاچق در (فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ) بس شول وقتده در اول قیامت هر چنان
 یولدز لار ننگ نوری سونسه (وَإِذَا السَّمَاءُ فُرُجَتْ) هر چنان کویک یارولسه (وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ)

هر چنان طاوولار تتلب هواده اوچوب يورسه لر (وَاذَّا اَنْرَسَلْ اَقْتَت) هر چنان پيغمبر لر امتلر نك
 حالندن گواهلر بيرمك اوچون جيولسه لار بر معلوم اورن غه (لاي يوم اجلت) نيندي كون گاجه
 كچكتر لى بواش لر (ليوم الفصل) حقنى باطلدن آيور و كوننه چه كچكتر لى (وَا اَدْرِيكُ مَا
 يوم الفصل) كم بلردى سنى حقنى باطلدن آيور و كوننى نى نرسه ايدىكن (وويل) هلاكك در
 (يومئذ) اول حقنى باطلدن آيور و كوننده (للمكذبين) پيغمبر لر نى يالغانغه توتوچى لارغه
 (اَلَمْ نُهَلِكِ الْاَوَّلِينَ) ايا هلاك قيلمدق مو بز اولكى امتلر نى پيغمبر لر نى يالغانغه توتقان اوچون
 نوح عليه السلام عاد و ثمود قومى شيكلى لر نى (ثم نبتعهم الاخرين) مونك صونكك ايار تر مرز
 آنارغه هلاك قيلوده صونكفى لر نى يعنى مكه كافر لر نى مثلا (كَذَلِكَ نَفْعُ الْخَمِيرِ مِثْنِ) شولاى
 قيله بز بز كافر لر گه جزانى (وويل يومئذ) قيامت كوننده هلاكك در (للمكذبين) پيغمبر لر گه
 اشانماغانلارغه (اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ) ايا يار اتمدم مى من سزنى (من ماء مهين) بر خور صودن (فجعلناه
 فى قرار مكين) بس قيلدق بز اول صونى بر قرار لانب طور ر برده يعنى يا تعلقك (الى قدر معلوم)
 بر بيلگولى زمانغاچه (فقدرنا) بس كوچمز يتدى بز نك هر بر اشكه (فنعم القادرون) بس نى خوش
 كامل قدر تليمز بز (وويل يومئذ للمكذبين) هلاككدر قيامت كوننده پيغمبر لر نى يالغانغه توتوچيلارغه
 (اَلَمْ نجعل الارض) ايا قيلمادقه و بز نى (كفانا) جيفوچى (احياء و امواتا) تر كر نى هم اولو كر نى
 (وجعلنا فيها) قيلدق بز اول برده (رواسى شامخات) بيوك بولغوچى طاوولار نى (واسقينام)
 اچردك بز سز گه (ماء فراثا) طاطلى صونى (وويل يومئذ للمكذبين) هلاككدر قيامت كوننده
 پيغمبر لر نى يالغانغه توتوچيلارغه (انطلقوا) ايتور لر قيامت كوننده بار نكز ديو پيغمبر لر نى
 يالغانغه توتوچى لارغه (الى ما كنتم به تكذبون) شول عذاب صارى بار نكز كه دنيا ده وقتك
 آنى سز يالغانغه صابى در ايدنكز ديو (انطلقوا) بار نكز كافر لر (الى ظل) شوندا اين كولگه گه
 (ذى ثلث شعب) اوچ تارماق ايهسى اول كولگه يعنى جهنم توتوننه (لا ظليل) اسسى دن كولگه لمى
 تورغان كولگه گه (ولا يغنى) دخى قوتقار ماس اول كولگه (من اللهب) يالقوندىن (انها) شك سز
 اول جهنم (ترمى) آتار (بشرر كالتصر) اولوغ سراى چاقلى اوچقون لر نى (كانه جمالة صفر)
 گويا كه صارى تويه لر كبنى در اول اوچقونلار (وويل يومئذ للمكذبين) قيامت كوننده هلاككدر
 پيغمبر لر نى يالغانغه توتقان من لر گه (هذا يوم) بوشوندى كوندر كه (لا ينطقون) سويلى آلماسلر
 بعضلر قايلورى نك آغزلرى مهر لشمش در (ولا يؤذن لهم فيعتذرون) رخصت بير لرس آنلارغه
 عذر قيلورغه (وويل يومئذ للمكذبين) هلاككدر قيامت كوننده ايمان سز لرغه (هذا يوم الفصل)
 بوكون آيور و كونى در ايندگو بله ياوزنى او جماخ اهلى بله تموغ اهل لر نى (جمعناكم و الاولين)

جیار بز سزنی هم اولکی امتلرنی (فان کان لکم کید) اگر بولسه سز ننگ حیلنه نکر عذابدن
 قوتلورغه (فکیدون) بس حیلنه قیلونکر اوز نکر نزی عذابدن قوتقارغه (ویل یومئد للمکذبین)
 قیامت کوننک ملا کلکدر پیغمبرلرنی یالغانغه صایو چیلارغه (ان المتقین) شکسز خطادن گناهدن
 صاقلانغو چیلار (فی ضلال) قیامت میداننک کولنگه لرده بولورلار (وعیون) چیشمه لر یاننک
 بولورلار (وفوا که ما نیشتهون) اوزلری آرزو قیلغان یمش لرده بولورلار (کلوا و اشربوا منیاً)
 آشانکر اچنکر راجتلب (دینلور آنلرغه) بما کنتم تعملون سز گه بونعمتلر ایند گو عمل لرنکر
 اوچون (انا کذلک تجزی المحسنین) شک سز بز شولای جزا بیره بز ایز گو بند لر گه (ویل
 یومئد للمکذبین) قیامت کوننده ملا کلکدر پیغمبرلرنی یالغانغه صایو چیلرغه (کلوا وتمتعوا
 قلیلاً) آشانکر فایدالانکر بر آرزمان کافرلر (انکم مجرمون) شکسز یاوزلار سز هم
 عذاب غه تیوشلی لرسز (ویل یومئد للمکذبین) قیامت کوننده ملا کلکدر ایمانسزلرغه
 (واذا قیل لهم ارکعوا) هر چان ایتولسه آنلرغه الله تعالی گه سچا قیلونکر دیو (لا یرکعون)
 سچا قیلمی لاری یعنی جماعت بله نماز قیلیمی لار (ویل یومئد للمکذبین) قیامت کوننک ملا کلکدر
 پیغمبرلرنی یالغانغه توتوجی لارغه (فبای حدیث بعده یؤمنون) بس نیندی سوز گه ایشانورلار
 قرآندن صوگ قرآنغه ده ایشانمغاچ هر تورلوك حکمتلی آیتلری بولا طورب *

۷۸ نچی (عم سوره سی) ۴۰ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(عم یسآ لون) نی اشدن صور ایشالار رسول علیه السلام خلائقنی الله تعالی ننگ بر لکینه اونداب
 اولگان ننگ صونکنک قوبارلودن خبر بیرد کله هم قرآنی او قودقک بر بری آراسنک صور اشور
 بولدی لار (عن النبأ العظيم) اولوغ خبردن صور ایشالار که (النئی) آندان اولوغ خبر که
 (هم فیه مختلفون) آنلر اولوغ خبرده اختلاف قیلشورلار بعضیلری اول قیامت گه ایشانالار بعضیلری
 ایشانمیلار (کلا) کیر کماس اول خبرده شکلو البته حقدر اول (سیعلمون) تیزدر کم بلورلر
 اول اش ننگ حلقنی (ثم کلا سیعلمون) مونک صونکنک بلسون لر کرا کماس اول اولوغ خبرنی
 یالغانغه صایو کم تیز بلورلر اوزلری ننگ یانکلشنی (الم یجعل الارض مهاداً) قیلدم می من
 برنی آنلرغه توشاک (والجبال اوتاداً) قیلدم می طاوولارنی یر کا قادات تاینکه سلکنماس اوچون
 هم دنیا معاش لاریته ضرر کله سن اوچون (وخلقتنا کم) یار اتدی بز سزنی (ازواجاً) ایکی
 گروه ایتب یعنی ایر و خاتون ایتب (وجعلنا نومکم) قیلدی سز ننگ یوقونکر نزی (سباتاً)
 تن لرنکر گاراحت اوچون (وجعلنا اللیل) قیلدی بز توننی (لباساً) پرده (وجعلنا النهار) قیلدی

بز کوندزنی (معاشاً) تریک لک او چون کسب وقتی (وبیننا فوقکم) توز دک بز سز ننگ اوستنکر ده
 (سبماً شاداً) یتى قات محکم بنانی یعنی کوک لرنی (وجعلنا سراجاً) قیلدی بز چراغنی یعنی
 قویاشنی (وهاجاً) بیك یا قتر تغوی هم اسسی (وانزلنا من المعصرات) ایندر دک بز بولو طلاردن
 (ماءً تجاجاً) بری آرتندن بری توتوش قویغوی صونی یعنی یغمورنی (لتخرج به) چقارمق لقمز
 او چون اول صوبله (هبا) آشلقنی (ونباتاً) اولن لرنی (وجنات الفافاً) آغاچ لاری بری برینه
 آرا لاشقان باقچه لارنی (ان يوم الفصل) درستلیکک یخشی نی یماندن آیورو هم حکم کونی (کان
 میقاتاً) اجر عذاب وعده قیلنمش وقتی در (یوم) بو کونده (ینفخ فی الصور) اورلور صورغه
 (فتاتون) بس کلور سز سز (أفواجاً) گروه گروه بولوب حساب میدانه (وفتحت السماء) آچلور کوک
 (فكانت أبواباً) بس بولور اول کوک ایشک ایشک (وسیرت الجبال) یور تولور طاولار اوچور ب
 (فكانت سراجاً) بس بولور لار تارالغان طوزان شیکلی (ان جهنم) حقیقتک تموغ (كانت مرصداً)
 بولدی خلایق ننگ اوتهچک بری یعنی جنت کا یول جهنم آرقلی در آننگ اوستندن اوتارلر
 (للطاغین ماباً) کافر لر کا تور اچاق اورن در (لا یثنین فیها) تورغوی لاردن اول کافر لر اول
 جهنمک (أحقاباً) کوب سکسان یل لار یعنی حسابسز ومنگو (لا یندوقون فیها) ناتوماس لار
 اول تموغ ده (برداً) صالحون لقتنی وراحتنی (ولأشرباً) دخی اچملکنی (الاهمیما) مگر انکه
 بیك قاینار اچملک کنه بیرلور (وغساقاً) دخی تموغ ده یانوجی لرننگ تنندن آغوب چقغان
 ارن هم صاری صولرنی اچرتلور (جزاءً وفاقاً) گناهلرینه اوشاولی جزا ایتب (انهم كانوا)
 شک سز بولدی اول کافر لر دنیا ده وقت ده (لا یرجون) امید ایتمس یعنی اشانماس بولدی لار
 (حساباً) حسابغه (وکنبوا) یالغانغه صایدی لار (بایاتنا) بز ننگ آیهلر مزی (کناباً) بیك
 طرشب (وکل شیء) هر نرسه نی (أحصیناه) صاناب صاقلادق بز آنی (کتاباً) لوح المحفوظ
 یازماق برله (فندوقوا) بس ایتورلر تموغ اهل لرنه تاتونکر دیو (فلن نزیدکم) البته آرطدرماس
 بز سز کا (الاعذاباً) مگر عذابنی دیو (ان للمتقين) شک سز باردر پرهیز کارلرغه الله تعالی دن
 قورقب گناهدن طیلولغان لرغه (مقازاً) کیف صفا چیگب یورر طورر اورن (خدا تئق) تورلو
 تورلو یمشلی تورلو تورلو یغاچلی باقچه لر (واعتاباً) یانکا پشکان اوزم جیمش لاری
 (وکواعب) ایچپا کلری یانکا قالفقان قزلار (اتراباً) یاش لاری برابر (وکاساً دهافاً) ایچ لری
 خمر وغیری تورلی شراب لر بله طولطرفان صاوت لار (لا یسمعون فیها) ایشتماس لر اول
 او حماغ ده (لغواً) بوزق هم فاید اسز سوزنی (ولأکناباً) دخی یالغان سوزنی (جزاءً من ربک)
 بولار جنت اهل لرنه اجر در سننگ تنکرندن (عطاءً حساباً) عمل لرنه کوره ثواب و اجر بولوب

(رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) كوكلر و بولر تنكرسندن (وما بينهما الرحمن) ير بله كوك آراسنداغى
 نرسه لرنك تنكرسندن كه آنك رحمتى بار چه نرسه نى چولغا يو آلمش در (لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا)
 هيچ كم نيك كوچى يتماس آنك رخصتندن باشقه الله تعالى كاسوز ايتوركا (يوم) قيامت كوندنه
 (يَقُومُ الرُّوحُ وَاللَّائِكَةُ صَفًا) طور لار جبرائيل عليه السلام هم باشقه فرشته لى صف توتوب
 (لَا يَتَكَلَّمُونَ) سويله شه آلماس لار اول كوندنه (إِلَّا) مگر سويله شر لى (من أذن له الرحمن)
 شول كمسه گنه الله تعالى آنكار رخصت بيرسه (وَقَالَ) ايتكان بولسه اول من دنيا ده وقتك (صَوَابًا)
 راست سوزنى يعنى لا اله الا الله محمد رسول الله كلمه سنى (ذَلِكَ) بوكون (اليوم الحق) چن لى
 كونيدير (فَمَنْ شَاءَ) بس بر من تلسه (اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ مَا بَاءً) توتسون تنكرسيته طاعت وتوبه بله
 قايتا تورغان يولنى (أَنَا أَنْذَرْنَاكُمْ) شك سز قور قمتق بز سزنى (عَذَابًا قَرِيبًا) ياقنتك بولاچقى
 عذابدن (يوم ينظر المرء) اول كوندنه كشى قرار (ما قدمت يداه) ايكي قولى دنيا ده وقتده
 نى نرسه حاظر لكاننى ايندگودن وياوزدن عمل دفترنده كورر (ويقول الكافر) ايتور كافر
 (يَالَيْتَنِي) كاشكى من (كنت) بولساچى (تَرَابًا) توفراق حيوان لارنك توفراق بولوب كمتك
 كوركاچ چونكه الله تعالى قيامت ميداننك حيوان لرنى هم تر كزر آنلرنى رنجتكان آدم بولا قالسه
 مثلا اورنسر اورغان صوققان بولسه حيوان آندى كمسنه دن قصاص لار ينى يعنى اوچ لرينى
 آلوب تمام ايتكاچ الله تعالى آنلرغه بردن توفراق بولنكز ديو بيورر بس كافر لى حيوان لارنك
 توفراق بولد يعنى كوركاچ اوزلرى نيك بو ساعت تموغ غه آتلاچاق لار ينى كورب تور دقه
 حيوان لرنك توفراق بولويته قزغب كاشكى حيوان لار شيكللى توفراق بولساچى ديو شر لى .

۷۹ نچى (نازعات سوره سى) ۴۶ آيت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(وَالنَّازِعَاتُ غُرُقًا) كافر لرنك جانلار ينى قاتى صوور وچى فرشته لى بله آنط ايتنه من من
 (وَالنَّاشِطَاتُ نَشِطًا) مؤمن مسلمان لارنك جانلار ينى يوشاق لى ايله چقار وچى فرشته لى بله
 آنط ايتنه من من (وَالسَّابِقَاتُ سَبَّحًا) الله تعالى نيك فرماننك آغم صو شيكللى يوزب يور وچى
 فرشته لى بله آنط ايتنه من من (قَالَسَّابِقَاتُ سَبَّحًا) مؤمن مسلمان لارنك ايندگو عمل لى ينى اومارطا
 قورت لارى شيكللى برى بربندن اوزشب كوك كا آشور وچى فرشته لى بله آنط ايتنه من من
 (فَالْمُدَبِّرَاتُ أَمْرًا) دنيا نيك اشرى ن تدبير قيلغوچى اولوغ فرشته لى بله آنط ايتنه من من
 (يوم) قيامت كوني يتدكك (ترجف الرجفة) قالتور اتر قالتور اتر وچى يعنى اسرافيل عليه السلام نك
 صورغه اولگى اورماكى كه بتون عالم نى هلاك قيلمق اوچون اورر آنى (تتبعها) ايارر اول
 اولگى اوروگنا قرق بلدن صوك (الرادفة) ايار وچى يعنى ايتنچى اورو اولگى صور اورو

بتون عالمنی هلاك قیلور ایکنچی اورو بتون عالمنی تر گزر (قلوب) کونکلر (یومئذ) اول
 کونک (واجفة) قتی مضطرب درلر اورن لارندن قوبقوچی درلر (ابصارها) اول کونکلر ننگ
 ایهلری ننگ کوزلری (خاشعة) توبان در خوردر (يقولون) ایتهلر کافرلر دنیاده وقتده
 تخفیف کاصایب (انما لمرودون) ایا بز کیری قایتارلور بزمو (فی الحافرة) اولگاندین صوگ
 کیرو اولکی از مرگا یعنی تر کک کا (انذا کنا) هر قایجان بولساق بز (عظاما نخرة) اچرگان
 سویاک (قالوا) ایتدی لر کافرلر مسخره قیلوب (تلك اذا کرة خاسرة) بو تر کک کا قایتارلو بیگ
 ضررلی هم او کونچ کاسب ایهمش (فانما هی زجرة واحدة) ایکنچی مرتبه قوبارو تر گزو بیگ
 اولوغ اش تو گل اول باری بر قور قتوب قچرودر که (فاذا هم) بس آنلر شول زمانده بولورلار
 (بالساهرة) آچی آق یر ننگ اوستونک بر صولو اچنده (هل اتيك حديث موسى) شک سز کلدی
 سنکا موسی پیغمبر خبری (اذ ناداه ربه بالوادى المقدس طوى) شونی آنک بول که آنارغه
 تنکرسی قچردی موسی ننگ (شرافت ایهسی طوی) چوقریده حالنک اوشبو بیور قلارنی ایتب
 (اذ هب الی فرعون) بار سن فرعون گا (انه طغى) اول بیگ آزدی (فقل) بس ایت سن آنارغه
 بار غاچ (هل لك) ایا بارمو سنک فکرنک دیگمان (الی ان تزكى) کفر دن پا کلانوب بخشی لردن
 بولورغه (واهديك الی ربك) من سنی اوز ننگ ننگ تنکر ننگ کوندر رگا طنکلی موسن (فتخشى)
 بس قور قورغه تیوش بولور سنک یا وزلقدن طییلورغه ایند گولکنی قیلورغه (فاره الایة الکبری)
 بس کورستدی موسی علیه السلام فرعون گا من سنکا اشانمیم دید کندن صوگ اوزی ننگ حق
 پیغمبر ایدکنک شبهه قالسون اوچون اولوغ معجزه فی یعنی تباقی ننگ یلان بولماقنی (فکذب)
 بس یالغانغه صایدی اول فرعون موسی ننگ پیغمبر لکنی (وعصى) قارشولق قیلدی (ثم ادبر)
 مونک صونکنک یوز چویردی موسی علیه السلام سوزندن (یسعی) اجتهاد قیلدی اول فرعون
 بوزق اش لر گا (فحشر) بس جیدی قومنی (فتنادی) بس ندا صالدى قومنه (فقال) بس ایتدی
 فرعون ندا صالوب (انا ربکم الاعلی) من سز ننگ اولوغ تنکر نکز من دیدی (فاخذہ الله
 نکال الآخرة والاولی) بس مؤاخذنه قیلدرتدی الله تعالی آنی دنیا و آخرة عذابنه (ان فی ذلك)
 شک سز بو اش ده یعنی فرعون ننگ موسی علیه السلام غه ایمان کتر میچه نیلده غرق بولوب
 هلاک بولورونک باردر (لعمرة لمن يخشى) الله تعالی دن قور قغان کشی لر گا البته اولوغ عبره بار
 (انتم اشد خلقا ام السماک) سز ننگ یار اتلورونکز چیتن راک مو سز ننگ فکر نکز گا قاراغانده
 یایسه کوک لر ننگ یار اتلوی مو (بنامها) بنا قیلدی الله تعالی اول کوکلر فی (رفع سمکها) بلند
 قیلدی آننگ توشامنی (فسویها) بس کامل قیلوب تیگز لدی آنی (واغطش لیلها) قارانغو
 قیلدی اول کوکنک کچینی (واخرج ضحاما) نورلی قیلدی آننگ کوندرینی (والارض بعد

ذَلِكَ دَحِيهَا) هم يرنى مونكڭ صونكنك توشادى (اخر ج منها ماءها) چقاردى اول يردن صوينى
 (ومرعاها) اوطلانا تورغان اولن لر ينى (والجبال ارساها) طاولارنى محكم بر كتى (متاعا لكم
 ولا نعامكم) سزگا هم حيوان لار نكزغه اونكايلى هم فايدالى بولسون اوچون (فاذا جاءت الطامة
 الكبرى) بس اگر كيلسه جميع فايغولاردن قورقچيليراق واقعه يعنى قيامت (يوم يتدكر
 الانسان ما سعى) اول كونده خاطر ينه توشرر آدم دنياده قيلغان بخشى ويهان عمل لر ينى
 (وبرزت الجحيم لمن يرى) ظاهر قيلنور جحيم توعسى كور وچى لرگا (فاما من طغى) اما بر
 كمنسه شريعة حكم لرندن طش يور وونده بيك اوزسه حتى كه كفر چيگنه ايرشسه (واثر الحيوه
 الدنيا) اختيار قيلسه دنيا بايلغنى آخرة عمل لر ينى قويب (فان الجحيم هى الماوى) شك سز
 البته جهنم در آنك اورنى (واما من خاف مقام ربه) اما بر كمنسه قورقسه تنكرسى نك اورنوندن
 يعنى حساب بيرون عذابدن (ونهى النفس) طيسه نفسنى (عن الهوى) اوزى تلاگاچيه
 يورمكن (فان الجنة هى الماوى) شك سز البته اوچماغر آنك اورنى (يسالونك عن الساعة)
 صورى لار سندن قيامت دن قايجان بولا اول ديب (ايان مرسيها) قايجان اول قيامت نك
 قوياچاغى ديب (فيم انت من ذكرها) نى اشك سن آنى بلودن يعنى سزگه آنك قچان بولاچاغن
 بلودن هيج ده فائك يوق بارى بولاچاغن بلوفايد اليدر كه خدای تعالى دن قورقورغه عبادت كا
 رغبت قويارغه سبب در (الى ربك منتهاها) الله تعالى كه خاصر آنك وقتنى بلامك نك چيگى
 (انما انت منذر من يخشيها) سن بارى اول قيامت دن قورقغان كشيىنى قورقتوچى سن
 (كانهم) گويا كه آنلر (يوم يرونها) اول قيامت كورنى كورگانده (لم يلبثوا) دنياده
 طورمغانداى آنى كورمغانداى بولورلار (الاعشى) مگر كورنك صونكفى يارطسند غنه
 تورغانداى بولورلار (او ضحاها) يا كه اولنگى يارطسند غنه تورغانداى بولورلار *

۸۰ نچى (عبس سوره سى) ۴۲ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(عبس) يوز ينى چطدى اول محمد (وتولى) هم يوز ينى چويرب آرطنى ايلندى (ان جاءه الأعمى)
 آنارغه صوقر كشى كلگان چاقق اول صوقر كشى عبد الله ابن ام مكتوم ايدى رسول اكرم صلى الله
 عليه وسلم قريشك اولوغ لار ينى مثلا عتبه ابن ربيعهنى ابو جهل ابن هشام نى عباس ابن عبد
 المطلب نى ابى بن خلفنى هم امية بن خلف كى لرنى دين اسلام غه اونداب اوگوت ونصيحت
 قيلوب تور دقنك صوقر عبد الله ابن ام مكتوب كلوب طش دن قچردى يار رسول الله الله تعالى سنكا
 اوگراتكان نرسه نكنى بنكا هم اوگرات ديدى بوسوزنى قچردى اما صوقر لغى سببندن
 رسول الله نك اولوغ اش بله مشغول ايدىكن بلماس ايردى رسول عليه السلام عبد الله تكرر
 قچردقن صوك چقدى عبد الله ايدىكن كورگاچ يوز ين چطدى هيج سوز دشميچه كرب كيتدى

چونکه بر جهتدن قریش نك اینهك اولوغ لارین اسلام غه كلتور و امیدى بار ایدیکه بر دقیقه سی
 قیمت وقت ایدی ایکنچی دن آنلر نك طار الوب کیتوونندن هم ایتولرندن قور قدیکه بو محمد که
 ایار و چیلر باری فقیر فقرا آقصاب صوقر لر ضعیف لر قللر بزگه آنارغه ایار و نقص دیب
 ایتولرندن خوفلندی نفس آرزوسى بولسه ده الله تعالی شلته آیتی ایندردی رسول علیه السلام
 بوندن صوڭ عبد الله فی کوردکنده حرمتلر بولدی قارشو یولقد فک مر جبا بنی الله تعالی آننک
 او چون شلته لیدی آدم کیله یاتور دیور ایدی رسول علیه السلام آتی ایکی سفر نده مدینه گه
 غلیفه تکب کیتدی (وما یدرک) قایدن بلدنک سن قایسی خیر لی ایگانن (لعله یزکی) بلسکه
 اول صوقر سندن اوگره نوب گناهلر نندن پالانسه عجب توگل (اوبدگر) یایسه اول صوقر سندن
 اوگوت آلسه عجب توگل ایدی (فتنعه التگری) بس آنارغه فایده بیرر ایدی اوگوتلوی
 (أما من استغنی) اما براو مالی سببندن اوزنی نه علم گه نه عمل گه حق دین گه محتاج کورمه
 دنیاسی آخرتی یتوش دیب بلسه (فانت له تصدی) بس سن آننک جانبته آوشمش سن آننک
 طرفنه ایلنوب سوز ینه قولاق سالاسن (وما علیک) سنکافی ضرر بار (الایزکی) آند این بایلار نك
 کفر لکلر نندن پاکنه گانندن آنلر چونکه کفر لکلر ن آرنونی تلامیلر بس سنکا آنلر دن ضرر یوق
 (و اما من جاءک یسعی) اما سنکا بر او کیلسه یوگروب (وهو یخشی) اول من الله تعالی دن قور قغان
 حالده (فانت عنه تلهی) بس سن آندن یوز چویوره سن التفات ایتمای (کلا) بواش یاراماس
 (أنها) شکسز اول قرآن آیتلری (تذکره) خلا یقنی نصیحت لب اگاهلندرب غفلتدن خطادن
 اویغاتقوچی در (فهن شاء) بس هر کم نلسه (ذکره) اول قرآنی فوهلاب عبرتلسن غفلتدن
 اویغانسن (فی صحف مکرمة) حرمتلی کاغدلرده در اول قرآن نك آیتلری (مرفوعة) قدری
 حرمتی یوقاری کاغدلرده (مطهرة) خطادن کیه چیلک دن پاک اول قرآن آیتلری (بایدی سفره)
 یازوچی فرشته لر قولی بله یازلغاندر اول قرآن (کرام برره) حرمتلو هم هیچ قارشولق قیلدی
 تورغان فرشته لر در اول قرآنی یازو چیلر (قتل الانسان) لعنت قیلندی آدم بالاسی نك کافر ی
 بو اورنده عتبه بن ابی لهب در (ما اکفره) عجب فی نرسه صالحی آتی کافرک که (من ای شیء
 خلقه) فی نرسه دن یاراتدی آتی الله تعالی (من نطفة خلقه) منی صوونندن یاراتدی آتی (فقدره)
 بس تقدیر قیلدی الله تعالی آتی یعنی اولجادی آنکا تیوشلی نرسه لر فی رزق بولسون عمل
 بولسون کور اچاک عمر صولو وغیری لر (ثم السبیل یسره) موندن صونک در ستنی
 بوز قدن آیورو یولنی طابشردی آنکا الله تعالی تاینکه عقلی فکری بله پیغمبر لر کیلتورگان
 حق یولنی آنکلارلق بولدی (ثم أماته) موندنک صونکنده اولتوردی آتی الله تعالی (فاقبره)
 بس آتی قبر بله اورندی حیوانلر شیکلی طاشلاتدی (ثم اذا شاء انشره) مونک صونکنک تلگان
 وقتنده قوبارر آتی الله تعالی (کلا) طیولنکنز کفران نعمت قیلودن کیرا کماس اولاش (لما)

شول زمانده یعنی آدمی زاد قبرلرندن قوبدییقی زمانده (یقض) حکم ایتار الله تعالی
 (ما امره) اوزی تلدیکی حکم لرنی (فلینظر الانسان الى طعامه) بس ایتکل سن محمد قاراضن
 آدم بالاسی اوزی ننگ آشی تورغان طعامینه (انا صببنا الماء صبا) شکسنز قوبدق صونی
 چن قیو برلن (ثم شققنا الارض شقا) موننگ صونکنک یاردق بز برنی چن یارو بله (فانبتنا
 فیها حبا) بس اوستوردک بز اول یرده ایگننی (وعنبا) یوزم لرنی (وقضبا) حیوان لار آزغنی
 (وزبتونا) زیتون یغاچنی (وتخللا) خرما یغاچینی (وعدائق غلبا) کوب یغاچ لار ایه سی
 باقچه لارنی (وفاکمه) تورلی ایسلی یمش لرنی قاون قار بوز شیکلی (وابا) دخی شکر قامشنی
 (متاعا لکم ولا نعامکم) اوزنکنز کا هم حیوان لارنکنزغه فایک اوچون (فاذا جاءت الصاخة) بس اگر
 کیلسه قولاقنی صانکر او ایتارک قاتی طاوشلی قیامت یعنی صورنی اورو (یوم) اول کونده
 (یفر المرء) قاچار کشی (من آخیه) اوزی ننگ ایر توغانندن (وامه) آناسندن (وآبیه) آناسندن
 (وصاحبته) خاتونندن (وبنیه) بالالرنندن قاچار (لکل امرء منهم) قیامت میدانند اغنی هر کهمسه ننگ
 بولور (یومئذ شان یغنیه) آنی ایکنچی کشی ننگ آشی بله مشغول بولا آماسلق اوز شغل لرنی (وجوه)
 بعض بر یوزلر (یومئذ) اول قیامت کوننده (مسفرة) یاقتی در (ضاحکة) کولگوچی در
 (مستبشرة) شادلانغوچی در (ووجوه) بعض بر یوزلر (یومئذ) اول قیامت کوننده (علیها)
 اول یوزلرده باردر (غبرة) قارانغولق هم قایغو (ترهقها) قابلار اول یوزلرنی (قترة) قارالتی
 (اولئک) بونداین یوزلری قارا بولغان جماعت (هم الکفرة الفجرة) آنلردر کافر لار هم قاچر لار

۸۱ نچی (تکویر سوره سی) ۲۹ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(اذا الشمس کورت) قچانده کون قویاش ننگ نوری یوغالطولسه (واذا النجوم انکدرت) قچانده
 کون یولدزلار قویولسه (واذا الجبال سیرت) قچانده کون طاوولار یر یوزندن کوتار لوپ یورتولنسه
 (واذا العشار عطلت) قچانده کون بوواز تویره لر باشقه بوواز حیوانلار بوش قویولسه لار آنداین
 بوواز حیوانلارنی آدمی کوزندن یازدرمی تورغان ایدی اما قیامت وقتی یتکاج اول قایغو کوتار لور
 (واذا الوحوش حشرت) قچانده کون قوشلار و دورت آیاقلی جانوارلار قوبارلسه لار (واذا البحار
 سیرت) قچانده کون دینگز لر وغیری صولار قایناطلب کییب بتسه لر (واذا النفوس زوجت)
 هر قچان یخشی ویمان خلق اوز گز وهنک قیلنسه (واذا الموءودة سئلت) وهر قچان ترلای کوملنگان
 قز بالالار صورلسه لار (بای ذنب قتلت) نی گناه سبیلی اولتورلنک دیب (واذا الصحف نشرت)
 هر قچان خلیق ننگ عمل دفتر لری طار اطلسه یعنی قول لرنه بیرلسه (واذا السماء کشطت)

هر چنان كوك كوتار لب اور نوندن آلونسه (وَإِذَا الْجَحِيمُ سَعَتْ) هر چنان جهنم قزدر لسه (وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنزِلَتْ) هر چنان اوچماخ حاضر لب مسلمان لارغه یا قن قیلنسه یعنی او شبو حال لر بولوب قیامت قویسه (عَلِمَتْ نَفْسٌ) بلور کشی (مَا أَحْضَرْتُ) اوزی ننگ حاضر قیلغان عملنی ایند گولسکن یاوز لعدن (فَلَا أُقْسِمُ) آنطلا ایته طورمی من (بِالْحَنَسِ) یور گوچی یولدزلار بله (الْجَوَارِ) یور گوچیلر در اول یولدوزلار (السَّكَنَسِ) یاشرین (وَاللَّيْلِ) دخی کیچه بله ده آنط ایته طورمی من (إِذَا عَسَعَسَ) هر چنان قار انغولانسه (وَالصُّبْحِ) دخی طانك بله ده آنط ایته طورمی من (إِذَا تَنَفَّسَ) هر چنان آطسه اول طانك (أَنَّهُ) شك سز اول قرآن (لَقَوْلِ رَسُولٍ كَرِيمٍ) هر متلو ایچی ننگ سوزیدر یعنی جبرائیل فرشته الله تعالی دن كلتوركان سوزدر (ذِي قُوَّةٍ) قوت ایهسی اول جبرائیل علیه السلام (عند ذِي الْعَرْشِ) عرش ایهسی الله تعالی قاشنده (مَكِينٍ) هر متلی در قدری یوقاری در (مَطَاعِ ثُمَّ) اطاعت قیلنمش اول كوكده یعنی بار چه فرشته آنکا بیون صونالار (أَمِينٍ) خیانت دن آرو اول جبرائیل علیه السلام (وَمَا صَاحِبُكُمْ) ایماس سز ننگ یولد اشنگز یعنی محمد پیغمبر (بِمَجْنُونٍ) دیوانا توکل (وَلَقَدْ رَآهُ) شك سز کوردی اول محمد پیغمبر جبرائیل فرشته فی (بِالْأَفْقِ الْمَبِينِ) كوك ننگ آچی طرفنك یعنی قویاش چغشنگ (وَمَا هُوَ) ایماس اول پیغمبر (عَلَى الْغَيْبِ) غیب اوزرینه یعنی اوچماخ و تموغ دن خبر بیرماکی اوزرینه (بِضْنِينٍ) تهمتلی ایماس یعنی فی خبر بیرکافی بار چهسی راست در (وَمَا هُوَ) توکل اول قرآن (بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ) طاش بله سور لکان شیطان ننگ سوزی (فَابْنِ تَذْهَبُونَ) بس قاید ا بار اسز قرآن فی طاشلاب خطا یولغه (أَنْ هُوَ) ایماس اول قرآن (الَّذِي ذُكِّرَ لِلْعَالَمِينَ) مگر بتون عالم خلقینه حاجة اشلر فی ایسکا تو شرب غفلتدن او یغاتب توغری یولغه کوندر گوچی در (لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ) سز ننگ آرانکز دن قایونکز توغری یولغه کونلما کنی تلاسه (وَمَا تَشَاؤُنَ) تلامس سز توغری یولغه کونلونی ای مکه خلقی (إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) مگر الله تعالی تلاسه گنه کونلور سز (رَبِّ الْعَالَمِينَ) بتون عالم ننگ تنکرسی اول الله تعالی *

۸۲ نچی (انفطار سوره سی) ۱۹ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ) هر چنان كوك یار ولسه (وَإِذَا الْكُوكُوبَاتُ أُنثُرَتْ) هر چنان یولدزلار قیولسه (وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ) هر چنان دریالار بری برینه آغز لوب قوشولسه (وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ) هر چنان قبرلر آقتار لوب اولولکلر تر یلب چقسه (عَلِمَتْ نَفْسٌ) بلور هر کم (مَا قَدَّمْتُ) اوزی ننگ اولومینه چه فی حاضر لکانن (وَأُخْرَتْ) ونی نرسه اوزندن صوك ایند گولك یا که یاوزلتی بولوب یاررغه قالدرغانن (بِأَيِّهَا الْإِنْسَانُ) ای آدم (مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ) فی آلداب سبب بولدی سنی

جو مازد و حرمتملی تنکریکا گناه قیلدر رغه (الذی) آندا این تنکری اول (خلقک) یارانندی اول سنی (فسویک) کامل قیلدی اول سنی (فعدلک) سنی ایکنچی حیوان لاردن آیورم قیلب کور کام صورتک قیلدی (فی آی صوره ما شاء ربکک) نیندای گناه صورتک قیلماق تلاسه توزدی اول سنی آتازکا یا آتازکا یا آتاک توغاننه یا آتاک توغاننه اوغشاتب (کلا) آلدانما بوزق یول لارغه کرمه (بل تکذبون بالذین) بلکه یالغانغه صابی سز سز دین کوننی که حساب و جزا کونی در (وان علیکم لحاظین) شکسز سز ننگ اوستونکزده عمل لرنکزی فی صاقلاوچی فرشته لرباردر (کرما) الله تعالی قاشنک حرمتملی لردر (کاتبین) سز ننگ عمل لرنکزی یازغوچی لردر (یعلعون) بلورلر آنلر (ما تفعلون) سز ننگ قیلغان اشلرنکزی (ان الابرار) شکسز ایمان کترب ایدگو عمل قیلغان کمسنه لرب (لفی نعیم) البته نعمة اچنک درلر (وان الفجار) شکسز فاجر لرب (لفی جحیم) البته جحیم تهو غسینک درلر (یصلونها) کرر لرب اول جحیم کا (یوم الدین) قیامت کوننک (وما هم عنها بغائبین) ایماس لرب آنلر اول جحیم دن غایب بلکه هر دایم منگو عذاب قیلنورلر (وما ادریک) فی بلدردی سنکا (ما یوم الدین) جزا کونی ننگ قاتی قورقچلی ایدیکن (ثم ما ادریک ما یوم الدین) موندین صوگ فی بلدردی سنکا جزا کونی ننگ قورقچلی ایدیکن (یوم) اول جزا بیروله تورغان قیامت کوننک (لا تمک نفس لنفس شیئا) هیچ کم هیچ کم کابر فایک ایرشدرر کا قدر نندن کماس یعنی کافر کا شفاعه قیلورغه هیچ کم بولدر آلماس (والامر یومئذ لله) اول کوننک حکم قیلو الله تعالی کا غاصدر.

۸۳ نچی (مطففین سوره سی) ۳۶ آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

(ویل) ملاکک (للمطففین) اولچا لورده خیانت قیلغان کشی لرب کا (الذین) آندا این من لرب آنلر (اذا اکتالوا علی الناس) هر چقان کشی دن اولچاب آلسه لرب (یستوفون) کامل اولچاب آلا لرب (واذا کالوهم) هر چقان کشیگه اولچاب بیرسه لرب صوت بله (اووز نوهم) یایسه آنلرغه میزان اولچاوی بله اولچاب بیرسه لرب (ینحسرون) کیم ایتهلر (الایظن اولئک) ایابلیمیلر می بوخلق (انهم مبعوثون لیوم عظیم) شکسز آنلر قوبار لورلار اولوغ کوننده یعنی قیامت کوننک (یوم) اول کوننک (یقوم الناس) طور لرب آدهمیلر قبر لرنندن (لرب العالمین) بتون عالم تنکری ننگ بیوروغی بله حساب هم جزا اوچون (کلا) غافل بولمانکز حسابدن هم خیانت قیلمانکز اولچاوده (ان کتاب الفجار) شکسز یاوز لار ننگ عمل دفتر لرب (لفی سجین) سجین ده در که سجین یتى قات یر آستونده ابلیس ننگ اورنی در (وما ادریک ما سجین) فی بلدردی سنکا سجین ننگ نه ایدیکنی (کتاب مرقوم) مهر لنگان عمل دفتر لرب (ویل) هلاککدر (یومئذ) اول کوننده (للمکذبین) بو کوننی

يالغانغه صايوچيلرغه (الدين) شونداين آدملردر آنلر (يكنذبون) يالغانغه صايولار آنلر
 (بيوم الدين) حساب كوننى (وما يكنذب به) يالغانغه صايى اول كوننى (الاكل معتد) مگر اوى
 فمكردن يوز چويرب نفسنه آرتقى اويوغان كهسنه گنه يالغانغه صايى اول كوننى (ايم) گناغه
 دايهچىلىق قىلغوجى كشى (اذا تتلى عليه اياتنا) هر چقان او قولسه آنكا بزنك آيةلر من قىامت
 توغرسنده وعظلو اوچون يا كه دين نك باشقه حكملر نى بيان اوچون (قال) ايتور اول من
 (اساطير الاولين) اولگيلردن يازلوب قالغان يازولار كه آنارغه اوشانچ يوق ديو (كلا) بيك
 يمان موندى خطا بله انكار قىلو (بل ران على قلوبهم) بلكه آنلر نك كونكل لر ينه طوت باسقان كه
 آنلر چن بله يالغاننى آنكل ماسغه ايلنگانلر اوزلرى شوملغندن (ما كانوا يكسبون) اوزلرى نك
 كسب ايتكان گناهلرى وباطل اشلىرى سببلى (كلا) كيرا كهاس بو كونكلنى طوت باصرب ايسرتب
 غفلت باصرا تورغان اشلىرى قىلو (انهم) شكسز اول كافرلر (عن ربهم) تنكرلر ندىن (يومئذ)
 قىامت كوننك (لمحجوبون) البته اور تلمه شلردر الله تعالى نى كورماسلر (ثم انهم لصالوا الحميم)
 موندىن صوك آنلر البته حميم كه كرب مشقت تارتقوچيلردر (ثم يقال) مونك صونكند ايتلور
 آنلرغه (هذا الذى كنتم به تكذبون) بودر اول عذاب كم سز آنى يالغانغه صايوچيلر ايدنكز
 دنياده وقتك (كلا) يالغانغه صايما نكز پيغمبرلر نى (ان كتاب الابرار) شكسز ايدن گولر نك عمل
 دفترلرى (لفى علمين) البته علمين ده در علمين يتى قات كوكنك اوستونك بر اورن نك آطى در
 (وما ادرىك ما علمون) نى بللردى سنكا علمون نك بلند در جهلى اورن ايدىكى (كتاب مرقوم)
 ايدن گولر نك عمل دفترلرى مهر لب بر كتلىگان كتابدر (يشهده المقر بون) حاضر در اول عمل
 دفترلر ينه مقرب فرشته لر (ان الابرار) شكسز ايدن گو عمل قىلغان من لر (لفى نعم) البته نعمت
 اچنك در (على الارائك) كرسيلر اوستونك (ينظرون) قارارلار آنلر (تعرف في وجوههم)
 نانورسن سن آنلر نك يوزلر نك اگر كورساك (نضرة النعيم) نعمت يافتلغى (يسقون) اچرلورلر
 آنلر (من رحيق مختوم) مهرلىگان آق وصافى غمردن كه (غمامه) آنى مهرلىگان صورغوجى (مسك)
 جفاردر (وفي ذلك) اوشبو نعمت لرى تلاك آنلر (فليتنافس) بس ايتكل اى همه رغبت لىسونلر
 دنياده ايمان كلىب ايدن گو عمل لر قىلب (المتنافسون) ذوقلانغوجى لر اما دنيادن يوز چويرسن لر
 (ومزاجه) اول مسك بله مهرلىگان غمردنك قاتشدر لغان فرسه سى (من تسنيم) تسنيم دنلر (عينا)
 چيشمه در اول تسنيم (يشرب بها) اچار اول چيشمه نك اوزندن (المقر بون) الله تعالى كه بيك
 ياقن لار اما بيك ياقن توكل لر كه قاتشدر وب اچرلور (ان الدين اچرلور) شكسز شول كهسنه لر كم
 كافر بولدى لار (كانوا) بولدى لار آنلر دنياده وقت ده (من الدين آمنوا يضحكون) ايمان كلىرگان

کشی لردن کولار بولدی لار (واذا مروا بهم) اگر اوتسه لر مؤمن مسلمان لار آنلر ننگ قاشندن
 (یتغامزون) بر برینه کوز برلن اشاره ایتشور بولدی لار کافر لر مسلمانلر نی مصقل ایتب
 (واذا انقلبوا الی اهلهم) اگر قایتا قالسه لار اول کافر لر اوزلری ننگ ایو جماعت لری صاری
 (انقلبوا فکھین) قایتالار آنلر تکبر لنب مسلمان لاردن مسخره ایتب (واذار اوهم) اگر کورسه لر
 آنلر مسلمان لرنی (قالوا) ایته آنلر (ان هؤلاء لصالون) شکسز بو مسلمانلر البته آزانلر دیلر
 (وما ارسلوا علیهم حافظین) حالبوکه اول کافر لر بیمارلدیلر مسلمان لار اوستینه توره ایتب تاینکه
 آنلر ننگ عمل لرنی تیکشور مک حاجه بولور ایدی اول کافر لر گه (فالیوم) بس قیامت کوننده
 (الذین آمنوا) مؤمن مسلمان لار (من الکفار یتضحکون) کافر لر دن کوله لر (علی الاراک) کرسی لر
 اوستونک (ینظرون) قارار لار کافر ننگ عذابک یاتقانی (هل ثوب الکفار) ایبا اجر بیرلدی مو
 کافر لر گه بلی بیرلدی اوتک قاینی لار (ما کانوا یفعلون) دنیاده قیلور بولغان اش لری اوچون.
 ۸۴ نچی (انشقاق سوره سی) ۲۵ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(اذا السماء انشقت) هر چقان کوك يار ولسه يعنى قیامت قو بغانک (واذنت) بیون صونسه اول کوك
 (لر بها) اوزی ننگ تنکر سینه و آننگ حکمنه یار ولماق بله (وحقت) تیوش بولوندى اول کوك گه
 الله تعالى ننگ حکمینه بیون صنو (واذ الارض مدت) هر چقان یر صوز ولسه یعنی طاولار بنا لار
 بتب تیگز قالسه (والقت) ار غطسه اول یر (ما فیها) اوزی ننگ اچنده بولغان نر سه لرنی یعنی
 آلتون کمش غزینه لر ینی هم اولوک لرنی طشینه چغارسه (وتخلت) بوشانسه اول یر (واذنت)
 بیون صونسه اول یر (لر بها) اوزی ننگ تنکر سینه و آننگ حکمینه تیگز لنب اچنک گئی نر سه لرنی
 آتماق بله (وحقت) تیوش بولوندى اول یر گه الله تعالى ننگ حکمنه بیون صنو (یا بها الانسان)
 ای آدم بالاسی (انک کادح الی ربک کدحا) شکسز سن عمل قیلاسن واجتها دقیلاسن الله تعالى دن
 اجر یا جزا کورر گه ایند گویا که یاوز عمل قیلب (فملاقیه) بس آخر تده بارب اوچرار سن سن
 قیامت کوننک عملنک ننگ جزاسینه (فاما من اوتی کتابه بیهینه) اما بر کم ایر سه ننگ عمل دفتری
 اونک قولینه بیر لسه قیامت مید اننده که عمل لری ایند گو بولمق غه اشار تدر (فسوف یحاسب
 حساباً یسیراً) بس تیز در کم حساب قیلنور اول من ینکل حساب بله (وینقلب) بارر اول من دفتری
 بیر لنگان اورندن کوچب (الی اهلہ) اوزی ننگ او جماعداغی اهلی ساری (مسروراً) شاد لانب
 (واما من اوتی کتابه وراء ظهره) اما بر کم ایر سه ننگ عمل دفتری بیر لسه آرقا طرفندن آرتندن
 صول قولینه چونکه اونک قولى مویننه باغلانمش بولور (فسوف یدعوا ثبوراً) بس در حال چاغرر

اول من هلاککنی و اویلاه و احسرتاه دیوایلورر (و یصلی سعیراً) دخی تیز کرر اول من قزدرلش
 تموغ غه (انه کان فی آله مسروراً) آنک اوچون اول بولدی دنیاده وقتده نفس آرزوسینه
 یارب غفلتک مغرور بولوب شاد (انه ظن) شکسز اول گمان قیلدی دنیاده وقتک (ان لن یحور)
 هیچ ده اولدکن صونک ترلماسلکنی (بلی) بلی اول گمان ایتکاچه تو گل البته ترلب فایتور
 الله تعالی نذک حکمینه (ان ربه کان به بصیراً) شکسز آنک ربیسی کورگوچیدر آنی همیشه
 (فلا أقسم) آنطک ایتده طورمی من (بالشفق) قویاش بایوغاندن صونکغی آقلق بله (واللیل) دخی
 کیچ بله آنط (وما وسق) ودخی کیچ اچینه آغان نرسه لر بله آنط که آنده یوقودر (والقمر) دخی
 آی بله آنط (اذا نسق) هر قچان طولوب توگارک لنسه (لترکبن) البته آطلاندرامن من سز لرنی
 (طبعا عن طبق) بر حالدن ایتکیچی حال که یعنی یخشلیق غه باصوچی یخشی لغن آز آر طدر
 بارر یمانلق غه باصوچی هم شولای (فما لهم) نی بولدی آنلر غه (لایؤمنون) ایمان کلتور میلر
 (واذا قرئ علیهم القرآن) و هر قچان قرآن او قولسه آنلر غه (لایسجدون) سجده که کیتمی لر
 یعنی قرآن او قوغانده خشوع خضوع بله طسکلاب طورر غه تیوش اییدی آلائی قیلدی لار قرآن
 او قوغانده سجده آیتی چقغانده سجد که کیتو تیوش اییدی آنی هم قیلدی لار (بل الذین کفروا
 یکنون) بلکه کافر لر قرآن نی یالغانغه صابی لار (والله اعلم بما یوعون) الله تعالی بلگوچیدر
 آنلر نذک کونگل لرنک صا قلاغان اشلرنی (فبشرهم) بس سیوند رگل سن آنلرنی (بعذاب الیم)
 رنجتکوچی عذاب بله (الا الذین امنوا و عملوا الصالحات) مگر شول که سنه لر کم ایمان کلترب
 ایندگو عمل قیلدی لار (فلهم اجر غیر ممنون) آنلر غه در منگو بتماس یال حقی اجر *

۸۵ نچی (بروج سوره سی) ۲۲ آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

(وَالسَّمَاءِ) آنط کونک بله (ذات البروج) یولدزلار غه درجه درجه اورن لار ایاسی اول کونک
 (والیوم الوعود) دخی وعل قیلنمش کون بله آنط اول قیامت کونی در (وشاهد) جمعه کونی بله آنط
 (ومشهد) دخی عرفه کونی بله آنط (قتل اصحاب الاخذود) لعنت بولسون چوقر لار ایاسینه اهل حدیث
 رسول علیه السلام دن روایه قیلوب بو آیه نذک تفسیری خصوصنک ایتور لر که چوقر ایاسی بر
 پادشاه ایردی تنگری لک دعواسی قیلدی خلقتی اوزینه تابنور غه اوندا دی آنک بر سحرچی سی
 بار اییدی اشنی آنک مشاوره سی بله قیلور اییدی سحرچی قارتایغاچ پادشاهغه ایتدی من قارتایدیم
 منکابر اوغلان بیار گل سحر او گرانسن تاینکه وفات بولوب سحر م ضایع بولما سون دیدی اوغلان
 بارب کلوب سحر او گره نور بولدی اوغلان نذک یورر یولنک بر راهب بار اییدی اوغلان آنک
 قاتنده اولطرب آنک سوز لرنی نصیحت لرنی ایشتور اییدی کونکلی آنکار غبت ایتدی سحرچی

اوغلاننى راهب بله كورشب سويلشديكى اوچون اورشور صوغار ايدى (كون لرده بركون
 اوغلان سحر چى غه بار دقنك يولك بر اولوغ قور قنچلى حيوان غه اوچر ادى كوب خلايق قور قشب
 چمولشوب نه قيلور غه بلماي طور لار بار اچاق بوللار ينه يورى آلماين (بس اوغلان قولينه بر
 طاش آلوب ايتدى يارب اگر ده فلان راهب نكڭ قيلد يقي اشلرى سنكڭ قاشنكك فلان سحر چى نكڭ
 اشلر ندىن سيموكلى رلك بولسه بو حيواننى اولتور نايىنكك خلايق اوتب اوز اشلر ينه كتكاي لرديو
 طاشنى آطدى حيوان اولدى خلايق بار چاسى اوتب كتى لى راهب گه كلوب خبىرى سويلدى
 راهب ايتدى يا اوغلان سن بو كوندن آرى بن دن اعلى اولد نكڭ ديدى لکن سن بواشنك اوچون
 كوب جفا چيگارسن اما بلا وجفا چيكد كنىكك بنى كورستمه ديدى بوندن صوك اوغلان خسته لرد غه
 شفا بيرر بولدى صوقر لار كوزلى بولدى آلانئلى لى صفا تابدى (كون لرده بركون پادشاه نكڭ
 بر صوقر كينكا شچيسى بو حالتى ايشتى بو اوغلان غه اولوغ هديه لى بلن كلدى اى ايندگو
 ينكا شفا قيلسانك بولماسمى ديواوتئدى اوغلان ايتدى شفا قيلمق بنم قولمك ايرماس اما ايمان
 كتور سانك مسلمان بولسانك دعا قيلور من الله تعالى شفا بيرر ديدى (وزير ايمان كتوردى
 اوغلان نكڭ دعاسى بله شفا تابدى بعد وزير پادشاه مجلسينه كلكده پادشاه آنى كوزلى كورب
 ايسى كيتدى كوز نككى كم قايتاردى ديو صور ادى وزير ايتدى تنكرم قايتاردى ديدى پادشاه
 ايتدى سنكڭ مندن باشقه تنكر نكڭ بارمى ديدى (وزير ايتدى سنكڭ وبنم تنكرمز بر الله تعالى در
 ديدى) پادشاه وزيرنى عذاب قيلدى وزير اوغلاننى كورستدى آنى در حال كتوردى لى پادشاه
 ايتدى سن بوچخه سحر لى قيلماقنك خبىرى منكا ايشتولدى هم بدنن غيرنى تنكرى ديهه سن ايمش
 ديدى اوغلان ايتدى بن هيچ كم گه شفا قيلغانم بوق مگر بر الله تعالى قيلادر ديدى (پادشاه
 اوغلاننى هم عذاب قيلدردى بو حالتى راهب دن اوگر انگان لگن ايتدردى لى در حال راهبى
 كتورديلر (پادشاه راهب غه ايتدى بواشكدن قايت بنى تنكرى ديب بل يوغسه اولتور من ديدى
 (راهب سوزندن دونمى بس راهب نكڭ باشينه پچقى صالوب ايكى گه يارديلار (بونكڭ صوكئد
 وزيرنى حاضر قيلد ييلار اول هم سوزندن قايتماقده آنيده پچقى بله ياردى لار (بعد اوغلاننى
 كتر تب خنمتكار لى ينه بيردى فلان طاو باشندن طاشلاب اولتور نكز ديو بيوردى بس طاو باشينه
 منب طاشلار غه تلادكك يارب بونلر غه اوزنك بلگناچه ييتكور ديدكك طاو سلكئب خنمتكار لى
 هلاك بولدى لار اوغلان پادشاه غه كلوب دين گه اوندادى پادشاه خنمتكار لى قايدى ديو صور ادى
 الله تعالى آنلر نكڭ جزاسنى بيردى ديدى (پادشاه آچيغ لانب ايكنچى خنمتكار لى ينى چاقرب
 بو اوغلاننى كيمه بله دينگز اوستونه آلوب صوغه طاشلانگز ديو بيوردى (خنمتكار لى كيمه ايله
 دينگز اوستونه كردكك ييل چقب كيمه لى قابلاندى بار چاسى هلاك بولديلار (اوغلان پادشاه غه
 يو كروب كلدى مسلمان بول يا پادشاه ديدى (پادشاه ايتدى خنمتكار لى قايدادر اوغلان ايتدى
 الله تعالى آنلر غه تپوشنى قيلدى ديدى (ينه ايتدى يا پادشاه سن منى هر نچك ايتساكك اولتوره
 آلماس سن سن بارى من ايتكناچه قيلساك اولتوره آلور سن ديدى (پادشاه ايتدى اول اش نه در
 (اوغلان ايتدى خلايقنى بر ميدان غه جياسن بنى حرما بوتاغينه آصار س بونكڭ صوكئد
 اوقنى جيه كرشينه قوى بسم الله بو اوغلان نكڭ تنكرسى نكڭ اسمى بله آنامن ديو آت شولاي
 قيلسانك اولار من يوغسه يوق ديدى پادشاه اوغلان ايتكناچه قيلدى كوب خلايق چمولدى لار

او قنى بيورغاچپه آتدى اوغلان قولنى يانكاغنه قويم وفات بولدى بتون خلايق قابولارى
 ميدانغه جيولمش ايدى بر آغزدن اوغلان ننگ تنكرسينه ايناندى ديو مسلمان بولدىلار
 پادشاه هم وزيرلر بيك قورقشديلار (پادشاه هر اورام باشينه چوقرلار قازتدى آنده او طون
 طول طر تب او ط يا قتر تدى بعد بيوردى كم ده كم منى تنكرى ديب آتاماسه او ط غه سالنكز ديدى
 (مسلمانلار هر قايسى خد اغه طا بشروب اختيار او ط غه آتدىلار (بر خاتون قولند ايهچاك بالاسنى
 توتوب كلدكك اوت ننگ يمان حالنى كورب كبرى قايتدى بالا تل گه كلدى وايتدى اكرده بو
 اوت دن كبرى قايتساق آلد مزده بو اوت دن يمانراق اوت غه توشارمز ديدكك خاتون بالاسى برلن
 بر كا اوت غه اختيارى بله سيكرب توشدى اوشبو اوتكان روايه مسلم بن حجاج روايتچدر اما
 (امام مقاتل ايتدى اوچ اورنگ اوچ پادشاه خلقى اوزينه نابونماي مسلمان بولدىلرى اوچون چوقر
 قازب او ط ياغب او ط غه آتدى (برى يهن ده نجران پادشاهى (ايكنچى شام ده انطياغوس
 (اوچونچى فارسك بخت نصر (نجرانك يوسف ذونواس اسملى پادشاه وقتندك بر مسلمان كافر گايالغه
 كوشدى هر دائم انجيل او قور ايدى كونلرده بر كون خو جانك قزى خذمتكار ننگ انجيل او قوديقنى
 كوردى او قودقك نور چقار ايدى آتاسينه خبر بيوردى خوجه چاقرب صور ادى خذمتكار ايتدى بن
 مسلمان من انجيل او قور من ديدى خوجا عقللى كه سنه ايدى تبع توابعى ايله بار چه سى سكسان دى
 كه سنه مسلمان بولدىلار (بو حالنى يوسف ذونواس ايشتى اول جهود ايدى چوقر قازب او ط
 يا قتر دى كافرلك كا قايتماسنكز او ط غه سالامن ديب اعلان قيلمردى هر قايسى برام برام او ط غه
 آتدىلار (بر خاتون ايهچاك بالاسنى توتوب كلدى ياننه ايرشكاچ كبرى قايتدى پادشاه ننگ
 خذمتكار لرى بو خاتوننى اورب صوغب او ط طرفته اوز ائدىلار بو خاتون اوچ مرتبه گناچه قايتدى
 بالا تل گاكلوب ايتدى اى آنام آلد مزده سونمى تورغان او ط بار ديدى خاتون بر دن او ط غه آتدىكك
 الله تعالى انى در حال او جهماخ غه كوتاردى (النار) او طلى چوقرلار ايدلرينه لعنت بولسون
 (ربيع بن انس رضى الله عنه روايه قيله در الله تعالى او طلى چوقر غه آتلغان مسلمانلارنى قوتقاردى
 جان لار بىنى او ط غه ايرشماس بورن آلمق برلن چوقر داغى او ط چقب كافر لر ننگ اوز لر بىنى يا قدى
 ديدى (ذات الو قود) اولوغ يالقونلانغوچى اول او ط (اذ هم عليها قعود) شول وقتده كم اول
 چوقر ايدلرى چوقر تيكره سنه اول طر مشلار ايدى مسلمان لارنى ياغب حضور لانور اوچون
 (وهم على ما يفعلون بالمؤمنين شهود) اول كافر لر چوقر تيكره سنه اول طر مشلار ايدى مسلمانلار غه
 نى قيلمغاننى قاراب طورر اوچون يعنى يا قغاننى كوروب طورر اوچون (وما نقموا منهم) اوچ
 آلمدى لار اول كافر لر مسلمان لار دن (الا) مگر اوچ آلمدى لار (ان يؤمنوا بالله) اول مسلمان لار
 الله تعالى كا ايمان كلتوردكارى اوچون اوچ آلد يلار (العزيز) بار چه دن اوستون الله غه (الحميد)
 ما قتاولى الله غه ايمان كلتوردكارى اوچون (الذى) آنداين الله اول (له ملك السموات والارض)
 اول الله تعالى ننگ در كو كار هم بر ملكتى (والله) اول الله تعالى (على كل شى) هر نرسه كا (شهيد)
 حاضر در (ان الدين فتنوا المؤمنين والمؤمنات) شكسز اول كشى لر كم فتنه لندردى لر مؤمن
 مسلمان ايرلر نى خاتون لارنى چوقر ده ياندرماق بله هم غيرى فتنه لر بله (ثم لم يتوبوا) موننگ

صونکنک توبه قیلمدی لار مسلمان بولمق برله (فلهم عذاب جهنم) بس آنلرغه در تہوغ عذابی
 (ولہم عذاب الحریق) آنلرغه در یاندر ا تورغان عذاب (ان الذین آمنوا) شکسز شول من لار
 مسلمان بولدی لار (وعملوا الصالحات) ایدگو عمللر قیلدی لار (لہم جنات) آنلرغه در اوجماخ
 باقہ لاری (تجری) آغار (من تحتہا) اول باقہ لارنک توب لرندن (الانہار) یلغہ لار (ذلک الفوز
 الکبیر) بودر جن اولوغ دولت گہ ایرشو (ان بطش ربک) شکسز سنک تنکرک ننگ عذاب بلہ
 توتماقی (لشدید) البتہ قاتی در (انہ هو یدعی) شکسز اول الله تعالی باشلاوچیدر یعنی اول باش
 یاراتادر (ويعید) ہم قایتارادر یعنی اولوکلر فی تر گوزہ در قیامت کونندہ (وہو الغفور) اول
 الله تعالی یارلقاغوچی (الودود) ایمان اہلنی سوگوچی در (ذوالعرش المجید) اولوغ وبلنددر
 اول الله تعالی اوزی عرش ایہسی در (فعال لما یرید) فی تلاگاننی بیگ قیلغوچیدر (ہذا آتیک)
 ایا کلدیہو سنکا (حدیث الجنود) عسکرلر ننگ خبری (فرعون و ثمود) فرعون بلہ ثمود عسکری ننگ
 خبری یعنی البتہ سن آنلرننگ خبری بلدنک آنلرننگ پیغمبرلرینی یالغانغہ صایغان لارینی
 (بل الذین کفروا فی تکذیب) بلکہ کافرلر پیغمبرلرینی یالغانغہ صایماقدہ دایم لردر اوتکان
 امت لربلہ عبرتلمنی لار (والله من ورائہم محیط) الله تعالی آنلرننگ آنلرننگ چولغایو آلفوچیدر
 آنلر ہیچ بر قاچمق بلہ قوتولا آلماس لار (بل هو قران مجید) بلکہ اول ایندرلمش کتاب
 شرافتلی ہم ایدگولکی کوب قرآندر (فی لوح محفوظ) لوح المحفوظہ *

۸۶ نچی (طارق سورہ سی) ۱۷ آیت

بسم الله الرحمن الرحيم

(وَالسَّمَاءِ) آنطکوک بلہ (وَالطَّارِقِ) دخی کیچدہ ظاهر بولغوچی طارق یولدن لاری بلہ (وَمَا أَدْرَاكَ
 مَا الطَّارِقِ) نی بلردی سنکا طارق ننگ نہ ایدیکن (النَّجْمِ الثَّاقِبِ) روشان یولدن اول طارق
 (ان کل نفس) یوقدر ہیچ بر جان ایہسی (لما علیہا حافظ) مگر اول جان ایہسی اوستونک صافلاغوچی
 باردر عمللرینی سوزلرینی صاقلاب یازغوچی فرشته (فلینظر الانسان) بس قاراسن آدم
 بالاسی (م خلق) اوزی ننگ فی نرسہ دن یار ایلغانلقنی (خلق من ماء ذفق) یار ایلدی اول آدم
 بالاسی آطلب یاتقلقغہ قویلقان منی صووندن (ینخرج) چغار اول منی صووی (من بین الصلب)
 ایرننگ آرقاسی آراسندن (والترائب) خاتون لارننگ کوکراک سویاکلری آراسندن (انہ)
 شکسز اول الله تعالی (علی رجعه) اول آدم بالاسنی اولکاندن صوک قایتاررغہ (لقادر) البتہ
 کوچی یتکوچی در (یوم) بر کون یعنی قیامت کونندہ (تبلی السرائر) ظاهر ایتلورسرلر
 (فما له) بس بولماس اول آدم کا (من قوة) ہیچ کوچ ناینکہ الله تعالی ننگ عذابنی اوزندن کیتارکای

(وَلَا نَاصِرَ) دخی آنکا نصرت بیر گوچی بولماس (وَالسَّمَاءِ) کونک بله آنط (ذَاتِ الرَّجْعِ) یغمور ایاسی اول کونک (وَالْأَرْضِ) دخی یر بله آنط (ذَاتِ الصَّدْعِ) اولن لر چیشمه لر ایاسی اول یر (انه) شکسز اول قرآن (لِقَوْلِ فِصْلِ) حقنی بوزق دن آیورا تورغان سوزدر (وما هو) ایماس اول قرآن (بِالْهَزْلِ) مزك و بوزق سوز (انهم) شکسز اول کافر لر (يَكِيدُونَ كَيْدًا) حيله و تدبیر قیلار قرآن نورینی سوندررکا (وَأَكِيدُ كَيْدًا) هم من ده کید قیلان چن کیدنی (فَهَلْ الْكَافِرِينَ) بس مهلت بیر سن کافر لکا (امهلهم رويدا) مهلت بیر سن آنلارغه بر آرزمان

۸۷ نچی (اعلی سوره سی) ۱۹ آیت

بسم الله الرحمن الرحيم

(سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) پاکلا اولوغ تنکرک نك اسمنی کافر لر صفاتلی تورغان بوزقلق لاردان (الذی) آنداین الله اول (خَلَقَ) یاران دی (نَسُوهُ) بس کامل قیلدی هر نرسه نی اوز اورننه یار اقلی ایتوب (وَالذی) آنداین الله در اول (قَدَرَهُ) تقدیر قیلدی هر نرسه لرنی (فَهَدَى) بس کوندردی بار چه مخلوقلارنی اوزلری نك اوچانمش صفت لری نه (وَالذی) شوندا این الله در اول (أَخْرَجَ) اوستوردی (المرعى) میوان لار اولمی تورغان اولن لرنی (فَجَعَلَهُ) بس قیلدی اولن نی (عِثَاءً) چرکان فاودان (أَحْوَى) قارالمشدر اول یاشل لك دن صوڭ (سَنَقَرْتُكَ) تیزدر کم او قورمز بز سنکا یا صمد قرآنی جبرائیل فرشته واسطه سیله (فَلَا تَنسَى) بس اونو تماس سن سن (الأمأ شاء الله) مگر الله تعالی اونطدر رغه تلکاننی گنه اونطور سن (انه) درستلکک اول الله تعالی (يعلم الجهر وما يخفى) بله در اشکارانی و یاشرین نی (وَنَيْسِرْكَ) اسان قیلورمز سنکا (للیسری) شریعت کا موافق یول لرنی اول موافق یول لر جنت کا یتاکلار سنی (فَدَكَّرْ) بس نصیحت قیل خلقنی (ان نفعت الذکری) اول نصیحت کرک فایده ایتسون آنلارغه کرک ایتمه سن (سید کر من یخشی) تیزدر کم و عطلنور الله تعالی دن قورققان من (ویتیجنبها) اول وعظ و نصیحت دن بر طرفه بولماقنی قصد ایتار (الاشقی) بیك یمان کشی (الذی) آنداین بیك یمان اول (يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى) کرر اول اولوغ اوت غه (ثم لا يموت فيها) مونك صونکنک اولمس اول اوتک تاینکه عذابدن قوتولور ایدی اولسه (ولا یحیی) هم تر لاس فایده الی تر کلک بله (فَدَفَّاحٌ) تحقیق قوتولدی اولوغ اوتدن (من تزکی) عملنی ریادن عجب دن پاک قیلغان کمسنه (و ذکر اسم ربه) هم تنکرسی نك اسمنی یاد ایتدی (فصلی) بس نماز قیلدی (بَلْ تَوَثَّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا) بلکه سویب اختیار قیله سز دنیا تر کلکنی نفس آرتندن یورب مشغول بولاسز (وَالْآخِرَةَ) حالبوکه آخرة (خیر) ایند گورا کدر (وابقی) منگو فالغوچیرا قدر (ان هذا) شکسز بو آیت (لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى) اولکی پیغمبر لر کا عزلر نك ده بار ایدی (صحف ابراهیم و موسی)

ابراهيم پيغمبر بله موسى پيغمبر نك الله تعالى طرفندن كلكان كتاب لارى نك كا غزلرنك بار ايدى *

۸۸ نچى (غاشيه سورەسى) ۲۶ آيت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(هل اتيك) ايا كلمديموسنكا اى محمد (حديث الغاشية) قور قولار قاتيلق لار بله غلايقنى قابلاغوجى
كون نك خبرى يعنى قيامت كوني حالى البته كلدى سن آنى بلدنك (وجوه) بعض بر يوزلر
(يومئذ) اول قيامت كوننك (غاشية) توبان هم غورلاردر (عاماتة) عمل قيلغوجيلاردر پيغمبر لر كا
قارشو (ناصبه) محنت لنگوجيلردر اول عمل لرى برله دنيا ده آخرت ده (تصلى) كر رلر اول
يوزلر ايلرى (ناراً حامية) يالقونلى اوت غه (تسقى) صوغار لمش بولور آنلر (من عين انية)
بيك قتمى قاينى تورغان چيشمه دن اكرده اول چيشمه نك صووندىن بر قطره سالونه قالسه بر
طاو غه طاقت كلتوره آليچه ار ر ايدى (ليس لهم طعام) يوقدر آنلار نك طعام لرى (الا) مگر بولور
(من ضريع) تيگانا كلن (لايسمن) سيمور تماس اول اولن (ولا يقنى) دغى فايده بيرماس
(من جوع) آچلقدن (وجوه) بعض بر يوزلر (يومئذ) اول قيامت كوننك (ناعمة) نعمة اچنك هم
كر امتدر (لسعيها) اوزلرى نك دنيا ده قيلغان اجتهاد لار ينه (راضية) راضى لردر (في جنة عالية)
بلند او جماخ باقچه لار نكدر (لا تسمع فيها لاغية) ايشتماس سن سن اول او جماخ ده لغولهب و باطل
سوزنى (فيها) باردر اول او جماخ باقچه لار نكده (عين جارية) آق فوجى چيشمه لر (فيها) باردر
اول او جماخ باقچه لار نك (سرر مرفوعة) بلند كر سى لر (واكواب موضوعة) قاشلار ينه قويلغان
توتقه سز كاسه لر (ونمارق مصفوفة) تزلب قويلغان ياستوقلار كو بچك لر (وزراب ميثوثة)
توشالوش پالاص لار (افلا ينظرون الى الابل) ايا قارامى لار مو آنلار تويه كا (كيف خلقت) نى
كيفيت ده يار اتلدى اول (والى السماء) كو كا قاراب عبر تلمنى لرمو (كيف رفعت) نچوك بلند
كوتار لدى اول (والى الجبال) طاو لار غه قاراب عبر تلمنى لرمى آنلار (كيف نصبت) نچوك حكيم
تكلكان آنلار (والى الارض) ير كا قاراب عبر تلمنى لار مو (كيف سلطت) نچوك توشالكان اول بر
(فذكر) بس اويغات سن آنلارنى غفلت دن نصيحت ايتب (انما انت مذكر) سن يارى غفلتدن
اويغاتوچى سن (لست عليهم) ايماس سن سن آنلار اوستونك (يمصيطر) مؤكل توكل سن تاينكه
اير كسزلب كوندر ايدنك آنلارنى (الا من تولى) لكن بر كمنه يوز جورسه سنك اوندا ونكننى
قبول قيلماسه (وكفر) كافر بولسه سن كلتور كان كتاب غه اقرار قيلماسه (فيه عذاب الاكبر)
بس الله تعالى عذاب قيلور آنى اولوغ عذاب بله (ان الينا) شكسز بزنك حكيمه ز صار يدر (اياهم)
آنلار نك فايتمافلارى (ثم ان علمنا حسابهم) بونك صونكمن بزن كا تيو شلى در آنلارنى حساب قيلو.

۸۹ نَجْمِي (فَجْرِ سوره سِي) ۳۰ آيت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(وَالْفَجْرِ) طَاكْ بِلَهْ اَنْط (وَلَيَالٍ عَشْر) هَم اُون كِيچ بِلَهْ اَنْط اَنْدِين مَراد ذُو الْحِجَّة نَكْ اَوْلَكِي اُون
 كِيچ لَرِي دَر يَا كِه رَمَضَانَ اَي نَكْ اَخْرَجِي اُون كِيچ لَرِي ذَر (وَالشَّفَع) جِب بِلَهْ اَنْط (وَالْوَتْرِ) تَانِي
 بِلَهْ اَنْط (وَاللَّيْلِ) دَخِي كِيچ بِلَهْ اَنْط (اِذَا يَسْر) هَر قِيَان اوتسه اول كِيچ (هَلْ فِي ذٰلِكَ قَسَمٌ لِّئِي حَجْر)
 اَيَا بَارْمِي بُو اَيْتَلْمَان سوز لَر دِه يِتَار لَك وَقَمَاعَت لِنور لَك اَنْط لَار عَقْل اِيه لَرِي قَاشَنَد (اَلَمْ تَرَ) اَيَا
 كورمِي مَوْسَن (كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ) نِچوك قِيلَدِي سَنَكْ تَنكَرْ كُ اِي مَحْمَد (بَعَاد) عَاد قَوْمَنه كِه اَنْلَار نِي
 هَلَاك قِيلَمَق بِلَهْ (اَرْم) اَرْم اَسْمَلِي بَاقِيَه نَكْ اَيَاسِي اَيِدِي اول عَاد شَدَاد اُوغْلِي بَاقِيَه نَكْ صِفَاتِي بُو دَر كَم
 (ذَاتِ الْعِمَاد) بِيوك بَاغَا نَالَار تَرَا كَلَر اَيَاسِي اَيِدِي اول بَاقِيَه (الَّتِي) اَنْچَلَايِن بَاقِيَه اول اَرْم يَا كِه عَاد
 قَوْمِي (لَمْ يَخْلُقْ) يَار اَنْلَمَادِي (مِثْلَهَا) اَنْلَار اُوغْشَاشَلِي (فِي الْبِلَادِ) شَهْر لَر دِه (وَتَمُودَ) دَخِي صَالِح
 عَلَيْهِ السَّلَام قَوْمِي تَمُود كَانِي قِيلَدِي اللّٰهُ تَعَالَى (الَّذِينَ) اَنْدَايِن مَن لَر اَيِدِي اَنْلَار (جَابُوا الصَّخْرَ)
 كِيَسَدِي لَر اَنْلَار طَاشَنِي (بِالْوَادِ) وَادِي الْقَرِي دِيگَمَان يِر دِه صَالِح عَلَيْهِ السَّلَام نَكْ تُوِيَه سَنَدِن
 جَزَا لَانْغَاج اول شَهْر دِن كُو جِب كِيَتَمَاك بُولُوب وَادِي الْقَرِي دِيگَمَان يِر دِه چُو قَر دِن طَاش لَار كِيَسَب
 يِدِي يُو ز پُولَاط بِنَا قِيلَدِي لَار اَمَا تُوِيَه نِي اَنْدِه كُو چِمَاس بُو رِن اول تَر ب جِهْر اَكْل عَلَيْهِ السَّلَام طَاوْشِي
 اِيلَه هَلَاك بُولد قَلَر نَدِن وَادِي الْقَرَاغَه كُو چِه اَلْمَادِي لَار (وَفِرْعَوْنَ) دَخِي فِرْعَوْن كَا نَه قِيَاغَا نَدِي
 كورم دَن كَمِي سَن اَلْبَتَه كور دَك (ذِي الْاَوْتَادِ) قَادَاق لَار اِيَه سِي اول فِرْعَوْن حَضْرَت اَبْن عَبَاس دِن
 رَوَايَتَر فِرْعَوْن قَادَاق لَار اِيَه سِي دِيَب اَنَالَنَدِي شُو نَكْ اُوچُون كِه فِرْعَوْن نَكْ خَزِينَه دَارِي
 بَار اَيِدِي هَر بِيَل اَسْمَلِي اَيِدِي خَا تُونِي بَر لَان هَر اِيَا كُوِي مَسَلْمَان اَيِدِي لَر كُو ب بِلَغَه چِه اَيْمَان لَار يِنِي
 كِيَز لَدِي لَر هَر بِيَل نَكْ خَا تُونِي فِرْعَوْن قَزِي نَكْ بَاش تَار اَقْچِي سِي اِيِر دِي كُون لَر دِه بَر كُون فِرْعَوْن
 قَزِي نَكْ بَاشِيَن تَار اَدَقَه تَارَاغِي قَوْلَن دِن تُوَشْدِي لَعْنَت بُولسون اللّٰهُ تَعَالَى دِن كَا فَر بُولغان كَم سَنَه كَا
 دِيَدِي (فِرْعَوْن قَزِي مَوْنِي اَيْشَتَد كَدِه اَيْتَدِي يَا سَنَكْ مَنَم اَتَا مَن دِن بَاشَقَه تَنكَرْ كُ بَار مَو دِيَدِي
 (هَر بِيَل خَا تُونِي اَيْتَدِي بِنَم وَسَنَكْ هَم سَنَكْ اَتَاكْ نَكْ وِيَا ر چِه مَخْلُوقَات نَكْ يِر لَر كوك لَر نَكْ تَنكَر سِي
 بَر اللّٰهُ تَعَالَى دَر كِه اَنَكْ هِيچ تِيگَد اَشِي يُو ق دَر دِيَدِي (قَز مَوْنِي اَيْشَتَد كَدِه يَغْلَاب اَتَا سِي قَاتَنَه
 كَر دِي فِرْعَوْن صَوْرَادِي نِيك يَغْلَار سَن دِيُو قَز اَيْتَدِي خَزِينَه چِي خَا تُونِي گَمَان اَيْتَه دَر كِه سَنَكْ
 و بَار چِه مَز نَكْ تَنكَر سِي بَر و كوك لَر نَكْ تَنكَر سِي بَر اللّٰهُ اِيَه سَن اَنَكْ هِيچ تِيگَد اَشِي يُو ق اِيَه سَن
 دِيَدِي فِرْعَوْن دَر مَال تَار اَقْچِي خَا تُونِي نِي چَا فَرُوب صَوْرَادِي تَار اَقْچِي اَيْتَدِي رَاسَت اَيْتَدِم فِرْعَوْن
 اَيْتَدِي قَايَت بُو سوز نَك دِن بِنَم تَنكَر لَك مَه اَقْرَار قِيَل دِيَدِي تَار اَقْچِي اَيْتَدِي بُو اَش بُولمَاس دِيَدِي
 بَس فِرْعَوْن تَار اَقْچِي خَا تُونِي نِي چَالْقَان يَاتَقْرُوب قَوْل لَار يِن اَيَاق لَار يِن قَادَاق لَتَدِي اوستونَه
 يِلَان چِيَان لَار بِيَار تَدِي يِنَه اَيْتَدِي سوز نَك دِن قَايَت مَنِي تَنكَر سِي دِيَب اَيْت يُو خَسَه اُو شَبُولَاي اِيَكِي
 آي عَذَاب قِيلَمُور مَن دِيَدِي تَار اَقْچِي اَيْتَدِي يَتَمَش آي عَذَاب قِيلَاسَن كَدِه حَق دَر بِنِي طَاش لَامَا ز مَن

دیدى تاراڭقى نىڭ ايكي قىزى بار ايدى بىرىنى كوكراكى اوستىنە سالوب بوغازلاتدى وايتدى
 قايت بوسوز كىن يوغسە كىچىك قىز كىنى هم آغزىڭ اوستىنە سالوب بوغازلاتور من ديدى (اول قىز
 ايمچىك بالاسى ايدى تاراڭقى ايتدى اگرده بىر يوزنده گى بار نرسە نى بوغازلاسانكىڭ خدای
 تعالى گا كافر بولماس من ديدى كىچى قىزنى كلترب كوكراكى اوستىنە ياتقوردى لار بوغازلارغە
 قصد ايتدى لىر خاتون جزع جزع گا نوشدى قىز الله تعالى اذنى برلان تىلگا كلدى وايتدى اى انام
 جزع قىلمە اى انام يىغلامە صبر قىل صبر قىلساڭ الله تعالى نىڭ رحمتىنە وكرامتنە غرق بولور سن
 ديدى قىزنى بوغازلادى لار بىر آرتور غاچ اناسى هم اولدى الله تعالى اى جنت كا كرتدى هر بىل
 قاچدى فرعون اى ازىر گا ايكي كشى يىباردى آنلار هر بىلنى طاوولار آراسىنك نماز دە تابدى لار
 آنىڭ آرتىنە اوچ صفى تورلوك قوشلار نمازغە اويومش تابدى لار موفى كورب كىر و قايتدى لىر
 هر بىل خدای تعالى گە مناجات قىلدى الهى حالم سنكا معلوم ايماننى كوپ بىل لار ياشردىم يارب
 بو ايكي ايردن قايسى بنم بو اورنده ايدى كىمنى ياشرسە سن اى اوز دىننگا كوندەر هم دىيالقك
 تىلگان مقصودىنى بىر اما قايسى بنم بو اورنده ايدى كىمنى ياشرمەسە آنىڭ غدا بىنى دىيادە آشقر
 بار اچاق اورنوفى آخرتك تەووغ قىل ديدى (بس بو ايكي كشى نىڭ بىرى بو قدرى كرامتنى كورب
 عبرتلىدى ايمان كلتردى و بىرى كلوب كوپ خىلايق آلدندە كورگان قصە سنى فرعون گە خىبر بىردى
 (فرعون ايتدى بو حالنى سننىڭ بلە بىر گە كورگان كشى بار موديدى ايتدى فلان كشى بىر گە ايدى
 ديدى فرعون اول كشىنى چاقردى ايتدى فلان كەسنى نىڭ هر بىلنى قوشلار بلە نماز او قودقنى
 كوردم دىماكى راستمو ديدى اول كەسە ايتدى هېچ نەرسە كورمدم سوزى يالغان ديدى فرعون
 آگا كوپ مال بىردى درست سوزلى لىكك اوچون ديدى كوردم دىگاننى آصدردى (فرعون
 بنى اسرائيل دن بىر جەمىلە خاتون نكاهلانمش ايدى اسى آسىە بنت مزاحم ايدى تاراڭقى خاتون غە
 فرعون نە قىلدىقنى كوردى اوز اوزىنە ايتور ايدى بو حال گە چچوك صبر ايتايم آننىڭ بلە بىر گە
 چچوك طور ايم من مسلمان اول كافر ديو او يلاب تور دقده فرعون كىلوب كردى خاتون چدامادى
 ايتدى يا فرعون مخلوقات آراسىندە سن دىنك ياوزراق سن دىنك خبىث راك كەسنىه بارمو تاراڭقى
 خاتوننى اولتوردك ديدى (فرعون ايتدى يوقسە ديو انالند كەوديدى (آسىە ايتدى من دە
 دىوانە لق اثرى يوق بارى منم تنكرم سننىڭ تنكرىڭ بىر لىر كوكلر تنكرسى بىر الله تعالى گە
 ايناندم آننىڭ هېچ شرىكى تىنكىداشى يوق ديدى بس خاتوندىن بونى ايشتىكك نە قىلور بىن
 بلماين خاتوننى نىڭ اوستوند اگى بار كىمولمىرىنى بىرتدى اوزنى قىتى جزا قىلوب آتا آناسىنە
 اوزاتدى و آنلە ايتدى كورمز مىسىز تاراڭقى نىڭ دىوانالغى قىزىنكزغە ايرشەمش ديدى آسىە
 ايتدى نعوذ بالله من شهادت بىرە من كە بار چە مەننىڭ تنكرم كوكلر هم بىر تنكرسى بىر الله تعالى دركە
 آننىڭ هېچ شرىكى تىنكىداشى يوقدر ديدى (بس آسىە نىڭ آتا اناسى ايتدىلار اى قىز مەن آسىە
 سن عمالقە نىڭ كور كەرك خاتون لىرىن ايماسەم سن ايرنىك عمالقە نىڭ وقبىطىه نىڭ تنكرسى
 توگلمو قايت بو سوزنىكەن دىدكە آسىە ايتدى اعود بالله من ذلك اگرده بو اش حق بولا
 تورغان بولسە ايتونىكز فرعون گە اول تنكرى بولا تورغان بولسە اكدونە قو ياشنى آرتونە آينى
 تاج ايتوب قويسن يولدىلار تىكەرە سىندە طور سن اول صورتدە اوشانور من دىدكە (فرعون
 آچىغ لانونب دورت قاداتى بلە قاداتلندردى الله تعالى آنكا عذاب طوبولماس اوچون او جماخ
 ايشكلرىن آچدى شول وقتدە حضرت آسىە او جماخنى كوردىكندىن ذوقلنوب دعا قىلدى يارب
 اوز قاشىكك بىنكار ايو بنا قىل بىنى فرعوندىن و آننىڭ عملدىن قوتقار ديو (بس الله تعالى آننىڭ

جاننى آلتى وچنت كه اولغا تىدى (الذین) شونداين من لر آنلر عادئود فرعون (طغوا)
 تكبر لك قیلوب آرتوق بوز قلقلر قیلوب اولوغ گناهلرغه مرتكب بولدیلر آنلر (فی البلاد)
 شهر لر ده (فاكثر وافيها الفساد) بس كوب قیلدیلر اول شهر لر ده بوز قلقلر نی (فصب عليهم ربك)
 بس قیدی آنلر اوستونه سنك تنگرك (سوط عذاب) بر نچه تورلوك عذابنى (ان ربك لبا
 المرصاد) شكسن سنك تنگرك كوز توتقوچى در بنك لر نك اشینه آندن هیچ نرسه یاشرین توگلدر
 (فاما الانسان) اما آدم بالاسى (اذا ما ابتليہ ربه) هر چقان صناسه آنى تنگرسى (فاكرمه ونعمه)
 بس هرمتلسه آنى هم نعمتلندرسه (فيقول) بس ايتور اول من (رب اكرم مني) منم تنگرم منى
 هرمتلدى ديور (واما اذا ما ابتليہ) اما هر چقان تنگرى تعالى براونى صناسه (فقدر عليه رزقه)
 بس تار قیلسه آنك رزقنى (فيقول) بس ايتور اول من (رب اهانن) منم تنگرم منى خور قیلدى
 ديور (كلا) بو اعتقاد خطادر بولای قیلما نكز خدای تعالى نك براونى هرمتلمكى بايلق بله ايماس
 خور لاوى فقير لك بله ايماس بلكه علمك نادانلق بله طاعت وعبادت بله هم گناه قیللق بله در
 (بل لا تكرمون اليتيم) بلكه هرمتله مى سز لر يتيم نى (ولا تحاضون على طعام المسكين)
 ديمناشه مى سز رغبت لندرسه مى سز بر بر نكزنى فقير كه مسكين كه طعام بيرر كه (وتاكلون التراث)
 ميت دن ميراث غه قالغان مالنى آشى سز قولنگزده قالسه (الاولا) بتونلاى جيوب آشاو بله كه
 تيوشلى كشييسينه اولوشلرین بيرمى سز الله نيندى حيله لر ازليسز (وتحبون المال) مالنى سويه سز
 (حبا جما) بيك كوب سويو بله (كلا) كيرا كماس بولای قوم سز بولو (اذا دكت الارض دكادكا)
 هر چقان بر كوتارلوب صوغلوب پاره پاره قیلنسه (وجاء ربك) كیلسه سنك تنگرك نك بيورغى
 (والملك صفا صفا) هم فرشته لر كیلسه لر صفى بولوب (وجى يومئذ جهنم) كلتورلسه اول كوند
 جهنم نى (يومئذ يتذكر الانسان) بو كوند آكلار آدم بالاسى دنيا ده وقتده نى اش بله مشغول بولورغه
 كيراك بولغاننى (وانى له الذكري) قايل قايل بيرسون اول من كه بو كونده گنه آكلاو وقتى
 اوز قاچ البته بوق (يقول) ايتور آدم بالاسى قيامت كوندك (يا ليتنى) كاشكى من (قدمت لحياتى)
 آخرت تركلكم اوچون علم اوگره نوب ايند گو عمل قیلوب آرزق حاضر ليگان بولساچى ديور
 (فيومئذ) بس اول كوندك (لا يعذب عذابه احد) عد ابلاماس آنك عذابى شيكلى هیچ كم نه دنيا ده
 نه آخرت ده (ولا يؤثق وثاقه احد) هم زنجير لماس بوغاولاماس بوكون زنجير لاوى شيكلى هیچ كم
 (يا ليتها النفس المعتمنة) اى پيغمبر لر كه ايمان كيتروب شكسزلك حاصل ايتكان والله
 تعالى نك قضا سنه راضى بولوب كوكلنى ذكر الله غه وطاعت عبادت كه قويوب قرار لندركان نفس
 (ارجع الى ربك) قايتقل اوز كنگ تنگرنكا (راضية) الله تعالى دن راضى بولغانك حاله
 (مرضية) الله تعالى سندن راضى بولغان حاله بوسوز لر ايند گو بنده دنيا دن كوچد كك ايتولور

(فَادْخُلِي فِي عِبَادِي) بس کرگل سن منم خاص بئله لرم جهله سينه (وَادْخُلِي جَنَّتِي) کرگل سن منم جنتمه ديور الله تعالی (بوسوزلر ایتولور قیامت کوننک) حضرت ابن عباس رضی الله عنه دفن قیلند قده قبر یا قاسنده بو آیت او قولدیقنی ایشتمش لری (اما کم او قودیقنی بلمدک دیو حضرت سعید ابن جبیر روایت قیلدر ابن عباس رضی الله عنه طائفده مدفوندر *

۹۰ نچی (بلد سوره سی) ۲۰ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(لَا اَقْسَمُ بِهَذَا الْبَلَدِ) آنط ایتمه طورمی من بومکه شهری بله (وَأَنْتَ حَلُّ بَهْدِ الْبَلَدِ) سن حلال سن بوشهرده یعنی اعرام سز سن اما باشقه کشیلر اعراملی بولدیقی او چون بوشهرگا کرگاچ قروغ بر کییکنی اولترماکی کشی بله اور وش صوغش قیلماقلاری درست توگل اما پیغمبر علیه السلامغه حلالدر کافرلری اولترمک (وَوَالِدٍ) توغدر غوچی آنا برلن آنط (وَمَا وَلَدٍ) توغوش بالالار بله یعنی آدم بالالاری بله آنط (لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ) شکسز یار اتدیق بز آدمی هم آننک بالالارینی اولوغ مشقت لری اچنک (أَبْحَسِبُ) ایبا گمان ایتمه می اول آدم ننگ بعضسی (أَنْ لَّنْ يَّقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ) آنارغه هیچ کم ننگ کوچی یتماس دیب (يَقُولُ) ایتمه اول آدم مثلا ابو جهل (أَهْلَكَ مَا لَأُبَدَا) کوب مالنی هلاک قیلدوم دیو یعنی رسول الله نی اولتوررگا یالاب هم رسول اللهغه دوشمانلق قیلب سوز یور توچی لرگه صرف قیلب (أَبْحَسِبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ) ایبا گمان قیلما می آدم آنی هیچ کم کورمدی دیب یعنی قیامت کوننده مالنکنی قایدن کسب قیلدنک قایدن صرف قیلدنک دیب صروغ سوال بولماس دیب اویلی می (أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ) ایبا قیلمد قوی بز اول آدم گا ایکی کوز نعمتنی (وَلِسَانًا) دخی تلنی (وَشَفَتَيْنِ) ایکی ایرننی (وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ) هم کوندر دک بز آنی ایکی یولغه کرک قایوسنه تله سه بارر ایزگو یولغه مو یا که یاوزینه مو (فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ) بس کورمدی طاوداغی یولارغه هم اوتمدی آلدنداغی طاولاردن (وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ) نی بلدردی سنکا عقبه ننگ نی ایرکاننی (فَكُرْبَةً) قل آزاد قیلودر اول طاولر اوتو یا که ییلکا کنی آزاد قیلمدر اول آلداغی طاولاری اوتب قوتلو توبه بله اگر توبه قیلساک ییلکاک تموغدن آزاد بولور (أَوْ اطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ) یا که بیک آچ کوننک فقیرگا طعام بیرمک لردر (يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ) یاقن قر داشدن بولغان او کسوز صبی غه (أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَقْرَبَةٍ) یایسه فقیرلک ننگ چیگنده گمی مسکین گا (ثُمَّ) موننگ صوکنده اول قل آزاد ایتب طعام بیرگان کشی (كَانَ) بولورغه تیوش اوزنی قوتلدر ماق او چون قیامت عذابندن (مَنْ الَّذِينَ آمَنُوا) مؤمن مسلمان لار جهله سندن (وَتَوَّاصُوا بِالصَّبْرِ) بر برسینه طاعت وعبادت کا صبر قیلورغه نصیحت قیلشوچی لردن (وَتَوَّاصُوا بِالرَّحْمَةِ) خلق غه رعیملی شفقتلی بولو بله او گوتلشوچی لردن (أُولَئِكَ) بوا شلری قیلغان جماعت (أَصْحَابُ الْإِيمَانِ) اوننک طرف گروهلر یدر برکت اییه لر یدر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا) بایاتنا شول کمسنه لر کم

بزنك آيت لرمزگه كافر بولدىلار (هم) آنلار (اصحاب المشامة) شوملق اهل لر يدر وصول
طرف گروهلار يدر (عليهم) آنلار اوزره در (نار مؤصدة) ايشك لرى بركتلكان اول *
91 نچى (شمس سوره سى) 10 آيت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(وَالشَّمْسُ) قوياش بله آنط (وَضَحِيحًا) هم قوياش نك ضحى يعنى توش وقتند اغى ياقتيلغى بله آنط
(وَالْقَمَرَ) آى بله آنط (أَذَا تَلِيهَا) هر چقان ايبارسه اول آى قوياشغه (وَالنَّهَارَ) دغى كوندز بله آنط
(أَذَا جَلِيهَا) هر چقان روشان قيلسه اول كوننى قارانغولقنى كتارب (وَاللَّيْلَ) كىچ بله آنط
(أَذَا يَغْشِيهَا) هر چقان قابلاسه اول كىچ هوانى قارانغوقيلمق برلن (وَالسَّمَاءَ) دغى كوك بله آنط
(وَمَا بَنَاهَا) دغى اول كوكنى بنا قيلغوچى الله تعالى بله آنط (وَالْأَرْضَ) دغى ير بله آنط
(وَمَا طَغِيهَا) دغى اول يرني توشاوچى الله تعالى بله آنط (وَالنَّفْسَ) دغى نفس بله آنط (وَمَا سَوِيهَا)
دغى اول نفسنى توزك قيلوچى الله تعالى بله آنط (فَالهَمَّهَا) بس كونكته صالدى اول نفس نك
(فُجُورَهَا) آنك ياوزلقنى (وَتَقْوِيهَا) آنك ايند گولكنى (قَدْ أَفْجَحَ) شكسز قوتولدى (مَنْ رَكِيهَا)
اول نفسنى گناهدن پاك قيلغان كمنه اگر عمل بله بيزه سه آنى (وَقَدْ خَابَ) شكسز زيان كار
بولدى (مَنْ دَسَّاهَا) كمنه نادان لق هم گناه آستونده قالدرسه اول نفسنى (كَذَبَتْ ثَمُودُ)
ثمود قومى پيغمبرنى يالغانغه سايدى (بَطْغُوِيهَا) اول نفس نك ياوزلغى سببلى (أَذَا نَبَعَتْ)
شول وقتكم آشغب طوردى (أَشْقَاهَا) اول ثمود قبيله سى نك ياوز راغى يعنى تويهنى اولتر وچيسى
(فَقَالَ لَهُمْ) ايتدى آنلرغه (رَسُولُ اللَّهِ) الله تعالى نك پيغمبرى صالح عليه السلام (نَاقَةَ اللَّهِ)
صاقلانوگز الله تعالى نك تويه سپنه ضرر كلتورما كدن (وَسَقِيَاهَا) هم اول تويه نك صونوبتنه
قارشو بولمق ديدى (فَكَذَّبُوهُ) بس يالغانغه سايدىلار صالح عليه السلامنى (فَعَقَرُوَهَا) بس
اولتر ديلر اول تويهنى (فَدَمَدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ) بس قابلادى آنلرنى الله تعالى عذاب برله
(بَدَنِيهِمْ) اوزلرى نك گناهلرى سببلى (فَسَوِيهَا) بس تيكزلدى الله تعالى آنلرغه عذابنى
بارچه سنى هلاك قيلمق بله چونكه تويهنى اولتورمگانلرى بولسه ده بواش كا بارچه سى راضى بولدىلار
(وَالْأَيْحَافَ) قورقميدر الله تعالى (عَقَبَاهَا) آنلرنى هلاك قيلونك آخرنده ني بولاچاغندن *

92 نچى (ليل سوره سى) 21 آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(وَاللَّيْلَ) كىچه بله آنط (أَذَا يَغْشِيهَا) هر چقان قابلاسه اول كوننى قارانغولق بله (وَالنَّهَارَ) دغى
كوندز بله آنط (أَذَا تَجَلَّى) هر چقان ياقترسه (وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى) آنط شول الله بله كه ياراندى

شما
اوق
اعلا

اول ابر لر هم خاتونلار طائفه سنى (ان سعيكم) شكسز سز نك اجتهادلار كز وكسبكنز (لشتى)
 البته مختلى در (بعضلر علم استاب عمل قليب اوزنى قوتقارمق اجتهاد نك يوريلر (بعضلرى يوزق
 اشلر آرتندن يورب هلاك بولالار (فاما من اعطى) اما بر كشى بيرسه اوزى نك مالنى ايند گويولغه
 (واتقى) صافلانسه خطادن گناهدن (وصدق بالحسنى) الله تعالى نك بارلغنه برلكينه اشانسه
 (فسنيسره) تيزدر كم ميسر قيلورمز آنلرغه (لليسرى) جنت كايتا كلى تورغان عمل لرنى (واما
 من بخل) اما بر كمسنه صار نلق قيلسه (واستغنى) دنيا لقن بايلغى سببلى آخرت حاجه لر ينى
 اونوطسه (وكذب بالحسنى) الله تعالى نك بارلغينه وبرلكينه اشانمسه (فسنيسره) تيزدر كم
 ميسر قيلورمز (للعسرى) مشقتلى وعذابلى ترلكىنى هم جهنم گه كرگزرداى عمل لرنى
 (وما يعنى عنه ماله) فايده بيرماس آنلرغه مالى (اذا تردى) هر چقان قبرگه توشسه (ان علينا)
 شكسز بزنك اوستومز ده در (للهدى) البته توغرى يولنى كورستهك (وان لنا) شكسز بزنكىدر
 (للاخرة والاولى) البته آخرة هم دنيا يعنى كم ايرسه دنيا لقنى هم آخرة اچرنى بزدن باشقه دن
 طلب قيلسه خطا قيلمش بولور (فاندر تكم) بس قور قتم من سزنى (نارا تلطى) يانغان هم
 يالقونلانغان اوطن (لايصلها) اول اوطقه كرب مشقت تارتماص (الا الاشقى الذى كذب) مگر
 شول باوز كرر اول يالقونلى اوطغه قايسى پيغمبرنى يالغانغه سايدى (وتولى) حقلقن يوز
 چويردى (وسيجنبها) تيزدر كم صاقلانور اول اوطن (الاتقى الذى) آنداين كمسنه گه الله تعالى دن
 قورقادر اول (يوتى ماله يتزكى) بيره در مالنى خير يولغه مالنى پاكلار اوچون زكات ايتب
 (ومالا حد عنده من نعمة تجزى) يوقدر هيچ كم اوستونك طمعسى اول من نك مالنى انعام احسان
 قيلغان اوچون نعمتلنوچى دن قارشوغه صى ياماقتانونى كوتى (الا) مگر كوته اول اوزى نك
 انعام احسانى برابرينه (ابتغاء وجه ربه الاعلى) اوزى نك بلند تنگرسى نك رضالغى نى
 (ولسوف يرضى) تيزدر كم رضا بولور *

۹۳ نچى (ضحى سوره سى) ۱۱ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(والضحى) توش وقتى بله آنط (والليل) دغى كيج بله آنط (اذا سبى) بار نرسه نى قارانغولق بله
 قابلاغانده (ما ودعك ربك) طاشلامدى سنى تنگرنك جل جلاله اى محمد (وما قلنى) دغى
 آچولانمديده (اهل تفسير روايه قيلورلار كم رسول الله صلى الله عليه وسلم گه يهودى لر كلوب
 صوراديلر اوزلرى قاشنده مشكل بولغان اوچ مسئله نى (برى ذى القرنين نى) (ايكنچى اصحاب
 كهف حالى) (اوچنچى روح نى رسول عليه السلام من سز گه بوسؤال لرنگز نك ده جوابنى
 ايرته گه بيرور من ديدى انشاء الله ديمدى بس ايرته گياچه وهى كلمدى يهودى لر كللى لر

(رسول عليه السلام وحی کلمدی دیوجواب بپردی یهودیلر کولشدیلر محمدنی تنگرسنی طاشلادی
 آچولانندی دبدی لر الحاصل بعض روایة ده اون ایکی کون بعض ده اون بش کون بعضده قرق
 کوننگاچه وحی کلمدی دیو مروی دز (وللآخرة) البتة آخرة (خیر لک) سنک اوچون خیردر
 (من الأولى) دنیادن (ولسوف يعطيك ربك) البتة تیزدر کم بیورر سنک سنک تنگرنک اولوغ نعمت
 اول امتنه شفاعتدر (فترضی) بس راضی بولورسن سن (الم یجداک) ایا تابمادیمو سنی الله تعالی
 (یتیمًا) اوکسوز (فاوی) بس اورناشدردی سنی آتاک نوغانی ابوطالب ده (ووجدک) تابدی
 سنی الله تعالی (ضالًا) علم حکمتدن غافل (فهدی) بس کوندردی اول سنی پیغمبر لک نوری بله
 (ووجدک) تابدی سنی الله تعالی (عائلاً) فقیر (فاغنی) بس سنی بایوتدی (فاما الیتیم فلا تقهر)
 اما بس یتیم گه ظلم ایتمه آنی غور قیلمه (واما السائل فلا تقهر) اما صدقه غیر صور اچینی اور وشمه
 (واما بنعمت ربك فحدث) اما الله تعالی بیرگان نعمت لرنی کرک اول نعمتلر دنیا مالی بولسون
 کرک علم حکمت هدایه توفیق بولسون خلق آراسنده صولب اظهار قیل اول نوع شکردر *

۹۴ نچی (انشراح سوره سی) ۸ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(الم نشرح لك صدرك) ایا آچمدقمی سنک کوکرا کتی روشن قیلب هم یومشاق قیلما دقمی
 کوننگلوکنی ایمان بله و علم حکمت بله (ووضعنا عنك) توشردک سندن (وزرك) سنک آغر یوککنی
 (الذی) آندان آغر یوککمه (انقض) آغرتدی وقتورلندردی (ظهورک) سنک آرقاکنی یعنی
 کافر لرنک ریختونی سنک اوستوئکن کونار دک هجرتدن صوئک اسلام قوتلنوبله (ورفعنا لك ذكرك)
 کونار دک سنی یادایتونی بلند درجه گه یعنی اشهد ان لا اله الا الله دیگمانک و اشهد ان محمد رسول الله
 دیمک فرض بولدی (امام عطادن مرویدر برکمه سنه الله تعالی گه ایناناب آکا عبادت قیلسه اما محمد
 رسول الله دیب گواهلوق بیرمه هیچ نرسه برلن فایله انماس کافر لرنجه لسندن بولور دیو) (فان مع
 العسر يسرا) بس شکسز محنت بله راحت باردر (ان مع العسر يسرا) بس شکسز محنت بله راحت
 برگادر (فاذا فرغت) بس اگر نمازدن بوشانساک (فانصب) بس تلا گل اوز اشکده یعنی نمازدن
 بوشانغاچ دنیا و آخرة مقصودلارکنی صوراً دعا قیل مناجات قیل وعظ ونصیحت قیل (والی ربك)
 اوزک ننگ تنگرنک صاری ای محمد هم امتی (فارغب) ذوقلانغل هم دائم ذکر ایتمک بله *

۹۵ نچی (تین سوره سی) ۸ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(والتین) آنط انجیر بله (والزیتون) آنط زیتون بله (تین دمشق مسجدی زیتون بیت المقدس
 مسجدی دیو مروی در ودخی تین دمشق طاوی زیتون بیت المقدس طاوی دیو مروی در

(وَطُورِ سَيْنِينَ) آنط طور طاوی بله (وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ) آنط اوشبو بارچه آفة لردن ایهین و طنج شهر بله که مکه شهر یدر (لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ) شکسز یار اتدق بز آدم بالاسنی (فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ) کور کامرک صورت اوزره (ثُمَّ رَدَدْنَاهُ) مونگک صوکنک قایتاردق بز اول آدم بالاسنی (أَسْفَلَ سَافِلِينَ) توبان لرنک توباننه یعنی جهنم گه (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) مگر اول کشیلر کم پیغمبر لر گه ایناناب اقرار قیلب ایند گو عمل لر قیلبلار آنلر (فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ) بس آنلر گه بتمی تورغان یال حقی در (فَمَا يَكْنُوكَ) بس فی سبب بولدی آنلر گه یالغانغه صایوغه (بعده) بوقدر آچق دلیل لردن صوگ (بِالَّذِينَ) حساب و جزادن خبر بیرماکنک (الْيَسَّ اللَّهُ) یا ایماسمی الله تعالی (بِأَعْمَارِ الْكَاكِبِينَ) حکم قیلوچی لارنک عدل راکی هر حکمی حکمه و مصاحت کاموافق در.

۹۶ نچی (علق سوره سی) ۱۹ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(اقْرَأْ) اوقو ای محمد (بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ) بارچه بار نرسه لرنی یار اتقوچی تنگرنک ننگ اسمی بله (حضرت عائشه رضی الله عنهما دن مروی در که رسول علیه السلام ننگ هر وقت داغی عادتی اوزره کون لرده بر کون حرا طاوی ننگ مغاره سنک یالغوز لقمه الله تعالی ننگ حکم لرنی تفکر قیلب طور حالک بر فرشته کلوب اوقو دیدی (رسول علیه السلام من قاری توگل من دیو جواب بیردی بس فرشته بنی توتوب بر بور کانچک ایله بور کاندردی آندن چقارغه بیک اجتهاد قیلدم صوگره منی بوش قویدی (ینه ایتدی اوقو دیو بن قاری توگل من دیدم (ایکنچی مرتبه توتوب ینه بور کادی ینه اچقنورغه اجتهاد قیلدم صوگره یباردی ده اوقو دیدی (بن قاری توگل من دیدم (ینه بور کادی صوگره بوشاطب بیله دیو (اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ) دیدی (بس رسول علیه السلام ننگ یورا کی قالتورادی قایتب خدیجه رضی الله عنها یاننه کردی منی بور کانگنر منی بور کانگنر دیدی اوستونه کیوم یابدی لار (بعده رسول علیه السلام دن قورقو کتدی بس حضرت خدیجه اوزی ننگ آتاسی بله بر توغمه ننگ اوغلی ورقه ابن نوفلنی چاقرتدی اول بلیک ایه سی اییدی زمان جاهلیه ده نصر انیه فی قبول قیلمش ایدی عبرانی تلنچه کتاب لری انجیل لری بار ایدی اوزی قارتایش هم صوقر ایدی (حضرت خدیجه ایتدی یا قرداشم ورقه کیا وک نه سویلدیکنی آکلا و صوراش دیدی (رسول علیه السلام حرا طاوندن نی کور گانینی هم فرشته اوقو دیو قصتاب فی اوقوب کورستدیکنی سویلدی ورقه ایتدی اول کورد کلگ فرشته ناموس اکبر یعنی جبرائیل فرشته در که الله تعالی موسی پیغمبر کا آنک واسطه سیله تورا اینهردی کاشکی من اول وقت ده تریک بولساچی چونکه سنک قومنک سنی بوشوردن چقار لار دیدی رسول علیه السلام ایتدی بنم چقماقم فایغومو دیدی (ورقه ایتدی بلی چونکه سن کلکان اوغشاشلی هیچ کهنه کامدی مگر کدیسه توبنه قایتارلدی اگرده من سنک اول کوننگکا ابرشه قالسام بن سکا بر قطره قائم قاله غاچیه نصرت بیرور ایدم صوگره ورقه

اوزاق تورمى وفات بولدى (خَلَقَ الْإِنْسَانَ) ياراتدى آدم بالاسنى اول الله تعالى (من علق)
 اويوشقان قاندىن (أَقْرَأُ) اوقو (وَرَبِّكَ) سنك تنگرك (الْأَكْرَمَ الَّذِي) شونداين انعام احسان
 قياوچى گناهلرني يارلقاغوچى الله دركه (عَلَّمَ بِالْقَلَمِ) اوگراتدى بازارغه قلم برلن (عَلَّمَ الْإِنْسَانَ)
 اوگراتدى آدم بالاسينه (مَا لَمْ يَعْلَمْ) بلمكاننى آية لر ايندرب دليل لر كورستب هم معرفه لر الهام
 قيلم (كَلَّا) تحقيق (إِنَّ الْإِنْسَانَ) شكسز آدم بالاسى (لِيُعْطِيَ) البته ياؤزلغى بله چيكدن آشادر
 (أَنْ رَأَى اسْتَفْتَى) اوزينى باي كورمك سببلى (أَنْ إِلَى رَبِّكَ الرَّجْعَى) شكسز سنك تنگرك
 صاريدر قايتمى لى آخرة ده (أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى عَبْدًا إِذَا صَلَّى) ايا كورمك مى سن اى عهد
 شول كشينى كه طيماقنى بولدر اول الله تعالى نك قلنى نماز اوقودن يعنى ابو جهل رسول الله نى
 (أَرَأَيْتَ) ايا كوردك موسى بواشنى (أَنْ كَانَ) اگر بولا فالسه اول نماز اوقوچى (عَلَى الْهَدَى)
 توغرى يول اوزه رينه بولسه ده آنى نماز اوقودن طييو تيوشلى مى (أَوْ أَمَرَ بِالْتَّقْوَى) يايسه اول
 نماز اوقوچى الله تعالى نى برلر كه اونداسه ده عذابندن صاقلانمق غه بيورسه ده آنى نماز دن طيماق
 تيوشلى مى (أَرَأَيْتَ أَنْ كَذَّبَ) ايا كورمك موسى اول طيوچى اوزى پيغمبرنى يالغانه صايسه ده
 آنك طيغاننى طسكلامق تيوشلى مى (وَتَوَلَّى) هم دخى ايمانندن يوز چويرسه ده (أَلَمْ يَعْلَمْ) ايا
 بلمى مو اول طيوچى (بَانَ اللَّهُ يَرَى) شكسز الله تعالى كورگوچى ديب (كَلَّا) كيرا كماس نماز
 اوقوچينى نماز دن طييو حق پيغمبرنى يالغانه صايو هم ايمانندن يوز چويرو (لَعَنَ لِمَ يَنْتَهَى)
 اگر طيولماسه اول نماز دن طيوچى بواشنندن (الْحَاصِلُ آيَةٌ نَكِّ مَعْنَا سَى اُول بُولور كه ابو جهل لعين
 آنط ايتدى والله عهد نى نماز اوقوغان وقتنك اولترمرن چونكه اول عهد آتا بابالرى نك ديننى
 خورلاب باشقه تنگركه سچك قيله در ديدى كونلرده بركون اول لعين پيغمبرم صلى الله عليه
 وسلم نك نماز اوقوغانن كورب قولنه اولوغ طاش آلدى شونك ايله رسول عليه السلام نى اورب
 اولترمك بولوب باردقنك اول سيد الكونين كه ياقن مسافه قالدقك ماشنى قولندن ير كه اطوب
 كير و قاچدى قاراب قالوچى كافر لر يانه اوچون عهدنى طاش بله اورب اولتورمك ديدكلرنك
 اول لعين ايتدى بن طاشنى كوترب عهدنى اوررغه باردقك ايكى آراده بر تيرن چوقر پيدا
 بولديكه اچى بلان چيآنلار ايله طولوغ ايدى شولارنى كورب قاچدم ديدى (لِنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ) البته
 اوستورار بز آنى يعنى ابو جهلنى جهنم كه ما كلالى ساچندن (نَاصِيَةٍ) شونداين ما كلالدىنكه (كَأَذْبَةٍ)
 يالغانچى اول ما كلالى يعنى ايبه سى (خَاطِئَةٌ) خطا قيلوچى اول ما كلالى (فَلْيَدْعُ) بس چاقرسن اول
 ابو جاهل (نَادِيَهُ) اوزى نك فقرب آلا تورغان ياردچى لر ينى (سَدْعُ الزَّبَانِيَةِ) تيز در كم بزده
 چاقرمز تهوغ صاچى لارى زبانيلارنى ابو جهلنى تهوغ غه ايلتب سالور اوچون (كَلَّا) كرا كماس
 بواشلىر (لَا تُطَاعُ) بيون صونه ابو جهل كه آنك نماز دن طيوينه قاراما (وَأَسْجِدَا) سچك قيل الله تعالى كه
 نماز قيل (وَاقْتَرِبْ) دخى الله تعالى كه ياقن بولماقنى استاگل اى عهد هم آنك امتلرى بار چانگز*

۹۷ نچى (قدر سوره سى) ۵ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(انا انزلناه) شكسز بزايندر ك اول قرآن فى لوح المحفوظدن دنيا كو گنه (فى ليلة القدر)
 قدر كچه سنده مونك صوكنده جبرائيل فرشته يكرمى اوچ يل اچنده آية آية مناسبتى ايله
 ايندردى تا كونكل گا سنگشسن اوچون بر يولى ايندرلمدى (علماء كرام ايتدى الله تعالى قدر
 كيچى نك فايو وقتك بولاچاغن (جمعه كون ده مستجاب الدعوة بولغان ساعتنى (صلوة و سلطانى
) اسم اعظمى مبهم قيلدى ياشردى تا بنك لرشونكا توغرى كيلگامى ايدك ديو بارچه اوقانده
 عبادت كه طرشسن لار اوچون ودغى الله تعالى رضاغنى طاعت عبادتك آچيغنى گناهلرده ياشردى
 بارچه تورلوك عبادت كه طرشب بارچه تورلوك گناهلردن صاقلانمق اوچون (ودغى قيامت
 كوفى نك فايو وقتده بولاچاغنى ياشرونك سببى اوشبولاردى (وما ادرىك ما ليلة القدر)
 فى بلردى سنكا قدر كيچى فى ايركاننى (ليلة القدر خير من الف شهر) قدر كيچى خيردرمك
 آى دن آنك معناسى قدر كچه سنده قيلنغان عمل نك ثوابى مك آى قيلقان عمل نك ثوابندن
 خيرلى را كدر مك آى بر آدم عهرى در كه سكسان اوچ يلده دورت آى غه توغرى كيله در
 (تنزل الملائكة) اينار فرشته لار (والروح) دغى روح اينار يايسه جبرائيل فرشته اينار (فيها)
 اول قدر كچه سنك (باذن ربهم) تنگر لرى نك اذنى برلن (من كل امر) هر تورلوك خير و بركات بله
 (سلام) اينگوچى فرشته لردن هم روحدن سلام هر ايمان و عبادت اهلينه (هى) اول قدر كيچى
 يعنى الله تعالى اول كيچ ده بارچه آفة لردن سلامتلك كنه تقدير قيلور (حتى مطلع الفجر) تاينكه
 طاك آتغانغاچه فرشته لار سلام بيرب يورلر ذكر تسبيح طاعت عبادت بله بولغانلرغه *

۹۸ نچى (بينة سوره سى) ۸ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(لم يكن الذين كفروا من اهل الكتاب) بولمى كتاب اهلندن بولغان كافر لرى يعنى يهود بله نصارى
 (والمشركين) دغى مشرك لرى بولمى لار (منفيكين) كفرلكدن آيورلوب قوتلغوچى بولمى لار
 (حتى تاتيهم البينة) تاينكه آنلرغه روشن دليل لكلكانكاچه قدرى (رسول من الله) الله تعالى
 طرفندن پيغمبردر اول روشن دليل (يتلوا) اوقيدر اول پيغمبر آنلرغه (صحفا مطهرة) بوز قلقدن
 يالغاندن پاك هم كاغلرده يازلغان قرآننى (فيها) باردر اول كاغلرده (كتب قيمة) توغرى يلقنى
 اوگرا تكوچى هم توغرى يولغه كوندر ب اوزى تحريفدن آزاد آيقلر (وما تفرق الذين اوتوا
 الكتاب) طارالمدى لار بر برسينه قارشو بولمى لار كتاب بيرگان كشى لرى محمد صلى الله عليه
 وسلم نك كيله چا كينه اينانوده (الا) مگر طارالوب تورليسى تورلى سوزلر ايتدیلر (من بعد

ما جاءتهم البينة) آنلرغه روشن دلیل کساندن صوڭ یعنی پیغمبر کساندن صوڭ اوزلری
 آراسنداغی کشی گا بیون صنوغه عارننب او یوما دیلار (وما امروا) بیورلهدیلار اول کتاب
 بیرلکان کشی لر اوزلری نڭ-کتاب لار نڭ یازلوب (الایعبوا الله مخلصین له الدین) مگر الله
 تعالی گا عبادت و آنڭ بیورغنه اطاعت قیلب عبادت لر نی خالص الله تعالی نڭ رضالغی او چون
 عبادت قیلماق برلن بیورلدی لار (حنفاءً ویقیموها الصلوة ویؤتوا الزکوة) بوزق اعتقادلردن
 حقغه قایتب عبادت قیلماق غه بیورلدی لار (وذلك دین القیمة) بودر حق لغده هم شریعة ده
 توغری لار نڭ دینی (ان الدین کفر وامن اهل الکتاب) شکسنز اهل کتابدن کافر بولغان کشیلر
 (والمشکین) دخی مشرک لار (فی نار جهنم) جهنم او طوننڭ در (خالدین فیها) منگو بولغانی
 حاللرنڭ اول جهنم ده (اولئک) بو جماعت (هم شر البریة) آنلر در خلایق نڭ یمانی (ان الدین
 امنوا و عملوا الصالحات) شکسنز ایمان کتورگان ایند گو عمل قیلغان کمنسلر (اولئک هم خیر
 البریة) بو جماعت خلایق نڭ ایند گوسی در (جزائهم عند ربهم) خدای تعالی قاشنڭ آنلر نڭ
 اجرلری (جنات عدن) عدن او جماعی نڭ باقچه لری در (تجری) آغادر (من تحتها الانهار)
 اول باقچه لار نڭ توب لر نندن یلغه لار (خالدین فیها ابداً) منگو طور لر آنلر اول باقچه لر ده
 (رضی الله عنهم) رضا بولور الله تعالی آنلردن (ورضوا عنه) هم آنلر رضا بولور لر الله تعالی دن
 چونکه الله تعالی آنلرغه تورلو الوان نعمت لر بیرر (ذلك) بوندین رضا بولور لوق نعمت لر
 (لمن خشی ربه) اوزی نڭ تنگرسی نڭ عذابندن قورقان لار غه در *

۹۹ نچی (اذا زلزلت سورة سی) ۸ آیه

بسم الله الرحمن الرحیم

(اذا زلزلت الارض) هر قن قالترا نلسه بیر (زلزالها) اوزینه تقدیر قیلنغان قالترانو بله
 (واخرجت الارض) چقارسه بیر (انقالها) اوزی نڭ غزینه لرینی هم میت لرینی (وقال الانسان)
 ایتسه آدم بالاسی بیر سلکنگانڭ (مالها) بویرگانی بولدی دیب (یومئذ) اول کوننڭ (تحدث)
 سویلر اول بیر (اخبارها) اوزی نڭ خبر لرینی (بیر نڭ خبر سو یلما کی شول بولور بیر خبر بیرر
 فلان کمنسه منم آرقامده فلان عملنی قیلدی دیو یا که فلان گناهنی قیلدی دیو (بان ربک)
 شکسنز سنڭ تنگرک (اوحی لها) وحی قیلور اول بیر گا کم فی عمل قیلغاننی خبر بیرر گا
 (یومئذ) اول قیامت کوننڭ (یصدر الناس) قایتور خلایق حساب بیرندن عمل لرینی کورستد کلر
 نندن صوڭ (اشتاتنا) تورلو طرف غه طارالوب یعنی بعض لری اوڭغه او جماح غه کیتار لر
 بعض لری صول غه جهنم گا کیتار لر (لیروا اعمالهم) بیرلسون او چون آنلرغه عمل لری نڭ

اجری یا یسه جزاسنی (فهن یعمل) بس بر من قیلا قالسه دنیا ده (مَثَقَالَ ذَرَّةً) بر واق اورلق قدری (خیراً) اید گولکنی قیلا قالسه (یره) کورر آنک اچرنی (ومن یعمل) دخی بر من قیلا قالسه دنیا ده وقتنک (مَثَقَالَ ذَرَّةً) بر واق اورلق قدری (شراً) یاوزلقنی قیلا قالسه (یره) کورر آنک جزاسنی اگر خدای تعالی فضلی رحمتی بله عفو قیامسه *

۱۰۰ نچی (عادیات سوره سی) ۱۱ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(وَالْعَادِيَاتُ ضَبْحًا) آنط صولولارینی طاوشلاندرپ یوراک قاغب چابقوچی لر بله یعنی الله تعالی یولنک غازی لر بله بر گه سیکر توچی آطلار بله (فَالْمُورِيَاتُ قَدْحًا) بس چاغب او ط چغارغوچی لر بله صوغشک طوب لرندن ملتق لرندن الله تعالی طوب ملتق بولا چاغنی اول ده خبر بیردی اول ده آنک نه ذات اید یکنی آکلماسه لرده حاضرده داری چقب ملتق قورال لاری اختراع قیلنچاچ بلندی (فَالْمَغِيرَاتُ صُبْحًا) بس آنط طاک و وقتنده چابقوچی لار بله یعنی کافر لر یوقلاغانده آکسزدن باصوچی غازی لر بله (فَاتْرِنَ بِهِ نَعْمًا) بس آنلر آرتلرندن طوزان کوتارلب قالسه اول تاک و وقتنک کافر لرنی چابقوچی غازی لرنگ آطلاری ازندن (فَوْسَطْنِ بِهِ جَمْعًا) بس کرسه لر اول تاک و وقتنده چابقوچی لر قرا قرا کافر لر اورتاسینه (انَّ الْاِنْسَانَ) شکسز آدم بالاسی (لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ) اوزی نلک تنگرسینه البته کفران نعمت قیلغوچی در (وَاِنَّهُ) شکسز اول آدم (عَلَىٰ ذٰلِكَ) اوزی نلک کفران نعمت قیلغانلقینه (لَشٰهِدٌ) البته اوزی گواهلق بیر گوچیدر یعنی اوزی قیلغان کشی اشنی قایدان بله سن (وَاِنَّهُ) شکسز اول آدم بالاسی (لِحُبِّ الْخَيْرِ) مال سویار گه (لَشَدِيدٌ) البته بیک هر یص در (اَفَلَا يَعْلَمُ) ایا بله مو اول آدم بالاسی (اِذَا بَعَثْنَا فِي الْقُبُوْرِ) هر چن قوبارلسه قبرد اگی اولوکلر (وَحَصَلْنَا فِي الصُّوْرِ) اشکاره قیلنسه کوکرا کداگی خلق لار اعتقاد لار (ان ربهم) شکسز الله تعالی (بهم) آنلرنگ حال لرندن (يَوْمَئِذٍ) قیامت کوننک (لَحْبِيرٌ) البته خبر در بس آنلرغه عمل لرینه کوره جزا بیر گوچیدر *

۱۰۱ نچی (قارعة سوره سی) ۱۱ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(الْقَارِعَةُ) کونکل لرنی قورقو بله قافغوچی کون یعنی قیامت کونی (مَا الْقَارِعَةُ) نی عجب قاتی کوندر اول کون (وَمَا اَدْرٰیكَ) کم بلدردی سنکا ای محمد (مَا الْقَارِعَةُ) اول کونکل لرنی قافغوچی کون نلک نه ایدکنی (یوم) اول کوننک (يَكُوْنُ النَّاسُ) بولور آدمی لر (كَالْفَرَّاشِ الْمُبْثُوْثِ) تارالغان چیکر تکه له شیکالی دولقونلا نوب طور لار (وَتَكُوْنُ الْجِبَالُ) بولور طاولار (كَالْعِهْنِ

المنفوش) تملكان چون لار شيكلى هوا يوزنده اوچوب يوررلر (فاما من ثقلت موازينه) اما بر كهسنه نك ايد گو عمللرى آغر كيلسه ياوزلقلارينه قاراغانده (فهو) بس اول من (في عيشة راضية) جنت ده رضا بولورلق تركلكده بولور (واما من خفت موازينه) اما بر كهسنه نك ميزاننده ايد گولك طرفي ينگل كيلسه ياوزلغي كوب بولسه (فامه هاوية) بس آنك اورني هاويه در يعنى جهنم در (وما آدر يك ماهية) ني بلردى سنكا هاويه نك في ايكاني (نار حامية) يالقونلى اولدر اول هاويه *

۱۰۲ نچى (تكائر سوره سى) ۸ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(الها كم) شغل لندردى سزنى علمنى اوگره نودن والله تعالى كا عبادتدن هم عذاب دن قوتقارغوچى عمللردن (التكائر) مال كوبايتو هم مالغز بله مافتانو (حتى زرتم المقابر) تاينكه قهرلرگا بارغاننكزغاچه يعنى كوملكانچه (كلا) كرا كياس بواش قيلمانكز بو اشنى (سوف تعلمون) تيزدر كم بلورسز سز مال كوبايتونك مال بله مافتانو نك آخري يمان ايديكنى (ثم كلا) مونك صوكنك كرا كياس بواش (سوف تعلمون) تيزدر كم بلورسز اش نك آخري نيچوك بولغاننى (كلا) تحقيق (لو تعلمون علم اليقين) اگر بلسانكز ايدى چن بلو بله جزاسى كوبلكن بو مال جيوب مافتانودن طيلور ايردنگز هم كوب ايد گولك لرنى حاصل قيلور ايردنگز (لترون الحميم) البته كورسز قزدرلش تموغنى يراقدن (ثم لترونها) مونك صوكنك كورسز آنى (عين اليقين) چن كور و بله (ثم لتسالن) مونك صوكنك صورالورسز (يومنن) اول كونك (عن النعيم) دنيا ده بيرلكان نعمت لردن سز اورننه صرف قيلد كز مى شكر قيلد كز مى ديو *

۱۰۳ نچى (عصر سوره سى) ۳ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(والعصر) آنط زمانه ودهر بله ياكه آنط ايكندى نمازى بله كه وسطى نمازى در (ان الانسان لقى خسر) شكسز آدم بالاسى عمرنى فايد اسز او تكاروب اوزينه زيان و ضرر ايتما كك در يعنى بتون صوماسنى راس مالنى يوغالتمافتك در (الا الذين امنوا) مگر مؤمن مسلمان بولغان بئك لر (وعملوا الصالحات) ايد گو عمل قيلغان من لر (وتواصوا بالحق) قرآن غه ايار و بله بر برنى وعظ لشكان من لر (وتواصوا بالصبر) دخى طاعت عبادت قيلورغه هم بلالارغه صبر قيلورغه اوگوت لشكان من لر گنه ضرر ايتما كك توگل لردن بونلار توغرى او جها غه كرلر *

۱۰۴ نچى (همزة سوره سى) ۹ آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(ویل) هلاكك (لكل همزة) هر سوز یورتکوجی گا و غیبت سوز لاگوجی گا (لهزة) کشیگه
 الك لب آبروینی توکگوجی لرگه (الذی) آندان سوز یورتکوجی (جمع مالا) جیدی اول
 مالنی (وعده) دخی صاقلادی اول مالنی کیلاچک اوچون اما واجب صدقه لرینی چقارمادی
 (یحسب) گمان قیلهدر اول آدم (ان ماله) شکسز آنک مالنی (اخلده) منگو قالدرر آنی دیب
 دنیاده (کلا) خطا بو گمان بو اشلر (لینبذن فی الحطمة) البته ارغطلور اول حطمه غه یعنی
 جهنم گا (وما ادریک ما الحطمة) نی بلردی سنکا حطمه ننگی نی ایکانلکن (نار الله) الله تعالی ننگی
 اوطی در اول حطمه (الموقدة) یاندر لغان اول اوط (التمی) شوندا این اوط که (تطلع) یتشور
 اول اوط (علی الأفتدة) کافر لر ننگی کونکل لرینه اما مؤمن لر ننگی کونکل لرینه یتوشماس
 آنده ایمان تورغانلنی اوچون (انها) شک سز اول اوط (علیهم) اول کافر لر اوزارینه
 (مؤصدة) ایشک لری باغلانب برکتلکان در (فی عمد مهدة) اوزن تراکلرده که آکا قول لر
 ایرشماس قوباروب طاشلامق احتمالی بولماس *

۱۰۵ نجی (فیل سوره سی) ۵ آیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(الم تر) ایا کورمگمی سن ای محمد البته کورگان شیکللوک چونکه اول اش رسول علیه السلام
 توغان یلک واقع بولدی (کیف فعل ربک) نچوک قیلدی سنک تنگرتک (باصحاب الفیل) فیل
 خوجالارینه اول فیل ایه لری حبش مملکتی نجاشی بوزماچیه نیغوس دیور لر ایپپیر اطور معناسنک در
 نتاک که مصر پادشاهسنی قرعون دیور لر ایدی اول هم ایپپیر اطور معناسنک در الحاصل نجاشی ننگ
 یمن ولایتنک ابره اسملی والی سی بار ایدی بو ابره یمن ده صنعا شهرنک بر کلیسه بنا قیلردی
 و اوزی ننگ پادشاهی نجاشی غه یازدی که من سنکا بر ایوبنا قیلدم که موندن اول زمانک هیچ بر
 پادشاه غه مونک اوغشاشلی ایوبنا قیلنهدی عرب حاجی لارینی اول ایوگه حج قیلور غه قوشارمن
 کعبه گه طواف قیلودن منع ایتمار من دیدی (بوخبرنی ابن کنانه دن بر کشی ایشتب صنعا غه باردی
 یاشرنوب کلیسه اچینه کروب نجاست لدی کلیسه ننگ حراب لارینی نجاست برلن بویادی
 (ابره بو یمن اشنی کعبه الله نی اولوغلاوچی عرب لردن بر اوی قیلدقنی آکلاغاچ البته
 عرب لر ننگ کعبه سنی ویران ایته من دیو آنط ایتدی نجاشی ننگ بر فیلی بار ایدی اولوغلقنه
 هم قوتده آنک اوغشاشی یوق ایدی آندن اول فیلنی صورتب آلدی مکه طرفنه متوجه بولدی
 (عرب لر البته اوستومز گه جهاد فرض بولدی دیو ابره گه قارشو صوغش غه حاضر لندی لر
 ذونفر دیگان بر عرب اوزینه ایش جیوب ابره بله صوغش قیلدی ابره آنی بیینگب ذونفرنی
 اسپر ایتب اوزی بله یولد اش قیلدی بعد خشم شهرینه یاقن کلاک نقیل ابن حبیب قبائل
 عربنی جیوب ابره بله صوغش قیلدی ابره بونلارنی بیینگب نقیلنی اوزینه یولچی لقفه توتدی

طائف گه يتكاچ بنى ثقفى دن ابو رعال اسملى براونى يول كورساتوچى لك گه آلدى ابرهه مكه
 ياننك مغس ديگان اورن غه ايندى ابورعال آنده اولدى قبرينه حاجى لار طاش آتارلار ابرهه
 مكه نك حيوان لارينى قودرب آلدى عبدالمطلب نك ايكي يوز تويه سى توشدى عبدالمطلب
 ابرهه گه كلدى ذونفر عبدالمطلب نك اشناسى ايدى عبدالمطلبنى ابرهه نك ياقن لارينه تعظيم
 قيلدى بس ابرهه قاشينه ايلتيلر ايتدى لر بو كهمسنة قريش نك سيدى در مكه نك كروان
 باشچسى در آدمى لر گه طاغ ايتاكنك قوشلارغه طاو باشنك طعام بيره در اوزى سنكا قارشولق
 قيلهاقسز ين كهمش ديديلر ابرهه رخصت بيردى عبدالمطلب خوش صورت هم كورنوشى
 بخشى كشى ايدى ابرهه آنى تعظيم قيلدى تر جهانينه ايتدى صوراعلنى حاجت بله كلگان ديدى
 عبدالمطلب ايتدى ايكي يوز توپام توشكان شونى صورارغه كلم ديدى ابرهه ايتدى سنى كورگاچ
 صوقلانغان ايدم سوز گنى ايشتكاج كونگوم قايتدى عبدالمطلب ايتدى نى سببدن ابرهه ايتدى
 بن سز نك كعبه كزنى ويران قيلمق اوچون كلم اول سنك دينك نك باشى تورر و آتا
 بابالارك نك دينى نك باشى تورر نسلگزنك شرفى تورر اول خصوصه سوز آچمك ايكي
 يوز تويه توغروسنك اچك پوشقان ديدى (عبدالمطلب ايتدى بن ايكي يوز تويه نك خوجه سى
 تورر من اما كعبه نك اوز خوجه سى باردركه اوزى نك دشماننى طيار ديدى) ابرهه ايتدى
 آنن منى طيوچى بولا آلماس عبدالمطلب ايتدى آنده منم اشم يوق ابرهه آنكا تويه لر ينى
 قايتاروب بيردى (عبدالمطلب قايتدى قريش گه بيوردى طاو لارغه چوقرلارغه طارالگز
 عسكردن ضرر ايرشماسون ديدى اوزى كعبه الله ايشكى نك القه سينه يابشوب الله تعالى گه تضرع
 قيلدى هم قريش آرتندن طاوغه چقدى) قريش ده ابومسعود ثقفى براگاه هم تقوى فى الكفر
 كهمسنة هم قارت ايدى كوزى صوقر ايدى عبدالمطلب ايتدى مسعودنى ايتنه سن بوكون هم سنك
 كيگاشكدن باشقه بوله پير ديدى ابومسعود ايتدى بز نك ايله حرا طاغينه چق يوز تويه نك نشان
 و طامغا اورب الله تعالى اوچون قيل تا قربان قيلمق اوچون آياق لارينه نذر طشاوى علامتى نى
 قيل تاينكه بو قارازنجى لر قول جاغارلق بولسونلار عبدالمطلب ايتكاچيه قيلدى ابومسعود
 ايتدى بو ايونك بر تنگرسى باركه ابرهه نى آنن طيار ديدى چونكه تبع بو ايونك ياننه اينب
 ياوزلق قصد ايتدى الله تعالى آنى طيدى هم بلالندردى اوچ كون توتوش قارانغو بولدى
 بونى كورد كده بو ايونى تعظيم لب كميوم كيدردى سيموز تويه لر قربان چالدى ديدى
 (القصة ابرهه مكه گه يونلدى مذكور فيلنى آلنن صالدى فيل چوكدى نى قدر قوسالارده طورمدى
 يهن طرفنه تارتدقه طورب جورغالاب كتمدى ينه حرم شريف كه يونالردى لر ايسه چوكدى
) نفيل يوكر ب طاوغه چقدى دينگزدن الله تعالى نك امرى ايله قوشلار چقدى هر قوش نك
 بورننك بورچاق كبي برار كيساك طاش بار ايدى ايكشار طاش آياق لرنك ايدى (عبدالمطلب
 ابومسعود كه ايتدى آق قوشلار كورنه در دينگز طرفندن ظاهر بولدى ديدى) ابومسعود ايتدى
 طانى موسن نى ذات قوشلار ديدى (عبدالمطلب ايتدى والله هيچ طانومى من ديدى ينه ايتدى
 اول قوشلار نه نجدى نه تهامى نه عربى نه شامى هيچ قايسى توكل ديدى) ابومسعود ايتدى
 مقدارى نچوك ضرورمو ديدى (عبدالمطلب ايتدى جار قارلغاچى قدرى بار بورن لارنده نوغظ
 بور چاغى قدرى طاشلارى بار گويه كه برى برى اوستونه منگان لر بولو شيكلى قابلاديلر
 ديدى) الحاصل قوشلار ابرهه عسكرى توغروسينه ايرشدكك هر قايقوش اوزينك بورنوناغى

نوغط بور چاغنى اچقندردى بو طاشلار ايرشكان كهسنه ننگ بار چاسى هلاك بولدىلار عسكر قاچا باشلادى يول تارمادى لار نغيل قايدا نغيل قايدا ديوققرشب چووالشديلار الله تعالى ابرمه ننگ تننه بر سرخاو يباردى كه بارماقلارى چرب توشدى صنعاغه قايتب ايرشكك تنى چون چقباغان قوش بالاسى كىبى اولدى تاينكه كوكر اگى يارلوب يورا گى چقب توشب اولدى دينگىز طرفندن چقب ابرمه عسكرىنى هلاك ايتكان قوش لارينده دينگىز طرفنه سورلكب كىتب يوغالدى لار (شول زمان ابو مسعود ابله عبدالمطلب طاغ دن ايندى لار هلاك بولغان عسكر ياننه كلدى لار عبدالمطلب عسكر ننگ برندن بالطه سنى آلوب يرنى قازيدى آلتون كمش لرنى آلوب شول چوقرغه تولتردى ابو مسعود اوچون يينه بر چوقر قازيدى آنده هم آلتون كمش طولطردي بعد هر ايكسى اوزيننگ چوقرى اوستونه اولترب ندا قىلدىلار ايسه مكه خلقى طاو آراسندن چقب عسكر دن نه تابدىلار ايسه آلدىلار (الم يجعل كيدهم) ايا قىلمدى موالله تعالى آنلر ننگ كعبه نى خراب قىلو اوچون اجتهادلارنى (فى تضليل) يانكلشلقن (وارسل عليهم) يباردى آنلر اوستونه الله تعالى (طيراً اباييل) گروه گروه قوشلارنى (ترميمهم) آنقوچى قوشلارنى (ببجارة من سجيل) اوطللى طاش لار بله (فجعلهم) بس قىلدى آنلارنى الله تعالى (كعصف ماكول) آلقان تابتالغان ايگن شىكللى ننگ ايگن نى كوب حيوان لار طابتاب كيتسه يا كه بوز صوقسه تىلب قالدر *

۱۰۶ نچى (قریش سوره سى) ۴ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(لا يلاق قريش) قريش قبيله سى ننگ خلق بله الفت لرى اوچون (ايلانهم رحلة الشتاء والصيف) آنلر ننگ قشى جايى كوچب يورب الفت لرى اوچون چونكه قريش يل تاو لىكنك ايكى مرتبه كوچب يارمونكا كه سودا كه بارلار ايدى قش كوننه يهن گا بارلار ايدى ايك نچسى جاي كونك شامغه سودا بله بارلار ايدى يعنى قريش قبيله سى يهن هم شام خلقى بله سوداغه الفت لنووندىن كوب بركة طابدى چونكه مكه مكرمه هيچ ايگن اولن يهن اوسمى تورغان چوقرده در بس قريش قبيله سى مذكور ايكى ولايت ننگ خلقى بله الفتندن سودا قىلب معيشه سوردى (فليعبدوا رب هذا البيت) بس عبادة قىلسونلار آنلر بو كعبه ننگ تنگرسينه (الذى) آنداين تنگرى اول (اطعمهم) طعام برله طويدردى اول تنگرى آنلرنى (من جوع) آچلقدن (وامنهم) ايمين قىلدى آنلرنى (من خوف) قورقنچ دن چونكه آنلرنى كعبه كه خدمت ايتوچى لرديو هم حرم اهللى ديو تعظيم قىلدى لار حرم ده اورش صوغش قىلمق نى هيچ قايسى جائز كورمى لار *

۱۰۷ نچى (ارأيت سوره سى) ۷ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(ارأيت الذى يكذب بالدين) كوردگه واول كهسنه نى قايسى بالقانغه صابى در حساب و جزاء كونتى (فذلك الذى يدع اليتيم) بس اوشبو كشى شونداين من اول قاغادر او كسوزلى

هم ظلم لیتا آنک حقیقینه (ولایحض) اوزی رغبت لنبی هم خلقنی او گوتلمی (علی طعام المسکین)
 مسکین کا طعام بیررگا (فویل) بس هلاک کدر (للمصلین الذین) شوندا این نماز او قوجیلارغه
 (هم) نلر (عن صلاتهم) اوزلری ننگ نمازلارندن (سَاهُونَ) غافل لردر (الذین) آندا این
 من لرا نلر (هم یراؤن) آنلر ریا قیللار (ویبنعون) بیرمیلر (الماعون) واق چوموشنی
 ایلاک ایلاک طاباغاچ طاباق قاشق کبی کورشیلک یوموش لارینی قزغنالار *

۱۰۸ نچی (کوثر سورہ سی) ۳ آیت

بسم الله الرحمن الرحيم

(انا اعطیناک الکوثر) شکسز بز بیردک سنکا کوب اید گولکنی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 ایتدی ایابله موسز کوثر ننگ نه ایدیکن دینی صحابه لر ایتدی لر الله تعالی هم آنک پیغمبری
 بلگر چیرک دیدیلر رسول هم ایتدی کوثر او جماخده بر یلغه درکه خدای تعالی منکا آنی وعل
 قیلدی آنده کوب غیر باردر قیامت کوننک بنم امتلریم آنک اوزارینه کلور لر آنک یاقاسنده
 صاونلری کولدا گی بولنزلار سانچهدر امتلریم آراستدن برسی کوثر طرفینه سیکرتب کلور
 بن ایتورمن یارب بو کمنه بنم امتدنر آنکا کوثر دن اچرایم دید کمک الله تعالی ایتورسن بلهز سن
 اول سن سندن صوئک نه لر قیلدی دیو (فصل) عید نمازیننی او قوغیل (لربک) خالص الله تعالی ننگ
 رضالغی اوچون (واخر) دخی تویه لر قربان چال (ان شانک) شکسز سننگ دوشمانک یعنی عاص
 بن وائل (هو الابتر) اول اوزیددر غیردن نسلدن کیسلمش (روایتدر بو صوغنی آیه عاص
 بن وائل حقتده ایندرلری کونلرده بر کون عاص بن وائل حرم شریفی ننگ بنی سهم ایشکی توبنک
 رسول هم بله اوچراشب سویلشدیلر قویش ننگ اولوغ لاری کعبه الله اچنک ایدیلر عاص آنده
 کر دکله بنی سهم ایشکی توبنک کم بله سویلشدک دیدیلر عاص مونا شول غیرنی نسلی کیسلمش بله
 سویلشدم دیدی (الله تعالی آنک حقتک شوم آیتی ایندر ب اوزینک غیرنی نسلی کیسلمش قیلدی *

۱۰۹ نچی (کافرون سورہ سی) ۶ آیه

بسم الله الرحمن الرحيم

(قل یا ایها الکافرون) ایت سن ای محمد ای کافر لر دیکن بو آیه ایندرلری شول خصوصک کم
 قویش ننگ اکابرندن بعض لری کوب رسول الله غه ایتدی لر یا محمد کیل اتفاق قیلشایق بریل
 سن بز ننگ تنگ لر مزگا عبادت قیل بز ننگ دینه زده طور بریل بز سننگ تنگ لر گا عبادت
 قیلوب سننگ دیننگده تورایق دیدی رسول علیه السلام ایتدی نعوذ بالله الله تعالی گه شرکت
 قانودن دیدی ینه کافر لر ایتدی لر یا محمد سن بز ننگ بعض تنگ لر مزنی اوب آندن آری
 بز سننگ پیغمبر اید کنگ گا اینانورمز تنگ لر گا عبادت قیلورمز دیدیلر رسول علیه السلام
 عواینده بقالم کوره لم الله تعالی جانمندن نی کلور دیدی بس الله تعالی اوشبو سورہ فی ایندردی
 ته گوسن قریشدن کوب جماعت حاضر ایکنک اوشبو سورہ فی او قودی کافر لر نومین بولدی لر
 نه هم صحابه لرگا اذالرینی آرتدر دیلر (لا اعبدا ما تعبدون) عبادت قیلماس من

سوزد... بودنگزگا (ولا انتم عابدون ما عبد) هم سز بولماس سز عبادت قيلوچر منم معبوديمه
يعنى مسلمان بولماياچاق لارنگز (ولا انا عابد ما عبدتم) بولماس من عبادت قيلوچى هيچ
زمانده سز نك معبودنگزگا (ولا انتم عابدون ما عبد) هم سز بولاچق تو... عبادت قيلوچى
منم معبوديمه (لكم دينكم) سز گه سز نك دينگز (ولى دين) منگا منم دين

۱۱۰ نچى (نصر سوره سى) ۳ آيت

بسم الله الرحمن الرحيم

(اذا جاء نصر الله) الله تعالى نك ياردمى ونصرتى كيلنگان چاغنگ (والفتح) دغى تورلى شهرلى رنى
آچوب غلغنى مسلمان ايتته تورغان چاغنگ (ورأيت) كوردك سن (الناس) آدميلرنى اى عهد
(يدخلون فى دين الله أفواجا) كره لر الله تعالى نك ديننه يعنى اسلامغه گروه گروه بولوب
هيچ صوغش سز قزلش سز اوزلرى اختيارا كيلوب دين اسلامنى قبول قيلالار هم قيلورلار
(فسبح بحمد ربك) بس سن اوزك نك تنگركنى ماقتاوبله تسبيح ايت آنى پا كلايه تنزيه قيل
(واستغفره) آنار دن بار... وسته (انه) شكسن اول الله تعالى (كان توابا) اغلاص بله توبه
قيلوچيلر نك توبه... قبول قيلوب گناهلر ينى يارلقاغوچيدر بوسوره نك اينما كينه سبب
اول ايردى كم همش ولايتنك بر پادشاه بار ايدى اسمى دحميه كلبى ايدى اوزى عالم ذى ننون ايدى
هم بى غايت گوزل ايدى تورانك هم انجيلده حجاز دن بر پيغمبر چقاچاغن اوقوب... رس ايدى
كونلرده بر... ايرتنى اوقوب وز يرلرينه ايتدى حجاز دن مكه طاع... ندىن آخر زمان پيغمبرى
چقار ديدى وز يرلرى ايتديلر اول پيغمبر ظاهر بولدى ديديلر بس پادشاه ايتدى كل بار...
اول پيغمبر نك سيرتلى صفت لرى الله... نك كتابلرينه موافق كيلسه ايمان كلتورالك يوغيه
پيغمبر آتالمشنى هم آگا تابع لرني قح دن كيجروب عرب يورتنى عيسى مسيح ديننه كونلر
قايتالم ديدى القصة قرق ملك عسكرايله همش ولايتندن مكه طاع... يونلديلر يكرمى مكي اطلر
يكرمى مكي چياوايدى نچه زماندن صوك مكه گاييرشديلر پادشاه عسكرنى مكه طاولر نك ياشرين
بيوردى بن بيورميچه اورنوگزدن قوزغالما گز ديدى دحميه كلبى اوزى اوستونه فقيرلر كيبوسو
كيبينوب يالفوزى مكه گاييردى ابو جهل گاييردى ابو جهل مونك ياط كشى اولدقندن سلاه
بيردك... دحميه كلبى آكاعورتنى كورستدى ابو جهل يانه عجب كوركام ديوانه سن ديو يولينه كيتدى
دحميه بنه بر خاتونغه اوچرادى صورادى بوشهرده پيغمبر بارمو ديدى خاتون ايتدى بلى باردر
نه اسميلدر خاتون ايتدى محمد بن عبد الله القرشى در دحميه ايتدى اول نه يرده در خاتون ايتدى
بيت الله ده شاگردلر ينه تعليم بيره در ديدى دحميه كعبه الله غه كرى رسول عه م قرق يار اى بله
التور مشلر ايدى حضرت عمر مسلمان بولغاننك ايكنچى كوني ايردى دحميه مسيحه رام اچنك ديوانه لر
شيكلنده يورر ايدى كيلوب رسول الله غه قارشوكلوب بول ايتدى حضرت عمر قانچنى قندن چقارب
دحميه نى چابماق تلادى رسول عه م ايتدى ياعمر چابماغيل آنك بول اورنى يوغاچ پاكلانور ديدى
ينده حرم اچنك قان تو كهك حرام ديدى شول زمان دحميه كلبى اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان
عبدك ورسوله ديب رسول اللهنى قوچاقلاب ايمان كيتوردى يار رسول الله مبارك ايك باشكنى

آچى پيغمبرلك مهرنى اوبدى قرق صحابه هم اوبديلر دخية كيلدناچه پيغمبرلك مهرنى كور وتوگل
ايشتم نلرى هم يوق ايدى (دخية مسجودن چقوب طاولرغه بارب قرق ملك عسكرى ايله بار ابا نلر
صوغوب رانولار ققرتوب شهرگا كرديلر) رسول عليه السلام بو عسكرگا قرق كونگاچه ايمان
عربيلوب اوكراندى هر كونده ملك كار كشيگه آندن صوك مكه كوب خلق طوررغه ياراقسز
اولاكن مملكت لرينه قايتوررغه رخصت بپردى دخية كلبي پادشاهلغنى طاشلاب فقيرلكنى
اختيار قيلوب رسول الله خدمتده قالدى عسكرى حبش كه قايتوب كيتدى *

۱۱۱ نچى (نبت سوره سى) ۵ آيت

بسم الله الرحمن الرحيم

(نبت يدا ابي لهب) هلاك بولسون ابولهپ نك ايكى قولى (وتب) هم هلاك بولدى اول
ابولهپ (ابولهپ حضرت رسول نك آتاسى بله بر توغان ايدى عبدالمطلب نك اوغلدير
ارده بر كور رسول عليه السلام قرداش واقرباسنى صفا تاغينه جيدى اى قرداشلرم الله تعالى
ايك ائلى زى هم ديدن گا اوندارگا قوشادر انى لكم منه نذير مبين ديدى يعنى من سزگا
الله تعالى نك عذابندن اچو تو اوچون يبارلكان من ديد ابولهپ ايتدى تبالك يعنى
قادالب كيت بزدای اولوغ كشى بر موندى بوش اش اوچون ياش نبت ائى بله اويالماچه جيد گم
ديدى بس الله تعالى ابولهپ اوزى هلاك مالاچاق كشى ايدى كنى يبارك ريب بوسوره نى ايندى
(ما اهنم نطفه ماله وما كسب) فايده بيرمده ايل ابولهپ گا ملاهم آنك ايتدى انا رذن
هلاكلكنى كى ررگا (سبلى نار اذات لهب) تيزدر كم بر اول ابولهپ قون لانغان او طغه
وامراته) دضى آنك خاىرى ام جميل كرر گه ابوسفیان نك توغانى ايردى (همالة الخطب)
سبى نك او طون لر نى كوتارب كرر اول تموغ غه يعنى املرى سبلى كره در (فى جيدها)
ل خاتون نك موينند بولغانى حاله كرر (جبل من مسد) علاته او طون طاشوچيلر نك خورما
كه سندن ايشكان آرقانى بو ائى حاله - يعنى تيمور زنجير لر بله بوغولان ب تموغ غه كرر.

۱۱۲ نچى (فلق سوره سى) ۵ آيت

بسم الله الرحمن الرحيم

(قل) ايت سن اى محمد (هو) اول منم تنگرم (الله احد) تىكداشى اوخشاشى شريكى بولمغان
هزبجر كه (الله الصمد) هيچ نرسه گا محتاج توگل بلكه بتون عالم آكا محتاج بولونه تورغان
وياردم اوستالونه تورغان بر الله اول (لم يلد) بوعدردى هيچ كمنى (ولم يولد) توغدرلمادى
هيچ كم دن (ولم يكن له كفوا احد) بولمادى آكا بر وتيك بولورلق هيچ كم *

۱۱۳ نچى (فلق سوره سى) ۵ آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(قل) ايت سن اى محمد (اعوذ برب الفلق) صغمانن باربه خلايق نك تنگرسينه -

صغنو اوچ اش بله بولادر : التجاء ، اعتصام ، هرب ، التجا شول چن اخلاصى بله الله تعالى گا نضرمد
 (اعتصام شول الله تعالى نك پيغمبرينه ايندر لگان كتاب نك حكى بله عمل در (هرب شول الله
 تعالى نك عبادتندن شغل لندر وچى اشلر نك بارندن قاچما قدر اگر بنك بو اوچ اشلر نى بچاي
 كلترسه الله تعالى اول من نى شيطان شرنندن صاقلار قلبنك نور اوستورر شيطان اول من دن
 (من شر ما خلق) جميع مخلوقات نك شرنندن (ومن شر غاسق) قارانغو كيچ نك شرنندن صغمان
 من ديگن (اذا وقب) هر قچان قابلاسه اول كيچ اوزى نك ظلمتى بله (ومن شر النفاثات في العقد)
 ودخى تيون لرگا اور گوچى سحر چى خاتون لار نك شرنندن صغمان من ديگن (ومن شر حاسد)
 ودخى كوچى نك شرنندن صاقلانه من من ديگن (اذا حسد) كوچى لك قيلغانده *

۱۱۴ نچى (ناس سوره سى) ۶ آيت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(قُلْ) ايت سن ای محمد (أعوذ برب الناس) صغمان من آ... می لر نك تنگرسینه دیو (ملك
 الناس) آدمی لر نك پادشاهنه دیو (أله الناس) آدمی لر نك معبودینه دیو (من شر الوسواس)
 وسوسه ایچى نك شرنندن صغمان دیو (الناس) یاشر نگوچى اول وسوسه قیلوچى اچدن
 یاوزلقنى قلب گا نلا چى (اللى) آنداين وسوسه قیلوچى گه (يوسوس في صدور الناس)
 قوتورتا اول خناس آدمی لر نك کوکرا کنك طورب (من الجنة والناس) جن لر دن هم آدمیلر دننر
 یاشرتن وسوسه قیلغوچى خناس نك قوتورتماق - حق سبحانه وتعالى بزلرگا توغرى يولنى
 کورساتب عذابندن قوتلماقنى اوگراتدکن صوك یاوزلق لاردن چوك صغنب دعا قیلورغه
 تيوشلکن هم بو ايکنى سوره ده اوگراتدى *

الحمد لله رزقنا الاتمام اللهم اكتبها على الكمال بالا كمال
 على وفق اللهم تم تقصيرنا على الاجمال

بندى عاجز نيلاه سن وسعنه يازدى اين كتاب * تاكه طاقتجه بلنسن تنگريدن ايننگان خطاب
 اولمق اوچون وفقيله اعمال صالح لر اسان * تاكه هر كس كندى اوچون قيله نجات اکتساب
 يا الهى قیل بونى سز مستحق نعمتنگا * يعنى هيچ سمع رياسز جمله دن محسوس
 چونكه ديدك هيچ كنه يوق نعمتم من اولا * بلكه شعونگا كم قیلور حالتنا لوجهنا
 يا الهى قيلمه بىزى ذلين * بو دعايه جمله مز ديه آمين
 يا الهى ايله رحمت كاتبه هم نارين * گرچه بونار نك عملده اللزيدر قاصر ن
 تاكه قيلغاي سن بونى شول چه دين * نيندى اعمال لر واره در بندك آثار يدين

اوزينك نمازندن نجوك ارغزلاي (قال) رسول الله آيتدى (لايتنم ركوعها ولاسجودها)
 اول نمازتك ركوعسينى هم سجدهسينى تمام ايتمايدر (وعن سلمان الفارسي رضى
 الله تعالى عنه) سلمان الفارسي دن كوچرلدى (قال) سلمان ايتدى (الصلاة مكياال)
 نوم اولچاودر (فمن وفى مكيااله) بس برمن اوزينك اولچاوينى آلد امانه كامل
 قياسه (رفى له) آنكارغه كامل ايدلور (ومن طفق) برمن اولچاوندن كيموتسه
 (فقد علمتم ما قال الله تعالى فى المطففين) الله تعالى نك مطففين سورده سنده
 ايتكانينى تحقيق بلدونكز يعنى اولچاب آرتق آلقان كشيلىره هم اوزلرى آنلره
 اولچاب بيرگانده كيمتوب بيرگان كشيلىره نى اوكنچدر ديدى (وروى ابو هريرة
 رضى الله تعالى عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم) ابو هريرة پيغمبر عليه السلام دن
 كوچردى (انه قال) درستلكده پيغمبر عليه السلام آيتدى. (انقل الصلاة عن المنافقين)
 منافقلىر اوزره نمازتك آغرراغى (صلاة العشاء الآخرة) صوتكفى عشا يعنى يستو
 نمازيدر (والفجر) هم تازك نمازيدر. (ولو يعلمون ما فيهما من الأجر) اگر آنلر
 اجردن بوايكى نمازده نى نرسه بارونى بلسه لر ايدى (لانهم) البته اول ايكى
 نمازغه كيلورلر ايدى (ولو حبوا) گرچه آبالانوب بولسه لرده (وعن بريرة الاسلمى)
 بريرة الاسلمى دن كوچرلدى (عن النبي صلى الله عليه وسلم) اول پيغمبر عليه
 السلام دن (انه قال) درستلكده پيغمبر عليه السلام آيتدى (بشر المشائين فى ظلم
 الليل الى المساجد بالنور التام يوم القيامة) كىچ قارانغىلقنده سجدكه جاياو
 باروچيلرنى قياامت كووننده تمام نور برلان سيوندر (وعن ابي هريرة رضى الله
 تعالى عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم) دخى ابو هريرة دن اول رسول الله دن
 كوچره (قال) رسول الله آيتدى (لقد هممت ان آمر بالصلاة) تحقيق نماز برلان
 ايلر قلىقه قصه قيلدوم (فتقام) بس اول نماز توروزلورغه (ثم اخرج بفتيان معهم
 حزب من الحطب) بونك صوتكنده اوطندن بر توركم يانلرنده اولان ايكى يكت
 برلان چقماقلمه (فأحرق على قوم) بس شول قوم اوزره باقماقلمه (ديارهم يسمعون)
 آنلر نك يورطلرى اذاننى ايشتسه لر يعنى يورط كشيلىرى (ثم لاياتون الصلاة)
 بونك صوتكنده نمازغه كيلمىلر (يعنى) اذان نى ايشتوبده نمازغه كيلمگان كشيلىرى

اوتقه جاغاره قصد ایتدوم (وروی عن عبادة بن الصامت رضى الله تعالى عنه
 عن النبي صلى الله عليه وسلم) عبادة بن الصامت دن كوچرلدى اول رسول
 الله دن (انه قال) درستلكده رسول الله آيتدى (خمس صلوات افترض الله تعالى
 على عباده) الله تعالى بنده لرينه فرض ايتكان نماز بش در (فمن جابهن تامات)
 بس برهن اول نمازلى تمام بولغانلرى حالده كيتورسه (ولم ينقصهن استخفافا
 بجهن) آنلرنك حقينى جينكل كه صايو پوزندن آنلرنى كيهوتسه (كان له عند الله
 عهد ان يدخله الجنة) اول كشى ايجون الله فاشنده آنى جنتكه كرتوغه وعده
 بولور (ومن تركهن استخفافا بجهن) اول نمازلىك حقينى جينكل كه صايو پوزندن
 اول نمازلى قالدورسه (لم يكن له عند الله عهد) اول بنده ايجون الله فاشنده وعده
 بولمادى (وان شاء عذبه) تلاسه آنى عذابلر (وروى عن عطاء رحمه الله فى قول
 الله تعالى) الله تعالى نك سوزينك تفسيرنده عطادن كوچرلدى (رجال لا تلهيهم
 ابرلردر كه آنلرنى شغللندرماس (تجارة) سودا (ولا بيع) دخى صاتو شغللندرماس
 (عن ذكر الله) الله نك ذكرندن (عطا ايتدى عن ذكر الله نك تفسيرنده
 (شهود الصلاة المكتوبة) فرض نمازغه حاضر اولو شغللندرماس يعنى
 منع قيلماس (وفى قول الله تعالى) باقى جموعهم عن المضاجع قال (دخى الله
 تعالى نك آنلرنك جانلرى ياطا نورغان اورنلندن يراق بوله ديوايتكان
 تفسيرنده عطا ايتدى (صلاة العتمة) يستو نمازى ديوى يعنى اورنلرينه جانماى
 يستوگه بارالار ديمكدر (قال الفقيه رضى الله تعالى عنه حدثنى ابي رحمه الله
 حدثنا احمد بن يحيى حدثنا احمد بن ~~محمد بن حنفية بن خليفه~~ بن حنفية بن خليفه عن عوف بن
 ابي جميلة عن ابن المنهل عن شهر بن حوشب عن عبد الله بن عباس رضى الله
 تعالى عنهما) فقيه اوزينك اسنادى برلان عبد الله بن عباس دن كوچره (انه قال)
 درستلكده عبد الله بن عباس آيتدى (اذا كان يوم القيامة) هر قايجان قيامت كونى بولسه
 (وجمع الخلائق فى صعيد واحد) خلقلر بر يرگه جبولورلار (جنهم) آنلرنك جنلرى
 (وانسوم) دخى آدميلرى (والامم) دخى امتلر (جنبيا صوفوا) تز اوستينه جوكلان